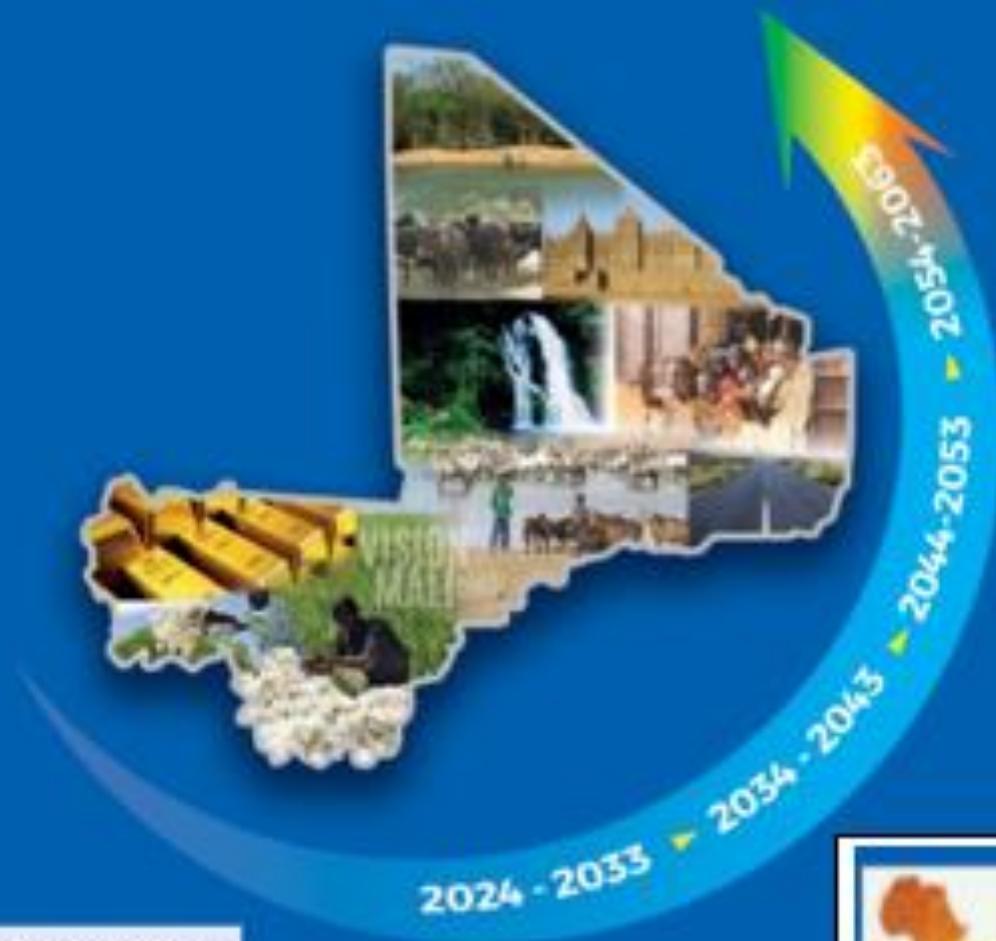

Wizara Iqtişoodiya wa Maliye

ŠAVWA MALI ƏLJIDIDA TIŤWIIRU MIGABILA BI SANE

2063

Əhel Mali yivakir vi
giddam hummə...

Disamber 2024

Niyat
ə Njah
Da'vim

VISION HASSANYA

JADWAL MAWAD

► QAA'IMA SIMI MUXTASIR	5
► LISTE DES TABLEAUX	7
7	
► DIBAJ	8
► NUS XITAB RA'IS LOWAL	9
► TIŞDIR WAZIR IQTIŞODIYE WA MALIYE	10
► TALXIŞ DİR	11
4. Šavwa 2063	12
5. <i>Maraahil Šavwa</i>	13
6. <i>Šavwa tag</i>	13
7. <i>Stratejiyaat dir</i>	14
• <i>Projeyaat haykel, wa towhid he wa idmaaj he</i>	14
• <i>Wasaa'it rasm karaa'it wa axbar</i>	15
8. <i>Itor mu'asasi li rasdi wa tagyim</i>	15
► DIBAJ	20
► ƏBDEYT	23
I. ƏL JUZ' ƏL AWAL: TAHLIL STRATEJIYE	27
1.1. ƏL-MUJTAMAFA	27
1.1.2. Qadaya ət-ťayan	27
1.2. əl iqtisād	33
Qānūn al-ta'dīn al-jadīd fī Mālī	38
1.3 əlhukūmah	40
1.3.1. əlhukm as-siyāsī	40
1.3.1.3. əl intiqaal, fatrat əť tamazzuq wa əl furas	43
1.3.2. Al-'idāra al-qađā' iyya	44
1.3.2.1. Taťawwur qiťā' al-'adāla	44

1.3.2.2. Dīnāmyāt 'iṣlāḥ al-'adāla	45
1.7. Muḥaddidat dinamiyat «niḡām māli 211. Ṣalat at-taḥlīl al-haykālī li «niḡām māli» alladhī tam 'ijrā' uhu is 'tidād' li Šavwa māli 2063 al-jadīda aḡā' a 'alā dinamiyat hādhā an-niḡām	60
II. ƏL JUZ' ƏŞŞANI: FOR ŞIYAAGƏT ŠAVWA.....	70
THEORIE DU CHANGEMENT.....	95
2.2. Ahdaf Šavwa.....	96
• AL-NUMU AL-IQTISADI WAL-NATIJ AL-MAḤALLI AL-IJMALI / AL-QUWAH AL-'AMILAH 96	
• zINFYAD MIN ALFIQER WALḤIMAYA ALIJTIMAŤIYA.....	97
• Al-ta'lim wal-ṣiḡah.....	97
əl hayākil al-asāsiyyah lil-naql wa-l-ṡāqah	97
III. Əl joz' al-ṡāly - at-tawjīh al-istrātījī wa tanfīz Šavwa	107
IV. al-juz' 4: Istratijiyat đir Šavwa.....	139
4.1. Mabaadī' wa-īṡār al-tanfeez	139
443. Wa-yata'allaq al-taḡgīl bimā yaly:.....	139

▶ QAA'IMA SIMI MUXTASIR

AES	: Tahaluf Duwal Sahel
AIGE	: Hayra Mistagila li Dir Intiqaabaat
AMO	: Ta'amin Sihi Awjaba
ANCD	: Wikala Watoni li Akbar wa Najah
ANR	: Jilsa Watoniya li əlraada Taxasis
APD	: Awn 'Am li Najah
BRICS	: Brezil, Russia, Inde, Šine wa Junub Afriqiya
CCNUCC	: Ittivaq Itor li Umam Muttahida li ša'ni Tagyir Wagt
CEDEAO	: Mujtamar Iqtisodi li Dwal Garb Ifriqiya Mujtamar Iqtisodi li Dwal Garb Ifriqiya
CICB	: Merkez Dowliye li Muxtamara vi Bamako
CNPM	: Majilis Watoni li Raabita Arbab Amal vi Mali
CNT	: Mjilis Watoni li Vatra Intiqaliye
COMATEX	: Šarika Maliye li Mansujaat
COVID-19	: COVID-19
CPI	: Mu'ašir Xaalig Fasaad
CREDD	: Ittor Strateji li Ayš Iqtisoodi wa Najah Da'im
CSCOM	: Markaz Šiha Mujtama'iye
CT	: Jamaa'a Aradiya
DCPND	: Wasiqa li Itor li Siyaasa Watoniye Laamarkaziye
DGEF	: Idaara 'amma li Lme wa Gaabaat
DNTCP	: Idaara Watoniye li Xizaana wa Muhaasaba 'Amma
EDM-SA	: Toqa li Mali-Šarika Ma hu Ma'ruf Sim
EES	: Tagyim Bixiye Stratejiye
EIES	: Dirasa Aşar Bixiye wa Ijmaxiye
EMOP	: Tahqiq Mi'yaariye Da'im li Usari Ma'işiye
ERI- ESI	: Tahqiq Istiqsaa'iye Iqlimiye Mitakeemila bi Ša'ni Šaggaala wa Qito' Ma hu Rasimiye
FAIPD	: Miraafiq li Awn Istişmar mintaja vi Šaṭaa
FCFA	: Frank CFA
FDS	: Quwaat Difa' wa Amni
FMI	: Şanduq Naqdi Dowli
GAR	: Idaara ala Asaas Nataa'ij
GDTE	: Idaara Da'im li Aradi wa Lme
IA	: Zaka'a Istinaa'i
IDE	: Istişmaaraat Mubaaşara vil Xarij
IDH	: Mu'ašir Najah Rigaajiye
IGM	: Ma'aha Jografiya li Mali
INDG	: Biniye Tahqiye Watoniye li Bayaanaat Jografiye Fadaa'iye
INSTAT	: Ma'ahad Watoni li Ti'daad
ITEMA	: Şinaa'a Nasij vi Mali
LOPM	: Kanun Tagbiliya wa Bernaamaj Askariye
MPME	: Mu'asasaat Şagir wa Mutawasit Hajimi
MTA	: Adwiya Taqlidiye Muzeyana
NBD	: Bank Jadid li Njah
NPI	: Dowla Jidid li Şina'
NTIC	: Teknolojiraat Laxbar Jidid wa Itisolaat
OCDE	: Munazama Ta'aawun wa Najah Iqtisoodi

ODD	: Ahdaaf Njah Daʿim
ODHD/LCP	: Rasd Njah Rigaaʿiye Daʿim Lahat min Vagr
OIM	: Munazama Dowliya li Hijra
OMVS	: Munazama li ɗir Tagyim Bahar Senegal
ONG	: Munazama Ma hu Hukumiya
PIB	: Naatij Mahali Ijmaali
PNAEP	: Xuta Watoniya li Xalig Lme Šurb
PPP	: Shraaka beyn Kitaar̄eyn ‘Am wa Xas
PRODEC	: Bernamaj Ašri li TaŤwir Ta’lim
R&D	: Recherche & Développement
RAMED	: Xuta Muawaanaat Tibiye
RAMU	: Nizam Ta’min Šihi Šamil
SIPEX	: Sonatrach International Petroleum Exploration & Production (Šarika jaza’iriye)
SNAT	: Xuta Watoniye li Taxtit Bled
STEM / STIM	: Science, Technology, Engineering and Mathematics / Ulum wa Tiknolojiye, wa Handasa, wa Riyaadiyaatə
TDRL	: ɗoriba Najah Iqlimiya wa Mahliye
TIC	: Teknolojiar̄aat Laxbar wa Itisolaat
TVA	: ɗoriba Qima Zaada
UA	: Tahakim Afrikiya
UEMOA	: Tahakim Iqtisodi wa nagdi li Garb Afrikiya
UPA	: Ittihad Intaj Hirafi

► QAA'IMA JADWALAAT

Jadwal 1 : Towzi' qita'i li PIB hagig (bi %).	32
Jadwal 2 : Mu'dal numuwu li intaj Zahb wa ma'aadin luxre wa Hadid.	34
Jadwal 3 : Haala šabaab abaka trug keemil min sane 2019 sane 2023 (bi %).	36
Jadwal 4 : Mahaawir Watani li Ta'dil araadi.	52
Jadwal 5 : Milaxas niyyaat Šavwa .	102

► QAA'IMA MU'ATAR

Encadré 1 : Jilsaat 'Ama li Shabbab.	26
Encadré 2 : Kanun Jadida Ta'din.	35
Encadré 3 : Dowru Dowla.	39
Encadré 4 : Tahaluf Dwal Sahel (AES).	46
Encadré 5 : Barnaamij Watani li Qyam.	59
Encadré 6 : Jilsaat 'Ama li Ta'lim.	62

DIBAJ

Ra'is Vatra Intiqaliye, Ra'is Dowla
Faxama
GENERAL DARME ASSIMI GOITA

Vi itor shavwa, najah, ataha bi fatra Intiqaliya zark shari'a vi Proje islaahiya kbir tijib šawaagil sha'b Mali wa hakuma, wa adaala, wa najah ijtimaa'ie wa iqtisoodiye. Ijaaba bi shawaagil sha'b wa hakuma, wa adaala, wa najah ijtimaa'ie wa iqtisodiya. **Hay vatra Intiqaliya ħiya vatra infraj**, mima yiti : ħir usas mustagbal zeyn li Mali. Kent titi hay fatra i'aada binay Dowla qawi wa matin wa gabil li istimrar, Dowla kivi waajibateħe ya'ni mitamašila vi diman amn wa diman tamaasiq ijtimaa'i wa raf'i mustawe serwas ijtimaa'iya asasisiya anda towzi' zeyn li duxul.

Binisba li jabaha xarijiye, kent timkinne hay kitey'a ma'a va'it min ta'axuz vi hisban bi haala zeyn tahdid illi tušakil shaggal parlement mitatarifa ala iqtisood Mali. Kent iqtinam ittijah zark nahwa aalam yasir aktaab li taqgwiya siyaadatna shirakat murabaha li killu.

Wa yowgaf najah ħay tamazugaat muxtaliva 'ala ziyaada mishaaraka shabaab vi amaliyaat siyaasiya wa xaalighum ala ta'alim li killu, wa tagwiya imkeeniya shagla, wa awn mubaashara li a'amaal kura, wa idaara hijra, wa ħay'a fursa vi majaalaat vaniya, wa šaqaafiya, wa ijtimaa'iya.

Bima yiji, min sabab tahqiq tagyiraat matluba li ħir tahqiq **Mali Əljidida (Mali Kura)** vi siyaag dowli li izdaad vi adam yakin wa adam istriqrar, min doruuri kent jiz'an min Šavwa towil mudda linajah vi hulul sane 2063.

Kent tikafil ħay Šavwa salaam Mali wa taaqat he wa qudrat he tiknolojiye. Kivi kent yishaji'u tagwiya sila beyn aqaalim wa yiraa'i mazaaya tanaafisiya li xalg qima mizaada akbar, wa xasotan vi šalaašin qima zra'iya wa sinaa'aat tajhiz.

Kent šaniya wifid ħir shavwa min fursa wa imkeenaat kaa'ima kivi shabaab, wa dinamikiya, wa itor ta'dili li hawaafiz istišmar xas. Yi'ayin aley ħe tahdiid xiyaaraat gawiya illi tarfa'a tumuhaat dawla nahawa siyaada wa istiqlal wa zahur iqtisoodi wa maali, fi dowli imkeenaatihe wa fursa haa'ila.

Wa axiiran yi'ayin alaeyha yi'ayin aleyha vaa'ida min qiyaada jadida vi majaal hukum wa amn, wa jihidu raamiya li tagwiya gudraat quwaat difa'a wa amni, wa ihtiraam siyaada Mali vi alaaqaat xaarijiye, wa miibaadiraat mita'alega vi seytara ala mawaarid watoniye wa tahwilihe. .

Đir inshay Tahaluf Duwal Sahel (AES) beyn Mali, wa Burkina Faso wa Niger li insha'i haykel li difaa'i jama'i wa mu'aawana mitabaadila min sabab tasadi li killu tahdiyaat najah li hay hayiz mishtarika.

Ini muqtani'u taf'il hay Šavwa sirsiyi usas li nušuu'i Mali wa i'aada ta'sis ħe wa giddam ħe.

NUS XITAB RA'IS LOWAL

Ra'is lowal, Ra'isul Hukuma
Dr. Šogel Kokalla MAIGA

Amaliya titwir Šavwa sane 2063 wa Stratejiye Najah Waton Mali xutwa haasima vi ɗir « Mali Kura », Mali Jidida ta'mal vi tabalwara towgi'aat proje li muwatini he li sanawaat yasir wa tu'id ta'kid he ala mustawe Watoni li Ta'sas.

Yita'ayan Šavwa jidida rasmu mişar najah bi halul sane 2063. Wa tahdid xiyaaraat gawiya illi tarfa' tumuhaar dowla nahwa zuhur iqtisoodi, vi dow'i imkeenat he wa fursa he iqtisoodiye, wa yinaabi'i amig min maruna iqtisoodiye wa ijtimaai'ye illi biniye he Dowla vi tahte zilmi, aqubaat maa hu shar'i mafruda aleyhi.

Kent tisma lana hay mumaarasa bi vikra xaarij itor wa ɗir ta'sis Mali Jadida, bi toreg शामिल. Yowjab naxtara'a « Nizam Mali » u « Numuzaj Mali ».

Hay yintawi bi dorura li tagwiya vikra mustakila daxiliya da'im, ayi sika bi abqriye maaliye, wa ngal maa yi'ti ahad ila Mali vadlan min Maliyin. Min zark fasaa'idan, yisuruni laahiz hay ligrayat ijrihe xabir watoni bi giyaada wazir ittisood wa maaliyi mšaaraka killu tabakaat ijtimaai'ye-mihaniye vi Dowla.

Tahte giyaada misteyyara li Ra'is Vatra Intiqaaliye, Ra'is Dawla General Darne Assimi Goita yowjab hukuma Mali ɗir tahqiq tumuhaar hay Šavwa

Xitab itlag amaliya ɗir Šavwa sane 2063 Stratejiya watoniye najah mutawasiŋ mudda, yom 21 disamber 2023 vi CICB

TIŤDIR WAZIR IQTIŠODIYE WA MALIYE

Alousseni SANU,
Wazir Iqtisodi wa Maliye

Ša'ab Mali ya'ish əlyom fatra xaso vi taarixi hi. Wal waagi'u intiqal siyaasi jari zark yisiru aamaalan yasir yihzi bi awn kbir min ahl maliyin illi hum yibgi axzi masiri hum bi aydi hum.

Sultoot Intiqaliya ma yimkin, ixtiyaar tadaruj vi itor bernamaj towil wagt đir towsiyaat Da'awa Watoniye li l'aadada Ta'asis (ANR) illi titenaba'a bi numuwu iqtisoodiyi 10% ala mada sanawaat 30 migaabila, tu'tabara bi haala zeyn an haala ila ligrayat mustagbaliye jidida.

La Titi hu Šavwa jadida sane 2063, illi walada min rahmi ibgi siyaasiya li Sultoot A'ale vi Fatra Intiqaliye, vi binay istiqlal iqtisoodi wa maali wa iqtisoodi naashi'i vi Mali tahte salam.

Hay Šavwa rikiza daqiq li haala amma vi Dowla wa yifid ila akse had min tikniyyaat wa durus mufida min đir ltor Strateji li lmti'ash Iqtisodi wa Najah Da'im (CREDD 2019-2023), wa ligrayat Watoniya Mustagbaliya vi Mali 2025 wa killu mubaraat mulli sila illi yimikin ta'wiin vikra li binay mişar jidid li najah shamil wa da'im li Mali. Kivi istifaada amaliya min maruna gawiya illi zoharat he Mali vi sanawaat axiira, ala ragmi min jizaa'aat waajiba yasir ab'ad illi tish-had he.

Ligrayat mirtaqaba hiya gaashin fikra niyya ila tolab an zeyn tagbiilaat, wa itixaaz zeyn xiyar li namuzaj najah, wa tixaz qaraaraat mulli sila li idaara anshito amma.

Tirakiz Šavwa ala binay iqtisood watoni mitakaamil yadur hawla : (i) titewir aktaab iqtisoodiya iglimiya murtabita bi najah iqlim iqtisoodiye ; (ii) nashri haykel asaasiye li nagli

Haykel asaasiye li nagli ; wa tiknoliyyaat toqa wa axbar, wa ittişolaat ; (iii) najah mahaaraat illi tatamaha hawla taqwiin mihani wa ummaala vi aqaalim iqtisodi ; (iv) tiziyan haala sihiya li sukeen ; li bixa aysh wa bixa rigaajiye ; (v) i'aada binay wa tagwiya Dowla wa sultatu he.

Yatim tahdiid đir projeyaat haykel mitakaamil mwahada li awni đir shavwa ala maraahil muddat he ashra sanawaat. Wa tigati majalaat (i) hukuma wa binay gudraat vi majal taxtit, wa (ii) haykel asaasiye wa njah mawaarid rigaajiye (toqa, wa nagli wa tahadir , wa ta'lim, wa siha, wa TIC, wa ma ila zalika), wa (iii) istiglal wa tajhiz mawaarid lowali (zra'iye, wa ta'din, wa ma ila zalika), wa (iv) bixa wa tagyir waqt.

Wa ziyaada ila zalika, yiwafir Ma'aha Jografiya li Mali (IGM) sanduq kbir li rasmi (cartografiye) wa ATLAS iqtisodiye li towsiq haala injaazaat vi killu fatra (karita qito'iye wa iqlimiye, wa aalamiye). Kivi đir Wikaala watoniya li ltişoolaat Najah (ANCD) li đir stratejiya iqtisod min sabab ziyaada nashri wa milkiya.

Wa axiran đir hay shavwa vi shaklin kitab abiyad, matji'u li binay mustaqbal. Yigati vatra arba'ina sane mugasama ila arba (4) Maraahil mudate he ashara sane (2024- 2033, 2034-2043 ; 2044-2053, 2054- 2063).

Yis'al đir islaahaat asaasiye wa binay gudraat haykel mas'ula bi đir he wa rasdi he wa tagyimi he.

TALXIŞ ĐIR

1. Əbdeyt

1. Munz sane 2012, garakat Mali vi azma mu'agida bi sabab hajamaat jama'at mutamarida wa irhabiya vi bled shmal wustey minal Dowla. Đir hay ila ta'til towgi'at ta'şir killu yikwed siyaasa amma. Vi zark awda ila nizom Dustur vi sane 2013 kent xutwa nahwa istiqrar, amig azma hakumu zeyn. Đir inqitoo'a mu'asasi vi 18 ut 2020 wa tashihu mişar Intiqal vi mayu 2021 ila islaahaat siyaasiya wa amniya li tajdid dowla.
2. Mali tatamata' bi imkeenaat istişmaariya kbira, wa numuuwu aqaalim illi yimkin tagwiyati he anda tiziyan binye tahtiye (trug wa toqa wa itişolaat) wa wagt aamaal. Wa đir hay imkeenaat, wa đir Šavwa njah towilmin sabab ala mudda 40 sana. Wa tuhadid hay shavwa mawaarid muhtamila wa ihtiyaaat min haykel asaasiye li tagalab ala shurut iqisodiye.
3. Tihadid Šavwa toreg tumuhan li Mali, yinwi tagalab azamaat zarkwa tahqiq njah da'im wa shamil ala mudda 40 sanawaat mgaabila. Wa tirakiz jitud ala Hakuma wa iqtisood wa tamasiq ijtimaa'i wa tiziyan zuruf aysh riwaagij, awnan ila islaahaat amig wa istişmaaraat stratejiye.
4. Abraza tahlil haykal mitagayiraat Hukuma kivi dowr Dowla wa taxtit njah, doruriya. Wa istişmar araadi wa toqa hiya mtagayiraat haama bi tahqiq istiqrar nizom wa yis'al siyaasa madrusa zeyn hate vi majal toqa wa istişmar.
5. Amaliya đir Šavwa njah li Mali titəkawan min şalaaşa maraahil :
 - **Binay qaa'ida axbar** : Hay huwa silsila illi ti xaalig ala anasir axbar muta'aliga bi nizom. Tashmal : tajdid diraasaat bi asari raj'iyi, wa tahlil tal'aat nas, wa shawaagil wizaaraat wa munazomaat mujtama'a madani wa qito' xas.
 - **Istixshav senario badila** : Rakaza ala tahdiid wa tahlil masaa'il ra'isiye wa đir senario alamiya li mustaqbal Mali.
 - **Tahdid shavwa wa stratejiyaat** : Siyaaga shavwa istibaakiya ti'awin ila tahdiyaatə wa tatəla'atə mu'adada li sukeen.

2. Qadaaya njah

6. Tahdiyaat njah ra'isiya illi tamma tahdiidi he vi in'idaam amn gizaa'i wa amn, wa siha, wa ta'lim, wa lme, wa zra', wa vaqru, wa batal, wa idaara iqtisoodiye, wa haykel asaasiye. Wa taksi Hukuma, wa istişmar araadi toqa ahmiyatı aasima li đir istqrar nizam.
7. Ta'kul qyam taklidiye li nizaaha wa qaraama tahadi lowal vi jam'i zakaa'i jama'i vi dowla. Wal waagi'u titwir qyam mujtam'ıya ala irtibaat gawi li killu raagijin, wa kezaalika ala ma'ayir axlaakiye rafi'a li nazaa'ha wa insaaf, wa adaala, hiya shiyaat gaadira ala irsaa'i tamasuq watoni, wa salaam ijtimaa'i. Wa li zalika yowjab awn amal hakumi ila gaashin tamasuq ijtimaa'i illi hiya shar'ıya taglidiye wa adyan, wa qyam şaqafiya, wa adala.

3. *Scenariyoaat Mustagbaliya*

8. Min muqarar ɗir ɣalaɣa senariyoaat li mustagbal Mali bi halul sane 2063 :

♦ **Scenario tajdid (MALI KURA)** : Ƙay scenario yi'awin ila iftiraad istimrar wa tagwiya zaxmu vatra Intiqaaliya. Wa guwati he daafi'a hiya Dowla bdeyt bi haala da'im idaara akɣar hazm li difaa'i an salaama iqlimiya wa hifaaz ala wuhda watoniye, wa ihtiraam siyaada Mali tijaaha shrakaa'i xaarijin wa ixraaj dowla min njah far'iya bi tixaaɗ xiyaaraat istibaaxiya ti'awin ila mitatolabaat idaara iqtisodiye salim wa ɗir stratejiyaat njah munaasiba.

Huwa yi'awin ila ma yiji : tagwiya dinamikiya intigal bi iqqar dowla li siyaadat he wa difaa' an salaamat he iqlimiye ; wa insha' ittihaad konfederaliya daaxil Tahalu Dwal Sahel (AES) iqtisood mitagadim, wa njah rigajiya aaliya mahfuza.

♦ **Scenario xayba amal (DJIGUI MA FA)** : Li awin ƙay scenario ila istimraar muxtalid li dinamikiyaat tamazuk. Fardiyatu ra'isiya ƙiya dowla Maliye ala ragm min juhud mibazala li tahadi'a, ɗir nataa'ij mutaba'ina : ma yazal ɗir amni hashan nizaa'aat min qati'a wa tahdid mstamira li jamaa'aat musalaha wa mjaahidin. Ziyaada ila zalika, adam istiqqar siyaasi muzaman, illi yatasin bi inkalabaat wa tow taraat arkiya, islaahaat mu'asasiya beyna ma yidir fasaad wa adam vi'aaliya idaar vi aqaalim maa hu siyaadiye ila tavaham tahadiyaat hukum. Ƙiya munazama hawla: istimrad miktalit dinamikiya tamazag, ahraz tigadim mahdud vi wuhda watoniye wa hukmu, adam kifaaya najah iqtisoodiya wa ijtimaa'iya.

♦ **Scenario maa ƙu gaabil (AN TE)** : Hay scenario ya'tamin ala tahawal ba'id an dinamikiyaat tamazak illi yihariq he vatra intiqaal. Ƙir zalika ila fuqdan injaazaat vatra Intiqaaliye. Kent hukuma siyaasiya wa iqtisoodiya wa amniya. Fardiyatu daafi'a ƙiya ɗowla mitasaahala wa maa tahtamu illa bi giddam tabaqa sogira min qaada siyaasiyin wa aa'ilatu hum wa halfa'i hum. Yi dur hawla : taxala dinamikiya tamazuk ; Dowla mitasaahala, wa zaada in-idaam amni, wa fasaad, inhiyaar hakuma wa tishri zamma dowla.

4. Šavwa 2063

9. Šavwa Mali sane 2063 hiya mubaadara tamuuha wa shamil li tahwil Mali ila waton naashi'a bi halul sane 2063. Ƙir hay itor stratetiji muwatin Mali vi somim awlawiyaat, mu'tabar iyyahu faa'ilan mustakilan kaadiraan ala tahammul masiirahu. Yi'awin ila dinamikiya tasharikiyan wa shamila.

10. Scenario tajdid yi'awin. Tatla Mali ila ken « Dowla muwahada wa mugadama, wa mahkuma bi haala zeyn wa amina, wa iqtisod gawi mutagadim, wa mustawe aali min njah rigaajiye, wa bira mahfuza bi haala da'im ». Hay Šavwa turajim ila tagbiilaat stratejiye li killu agdi hate sane 2063. Šavwa Mali sane 2063 timaɣil xutwa haasima vi tahawul strateji vi Mali. Wa huwa musamam b ruh jadid, wa tamazak, wa yinwi ila :

- Tagwiya amn : Kifaala amni vi killu anhaa'i araadi watoni anda nahji shamil yigawi salaam da'im, wa shi asaasi li njah wa tamaasuk watoni.

- Zuhur iqtisodi : Raf’u Mali ila martaba lowal, martaba duwal naajiha naashi’a anda najah shamil, mad’uman bi mu’dal sanawi mutawasit yablug 10 %, mufidan min imkeenaat wa fursa iqtisodiye haa’ila. Vi mu’dal numuwu hay, yu’jab kent dowla gaadiran ala ɗir niyya mutamaşila beyn dwal mulli duxul murtafi’a li raagij, wa 13 900 dollar ameriki vi sane 2063.
 - Giddam siyaada : hadun min tab’iyaat iqtisodiye wa maliye wa jem’u usul watoniya, bima vi zalika mawaarid tobi’iya wa rigajiye.
 - Maruna da’im : towtid usas njah mitasakama anda tasada li tahdiyaat ijtimaa’iya wa bi’iya wa tahdiyaat haykel asaasiye.
 - Rikiza maa raja’a fiha vi Tahaluf Dwal Sahel (AES) : tagwiya wa giddam amn wa difa’ diplomisya, wa njah hay majal.
11. Li tamwil Mali niyyat he tumuh vi tahawul ijtimaa’i wa iqtisodi, yowjab xalig aaliyaat muhtakira maa tajtazib mawaarid tamwil. BI ma yiji’, yowjab yasil i’itiman liiqtisod ila mustawe mu’dal 80 % min PIB, min mutawagi’ yartafi’ mustawe zark li istişmar xarij (IDE) mubashar ashar ad’aaf ila hawaley 3 000 miliyad FCFA beynama min mutawagi’ tazdaad tadafukaat muhaajirin bi haala kbir vi muda agdeyn saabiga tish-had nugsan kbir bi nahawi 900 miliyad FCFA vi 2063.
12. Vi zark mu’dal intishar vaqru maa yazal anda mustawe muxlaq vi Mali əlyowm (44 yowjab nagsu bi haala kbir ila 10 % bi hulul sane 2063. Min sabab qadaa’a ala hay afaaq, tiziyan tagsim sarwa watoniya shart asaasi li irsaa’i asaas adaala wa misaawa ijtimaa’iya. wa 0,24 min mu’ashir GINI, kent Mali min beyn yasir dwal misaawa vi ‘alam vi hulul sane 2063. Yumaşil xalig lme şorb ma’muna li killu suken awlawiya vi sane 2063 bi mu’dal 100 %.

5. Maraahil Šavwa

13. Yangasim ɗir Šavwa Mali sane 2063 ila arba maraahil :

- **Marhala I (2024-2033)** Kent niyya amma wa in’aash Dowla a tahwil iqtisod, wa niyyat muhadada: tagwiya buwaat difaa’ wa amn, wa qadaa’a ala irhab, wa tamaasiq ijtimaa’i, wa tahaya’a zuruf li siyaada gizaa’iya, wa tatiwir iqtisod watoni mitakaamil, wa aktaab najah iqlimiya li tasrii’i tasnii’i Dowla, wa tiziyan hakuma wa binye tahtiye. Wa taktare hay marhala xuta istijaaba waajiba yasir ab’aad and toreg mu’aalaja asbaab jazariya min sabab jam’u hulul muhtakira li salaam wa amni, wa istiqrar iqtisod killu li Dowla, wa istigshav anaasir badiila, wa tagwiya hukmu rashid ;
- **Marhala II (2034-2043)** : Tuxasis vi aqaalim mulli qima zaada aaliya. Anda hay marhala, kent mina dururiyi towtid injazaat marhala lowal, lakin saabig kill shi kent Dowla min ɗir nushu’u iqtisoodi, wa ɗir niyyat jay: ɗir towtid injaazaat, wa tatəwir sinaa’aat şaqila wa tiknoloji’aat migadam ;
- **Marhala III (2044-2053)** : Gae mustawe aalim min najah rigajiye, yitmaşal fi tiziyan da’im li giddam sukeen Mali anda gadaa’a ala killu ashkal faqru, wa ɗir niyyat jay: tiziyan serwas sihiye wa ta’lim wa tatwir haykel asaasiye wa had min faqr ;
- **Marhala IV (2054-2063)** : Hay huwa towtid injazaat maraahil saabiga. Tishir hay marhala ila iqmal tasni’i anda tatwir wa qito’a sinaa’a tahwiiliya, wa njah min sajma li qito’i serwas, xasatan vi anasir tijariya wa naglu siyaaha.

6. Šavwa tag

14. Hay Šavwa yi’awin ila numuuzaj tatwir jadid (Mali Kura Ta Sira) yitmayaz bi zuhur namaazij jedid :

- Insha' Dowla ala asaas quwa wa kanun wa diman bi keemil sulŤa amma min silaahiyat he siyaadiye wa tagwiya sultot he, wa qiyaadat he min sabab seytora ala qito'aat stratejiye li najah ;
- Najah ruh watoniya salima misaaliya qaada wa shaxsiyaat aama wa idaara ;
- Tagyir mitakaamil bi nizam ta'lim li tagwiya zuhur muwaatin muta'aalim hate wa mas'ul yitmata'a bi qiyam axlaaxiye wa mahaaraat waajiba li nagli vi hay aalam ;
- Tagyir nahj mittabi'a masaa'il sikeniya illi yishuf ileyh zark fursa tarkiz tagbila xas ala dowri hayi li shabaab ;
- Ta'akiid siyaadat he tijaah shirakaa'i xaarijin wa xaasatan vi istiglal wa tagaasim mawaarid ma'daniya li tamwil najaah he.

7. *Stratejiyaat dir*

15. Dir hay Šavwa hawla ma yiji' :

- tagwira dowr dowla ;
- binay Sika vi mu'asasaat wa tahrir imkeenaat mujtama'iye ;
- tagwiya Kiyaada ham taxtit strateji wa tabaŤar ;
- tagwiya nizam taxtit ti'daadi ;
- inshay nizaam dinaamiki li rasdi wa taqyim ;
- stratejiya axbar watoniye li tiziyen mishaaraka mulli maslaha wa ijtizaab shirakaa'i Maliyin ;
- jam'u amwaal mahliya wa xaarijiya li tamwil haykel projeyaata wa idmajihe ;
- nizam tataba'a xaraa'it.

16. Alaawa ala zalika, yijri taf'il Šavwa hawla haykel projeyaata a awn rasmi karaa'it :

- *Projeyaata haykel, wa towhid he wa idmaaj he*

17. Dir hay shavwa, niyya Hukuma Jumhuriya Mali ila shar'i projeyaata kbira, nitaq li towhid wa idmaaj muxtaliv stratejiyaata njah watoniye vi Mali min sabab mutawasit.

18. Dir projeyaət haykel wasila li ɗir tahqiq Šavwa , kent min doruri tahfiz vikra mustaqbal hawla hay projeyaət min sabab xuruj an bled manhaji li qito', illi maa yazal shart hifaz wa itta'i he muhtawa zeyn jadid yatamaasha taharash Šavwa illi yitimu binaa'i he wa bi ma yiji', yowjab tajdid tahawul numuzaj, wa tagdil nahja najah aalami mitakaamil badalan min tahrash qito'iya ta'awin ila raagij projeyaət. Wa mas'ala tite'alag bi tahdid mişar ɗir niyyaat haama vi majal najah wifqan li Šavwa wa tahqiqi he anda bernaamaje raa'isiye u projeyaət haykel. Vi ma yiji' projeyaət ehda ash (11) mita'aliga bi haykel takeemil wa towhid :

Proje N°1 : « **FARAFINA JIGINE** » Ayš Mali wa bled mjawira

Proje N°2 : « **YELEN KURA** » Nir Mali

Proje N°3 : tişnar Mali

Proje N°4 : « **KANKOU MOUSSA SEGUINA** » gallab zaman zahb Kankou Moussa

Proje N°5 : : Duxul Mali vi ɗalam

Proje N°6 : « **SIGIDA YIRIWA** » hayaat zeyn vi Bamako wo vi awaaşim iglimiye

Proje N°7 : ɗir Mali markaz iqlimi li tiknolojiya

Proje N°8 : Le « **Programme SANKORÉ** » : Mawaariɗ Başariye Salima, Mdaraba Bi Haal Zeyna Wo Mulli Mahaaraat Mişaniye Muxtalivat Bişe

Proje Ragm 9 : Mali xwar wo Giddam

Proje Ragm 10 : Işlahaate Awjaba wa Ibtigaaraat Raqmana

- **Proje Ragm 11 :** Bernaamij TiŤwir Biniye Tihtiye Woŋoniye li Axbar Jografiye Fada'iye

- *Wasaa'it rasm karaa'it wa axbar*

19. Min sabab ibraz axbar bi haala zeyn hawla qito'aat ra'isiya li najah watoni, su'al Wizaara Iqtisod wa Maliye tudaxal Ma'aha Jografiya li Mali (IGM) li intaj arad xaraa'it li nataa'ij rikiza Šavwa sane 2063 anda xaraa'it mirtaqaba wa Atlas iqtisodi.
20. Wa ziyaada ila zalika, Šavwa Mali sane 2063 ɗir tamuhaati ha, tahtaj ila mishaaraka killu mudli maslaha. Wa xalig hay dinamikiya hawla Šavwa , tamma ɗir stratejiya li axbar tiziyen wa tagwiya mshaaraka killu mulli maslaha min sabab ɗir mustawa manshuda min njah.
21. Alaawa ala zalika shuv ila hajimi projeyaət haykel ɗir Šavwa Mali sane 2063 yintawi ala jam'i amwaal mahaliya wa xaarijiya. Wa ta'atamid jam'u amwaal ala tawaasul zeyn wa mustamir munaasib min Dowla. Wa shuv ila sura Dowla Shagla vi ijitizaab shrakaa'i tiknikiya wa maaliya wa kezalika mustaşmirin hay stratejiya ta'win vi ziyaada tizyan sura Dowla ala saha watoniya livi nugur iqlimiya, wa iqlimiye, wa dowliye anda killu beyn taklikiyaat taswiq wa akbar li niyyat najah.

8. *Itor mu'asasi li rasdi wa tagyim*

Yis'al tawaali maham taxtit strateji giyaada rafi'a li mustawe. Inbasaka zalika min towsiyaat ANR min anda inshaa'i hay'a wa tahlil strateji mil'haga Ri'aasa Jamhuriya. Min hay Šavwa kent siyaaga ɗir wa rasd wa tagyim Šavwa Mali sane 2063 hawla hay'a tagbiliya, siyasiya, stratejiya. Majlis a'aley li Šavwa Mali sane 2063 mas'ula min i'timaad mabaadi'i tagbiliya 'aalamiye wora šuv, Amana Dir Watoniye illi kent muhimat he tansiq rasdi wa tagyim Šavwa.

HAFLA ITLAAQ ƳAMALIYA XAŠO BI ŠAVWA MALI SANE 2063 WA STRATEJIYA WAŤONIYE LI NAJAH MUTAWASIŤ WAGT 21 DISAMBER 2023 VI CICB

DIBAJ

22. Bina? ɾala tawgihāt wa Šavwa rafiŋa əl mustawa min ra?is əl marħala əl intiqāliya, ra?is əd-dawla, General darne Assimi GOİTA aŋlaqat wizārat əl iqtisād wa əl māliya ŋiyāğat Šavwa gadida li at-tanmiya fi Mali. Wa qad sabaqat hađihi əš-Šavwa taškīŋ lā hawāda fihi li al-wađŋ əl ŋam lil balad, wa stafađat ilā aqsa hađ min at-taqyīmāt wa ad-durūs əl mustafađa min tanfiđ əl iŋār əl istarātigi li al inŋāš əl iqtisādi wa at-tanmiya əl mustadāma (CREDD 2019-2023), wa ad-dirāsa əl waŋaniya əl istišrāfiya li Mali 2025 wa gamīŋ əl mubādārāt dāt aŋ-ŋila, lā siyama istiŋmāl at-taŋdād əl ŋām əl hāmis lis-sukkān wa əl masākin (RGPH5), wa at-taŋdād əl ŋām lil waħdāt əl iqtisādiya (RGUE) wa al-ŋadīd min əl istarātigiya əl qiŋāŋiya alati min əl muħtamal an tusaħim fi ta?ammulātina ħawla bina? masār gađīd li at-tanmiya əš-šāmila wa əl mustadāma fi Mali.
23. Fi nihāyat hađihi əl ŋamaliya, tumma iŋdād əl watha?iq ət-tāliya : (1) at-taškīŋ əl istarātigi ; (2) at-taqir əl istišrāfi "Mali Kura Kadasira Ka Basada San 2063" ; (3) əl istarātigiya əl waŋaniya lin-nuhūđ wa at-tanmiya əl mustadāma (SNEDD 2024-2033) ; (4) wathiqaŋ hiyaŋilat əl mašārīŋ ; (5) əl ŋarā?iŋ əl istišrāfiya wa əl aŋlas əl iqtisādi ; (6) istarātigiya əl ittišāl.
24. Wa yaŋtamad tanfiđ ən-nāğih li Šavwa "Mali Kura Kada Basan 2063" ŋala ŋawāmil muŋayana. Wa tašmal hađihi əl ŋawāmil əd-daŋm əs-siyāsi li Šavwa, wa ta?kīd dawra əd-dawla, wa əl mawārid əl bašariya aw "əl Maliden əl gađīd", wa tamwīl əl istarātigiya.
25. Əd-daŋm əs-siyāsi ŋarŋ lā ġinā ŋanhu li đamān nāğih tanfiđ Šavwa Mali 2063. Wa yanbaği an ya?ti hađā əd-daŋm əs-siyāsi min aŋlā əs-suluŋāt əs-siyāsiya wa əl hiramia fi al bilād, alati ħaddadat əl masār min ŋilāl riŋāyat iŋlāq əl mu?tamar birisālat min ra?is əl marħala əl intiqāliya wa ŋiŋāb ra?is əl wuzarā əl iftiŋāhi. Wa tajdir əl išara ilā anna aħad əl asbāb əl ra?isiya li fašal ad-dirāsa əl istišrāfiya li Mali 2025 huwa ġiyāb əd-daŋm əs-siyāsi.
26. Yastaŋdi taŋwīr wa đir Šavwa "Mali Kura ŋetaasira ka ben san 2063 " an natasā?ala ŋan dawra əd-dawla, mustaŋliŋin əd-durūs min at-tajārib əl muŋtalifa li əl idāra əl iqtisādiya wa at-taŋŋiŋ ət-tanmawi. Yajib an tabqā əd-dawla lāŋiban iqtisādiya muħimman. Wa min hađā əl munŋalaq, yajib an takūn əl aqālīm əl istarātigiya taħta qiādati əd-dawla aw taħta siŋratejiye.
27. Wa yajib an tađman əd-dawla siyādatahā ŋala al-ŋadīd min əl aqālīm əl istarātigiya. Wa tašmal hađihi əl aqālīm əl amn, at-taŋlīm, əl ġidā?, aŋ-ŋāqa, aŋ-ŋāqa, ar-raqmana, aŋ-ŋiħħa, wa əs-siyāda əd-dawā?iya. Wa hađā yataŋallab dawla qawiya wa matīna wa dāt siyāda iqtisādiya. Dawla talŋab dawrahā at-tanmawi ər-ra?isi fi intāğ wa tawzīŋ wa tanzīm əl aqālīm əl jiyūsiyāsiyya wa əl iqtisādiya wa əl ijtīmāŋiya əl istarātigiya. Hađā at-taŋzīz li dawra əd-dawla yajib an yu?addi ilā tanmiya dāŋiliya tuŋazziz manāŋ əl aŋmāl wa tuŋjiŋ əq-qiŋāŋ əl ŋāš əl māli ŋala al-izdihār fi əl aqālīm əl intājiya. Wa hađā sa-yuŋŋal min əl mumkin irsā? əs-siyāda əl iqtisādiya wa taŋzīz əl iqtisād wa tawlīd mawārid kāfiya li tamwīl ŋumūħāt Mali fi at-tanmiya wa ən-nuhūđ.
28. Wətuqūm əš-Šavwa ayđan ɾala əl-insan əl-mali əžžadid (Maliden Kura). wəħwa muwāŋin məs'ul wəwaŋani wəyəħtaram əl-qiyam, wəyəħmal bižid wəđamir wəmunfaŋih, wəyəħmal min ajl siyāda wərafahiyyat əj-jamiɾ. yahdif barnamaj "Maliden Kura" ila taŋrib əl-fard wətaškilih (əl-ɾaqliyyat əl-madaniyya wəl-maharat əš-šahŋiyya wəd-dirāya əl-fanniyya) bi-hadaŋ đir buniya žadida li-muŋtamar "fađil" min ħilal əŋ-ŋaħawwul əš-šəmaɾi wətayyir əs-sulūkiyyat wəzuhur Mali Kura. tatamaša həđihi əš-Šavwa mara əš-Šavwa barnamaj ət-tarbiya ɾala əl-qiyam, al-đi yadru ila tajmir əl-ijra'at lišalih əl-bina' əl-madani. wəyəšmil đalik itqan baramij əŋ-ŋarib (ə-tarbiya ɾala əl-qiyam wəl-aħlaq wəl-muwaŋana wətaŋwir əs-səħimat wə-taqniyat) wəl-anŋiŋa əŋ-ŋaqafiyya wəl-fanniyya wəriyāđiyya (riwayat əl-qisas wəl-ğina' wəl-masraħ wəs-sinama).
29. Wətazal masa'alat ət-tamwil ayđan ɾamilan haman fi đir aħdaf əš-Šavwa. fa əl-bi'a əddawliyya tataşaf bi-tašdid ŋurūŋ ət-tamwil wənadirat ət-tamwil əl-muyassar min əljiħat

əl-manihə əlmutarəddidat əl-aṭraf wə-impla'at əl-buldan əl-mutaqəddima ən-namu. wəfi zill hədihi əl-ḥalfiyya, təqum istiqrajiyyat ət-tamwil əš-Šavwa Mali 2063 rala tazbiyat əl-mawārid əd-daḥiliyya (qāmat əl-ḥukuma bi-fa'rl bi-l-işlahat ən-nazima liḍman həḍa ət-ṭamwil). wəbil-iḍafa ila əš-şayb əš-şabab wəd-dinamikiyyin, tamlik Mali mawārid hā'ila min ḥay aşrat əš-şams wəme wəl-aradi əz-zirariyya wəṭ-ṭarwa əl-ḥaywāniyya wəl-mawārid əl-marḍiniyya. wəyužad makan muhimm lil-ḥukm ər-rašid, wətauzir afḍal lil-ṭadāla, wə'asas ən-najah əš-şəmari əl-mutanagim

30. Šavwa ayḍan ila rigaajə Mali jadid (Maliden kura). Innahu muwaṭin mas'ul, waṭani wa muḥtaram lil-qiyam, mujtahid, ḍamir wa munfatih, ya'mal min ajl siyadat wa rafahiyyat riwaagij. Tahdaf Maliden kura ila ta'rid illi mulli wa taškilihi (əl naz'a əl madaniyya wa əl diraya əl fanniya wa əl diraya əl fanniya) min ajl ḍir hişkilat jadida lil-mujtama' «əl faḍil» min ḥilal əl taḥawwul əl ijtimā'i wa tayyir əl suluk wa qudum Mali kura. Wa tatasəq hədihi Šavwa ma'a Šavwa əl barnamej. ət-ta'lim əllaḍi yataṭlab tabadul əl ijerat lişalih bina' əl riwaagij. Wa yaşmal ḍalik itqan baramij əl ta'rim (ət-ta'lim fi majal əl qiyam, wa əl aḥlaq, wa əl muwaṭana, wa taṭwir əl ḥidamat wa əl tiknulujiyat), wa əl anşiṭa əl ṭaqafiyya wa əl fanniyya wa əl riyadiyya (sard əl qişaş, wa əl yina', wa əl masraḥ, wa əl sinima).

31. Mali balad munxaḍ Ɛl daxl yatasam iqtisaduh bi inxiḍaf mustawa Ɛl tašniɁ, mima yazal Ɛl qitašayn Ɛl awwali wa Ɛt taliɁ yasta ƥiran bi hišaɁ kabira ila ḥadd ma min Ɛn natij Ɛl maḥalli Ɛl ijmal. wa yuḥḍaḥ ḥaḍa Ɛl iqtisad li ƥawamil ḍayf tuɁiq taḥawwuluh Ɛl haykali wa najah. wa la yatasam Ɛl šaḍirat bi tƥnawwƐƥ Ɛš šadid wa tatarakkaz ƥala ƥadad maḥdud jiddan min Ɛl muntajat mitl Ɛl quɁn wa Ɛḍ ḍahab wa Ɛl muntajat Ɛz ziraɁiyya ƐɁ raɁawiiyya ḡayr Ɛl mušannaɁa. wa tuɁadi tƥqallubat fi Ɛl intaj Ɛl maḥalli li muzzam ḥaḍihi Ɛl muntajat Ɛš šaḍiriya tabaɁan li Ɛl aḥɁar Ɛl manaxi wa Ɛt ƥabiɁiyya (ḥaɁɁul Ɛt ƥar ƥar wa Ɛl jafaɁ wa Ɂazw Ɛl jaraƐḍ, ila axirihi) wa asɁar Ɛl mawad Ɛl ḥam, ila ƥadam istiqrar ƥaɁidat Ɛš šaḍir.
32. Munḍu ƥam 2012, ḡaraqat Mali fi azma muɁadda Ɛt ƥabaq hatzat asƐs wujudha ḍataha, baɁḍa an ijtamaɁat ḥejjamat Ɛl ḥaraqat Ɛl mutamarrida Ɛl musallaḥa wa tawaxxul Ɛl jamaɁat Ɛt ƥirhabiyya wa Ɛl jihadiyya fi Ɛl ibtidaɁ fi manatiq Kidal wa Gao wa Timbuktu, ƥumma imtaddat ila Mopti wa Sigu wa Kulikoro. wa la yazal ḥaḍa Ɛl waḍɁ yulqi bi ƥilalih ƥala afaq Ɛl iqtisad Ɛl kuli li Ɛl bilad, wa yumkin an yuɁaɁɁir fi nihayat Ɛl maɁaf ƥala nataɁij ḍir Ɛš siyasat Ɛl ƥamma.
33. Yuwaffir Ɛl iqtisad Ɛl mali ƥadid min Ɛl furš fi majal Ɛl istiɁmar, maɁ wujud qitaš naɁaq axiḍa fi Ɛt ƥawwur wa yumkin taɁwir imkaniyatiha aktar iḍa tumma tiziyan Ɛl binya Ɛl taḥtiyya Ɛl muwatiya li Ɛl istiɁmar (Ɛt Ɂuruq, Ɛt ƥaqa, Ɛl ittišalat, ilax) wa manax Ɛl aɁmal.
34. Wa tašmil Ɛl aqalim Ɛl waɁida ma yali :
- Ɛl qitaš Ɛz ziraɁi, Ɛḍi yatamattaɁ bi tƥnawwƐƥ ziraɁi ikulugi kabir, wa imkaniyat kabira li Ɛl araḍi Ɛz ziraɁiyya, wa mawad lme kabira qabila li Ɛl istiɁlal, wa mawad ḥaywaniyya wafira wa mutanawwƐɁa maɁ masaḥat wasiɁa min Ɛl maraɁi, wa imkaniyat kabira li tarbiyat Ɛl aḥya Ɛl maɁiyya, wa sukan šabab yaɁlub ƥalayhim Ɛt ƥabiɁ Ɛz ziraɁi, wa zuḥur munazamat Ɛz ziraɁiyya miḥfaniyya munazzama, wa giddam Ɛl kabir ƥala Ɛl mustawayat Ɛš šariɁiyya wa Ɛt ƥanziymiyya wa Ɛl muɁassassiyya li idarat Ɛl qitaš Ɛz ziraɁi, wa la siyma iɁtimad qanun Ɛl tawjih Ɛz ziraɁi wa nušusihi ḍir;
 - tarbiyat Ɛl maša, maɁ imkaniyya iḍafa qima maḍafa li qitaš Ɛl laḥm wa Ɛl ḥalib wa Ɛḍ ḍujud wa Ɛḍ ḍujud wa Ɛḍ ḍawajin, bima fi ḍalik majmuɁa wasiɁa min Ɛl ḥira wa Ɛl maharat;
 - Ɛš šinaɁa Ɛz ziraɁiyya : imkaniyya taɁwirha, la siyma fi salaɁ Ɛl qima Ɛl martaɁiqa bi taɁwir qitaš Ɛz ziraɁa wa Ɛt ƥarwa Ɛl ḥaywaniyya;
 - šinaɁa Ɛl manasujat, Ɛḍi tantawi ƥala imkaniyat ḥaɁila min ḥayɁ intaj Ɛl quɁn, wa Ɛḍi yuɁšannaɁ aqal min 5% minhu maḥalliyan fi Ɛl waqt Ɛl ḥali;
 - Ɛš šinaɁat Ɛl istiḥrajiyya Ɛḍi la tatasam bi tƥnawwƐƥ Ɛš šadid, walakin tantawi ƥala Ɛl kaɁir min Ɛl imkaniyyat, ḥayɁ sayuwaffir tiziyan Ɛl ḥukuma wa Ɛš šafafiyya fi Ɛš šinaɁat Ɛl istiḥrajiyya wa Ɛl maɁrifa Ɛl jayida bi baɁn Ɛl arḍ fi Mali Ɛl mazid min Ɛl furš min ḥayɁ Ɛl istiɁmar;
 - Ɛš šanaɁa, bima fi ḍalik Ɛt ƥawwur ƐɁ ɁaɁiɁ li Ɛl ittišalat Ɛš šilkiyya wa Ɛḍ ḍilkiyya wa Ɛt ƥijara wa ḍir Ɛl aɁmal Ɛl uḥra, sayuwaffir Ɛl mazid min Ɛl furš min ḥayɁ ḥalq furš Ɛl amal wa Ɛn numuww.
35. Wa li ḍir Ɛl istifada Ɛl qušwa min kul ḥaḍihi Ɛl imkaniyat, huna kaḥ ḥaja ila Šavwa waḍiḥa wa mutamasiqqa li da'im ƥawil Ɛl amad. wa min šaɁni ḥaḍihi Ɛš šavwa Ɛl jadida an tarusum masaran li da'im ƥala maḍƐ Ɛt ƥarɁin Ɛl muqbila, wa tuḥaddid jamiɁ Ɛl mawad Ɛl kamina fi

jamiŕ anha? əl minŕaqa wa iŕtiyajat əl binya əŕ ŕaŕtiyya, min ajl izalat jamiŕ əl muŕwiqat ədi tuŕiq ən numuww əl iqtisadi.

36. **Wala yumkin ləŕŕulat əl marŕala əl intiqaliyya, baŕtiyariha đir tanfid tiziyan hay'aat əl mawarid əl ŕabi'iyya đimn iŕar barnamaji ŕawil əl ajal, an ta'bir biŕakl afđal 'an əl haĵa ila ijra? dirasa mustaqbaliya jadida.** Watuŕiŕ hađihi əl dirasa, min ĥilal əl tafkir fi əl mustaqbal əl muŕtamal lə Mali wa biŕan ŕiagət Šavwa lə najah, '1' furŕa limura'at əl afkar alati jarat ĥilal ijtima'at i'adat əl tawŕin fi taĥdid əl mustaqbal alđi yaryab fihi əl Malijun; wa '2' furŕa li ta'miq hađa əl tajdid min ĥilal ŕiagət Šavwa lə najah yumkin an taj'al əl umma əl Maliya bi asriha fi tanawwi'ha.
37. Waĥayhi əl 'amaliya əl istiŕafiyya əl jadida tabrirha ayđan əl ĥaja ila: (a) taĥdith əl dirasa əl istiŕafiyya əl wataniyya lə Mali 2025, alati ŕarafat 'ala əl intiha?; (b) taĥdid iŕar barnamaji ŕawil əl ajal li furŕ əl istitmar; (c) i'dad əl istiraĕijiyya əl inmaĕiyya əl wataniyya əl jadida, ma' iqtirab nihaya ittifaqiyyat əl najah əl rifiyya fi nihayat 'am 2023.
38. Fi siyaq taĥdid iŕar 'amal barnamaji ŕawil əl ajal li furŕ əl istitmar, fa?in al baĥŕ 'an numu qawi 'ala madā əŕŕatin sana alqadima huwa tauŕiya qawiya min əl wakalat əl wataniyya lə najah. Wa biŕarf ən naŕar 'an əl 'ajz fi əl buna əl iŕariya, yabqa ĥiyab Šavwa wadihat wa mutamasiq a fi taŕmim wa đir ĥiŕaŕ najah əl buna əl iŕariya əl mađkura wa əl rabŕ əl aŕmal lil iqlim alđi yufađi ila takumul əl mustawŕanat əl baŕariya wa manaŕiq əl intaj wa əl istiqlaq aĥad əl 'awa?iq əl ra?isiyya alati taĥul dun taĥqiq numu qawi.
39. Yanbəri lə istiraĕijiyyat əl najah əl jadida (ma ba'd mu?tamar ən najah əl rifiyya 2019-2023), 'ala 'aks sabiqatiha, an taĥmil ibtikarət kabira min ĥilal taĥdid "siyasa iqtisadiyya wataniyya mutakāmila" tatamĥwar ĥawl maĥawir əl najah li taĥziz əl qiŕa'at əl iqtisadiyya əl wa'ida əl muĥaddada. Sayakun əl hadaf min hađihi əl siyasa əl iqtisadiyya əl wataniyya əl mutakāmila huwa tiziyan ĥalq əl qima əl mađafa fi jami' əl qiŕa'at wa əl waza?if min ajl rifahiyyat əl sukkan wa əl najah əl mutawazina bayn əl manaŕiq. Kama sayata'ayan 'alayha an tuĥaddid ĥiyarat qawiyya tarfa' min ŕumuĥat əl bilađ naĥw əl istiqlal əl iqtisadi wa əl mali wa əs siyada wa əl inbiŕaq əl iqtisadi, fi đaw' əl imkanat wa əl furŕ əl iqtisadiyya wa əl yanabi' əl 'amiqa lə ŕumud əl iqtisadi wa əl ijtima?i alđi ađharathu əl bilađ fi muwājahat əl 'uqubat əl ja?ira wa ŕayr əl qanuniyya wa əl la insaniyya əl mafruđa 'alayha.
40. Sata rakkaz hađihi əl siyasa əl iqtisadiyya əl wataniyya əl mutakāmila 'ala ŕalāŕa majalat hiya (1) taŕwir maĥawir iqtisadiyya iqlimiyya taqum 'ala taŕwir əl qiŕa'at əl iqtisadiyya əl wa'ida wa tiziyan itisaq əs siyasat əl 'amma; (2) naŕr əl buna əl iŕariya lə ən naqil wa əl ŕaqa wa əl itisalat li da'm əl qiŕa'at əl iqtisadiyya əl wa'ida wa đaman əl taĕtiya əl aŕmaliya lə əl iqlim; (3) taŕwir əl maharat alati tarkaz 'ala əl tarbiya əl mihanayya wa əl tawŕif fi əl qiŕa'at əl iqtisadiyya əl wa'ida. Yajibu an yakun at tarbiya wa tiziyan əl taĥsin al taqni wa əl mihanayi 'unŕur muĥwari fi istiraĕijiyyat ən najah əl wataniyya. Wa yajibu an tatawaqaf ma' əl qiŕa'at əl iqtisadiyya alati tam taĥdiduha. Wa yumkin an yatanawwal 'unŕur əl mawarid əl baŕariya hađa ayđan janiban yata'allaq bi ŕuruf əl 'amal (in'idam əl aman əl wazifi wa əŕiĥĥa wa əs salama fi makan əl 'amal).
41. Wa yujri i'dad qa'ida bayanat ĥariŕiyya ra?isiyya wa aŕlas iqtisadi li tawŕiq ĥalat əl imkanat wa əl mawarid əl iqtisadiyya wa ittijahat-ha əl 'aŕariya 'ala madā əl arbi'in sana alqadima, wa raŕd wa taqyiy m əl ahdaf əl kammiyya əl muĥaddada 'ala asas mu?aŕirat əl nata?ij wa əl aŕar đat əl ŕila. **Wa hađa nahj muŕtakar yustaĥdam nuzum əl ma'lumat əl juyrafiyya li tawfiq bayn əl ahdaf əl iqtisadiyya wa maŕalib əl taĥŕiŕ əl makani bi hadaf taĥqiq najah iqlimi mutawazin yuqalliŕ min at tafawut wa awjuh 'adam əl musawa fi əl ĥayz əl watani.**
42. .Wi fi Đawə đir əl umam əl mutaĥidə li'am 2030m wa ajəndə əl ittihad əl afriqi li'am 2063m, tsa'ay əl ĥukumə ila tiziyan ajəndə 2030m əl umam əl mutaĥidə wa ajəndə əl ittihad əl afriqi li'am 2063m, tsa'ay əl ĥukumə ila buruz dawla qawiyya wa multazima min ajl iŕlaĥ mu'ammaq li əl hiyakal əl 'umumiyya wa asalib wa ijra'at tadaxulha bi hadaf i'ŕa' zazm

jadid lil ‘amal əl ‘umumi. Wa sayutamm ɢalik wifqan li Šavwa wa nahj əs siyasa əl xarijiyya lil bilad, istinadən ila əl mabadi əl ɢalaŤa alati waɢaatha əs sulŤat əl intiqaliyya, wa hiya: iħtiram siyadat Mali; wa iħtiram əl xiyarat əs stratijiyya li Mali wa xiyarat šuraka’iha; wa mura‘at əl mašaliħ əl ħayatiya lil ša‘b əl mali fi jami‘ əl qararət əl mutawaza.

43. Wa satatlaŤub ħay əl mabadi bina’ dawla malikiyya wa ra’s ħarbə li najah da’im fi əl bilad. Wa əl waqi‘ annahu fi siyaq əl azmat əl muta‘addida ən najimə ‘an ɢa’f ə dawla wa i’dima suluŤatiha, la buda min i‘adat bina’ əl usus əl jadida li dawla ħaditha tajman əl amn wa əl istiqlal wa əl siyada, wa taqud numuɢajan jadidan li najah wa tuzayin zıruf ma’iše əs sukan wa rifahiət hummə.
44. Taniqasim ħay əl watiqa ila arba‘a (4) ajza’ riyasiya. Wa jarad əl tašxiş əs stratiji fi əl juz əl awal, wa šiyağa Šavwa fi əl juz ə ɢani. Wa jarad šiyağa əl tawajuhət əs stratijiya wa marahil ɢir Šavwa bi tafşil fi əl juz ə ɢaliŤ, fi ħayn ħay əl juz ə rab‘ muxaşaş li əs stratijiyat ɢir Šavwa.

ŠAVWA MALI

2063

ƏL JUZ' ƏL AWAL TAHLIL STRATEJIYE

I. ƏL JUZ' ƏL AWAL: TAHLIL STRATEJIYE

45. Yata'allaf əş-tizxiş əl-istratiji min təhlil "nizam mali" təhlilən şamilən min əjl fəhm kəyfiyət həyliş bi-hədəf dır əkrar fişaliya fi ən-najah əl-iqtisadi wə-ş-şijtimayi. Wəmin tamma fəhu jəntəwi 'ala taqiyim "nizam mali" wa-biyatih, wə-təhlil əl-aliyyat əlli zədat ilə həydihi əl-ħala wa-təhdiyd əl-ittijahət əl-riyisiyya wə-əl-tawabit wa-budur əş-tayyir.

1.1. ƏL-MUJTAMAŞA

46. Le plus grand défi de la société malienne est de faire face à l'érosion de ses valeurs socio-culturelles.

1.1.1. Əl-muwařina wəl-şayş mşa.

47. Yikşif işřılaş əl-afrobaromitər əl-afriqi (əl-jawla 9) ən əl-ğaliya əl-şuzma min əl-maliyyin mərřabitun bi-hawiyatihum ən-najyya əkrar aw bi-nəfs əl-qadr min irtibatihum bi-intimaihimi əl-řirqi. Wa-ayyan kanat əl-majmua əl-řirqiya aw əl-mintaqa, fa-in əkrar min 85% min əl-maliyyin yaş'irun bi-hay řariqa. Wəhəy yazkis əl-minaz əl-ħatte lil-şayş mşa əlli lařalafa mayyaz əl-mujtamaşat əl-maliyyia.

48. Kama ən at-təħamuli maşa əl-adyan əl-uzra wə-əl-majmuaşat əl-řirqiya əl-uzra wə-əl-muhajirin wə-əl-ariya əl-siyasiya əl-uzra murtafiş jiddan. Şala sabili əl-mital, fi 2022m, 88% min əl-maliyyin hum la yuriydun aw yaztabirun ənəhu min řayr əl-muhim ən yakun hunak aşxaş min din uzr k-jiran. Amma amma lil-majmuaşat əl-řirqiya əl-uzra wə-əl-muhajirin wə-ansar əl-ařzab əs-siyasi əl-uzra, fa-in əl-aqram hiya 93% wə-86% wə-81% şala əttawali. Faqař əl-mitaliwiya əlli hiya əl-wahida əlli yarfuđuha sukan mali bi-şidda, həyř la yuriyd 92% minhum ən yakun lahum jiran min əl-mitaliwin. Min kul hay, yumkinuna ən nastantij ən ən-nizaşat əl-ħaliya bayn əř-tawayif maşřunaşa wə-muftaşla şamdan li-ağrađ zaşzşa əl-istiřar min qibal quwa ajnabiya.

1.1.2. Hıđur əl-islam əl-mutazayid fi əs-sařa əs-siyasi.

49. In tişar əl-islam fi mali yazni ən əl-muslimin la yumkin an yabqu la mubalun bi-əl-muşakil əş-şijtimayiya fi əl-bilađ. Fa əl-muslimun ən-najitun fi əl-mujtamaş ən-nijdi, əl-munadřmun fi jamaşiyat, yaşxudun makan əř-tawula həyřu kanat həy əl-uzra řayr faşila aw mařduda jiddan fi mahamha.

50. Fa-hi tajmaş nasiřan şijtimayiyan mumazzaqan bisabab faşal waşud əl-dimqrařiya wa-əl-təħađur wa-fiqdan ən-niqař əl-mariziya. Inha qabl kul şay quwatih əş-şijtimayiya əlli tumaniha ən-nufud əs-siyasi (majmuşat əl-izmat əl-dawliya, 2017).

51. Sařalat mali wujud řarakiyat işlařiya fi muntaşaf əl-qarn əl-mađi wa-qurb nihayat əl-qarn əl-mađi, maşa "řazu əđ-duşa əl-uzud". Wə-hum řamalət mařalib uzra. Wa-tatajamasil ahdafuhum ən-najisiya, min bayn ahdaf uzra, fi işadət ařlakiat əl-mařal əl-şam wa-"işadət islamat" əl-mujtamaş. Lam tşud hay əl-řarakiyat taktafi bi-t-tandid, bal taşmal, min řayr amal silmi, şala istaşadət əl-mujtamaş aw təhwilih, şala asasi əl-muwařina ən-najyya.

1.1.2. Qadaya əř-tayan.

52. Yablug ijtimali şadad əş-şaaşir fi mali 22 395 489 nisma fi 2022m şala misaha şasaşa tublug 1.241 238 kilometr murabaş, wə-tatajamas mali bi-inxiřad nisbat şugl əl-ařđ. Irtafaşat əl-karafa əş-şaaşir min 2.9 nisma likilometr murabaş fi 1960m ilə 7.9 nisma likilometr murabaş fi 1998m, wa-sataşil ilə 18 nisma likilometr murabaş fi 2022m. Wə-

Čala arıam min  z-ziyada  n-najrijiya fi  l-karafa  s-šaasir, la tazal hunak tafawutat kabira fi istiřmal  l-arđ.

53. W -mča  ay, tatajamas hay  l-minařiq min  l-bilađ bi-imkaniyat kabira min  ayru  l-masadir  l-lme w - l-arđi ař-řaliha li-z-zirača w - s-siqat  z-ziračiyya  l-wařida w - l-masadir  l-mařdiniya.
54. W -bima  n  n-numu  s-šaasir yařtabar taħadi  n-najah mundu fatra řawila, fa-qad ařtabat  ukumat mali "iřlan  ř-tajasiya  s-šaasir  n-najjiya" fi 1991m. Wa-hadaf hay  ř-tajasiya  n-najjiya ila taħsin mustawa mařiřat  s-šaasir wa-nawřiyyat  ayatihum min xilal  t-talim wa- ř-řiha wa- t-tayđiya w - l-iskan w - l-řamal wa-yayrha.
55. Wřim đirh  min  il l barn maj al-istařm r al-sukk n  đ  al-awlawiya 1996m-2000m, alladh  tam taq mu fi  m 2001m. Wařallat al-taq m al-đaw'  al   aqıřa ann mawja' al-sukk n k n ma'rifan ta'rifan w s an lilgh ya, mimm  ya'n  annah k n  alayhi an yu' liji jam ' al-mushkil t al- s siya lil-tanmiya. Kam  ař r il  m  y li Kam  ař r il  "adam taħđid ahd f mu'ayyina", wa "adam idm j" al-siy sa al-sukk niya fi al-siy s t wal-istr tiřiy t al- nm iya, wa  adam i'tim m al-řurak ' b -tamw l haykal al-tansiq.
56. Wa- al wata  al  dh lika, l  yabdu ann al- adad al-kab r min al-sukk n yashakkilu  a'iqan lil-tanmiya al- iqtiř diya wal-ijtim iya idh  ittiħidat tad b r li-l-istif da min al- imk n t allati yuwaffiruh  al-shab b al-muřarif min sukk nih. F  al- aqıřa, sayata' n  al  al-balad taħw l sukk nih il  rař din  nm t ra'is : zi dati nisbat al-da'm al- iqtiř d  min  il l al-istařm r bikařafa fi tamk n al-shab b wal- alayaate, ma' a  if z  al  din miħiy  tadj d al- aj l. Wa-lan yatasann  al-tařadd  li-h đ  al-taħadd  bid n al-taħl l al- amth l  wal-id ra al-fa' liya lil-shab k t wal- aq l m allati ya'isħ fi h  al-n s.
57. Wa-t jiru al-ish ra ayđan il  ann mu'azam al-buld n al-mutaqaddima al-nam  wal-n ři'a maktaza b l-sukk n, wagh liban m  taqul al-man řiq wal- imk n t al- iqtiř diya  anh  fi M li. Wa-yabdu ann al-sukk n yashakkil na akthar min ghayrihim  amilan min  aw mil al-quwwa wal-tanmiya. **Wa-lidh lika h đih al- ađa il   iħđ th taħawwul nam dhaj  fi al-siy sa al-sukk niya..**

Mu'atar 1 : Jilsaat  amma li řabb b

1 ila 22 Disembir/Kanon  l- w l 2023m, nařamat Maali Muntad  al-řabb b fi al-fatr  min 1 ila 22 Disembir/ w l 2023m bihadfi taqy m al-wađ' wa-iqtiħ h  ul l liltahaddiy t alati taw jihu al-řabb b. W k n al-hadaf huwa wađ' al-řabb b fi qalb  amaliyat i' dat bin ' al-dawlah al-j riyah. Waqad tam  aqd al-muntad  al- amm lil-řabb b  ala řal t mar hil mukhtalifah: mujtama'iyah wa-iqlimiyyah wa-wařaniyyah, bimuřarakah fa' lah min 600 baladiyyah wa-19 manřiqah bil đan il  maq řa'ah B m k  wa-31 balad iq mah lil-m liyy n al-muq m n fi al-k rij. K m  tamakkan al-řabb b min al-ta' b r  an  rayihim  abra al-man ř t al-iliktr niyyah. Wa-řarakat fi' t mukhtalifah min al-muř rik n fi "al-ittih d t al- ammah". Wa-řamliit hadhih al-fi' t mumathhil n  an fi' t mukhtalifah min al-řabb b (al-řabb b al-riři wa-al-ħađar  wa-al-madr s  wa-al-řull b  wa-al-niq b  wa-al-mu' wiq n wa-ghayrihim), wa-mumathhil n  an munazzam t al-mujtama' al-madaniyy, wa-mumathhil n  an al-aħz b al-siy siyyah, wa-mand b n  an al-řabb b min al-maħjar, wa-řakhřiyy t b rizah min jam ' al-ittih t, wa-řakhřiyy t b rizah min al-duw l al-řadiqah. W k n al-hadaf al- amm lil-ħadath huwa taqy m al-wađ' wa-iqtiħ h istij bat liltahaddiy t alati taw jihu al-řabb b. Wa-bi-řakl akthar taħaddidan, k n al-hadaf huwa (1) ta'ziz mus hamat al-řabb b fi al- ukm wa-al-isl ħ t al-siy siyyah wa-al-mu'assasiyyah fi al-bil d,)

Jbihadif muşarakatihummə əl fərala fi dīr ızadat binay əl dawla; (2) dazm əl ızra'aat əlati ittaqadatha əl umam əl muttaħida fi siyaq əl amn wə əl salaam wə əl muşalaħa wə əl tawaşuk əl ijtimazi min ajl Mali ən najah; (3) dīr aliyaat wə ıstiratıjıyat li tızıyan tazlım əl šabab wə taṭribhum wə tawzıfhum li tamkinhum min əl muşaraka zla nahw akmal fi ən numu əl iqtisarı wə ən najah ən da'im fi əl bilad.

(4) dīr burayim wə mubadirat li binay qadaraat əl šabab, maz əl tarkiz bişakl kaş zla əl šabaayat, min ajl dīr indimar ijtimazi haqiqi.

(5) əl šuruz fi ızra'aat wə ıstiratıjıyat li tayziz muşaraka əl šabab fi Mali əl Ğadida min kılal əl riyada wə əl taqafa wə əl funun maz muwatin numudajı, wə (Sadisan) taqyiim wə iqtirah əl hıulul əl munaşiba li muqtalaf əl ayemat əlati tazani minha əl munazzamat əş šababiya li tızıyan muşaraka əl jamziyat wə əl munazzamat əş šababiya fi əl həyat əl zama.

Fi nihayat əl munqashat əl muṭmira, tumma şıyagha 256 tawşıya həwla 6 maħawir fi iṭar "əl dawla əş šavwa", 5 minha mustawħa min əl maħawir əl ıstiratıjıya li ızadat ta'sis əl dawla. Wa qad inqasamat əl maħawir eṭṭi iddaraha kubarə' (akademiyun wə qada əl awsāt əl mihaniya wə munazzamat əl mujtamaz əl madani) ila (1) əş šabab wə əl hıkuma wə əl işlahat əl siyasiya wə əl mu'asasiya; (2) əş šabab wə əl amn wə əl salaam wə əl muşalaħa wə əl tawaşuk əl ijtimazi; (3) əş šabab wə əl tawzıf wə ən numu əl iqtisarı wə ən najah ən da'im;

(4) əş šabab wə ras əl mal əl başari wə ən nawz əl ijtimazi wə əl indimar əl ijtimazi; (5) əş šabab wə əl riyada wə əl funun wə əl taqafa;

(6) əş šabab wə əl həyat əş šavwa wə əl muşaraka əl zama. Wa tuwaḏıht əl tawşıyat əl munbaṭıqa zn əl mu'tamar iltizam əş šabab fi Mali bi əl qiyam bidawrihum fi ızadat binay əl balad..

1.1.4. əl taħaddur əş şari' dun tagyir fi həykal əl intağ.

58. Fi Mali, tan'akis əz ziyada fi معدل əl taħaddur (22.5%) fi dıruṭ 'ala aswaq əl 'amal w əl iskan w najah əl aħya' əl ğayr rasmiya.

59. W la tanmu əl anşıta əl ğayr zari'ıya bi şur'a alati tanmu biha watirat əl taħaddur. W kama huwa əl həl fi bilad Afriqya jnüb aş şahara əl kubra ukmuman, la yuşahib əl taħaddur numu iqtisadi aktar da'im aw tagyir kabir fi əl həykal əl iqtisadi (w məşadir əl numu). W ya'za iktılal əl tawazun əl makani fi Mali ila əl iftiqar ila əl dinamya əl iqtisadiya lil marakiz əl hədəriyya eṭ ṭanawiya w əl jaḏıbiya ən nisbiya lil 'asima Bamako.

60. W həylal muktamar əl dauli lil inti'aş əl iqtisadi w əl najah fi Mali (Mali - munazzamat əl ta'awun w əl najah fi əl midan əl iqtisadi, 2015), tasallam əl hıkuma bi anna watirat duxul suq əl 'amal sata tataşar' fi siyaq əl taħawul əl dimğrafi əl baṭı' : wa liğalik tuwajihu Mali taħadiyan yatamattal fi iğad 'adad kabir min furaş əl 'amal (liffabab) bisur'a. W sa yata'ayyan əl qiyam bi həda əl dīr əl hilal min talaqqi w tızıyan əl hayaikal əl asasiya fi əl manatiq (əl taħaddur). Taşir əl watiqa ila annahu sayakun hunaka ḏı'f 'adad əl wafidin əl ğudud ila suq əl 'amal fi 2035 w ṭalātatu aḏ'af 'adadikum bi 2050m.

61. Fi həlat Bamako həylan w həydan, aźhar taħlıl (əl bank əl dauli w marşad əl madina) annahu 'ala rğm min anna Bamako tumattil 34% min əl iqtisad əl mali (muqaranat bi 27% li mudun miṭl Niyamey w Kunakry), illa annaha la tal'ab dawraha ka muħarrik lil numu :

- Nazaran li həykal iqtisadiha, alladi ya'tamid bi daraja kabira 'ala əl qiṭa'ayn əl ğayr rasmi w eṭ ṭalıṭ, fa inna intajıya əl 'amal aqall min əl mutawassit fi Afriqya jnüb aş

şahara;

- əl wusul ilə əl xidmət əl iğtımā'iyə əl əsasiyə münxəfīd nisbiyə;
- əl istıyımār fī imkāniyāt əl wusul (ən naqıl w əl xidmət əl əsasiyə)

əl tawzi' lahu fa'aliyə muḥaddada bisabab tazmīn əl madina (wa isti'mal əl arad) w numu ənnuskan əl şari'.

1.1.4. Əldawafī' əl-iqtisadiyyə wal-şuqafa alati taşajja' əl-Ḥijra

62. Wa taktasi masʔalat əl-Ḥijra, walā siyamā əl-Ḥijra əddawliyyə, ahammiyyə fī siyāq mālī bisabab ahammiyyə tadfūqāt əl-Ḥijra wa ḥajm et-taḥwilāt əl-mālīya min əl-muḥājirīn. Lā tazālu et-taḥwilāt əl-mālīya min əl-muḥājirīn fī zakhm ez-ziyāda bistithnā' ʕām 2019m, ʕindamā kāna hunāka inkimāš ʕāfif, ḥaythu inkhafaḍāt min 440 milyār frank Sīfā fī ʕām 2018m ilā 433 milyār frank Sīfā fī 2019m litasel ilā 652.50 milyār frank Sīfā muqāranatan bi 508 milyār frank Sīfā fī ʕām 2022m.

63. Wa tajduru el-ishāra aydan ilā ann Mālī asbaḥat bi-şūra mutazāyida arḍan lil-ʔajāni, walā siyamā min gharb Ifriqiya. Fī ʕām 2023m, kāna hunāka 209774 lājiʔan. Wa mundhu el-ʔazma es-siyāsiyyə wal-amniyyə fī ʕām 2012m, shakala el-lājiʔun aydan nisba kabīra min es-sukkān el-muḥājirīn. Fī ʕām 2023m, kāna hunāka 66722 lājiʔan Mālīyan wa 354539 musharradan, muʕzamuhum min el-alayaate wa ašaašir.

64. Wa ʕalā ǧurār et-taḥarrukāt es-sukkāniyyə ed-dākhiliyyə (allatī tatassammu el-bayānāt el-iḥşāʔiyyə bişānihā bitaǧazzʔ šādīd), yumkin an tatakathəaf əl-Ḥijra ed-dawliyyə fī kilā el-ittijāhayn fimā yataʕallaq bil-ḥāla el-ijtimāʕiyyə el-iqtisādiyyə lil-balad wa minṭaqat es-sāḥil: tazāyud el-faqr, wa ʕadam el-musāwā, wal-baṭāla, wa inʕidām el-amn el-ǧidhāʔi wal-jasadī, wa taghayyur el-manākh...

65. Wa ʕalā raǧm min ǧir wa ǧir es-siyāsa el-waṭaniyyə lil-Ḥijra, lā tazālu masʔalat əl-Ḥijra tushakilu ʔawlawiyyə binisbət el-sulṭāt.

1.1.5. Ḥāla şihḥiyyə sayyiʔa raǧma el-juḥūd el-kabīra el-mabdhūla

66. Wa tushakilu şihḥat es-sukkān ʕāmilan ḥāman fī en-najah el-iqtisādiyyə lil-balad. Wifqan li EMOP 2022 fī waqt el-mamarr el-awwal, kāna 33,9% min es-sukkān maraḍā aw muşābīn fī el-ashhur et-tlātə el-māḍiya qabl el-maşḥ. Wa ḥādhihi en-nisba aʕlā bayn el-ḥay min el-ḥay 36.5 fī el-miʔa muqābil 31.1 fī el-miʔa. Akthar min nişf el-bālaghīn alladhīna tabluǧu aʕmāruhum 60 ʕām aw akthar yuʕānūna min maraḍ aw kāmū fī ḥāla iʕtilāl. Kānat el-malāriyā aw el-ḥumma er-raʔisī lisukkan Mālī binisba 64.4%.

67. Wifqan li EMOP 2022, fa inna 4.3% faqaṭ min es-sukkān mashmūlūn bittaʔmīn eşişi min ḥay et-taṭṭiya eşişiya. Wa yuǧṭī muʕaddal et-taṭṭiya ḥādhā 12.9 fī el-miʔa min es-sukkān fī muqāṭiʕat Bamāku. Wa sukkān el-ḥaḍar akthar taṭṭiya min sukkān er-rīf. Taghaṭṭī ḥādhihi en-nisba ḥadd kabīr el-ashkhāş dhawī el-mustawā et-taʕlīmī el-aʕla (33.1%) wa yataʔatharu 6.4% faqaṭ min el-bālaghīn alladhīna tabluǧu aʕmāruhum 60 ʕām aw akthar.

68. Min EMOP 2022, yatimmu taslīt ed-ḍawʔ ʕalā el-maʕlūmāt ḥawla el-ḥāla aş-şihḥiyyə lis-sukkān, wal-khadamāt eşişiya allatī yustakhdimuhā fī ḥāla el-ḥāja wa es-saʕūbāt allatī tutamwājahu athnāʔ el-istishārāt eṭ-ṭibiyyə. Tazharu ḥādhihi el-maʕlūmāt eşişiya allatī tam tajāwazuha maʕa ḥālat el-faqr anna 50.7% min es-sukkān alladhīna lam yamruḍū abadan hum min el-fuqarā, muqābil 46.8% min es-sukkān alladhīna kāna afrāduhum maraḍā athnāʔ el-murūr wa 38.8% min es-sukkān aw kāna ladayhim shakhs maraḍ fī muqāṭaʕayn ʕalā el-aqall. Tazharu en-natāʔij aydan anna muqaddimī el-khadamāt eşişiya alladhīna yastafīdū minhā el-fuqarā bişakl akbar fī ḥāla el-maraḍ aw el-muşāba hum CSCOM (67.3%), yalīhim ǧir şihḥatuhum ʕinda el-muʕālījūn aw el-muʕallimīn el-Qurʔān (9.7%) wa mumārāsāt er-riʕāya el-khāşşa (5.6%)

Wa 'alāwa 'alā dhālik, wa Ṭabqan li natā'ij ət-dirāsah al-istişā'iyah ət-ḍiriyah as-

sābi‘ah 2023m, ḥadatha tiziyan ‘āmm fī tagħṭiyyat əl-ri‘āyah li l-ummahāt min 2006m ilā 2024m.

Zādat an-nisbah al-mi‘awiyyah li alayaatə al-lawātī akmalna arba ‘a ziyārāt muwaššā bihā ‘alā al-aqall min 35% fī ‘ām 2006m ilā 51% fī ‘ām 2024m.

Irtafa‘at an-nisbah al-mi‘awiyyah lil-wilādāt allatī ḥadathat fī munsha‘ah šiḥḥiyyah min 45% fī ‘ām 2006 ilā 81% fī ‘ām 2024m.

1.1.7. əl-‘ajz fī ta‘līm wa ‘adam tawāfuq bayna tadrīb wal-‘amālah

70. Laṭalama kāna tamkīn kull muwāṭin Mālī min ikmāl ta‘līm asāsī hatte wāḥid ‘alā al-aqall masdar qalaq kabīr limukhtalif ḥukūmāt Jumhūriyyat Mālī.

Min ḥay al-manzūr, tamtalik əl-bilād al-jīl ath-thānī min barnāmaj taṭwīr ta‘līm limuddat ‘ashr sanawāt (PRODEC) bad‘an min ‘ām 2019m biḥulūl ‘ām m2028, wa-lladhī satasmaḥ āthāruh ‘alā al-madā al-mutawassiṭ waṭ-ṭawīl bita‘zīz al-mawārid al-bashariyyah wa ta‘zīz injāzāt al-barāmij as-sābiqah illi taqawwiḍuhā al-azmah muta‘addidat al-ab‘ād mundhu ‘ām 2012m.

Tamtathal Šavwa al-idārāt al-mas‘ūlah ‘an ta‘līm wal-tadrīb al-mihannī fī annah biḥulūl ‘ām 2028m, ašbaḥ ladā Mālī nizām ta‘līmī fa‘‘āl wa shāmil yudarrib al-muwaṭinīn al-waṭanīyīn wal-mudīrīn wal-muntaḡīn wal-mubdi‘īn allī yisāhimūn fī najah al-ijtimā‘iyy wal-iqtisādiyy li baladuhum.

71. Bayd anna ḡir ḥādhā al-barnāmaj, alladhī ta‘aththara bil-siyāq as-siyāsiyy, aš-šiḥḥiyy wal-amnī, lam yasmaḥ bi ayyi iṣlāḥāt tufḍī ilā tiziyan an-naw‘iyyah wa ta‘zīz əl-idārah al-lāmarkaziyyah littā‘līm al-asāsiyy.

Fī al-wāqi‘, lā yazāl ḡir ta‘līm əl-hatte liljamī‘ min khilāl istrātījiyyah ḥaqīqiyyah limuṭābaqat at-tadrīb wal-‘amālah masdar qalaq kabīr fī ḡaw‘ al-qaḍāyā wat-taḥaddiyāt al-waṭanīyyah, wa-lākin ayḡan iltizāmāt dawliyyah jadīdah min jānib Mālī, lā siyamīmā fīmā yata‘allaq bijadwal a‘māl ta‘līm li-‘ām 2030 wa jadwal a‘māl 2063 al-ittihād al-‘Afrīqiyy.

72. Wa min bayn at-taḥaddiyāt illi tuwājih qiṭā‘ ta‘līm fī Mālī ‘adam tawāfuq bayna barāmij at-tadrīb wa furš al-qīmah al-muḍāfah wa sūq al-‘amal.

‘Alā ar-raḡhm min idkhāl ḥulūl tiknūlūjiyā al-ma‘lūmāt, lā yazāl al-qiṭā‘ yuwājih mushkilat idārat tadaffuqāt al-quwwā al-‘āmilah, lā siyamīmā fī ta‘līm aš-ānawiyy wal-ṭālī (mimmā yu‘aththir ‘alā istrātījiyyāt waḍ‘ khuṭṭah li-taṭwīr al-mawārid al-mālīyah wa idāratihā bi-shakl fa‘‘āl).

Wa tatafāqum ḥay as-su‘ūbāt bisabab ‘adam kifāyat al-qudrah ‘alā al-istiqbāl, wal-iftiqār ilā hay‘at tadrīs mu‘ahhalah fī jamī‘ ad-dawrāt, wa mushkilah khaṭīrah takmun warā‘ jamī‘ al-masā‘il al-‘ukhrā: al-ḥukūmah wal-masā‘alah.

1.1.8. əl-faqr wa ‘adam əl-musāwāh wal-ḡa‘f

73. Wa ‘umūman, yataghayyar mu‘addal intishār al-faqr bi-tīrah sari‘ah bayna ‘āmay 2011m wa 2023m.

Wa ba‘da ziyādah qudruhā 2 nuṭṭah mi‘awiyyah bayna ‘āmay 2011m wa 2013m, min 45,1% ilā 47,1%, inkhafaḡa mu‘addal al-išābah binisbah 0,2 fī al-mi‘ah bayna ‘āmay 2013m wa 2014m.

Inkhafaḡa bishakl kabīr bayna ‘āmay 2016 wa 2020, binisbah 46.8% wa 41.9%.

Thumma istaqara al-mu‘addal bayna ‘āmay 2020m wa 2021m ‘inda 44,6%

thumma wašala ilā 45,5% fī ‘ām 2022m, bi ziyādah qudruhā ḥawālī 1 nuṭṭah

mi‘awiyyah muqāranah 2021 wa inkhifaḡ binuḥū 2 nuṭṭah muqāranah 2015.

Inna al-juhd al-istithmārī al-maṭlūb lil-quḍā‘ ‘alā al-faqr, muqāsan bi-‘umqih, ayy mutawassat al-‘ajz al-jamā‘iyy fī infaq al-fuqarā muqāranah bi khuṭṭ al-faqr lis-sukkān kulla, yalḡh 14.0% fī ‘ām 2022m.

Fī ‘ām 2023m, wafqan li natā‘ij EMOP, tabluḡ nisbat intishār al-faqr 43.9%

idhā lam yatimm badhl al-mazeed min al-juhūd limu‘ālaḡat ‘awāqib al-azmah al-amnīyah wa aš-šiḥḥīyah wal-mu‘assasiyyah.

Sayakūn min aš-ša‘b jiddan ‘alā Mālī al-wuṣūl ilā hadf 24% mu‘addal al-faqr biḥulūl ‘ām 2030m.

74. Qiyāsan bimūshir jīnī, yinkhafaḍ ‘adam al-musāwāh fī Mālī min 0.42 fī ‘ām 2011m ilā 0.33 fī ‘ām 2022m, bimutawassat inkhifaḍ sanawiyy qudruh -2.4%. Kāna al-inkhifaḍ akthar istidāmah fī 2011m wa 2021m (42% likulli minhumā) wa 2019m (40%).

Lidhālik sayakūn ‘ām 2020 inkhifaḍan bimūshir 0.38 qabl an yartafa‘ ilā 0.42 fī ‘ām 2021 thumma yinkhafaḍ ilā 0.32 fī ‘ām 2023m min 0.33 fī ‘ām 2022m.

Walā yatatallab al-ḥadd min awjuh ‘adam al-musāwāh qudran mu‘ayyanan min al-‘adālah al-ijtimā‘iyyah faḥasab, bal yatatallab fī al-maqām al-awwal iḥrāz taqaddum ḥaqīqī fī aḏ-ḏurūf al-ma‘īshiyah li-akthar fī ‘āt as-sukkān ḥirmānan.

75. Wa qad addat al-azmah al-muta‘addidah al-ab‘ād, illi addat ilā tafashī in‘idām al-amn, ilā tashrīd as-sukkān ‘alā niṭāq wāsi‘, sawā’ al-musharradīn dākhiliyyan aw al-lājī‘īn.

Sajjala ‘adad an-nāzhīn dākhiliyyan (PDI) alladhī tuḍā‘af taqrīban bayna ‘āmay 2019m wa 2022m min 207751 ilā 412387, inkhifaḍan li-awwal marrat ilā 354739 fī ‘ām 2023m.

Yatakkawwan hādhā ar-raḡam fī ‘ām 2023 min 56.98% min alayaatē wa 43.02% min rigaaḗ, akthar min niṣf (58%) ašaašir alladhīna tatarawwaḥ a‘māruhum bayna 0 wa 17 ‘ām.

Wa yu‘zā al-inkhifaḍ ilā tiziyan al-ḥālah al-amnīyah fī al-balad.

1.1.9. Khibrat ath-thaqāfah al-mu‘abba‘ah min ajl ḏuhūr huwiyyah waṭaniyyah

.Fi aḡqāb Ɛl istiqlaal, badhalt guhud kabira ḡala Ɛl ṣaḡid Ɛl waṭani liḏman an tawajjuh qiyamna Ɛl ṣaqāfiyya afkārna wa‘afṛālha. Waqad tam taḡbiyat ḥaḡihi Ɛl ṣaqāfiyya li taḡziz ḏuhur huwiyya waṭaniyya min ḡilal asābiḡ Ɛl ṣabāb Ɛl waṭaniyya wa fatarāt Ɛs-sintayn Ɛl fanniyya wa Ɛl ṣaqāfiyya. Samaḡat ḥaḡihi Ɛl tamṭīlāt Ɛl fanniyya wa Ɛl ṣaqāfiyya Ɛl muxtalifa lil ḡadīd min Ɛl māliyyīn bi maḡrifat man humme (yaḡrifūn anfusahum), wa taḡarruf ḡala Ɛl ḡāḡirīn wa maḡrifatihim, li‘annahum ḡaliban mā tam bathuhum ḡala Ɛl idhāḡa Ɛl waṭaniyya. Kānāt ḥaḡihi Ɛl ijtimāḡāt Ɛl dawriyya Ɛs-sanawiyya, maḡmā kānat qaṣīra, tahdif ilā tamkīn Ɛl mušārīkīn wa Ɛl mutafarriḡīn wa Ɛl mustamiḡīn “min maḡrifat baḡḡihim Ɛl baḡḡ bi šakl aḡḡal wa taḡziz ḡusūs Ɛl umma Ɛl māliyya, li‘anna ma yḡir Ɛl umma” māḡiyyān muštarakān wa ālāmān muštaraka, walakin aydan ḡamāsa wa tawāṣul wa ḡamās (Fougière, 2012m).

1.1.10. Ɛl itijāhāt Ɛl mujtamaḡiyya Ɛl qawiyya wa budhur et-taḡyīr

77. Wa fīmā yalī Ɛl itijāhāt Ɛr-raḡīsiyya fī Ɛl mujtamaḡ: ▪ Fuḡdān Ɛl sulṭa Ɛl abuwwiyya: Fī Ɛl waḡt Ɛl ḡaḡir, lā yastaṭīḡ Ɛl ḡadīd min Ɛl ābā’ bi šakl dā‘im taqrīban tawfīr Ɛl riḡāya Ɛl jamāḡiyya wa Ɛl fardiyya « Ɛl kāmila » li maḡālīhim. Wa bi-l-naḡar ilā Ɛl iḡtiyājāt Ɛl istiḡlāliyya Ɛl ḡaḡila, fa inn muḡḡam arbaab Ɛl usur Ɛl maḡṡīsiyya ḡayr qādirīn ḡala talbiyyit iḡtiyājāt aḡrad usurihim bi šūra murḡiya. Wa ḡaḡa Ɛl fašal yajḡalhum yafḡidūn Ɛl ḡusūs Ɛr-raḡīsiyya li sulṭatihim Ɛl abuwwiyya wa yūlidu Ɛl ḡiṣyān bimā yatanāsab maḡ ḡudūdh; ▪ Wa Ɛl intiqāl ilā namūḡaj jadīd lil usra, sawā’an fī Ɛl manāṭiq Ɛl ḡaḡariyya aw Ɛl riḡiyya, fa inn namūḡaj Ɛl usra allatī talūḡ fī Ɛl ufuḡ huwa Ɛl usra Ɛn-nawwa allatī tatamayyaz bi zawjayn ḡala ḡad sawā’an li muwāḡaha maṣīruh bi kull mas’uliyya; ▪ Fašal niḡām Ɛr-raḡāba Ɛl mujtamaḡiyya, wa istiḡāla ḡadīd min Ɛl ābā’ fī taḡlīm Ɛl atfāl, ḡaṣbat taṣḡur bi šakl mutazāyid bi ṣayṭara allatī tumārisuhā Ɛl mujtamaḡāt Ɛl muxtalifa ḡala aḡradihē Ɛs-ṣuḡar. Lam yaḡud muḡḡam Ɛl ābā’ qādirīn ḡala al qiyām bi dūrhum fī tarbiyyit Ɛl usriyya, li-dhālik yaṣḡur Ɛl qalīl minhum bil mas’uliyya ḡan tarbiyyit atfāl Ɛl ḡāḡirīn. ḡaḡihi Ɛl istiḡāla šibḡ Ɛl ḡamma tafsir juz’iyyan intishār Ɛl atfāl fī Ɛl šawāriḡ.

78. Wa fī majāl Ɛl taḡāfa, yumkin talkhīš Ɛl itijāhāt Ɛl taḡila ḡala Ɛn-naḡw at-tālī: ▪

Inna Өn-nuqāḍ bayn Өl qiyam Өl ƭaqāfiyya Өl muŕlanā wa Өs-sulūk Өl yawmī, wa Өl qiyam Өl ƭaqāfiyya lil karāma wa Өt-taḍaḥḍiya, allatī yutāhtaju bihā yawmiyan, yata'ajjalu ŕindamā yataŕallaq al-amr bi taŕarruf ḥasb mā taqtaḍih. Wa lā ŕakk anna hāḍa yushakkil ŕaqaba raŕiŕiyya amām tanfiŕ ayy mashrūŕ inmaŕi; ▪ Tata'arraḍ fikrat «maŕāyā» lil xaŕar Өl ŕādīd, fa inna hāḍa Өl waḍŕ nātiŕ ŕan Өl fajwa Өl ŕamīqa bayn Өl xaŕāb wal mumārasa.

79. Wa fi hāḍa Өl majāl, tu lāḥaŕ budhur at-taġyīr min ḥilāl mā yalī: ▪ Tathmīn Өl turāḷ Өl ƭaqāfiyya min ḥilāl irāda wāḍiḥa wa iltizām qawiyy bi istikhraj al juthath min turāḷinā Өl ƭaqāfiyya min ḥilāl ŕadīd min al-maharagānāt allatī tunazzam fi jamīŕ anḥā' Өl balad, wa kull qarya wa kull baladiyya wa kull manŕiqa, wa taḥmah ilā tanzīm maharagān ḥaŕ bihā; ▪ Iŕāda tanzīm intāŕ Өs-silaŕ wal khidamāt Өl ƭaqāfiyya. Sāŕada eŕ-ŕurakā' wizārat Өl ƭaqāfa ŕala irsā? Өl ŕusūs li iŕāda tanzīm Өl faŕilīn Өl ƭaqāfiyyīn. ▪ Hāḍihi Өl khuḷuwāt al-ŕulā satakūn bi maḷābaŕ minḷalaq li ŕināŕa ƭaqāfiyya akḷar tanawwuŕan wa ƭarāan.
80. Wa bi-t-tālī, fa inna ŕuhur muwāḷin māliyy yatamattaŕ bi faḍā?il insāniyya wa ijtimāŕiyya wa ŕifāt ŕāliya ŕarḷ lā ġinā ŕanhu li tanmiya iqtisādiyya wa ijtimāŕiyya. Wa min hāḍa Өl manŕūr, wāfaqit Māliyy fi ŕām 2024m ŕala Өl barnāmaj Өl waḷani li taŕlīm min ŕajl Өl qiyam (PNEV), maŕ majmūŕa min Өl qiyam wal mubādi? allatī yajibu istiŕmāluhā limuwāġahat taḥaddiyāt ŕaŕrina, ayy Өl karāma Өl insāniyya, wa Өs-salām Өl duwali, wa siyādat Өl umam, wa Өl baḥth ŕan ŕamal eŕ-ŕuŕub, min jiha, wa taḷallaŕuhum ilā Өl rafāh wal izdihār, wa min nāḥiya ŕuxra, Өn-namū Өs-sukkānī, wal ŕikūlūjiyyā wa taġyīr Өl munākh, wal istiqrātiyya Өl jughrāfiyya Өl ŕālamiiyya li-istiḷā? ŕala Өl mawarid, ŕahd at-tiknūlūjiyyā Өr-raqamiyya wa xaŕar Өl ḥaḍāra Өl muġarrada min Өl insāniyya wal mudammira lil dhāt.
81. Wa fimā yataŕallaq bi badāyāt at-taġyīr, yashhad Өl mujtamaŕ mā yalī: ▪ Ka juz? min manŕiq Өl zawjayn Өl mustaqillayn, yaḷmah Өl ŕadīd min Өl ŕabāb ilā usra ḍāt usur maḥḍūda lil ġāya badalan min ŕā?ila nuwwa. Fi Өl wāqiŕ, aŕbah ŕadad kabīr min Өl ŕabāb yudriūn annahum hum Өl muhandis Өr-raŕiŕi limustaqbal Өl fard wal zawjayn. Hāḍa mā yadfaŕuhum li taḥammul Өl mas'uliyya ŕan anfusihim bi aqrab waqt mumkin. Wa hāḍihi Өl mawāqif Өn-nawiyya, allatī tatrassak bi ŕūra mutazāyida, tushajjaŕuhum ŕala idrāk waznihim Өl ijtimāŕi – Өs-siyāsī ka fiŕa ijtimāŕiyya yumkin iftiḍāruhā; ▪ Өl ikhtiyār Өl ḥurr lil zawj aw eŕ-ŕarīk, binisba li takwīn Өl zawjayn, yuŕbiḥ taḷallaŕ Өl ŕabāb bi ŕakl mutazāyid juz? min manŕiq ḥurriyyat ikhtiyār Өl rafīq aw Өl rafīqa. Wa yatajaalla hāḍa Өl itijāh fi Өl mujtamaŕāt Өl maḥalliyya allatī tumāris zawāj ḥārij niḷāq Өl zawāj; ▪ Өl ḥilāfa Өl mubāŕira fi Өl mujtamaŕāt Өl abuwwiyya, min Өl khuḷuwāt Өl ŕulā naḥwa at-taġyīr fi Өl mujtamaŕ Өl māliyy, min bayn umūr ŕuxra, ŕamaliyyat Өl ḥilāfa, min ḥayḷ intiqāl Өs-silaŕ Өl maddiyya. Fi Өl waqt Өl ḥāḍir, lam yaŕud al-ŕaḥ Өl aŕghar yirith al-ŕaḥ Өl akbar. Badalan min ḍālik, yirith al-atfāl min wālidayhim.
82. Wa ŕiyya yaŕrub ŕanhā wa yunaffiduhā: ▪ Taŕmīm barnāmaj waḷani li taŕlīm min ŕajl Өl muwāḷina (2009m–2013m) kān min bayn maḥāwiruh Өl istiḷātiyya taŕziz wa tarssīkh at-taŕlīm min ŕajl Өl muwāḷina fi Өs-siyāsāt Өl ŕamma; ▪ Iŕtimād siyāsa waḷaniyya li binā? Өl muwāḷina, fi ŕām 2011m, hadafuh al-raŕiŕi huwa « binā? namūḍaj lil muwāḷinīn Өl māliyyīn alladhīna yaḷtarimūn ḥuqūqahum wa wājibātihum, ŕala asās qiyam Өl kayāsa wal kayāsa wa mā ḥālaḷa ».

1.2. Өl iqtisād

83. Yarḍu taḥlil taqyiim Өlmu'ŕiraat Өl' iqtisādiyya waelfurŕ waeltahaddiyaat Өl ti tuwaajjih Өl tawsur Өl' iqtisāadi liŕbalad amran ŕaruuriyaan fi 'idaara Өl' iqtisāad.

1.2.1. Tatamayaz əltjahaat fi əl'iqtişaad biəlqataarəyn əlawlaa wəəşsaaliş əllaziina laa yaazalaan muhayminin.

84. Fi əlfatra 2015m-2022m, əlti tatwaafar bayaanaat rnhə fi nizaam əlmuhaasaba əlwatani əljadiid (SCN 2008), laa yaazalu əl'iqtişaad əlmaali yuhaymin rlayhi qataarən əltaxliim əlxəali wəəlibtidaai, binnisba taqaarub 70 fi əlmi'a (39 fi əlmi'a min qataar əltaxliim əlxəali wa 31 fi əlmi'a min əlqataarəyn əlawlaa), yumaththil qataar əşsaanawi biəlkaad 23%, şaafi dāraaib əldakl li'ixāada əl'ixmaar.

Yabdu an haykal takwiin əşarwa hay fi maali ghayr qaabil liltaghiir bimirur əlwaqt.

Bimutaawasit numuu sanawii yablugh 0.9%, sayakoonu qataar əşsaanawi qad namaa binnisba 0.3% faqat sanawiyyan fi əlmutaawasit muqaaranatan bi'adaa -0.1% fi əlmarhala əlibtidaaiya, ε wa -0.4% lişaafi dāraaib 'alaa əlmuntajaat wa rukud binnisba 0% fi əlmarhala əşsaalişə. Qataar.

SANE	2019	2020	2021	2022	2023
Qito' lowal	37,3	36,2	35,7	35,8	35,8
Qito' şani	20,9	21,2	20,6	20,2	19,5
Qito' şaaliş	33,5	34,4	35,4	36,2	36,7
Doraa'ib ma mubashar (bila awn)	8,3	8,2	8,4	7,8	8,5
Kemil (PIB sh'ir suq)	100	100	100	100	100

Masdar : MME_DNPD INSTAT_Comptes Nationaux _ Avril 2023

85. Fi qita' əl ayğiya əzra'iyya, yumkin da'm əl rədidi min əl qita'at li-tajhiz əl iqtisaadi, bima fi hay əl aruz wə əl quṭun wə əl fawl əssudani wə əl fawakih (bima fi hay əl mango wə zubdat əl şiya wə juzz əl kaju wə əsəmsəm) wə əl bətaṭis wə lahm əl baqar aw əl juluud wə əl juluud wə əl ḥalib wə əl asmak. Wə əl mustawayat əl ḥaliya li-əl mu'alaja əl şina'iyya li-hadihi əl muntağat maḥduda liğaya, ma juidi ila dūmuur əl qita' əşşina'i. Wə fi ḥalat əl quṭun 'ala wəjh əttahdid, yabdu ən əl ḥalat əl raahana li-şina'at ən nasiiq aqal mimma kana mumkinan fi bidayat əssittinat wə əssab'inat, hayt lam yuhawil swa masa'i Kumatex wə Etima nisbatan la tukar min intaj əl quṭun fi əl balad ila nasiiq raw, fi xuyūut wə maṭbu'.
86. Ma'a taṭawur əl qita' əşşina'i, yahtaj əl qita' əzzira'i aydan ila əstəvmar li-ziyada əl intajiyya ma'a ta'ziiz əl amn əl rıdai wə əttayğdawi. Wə fi ḥaḍa əşşadəd, ləda əl balad imkanat ḥama li-istixlalha. Wə əl yum, yu'rab 'an əl asaf iza əladə' əlmudad li-nuzum əl

intaj li-asbab tašmal '1' ƐtƆabi Ɛšibh Ɛl Ɛtiq aw Ɔayr Ɛl mulaim li-t-teknijat wƐ Ɛtteknulujijat Ɛl musta Ɛmala fi Ɛl mazari Ɛl usariyya; '2' Ɔu Ɔ' Ɛl šila bayna nuzum Ɛl baƆt wƐ Ɛl intaj, '3' inxiƆa Ɔikamal

'4' Ɛadam kifaiia tamwil Ɛl qiƆa Ɛzzira Ɔ'i,

'5' Ɛadam Ɛl mušawa fi Ɛl Ɔušul Ɛala Ɛl aradi, ma juidi ila i Ɔdam amn Ɛl aradi, wala siyyama bayna aƆ'af šarayh Ɛssukan; '6' inxiƆa mustawayat Ɛl ilmam bil-qira Ɔa wƐ Ɛl kitaba wƐ Ɛttadriib bayna Ɛl muzari Ɔ'in.

1.2.3 Iqtisaad munxafid Ɛl munƆafasa

87. WifƆan li-tašniif muntada Ɛl a Ɔmal Ɛl Ɛalami 2017-2018, taƆtal Mali Ɛl martaba 123 min ašl 137 dawla wifƆan li-mustawa mu'ašir Ɛl qadara Ɛttanafusiya, ma Ɔa daraja 3.3 Ɛala miqyas min 1 ila 7 (bi-muƆawašƆ 4 nuƆta min 7). WƐ yarƆi inxiƆa qadara Ɛl tanafusiya ila Ɛl buniya Ɛl tƐhtiyya li-l intaj (2.8 nuƆta) kaƆalik ila Ɛl mu'asasa (3.3) wƐ ƐššihƆa wƐ Ɛttaliim (3.1). La yumkin muƆaranat muƆawašƆ daraja (4.1) li-istiƆrar Ɛl iqtisaad Ɛl makro bi-ada ƆayƐd min Ɛl buldan Ɛl uƆra. WƐ Ɛala mustawa mu'ašir Ɛl qadara Ɛttanafusiya, la tazal Mali ba Ɔida Ɛan Ɛl maƆalib Ɛl asasiya li- Ɔawamil Ɛl buniya Ɛl tƐhtiyya wƐ Ɛl intaj wƐ Ɛl mu'asasa wƐ ras Ɛl mal Ɛl bašari (ƐššihƆa wƐ Ɛttaliim). Innahu ab Ɔad ma yakun Ɛan iqtisaad qa Ɔim Ɛala Ɛl kafaƆa wa hatta aƆal ibtikar. Fi kul haƆihi Ɛl Ɔawamil, la tazal darajat Mali Ɔayr kafiya.

1.2.4 Mušikila naƆdiya xaƆiira

La yabdu Ɛn Ɛl Ɔumla Ɛl muwaƆƆida Frank CFA (F CFA) qad aƆƐt ila tikamal tijari akbar fi Mali Ɔina yu Ɔraf Ɛn tašdiratiha ila duwal maƆiƆa Ɛl jamaa Ɛqtisadi li-duwal Ɔarb AfriƆiya (CEDEAO) uƆra tumatil bilkaad 8% min Ɛl Ɔajm Ɛl jumali, muƆarana bi 48% li-kul AfriƆiya wƐ 52% li-ba Ɔiyat Ɛl Ɔalam. AswaƆ Ɛl muštariyat fi Mali mutanawwa. La tazal AfriƆiya Ɛl muwarid Ɛl ra Ɔisi bi-81% min Ɛl jumali Ɛl istirad fi 2020, wƐ 78.8% min Ɛl jama Ɔa Ɛqtisadi li-duwal Ɔarb AfriƆiya wƐ 2.2% faƆaƆ min baƆiyat AfriƆiya. Tumatil baƆiyat Ɛl Ɔalam (Rdm) 19% min Ɛl istiradat. ƆAlawa Ɛala Ɔalik, kana hunak inxiƆa fi Ɔiša Ɛl istiradat min AfriƆiya ila baƆiyat Ɛl Ɔalam min 2015 ila 2020 Ɔala attawali 85.6% ila 81% wƐ 14.4% ila 19%.

88. WƐ yajib Ɛn yara Ɔa taƆlil Ɛl mas Ɔala ƐnnƐqdiya ayƆan Ɛl taƆawurat Ɛraahana fi Ɛn nizaam ƐnnƐqdi Ɛlduwali. WƐ la šak Ɛnna našahad bidaya inša nizaam nƐqdi duwali Ɔadid yumatil nihaya tƐdriƆiya li-haymana Ɛl dollar (wƐ bi-qadr aƆal li-l-euro). AƆƐt Ɛl ƆuƆbat Ɛl lati ittakhadƆatha Ɛl wilayat Ɛl mutaƆida wƐ Ɛl itihad Ɛl urubi Ɔid Rusiya bisabab Ɛl azma Ɛl ukraniya wa lati tahdaf ila tajmid iƆtatiyatihƆa min Ɛn nƐqdi Ɛl ajnabi bi-dollar wƐ Ɛl euro ila tasri Ɔamaliya tatxaluš min Ɛddollar, ma aƆar bi-šakl xatiir bi-tiƆa Ɛl duwal Ɛl uƆra fi haƆihi Ɛl Ɔumlat. HaƆihi hiya ƆariƆa allati tafawƆat biha al-Siin wƐ Ɔašalat Ɔala ƆuƆd tawrid Ɛnnaft Ɛl muda Ɔma bi-Ɔahab fi Ɛrrinminbi min Ɛl buldan Ɛra Ɔisiya Ɛl mušaddira li-naft, '2' taƆlub Rusiya al-aan dafa Ɔimdadatiha min Ɛllaz wƐ Ɛnnaft li- Ɔumala Ɔiha Ɛl urubiyin bi-rubl '3' attijara bayna buldan Ɔumaat Ɛl BRICS wƐ ƆayƐd min Ɛl buldan Ɛl murashƆa uƆra li- ƆuƆwiya haƆihi Ɛl Ɔumaa tatim al-aan bi- Ɔumalat-ha Ɛl wataniya.

88. Wayjib an yarayƆi taƆlil Ɛl masala ƐlnaƆdiya ayƆan ƐltaƆawwurat Ɛraahinah fi Ɛlnizaam ƐlnaƆdi Ɛldawli. Wa lƆa šak anna nashhad bidaya inšaa nizaam naƆdi dawli jadid yamšil nihaya tadriƆiya li-haymana Ɛldollar (wabqadar aƆall lilyuro). Addat Ɛl ƆuƆbat illi itakhadƆatuhƆa Ɛl wilayƆt ƐlmuttaƆida walittiƆad ƐlurubƆi Ɔid rüsiya bisabab Ɛlazma Ɛlawkiraniya wa illi yaƆdif ila tajmid iƆtiyatiyyatuhƆa min ƐlnaƆd Ɛlajnabi beldollar walilyuro ila tasri Ɔamaliyya Ɛltakhalluš min Ɛldollar, mimma aƆar bišakl khaƆir bišiqƆa Ɛlduwal Ɛluxra fi Ɔay ƐlbildƆn Ɛl Ɔumlat. Ɔay hiya ƐltaƆiƆa illi tafawwadat biha ƐšƆn wašalat Ɔala ƆuƆd tawrid Ɛnnaft ƐlmadaƆuma bƆzahab fi Ɛlranminbi min ƐlbildƆn Ɛrrašsiyya Ɛlmušaddara linaft, '2' taƆlub rüsiya ƐlƆn dafƆ imdādātuhƆa min ƐlƆhƆz wa Ɛnnaft liyumala ƆihƆa Ɛlurubiyyin bƆrubl '3' Ɛtijara bayna bildƆn majmura Ɛlbriks walu Ɔadid min ƐlbildƆn Ɛlmurashaha liluƆwiyya Ɔay, Ɔay Ɛlmajmura tatimm ƐlƆn biyumalatihƆa ƐlwaƆaniyya; '4' aƆlaƆat majmura Ɛlbriks Ɔamaliyya yumla iƆtiyatiyya jadid tatamašƆa maƆa yumalatihƆa.

89.

Fi Ɛlnizaam ƐlnaƆdi Ɛldawli Ɛljadiid Ɛnnāshi, sayutamm daƆm Ɛlamwāl biušul malmūsah mišl Ɛlzahab wa Ɛnnaft waliliyyuro wa ƐlblātƆn wama ila Ɔalika walays Ɔala muƆarrad qiƆar min ƐlwaraƆ bidun qimahi šbatiyyah.

90. Wa kƆn mashru Ɔlyumla Ɛlmuštarakah liljumaraƆa Ɛliqtisadiyyah liduwal gharb AfriƆiyā, ƐlmaƆruf bišim bi ƐljumaraƆa Ɛliqtisadiyyah liduwal gharb AfriƆiyā, yaƆdif ila irsā usus yumla iƆlimiyyah mustaqilla. Wa lilasaf, fa'inna muhawalāt faransā, mudrumah min barƆ ƐlƆadah ƐlafariƆah, taƆtar ƐltaƆiƆ Ɔalā Ɔay Ɛlamaliyya min Ɔajl Ɛlihtizaf bilmazayā illi taktasibuhƆa min Ɛsaytara Ɔalā Ɛlfrank ƐlafriƆi. Fammin ƐlƆarur, min Ɔajl Ɔumuhātunā fi Ɛlnumu wƆšayada, anna natruk yumla CFFA.

Əlmişālī

Sayakūn biltakīd inshaa mashrūr munazzama əltarāwun əliqtīşādī. Idhā lam yakun əlamr kadhalik, fahunāk ihtimālān: (1) yumla muštarağa jadid mara yadad qalīl min əlbildān illi tatqāsam nafs əlahdāf, (2) yumla waṭaniyya.

91. Yumkin tafsil Šurūt qābiliyya yumla waṭaniyya aw yumla muštarağa mara yadad qalīl min əlbildān illi lahā nafs əlahdāf yalā əlnahw et-tālī:

- Taḥdīd jamīr intijā waəl ihtiyātiyyāt illi yumkin istikhdāmuhā lidam yumla wataqwīn ihtiyāt kabīr min əlzahab (ihtizāf biintiāj əlmanājim, waalširā min əlsūq əlduwaliyya bistikhdām mawārid uxra);
- Əlḥadd min əlwāridāt ghayr əlasāsiyyah;
- Tašjī istihlāk əlmuntajāt əlwaṭaniyya, wa lā sīmā əlsilra əlistihlākīyah walmawād əlghidhā iyyah walmalābis wağhayruhā;
- qir əlidārah əlnaqdiya əsalīmah.

1.2.5. Tanwī əltarādīn wa idmājuh bişakl afḍal fī əliqtīşād.

92. Tabdhul əljuhūd fī iṭār tanwī əlmawārid əlma daniyyah watanmiyatah, min yağl tiziyan əlfawāid əlyarḍiyyah linashāt əltarādīn min iktişāf waistighlāl mawārid uxra ghayr əlzahab.

93. Wafīmā yatxallaq bitarxiz tanmiyah əltarādīn yalā niṭāq şağīr, tarahhadat əldawlah bitsahīl dukhul əlmuwaṭinīn fī majāl tarādīn min khilāl istrātījiyyah tašjī minḥ sanadāt əlmułkiyyah lilmustathmirīn əşşighār, wamurazzamuhum min əlmuwaṭinīn. Wa sayakūn lahağay əlstrātījiyyah mīzah tarxiz khalq qīmah muḍāfah waṭaniyya wabtālī ḍamān istifādah akbar yadad mumkin min əlmāliyyīn min əlfawāid əlyarḍiyyah linashāt əltarādīn.

94. Əlzahab huwa əlmuntaj əlraşimī illi yatimm tarādīnuh fī māli.

Wa Fī yām 2022, balaghat əlirādāt əl amīdāt min əlmarḍan əlaşfar raqaman qiyāsiyyan balagh 763.7 milyār frank sīfā (1.3 milyār dūlār amrīkī), biziyāda 35% yalā asās sanawī.

95. Kamā taḥaqqaqat nataij muqni ah fī majāl ətarwīj limawād əlbinā, lā sīmā əldūlrit walrukhām.

Jadwal 2 : Lijadwal 2: Ma dilāt numū intāj adh-dhahab wa-l-mawād al-ukhra wa-l-ḥadīd.

Sociétés/Années	2019	2020	2021	2022	2023
zahb (bi ton)	71 190	71 237	69 461	72 228	72 593
Tx zahb	6,43	0,07	- 2,49	3,98	0,51
Manganeze (bi ton)	8 185,44	13 588	12 660	35 402	68 771
Tx manganeze		66,00	- 6,83	179,64	94,26
Dolorite (m ³)	209 055,50	581 820,00	376 678,00	282 557,00	381 989,89
Tx Dolorite	- 33,24	178,31	- 35,26	- 24,99	35,19
Kalker (m ³)	432 770,13	461 711,00	447 644,00	137 374,06	1 089 795,40
Tx kalker	33,90	6,69	- 3,05	- 69,31	693,31
Marbre (m ³)	9 421,42	9 104,61	1 649,00	-	-
Tx Marbre	8,49	- 3,36	- 81,89	- 100,00	
PIMCO-SA (FER)		52 306,00	296 000,00	90 387,05	221 204,66
Tx hadid			- 465,90	- 69,46	144,73
Zaragoza Sarl					56 000,00
Tx Fer					

Masdar : Taqirir 2023 qito' ta'din wa Taqa

96. Bil-ıdāfah ilā dhālik, wa wafqan li-dirāsāt al-jadwah allatī nushirat fī Disambir/Kānūn al-Awwal 2021m, fa inna manjām al-lıthiyūm al-maktashaf fī minṭaqat Būghūnī min al-maftaraḍ an yantij fī nihāyat al-muṭālib mutawassit sanawiyyan 726,000 ṭun min markazāt al-Sabūdūmīn, wahīya sīlkāt al-lıthiyūm

wal-alūmīnīyum. Wa min al-mutaqa‘ an yastamir al-manjām fī al-‘amal limuddat 21 ‘āman, li-yasil ilā dhurwah 880,000 ťun sanawīyyan. Wa min al-muqarrar an yabda‘ al-manjām fī al-intāj fī Disambir 2024m.

97. Fī yawm al-thulāthā‘ 8 Aghustus 2023m, uqir al-majlis al-waṭanī al-intiqālī (CNT) qānūnan jadīdan lil-ta‘dīn. Sayuhāqiq al-qānūn al-jadīd, alladhī i‘tamadathu jalsah ‘āmah lil-nuwāb bil-ijmā‘, irādāt sanawīyah idāfiyyah lā taqall ‘an 500 milyār frank Sifā (803 milyūn dūlār Amrīkī).
98. Min bayn al-ahkām al-jadīdah, sayakūn bi-imbkān al-dawlah al-‘ān imtilāk ḥisah taṣil ilā 30% min mashārī‘ al-ta‘dīn, muqāranah binisbah 20% ka-ḥad aqṣā bimujib qānūn 2019m. Yuḥāfiz al-qānūn al-jadīd ‘alā ḥisat al-ḥukūmah al-majānīyah binisbah 10%, lākinahu yasmaḥ lil-sulṭah al-tanfīdhīyah bil-ḥuṣūl ‘alā ḥisah idāfiyyah binisbah 20% fī ghudūn ‘āmayn min dukhūl al-manājim marḥalat al-intāj al-tijāri.
99. Kamā i‘tamada al-majlis al-waṭanī lil-ta‘dīn marsūman jadīdan bishā‘n al-muḥtawā al-maḥallī fī qiṭā‘ al-ta‘dīn. Wa sayutiḥ ‘alā wajh al-khuṣūṣ, tawzīf al-mazeed min al-sukkān al-maḥalliyyīn fī al-manāṣib al-idāriyyah, wa tashjī‘ al-muqāwilīn al-waṭanīyīn fī tawrīd al-sil‘ wa al-khidamāt lil-manājim, wa tashjī‘ naql al-mahārāt wa al-taknūlūjīyyāt.

Qānūn al-ta'dīn al-jadīd fī Mālī.

A'tamada al-majlis al-watani al-intiqali yawm ath-thulatha 8 Aghustus 2023m qanunan jadidan litta'deen. Sayuhakiqū al-qanun al-jadid, alladhi a'tamadathu al-jalsa al-'amma li a'dha' al-majlis bil-ijma', iradat sanawiya idafia la taqill 'an 500 milyār Frank Siva. Wa min bayn al-ahkam al-jadida, satatamakkan ad-dawla al-aan min imtilak hisa tasil ila 30% min mashari' at-ta'deen, muqarana bin nisbat 20% kahadd aqsa bimujab qanun 2019. Yahafith al-qanun al-jadid 'ala hisa ad-dawla al-majania bin nisbat 10%, walakinahu yasmah laha aydan bil-husul 'ala hisa idafia bin nisbat 20% fi ghudun 'amayn min dukhul al-manajim marhalat al-intaj at-tijari. Wa fima yata'allq bitandhim al-mantiqat at-tarwija, faqad tum idkhal hukm yasmah lid-dawla bitandhim ad-da'awat li-taqdim al-'ata'at lil-mantiqat, aw allati tubarriru maslatiha at-ta'deenia ad-da'wa ila ijra' munakasa aw shurut khasah tafrudha ad-dawla.

Wa tashmal al-ahkam al-jadida (1) ilgha' al-i'fa'at al-khasah bil-muntajat al-bitruwliya khilal marhalat al-istighlal, (2) rabt itawat at-ta'deen bi-si'r adh-dhahab wa al-mawad al-ma'daniyah al-ukhra, (3) rabt ad-dariba al-qaymiya bi-si'r adh-dhahab wa al-ma'aden al-ukhra, ma yutihi lid-dawla al-istifada min irtifa' as'ar hadhihi al-mawad, (4) takhfidh al-wi'a ad-daribiya lid-dariba 'ala daribat al-qima al-mudafa ila al-intaj al-muqayyam, (5) ishtirat al-imtithal as-sarim li-lawaih an-naqd al-ajnabi, wa (6) shart i'adat jami' al-'umlat al-ajnabiya al-muktasaba min tasdir al-mawad al-ma'daniyah ila al-watan.

Wa bil-idafa ila dhalik, sayatamakkan al-la'ibun al-mahalliyun min al-qita' al-khas min al-husul 'ala hisa 5% fi al-manajim, ma yamnah Mali hisa ijmalia qudrha 35%. Fi qita' at-ta'deen alladhi tuhayminu 'alayhi bishakl asasi sharikat at-ta'deen al-ajnabiya (la siyama al-kanadiya wa al-britaniyya wa al-australiya), yanbaghi an tuhtiha hadhihi al-ahkam al-jadida ziadat musahamat at-ta'deen ila 20% min an-natij al-mahalli al-ijmali, muqarana bi 9% fi al-waqt al-haali. Ba'd an kashafat muraja'at al-hisabat anna Mali lam takun tahsul 'ala hisa 'adila min al-arbah an-natiqa 'an qita' al-ibrahim al-azma, jumma'at al-muntaj al-kharis al-jadid taqim fi qitār at-ta'deen fī māli fī 2022m, wašalat əl Trādāt əlhukūmiyyah əlnātijah r'n əlmarḥələ d'əf'at ila' d'eensta qiyāsī balagh 764 malvār farank 'afriqī, bizivādah 35% 'asās sanawī.

100. **Wufi qitār əlnaft, tawjadu fī Mālī imkānāt ğayr mustakshafa jayyidan fī majālī ənnaft walghāz, tughatṭī masāḥa qadruhā 900 000 km² kīlūmitran murabbāran muqasama ilā khamsat aḥwāḍ rasūbiyya (05) hiya: Tāwūdīnī, watāmīsnā, wayūlmidin, waghāw, wanārā, muqasama ilā 52 kutal naft walghāz, 38 minhā kutal majjāniyya 12 qayd at-tafaddul. Tazhar baṛḍ əlhayākil allatī tumma iktishāfhā khilāl əl-dirāsāt iḥtiyātāt muḥtamalah min 1 ilā 2 milyār barramīl min ənnaft muqābil 28 milyūn mitr mukṛab min alghāz.

101. **Fī muwājaha hādhihi əl-imkānāt, tamakkant sultāt jumhūriyyat Mālī min iḥyā' qitār ənnaft walghāz biiktishāf əlhīdrujīn eṭ-ṭabī'ī fī Būrākbūghū fī dā'irat Kāti r'alā burd 60 kīlūmitran min Bāmākū, wa 98% hīdrujīn naqī tumma ikhtibāruh limuddat 7 sanawāt liintāj əlkahrabā'.

102. **Munthu rām 2012, tawwaqatat əl-abḥāth ənnaftiyya fī Mālī bisabab əl-azma əl-amniyya fī minṭaqat əs-sāḥil bi-shakl rām wa baladunā bi-shakl khāṣṣ. Tasabbabat hādhihi əl-azma fī raḥīl jamī' šarikāt əlnaft əl-rāmila fī Mālī bistithnā' šarikat ənnaft əljazā'iriyya - SIPEX wa šarikat HYDROMA. Min bayn əl-kutal əl-maftūḥa li-tanqīb r'an ənnaft, tumma akhdhu 4% faqaṭ muqāranatan bi 65% fī rām 2010m.

103. **Adda hādihā əl-waḍ' ilā irādat qirā'at qānūn ənnaft li-jar'alahu aḳtar jādhibiyya mar' əl-qānūn raqam 2021-063 əl-mu'addal li-l-qānūn raqam 2015-035 əl-mu'aḥḥar 16 Yūliyyū 2015 bi-sha'n tanzīm əl-abḥāth fī istighlāl wa-naql əl-haydrukarbūnāt.

1.2.6. **Lā tazāl əl-hayākil əl-asāsiyya ğayr kāfiyya liḍamān ər-rabt əš-šabakī əl-'amthal lil-iqlīm.

105. **Taḥṭul Mālī əl-martaba 118 min bayn 137 dawla muṣannafa 'alā mu'ashshir əl-qudra ət-tanāfusiyya lil-binya əl-taḥṭiyya bimutawassiṭ daraja 2.7 muqābil mutawassiṭ mutawaqqar yablugh 4 nuqāt. Min bayn hādhihi əl-hayākil əl-

asāsiyya, yaḥtul Ɛn-naql makānan raʿsiyyan, naẓaran lil-mawqiʿ Ɛl-jughrafi lil-balad, ǧayr Ɛs-sāhil wal-mutākhim 7 wilāyāt ukhra, ʿalā masāḥa tazīd ʿan 7000 kīlūmitran ʿalā masāḥa 1 241 238 kīlūmitran murabbaʿan. Ɛṭ-ṭuruq wal-mamarāt Ɛl-māʿiyya Ɛl-dākhiliyya wal-maṭārāt.

106. **Shabakat Ɛṭ-ṭuruq Ɛl-muṣannafa hīya 89024 km (li 4621 ṭarīq), minhā ḥawālī 24828 km talqqat istiḥmārā, aw ḥawālī 28% min ijmālī Ɛš-šabaka. Wa hīya tuqābil kithāfa lil-ṭuruq tublugh ḥawālī 2 km/100 km murabbaʿ muqābil kithāfa mustahadafa tublugh 7 km/100 km murabbaʿ wa hīya aqal bikathīr min Ɛl-mutawassiṭ Ɛl-ʿālamī Ɛl-bālig ḥawālī 25 km/100 km murabbaʿ. Innah fī ḥāla sayyiʿa akṭar min kawnuh jayidā, wa aqal taghaṭṭiya min at-taghaṭṭiya.

Al-Jadwal 3: Ijmali Halat Shabakat al-Turuq min 2019m ila 2023m (%)

Muʿashiraat	2019	2020	2021	2022	2023
Nisbat at-turuq al-muʿabbada fī ḥalat jayyida:	37,58	42,18	38,25	39,42	38,03
Nisbat at-turuq al-muʿabbada fī ḥalat jayyida:	32,38	34,50	37,12	35,14	35,14
Nisbat at-turuq al-asfaltiya fī ḥalat sayyiʿa:	30,03	23,32	24,62	25,44	26,80

Source : DGR 2023

107. Bimaʿrifat al-bayānāt al-fiʿliyya (mathalan: ʿadad at-turuq fī kull faʿa), yumkinuka istiḥdām hadhihi as-siyagh liḥisāb an-nisab al-maṭlūba. Idhā kānat ladayka bayānāt muḥaddada aw arqām muʿayyana, yumkinunā taṭbīquhā maʿan liḥuṣūl ʿalā an-natiġa an-nihāʿiyya.
108. 109. Wa bisarf an-naẓar ʿn Ɛlkutlah Ɛlḥayawiyyah, lā yazal Ɛlqiṭāʿ yaʿtamad bishakl kabīr ʿalā Ɛlmuntagat Ɛlbitruwliyya allatī tatazayad wāridātuhā litawlīd ƐlṬāqa wa Ɛlnaql wa Ɛlṣināʿah (bimā fī dhālik Ɛltaʿdīn) bi-istimrār natījah lilnumū Ɛl-iqtisādī wa Ṭalab Ɛlsukkān Ɛlmutazāyid.
109. Wa min aġl talabbīyat Ɛlṭalab Ɛlmutazāyid ʿalā ʿalākahrabāʿ, taltazim ḥukūmat Mālī bitawfīr mazīj mutanawwiʿ min ƐlṬāqa waqudrat tawlīd kahrabāʿ akbar min Ɛlqudrat Ɛlḥāliyya. Wa taʿtazim Ɛlḥukūmah tawfīr imkāniyyat ḥuṣūl aljamīʿ ʿalā kahrabāʿ ilā mā yuqarrib min 100% min Ɛlsukkān biḥulūl ʿām 2040 (Ɛltawṣīlāt bi ƐlŠabakah aw ƐlŠabakah Ɛlmuṣaghgharah wa Ɛlmarkaz murazūlah wa Ɛlḥulūl alfaridiyyah).
111. Wa tajdur iṣārah aydan ilā anna taklīfat Ɛlmawād Ɛlhydrokarbūniyyah Ɛllāzimah litashghīl maḥaṭṭāt ƐlṬāqa Ɛlḥarāriyyah tumaththilu nisbah kabīrah min ijmāl ʿubʿ Ɛlwāridāt Ɛlwaṭaniyyah wahey ahad Ɛlʿwāmīl Ɛlmasʿūlah ʿn irtifaʿ taklīfat Ɛlkahrabāʿ fī Mālī.
112. ʿlā raġhm min al-imkānāt Ɛlḥāyilah illi tatamattaʿ bihā Ɛlbiḥād, fa-inna taṭwīr ƐlṬāqāt Ɛlmutajadidah yasīr bi-tayrah baṭīʿah nisbiyyān. Fa-qad balagh tawlīd Ɛlkahrabāʿ min maṣādir ƐlṬāqa Ɛlmutajadidah Ɛlmutaṣilat bi ƐlŠabakah 81.6 ġġawāt fī as-sāʿah (bistithnāʿ ƐlṬāqa Ɛlmāʿiyyah Ɛlmutawassitah wa Ɛlkabīrah) fī ʿām 2020m (EDM-SA). Wa-balaghat Ɛlqudrat Ɛlmurakkabah min Ɛlkahrabāʿ Ɛlšamsiyyah alkuḥruḍawiyyah khārij ƐlŠabakah akthar min 45 mīgawāt fī ʿām 2020m.
113. Ɛlshāʿaʿ Ɛlšamsiyy akbar fī Ɛljuzʿ Ɛlšamālī min Ɛlbiḥād minhu fī Ɛlġanūb. Wa-yatlab istiḥlāl ḥay Ɛlimkānāt khuṭūṭ naql ṭawīlah li-naql ƐlṬāqa Ɛlmuntagat ilā Ɛlġanūb. Wa-maʿa dhālik, yumkin istiḥdām hādihā Ɛlmawrid litazwīd Ɛlmudun Ɛr-raʿsiyyah fī shimāl Ɛlbiḥād (Ɛljamāʿah al-iqtisādiyyah liduwal Gharb lfrīqiyyā, barnāmaj al-ʿamal Ɛlwaṭanī lil-ṭāqa Ɛlmustadāmah liljamīʿ 2015m-2020m/2030m, 2015m). Inna inkhifād asʿār Ɛlalwāḥ wa Ɛlanzimah Ɛlšamsiyyah yajʿaluhā khuṭṣān jadḥāban bishakl mutazāyid litawlīd Ɛlkahrabāʿ.

114. Wa-yaftaḥ taṭwīr teknūlūjiyyāt jadḥābah iqtisādiyyan litakhzīn ӨlṬāqa alkahrabā' iyyah, faḍlan ʔn wujūd waḥdāt kahrumā' iyyah ladayhā imkāniyyāt takhzīn lme, wabittālīk imkāniyyāt at-takhzīn, āfāqan jadīdah litawṭwīr ӨlṬāqa ӨlŠamsiyyah alkuhrudawiyah fī Mālī.

115. Wa min ajl ta'zīz qudrāt Өlbiḥād, ḍir ḥukūmat Өlḥukūmah wa-i'tamadat khuṭṭat taṭwīr Өlqiṭā' Өlfar'ī likahrabā' liḥadrah 2022m-2026m biḥadaf tawfīr ḥulūl da'im lis-su'ūbāt illi tuwājih Өlqiṭā' likahrabā', wa-ḍir at-tawāzun Өlmālī li-sharikah Inirjī du Mālī, wa-tiziyan ḥawkamah Өlqiṭā' wa-taklīfat mazīj intāj Өlkahrabā'. Tustanid Өlkuṭṭah ilā barnāmaj istithmārī kabīr yarkiz ʔlā istighlāl mašādir ӨlṬāqa Өlmutajadidah wa-binā' khuṭṭ naql wa-tawzī' Өlkahrabā' li-taqḥil al-i'timād ʔlā Өlwuqūd al-aḥfūrī. Wa-saya'uddu ḍiruhā, min bayn umūr ukhrā: ziyādat ḥiṣṣat intāj ӨlṬāqa ӨlŠamsiyyah; wa-khaḍ ḥiṣṣat al-intāj Өlḥarārī; wa-tiziyan al-mu'ashirāt at-tashghīliyya wa-al-mālīya min khilāl ziyādat mutawassit kafā'at ӨlŠabakah wa-khaḍ mutawassit taklīfat kull kīlūwāt/sā'ah.

110. Өlmu'ashirāt min khilāl tiziyan mutawassit kafā'at ӨlŠabakah wa-khaḍ mutawassit taklīfat likull kīlūwāt/sā'ah min 149.1 Frank Sēfa fī ʔām 2022m ilā 100.5 Frank Sēfa fī ʔām 2026m.

1.3 Өlḥukūmah

117. Lā tazāl Mālī tuwājih taḥaddiyāt fī tiziyan Өlḥukūmah al-idāriyya wa-al-iqtisādiyya wa-al-qaḍā' iyya.

1.3.1. Өlḥukm as-siyāsī

118. Wa fī siyāq tawṭīd ad-dīmuqrāṭiyya, tamaththalat an-nuqāṭ Өlbārizah fīmā yalī:

1.3.1.1. Ittasamat al-intikhābāt bi-inkhiḥād al-mushārah wa-mašādir at-tawattur fī kathīr min al-aḥyān.

119. Min 1992m ilā 2018m, ujriyat al-intikhābāt ar-ra'īsiyyah wa-at-tashrī' iyyah bi-intizām 'alā ar-raḡm min annahā sujilat ba'ḍ at-ta'khīrāt bisabab al-waḍ' fī dhālik al-waqt (ilghā' awwal intikhābāt tashrī' iyyah fī 1997m bisabab al-mukhālafāt wa-ta'jīl al-intikhābāt ar-ra'īsiyyah wa-at-tashrī' iyyah fī 2012m bisabab al-azmah as-siyāsiyyah wa-al-amniyyah, ilk).

120. An-nisbah lil-intikhābāt ar-ra'īsiyyah, iqbāl an-nākhībīn munakhafid. Laṭālama kānat aqall min 50%. Aḥad al-asbāb al-asāsiyyah huwa anna al-muwaṭīnīn, 'alā ar-raḡm min īmānihim bi-thiqa ḍa'īlah fī al-aḥzāb as-siyāsiyyah kamā yataḍaḥ min ad-dirāsah al-istiḡsā' iyyah allatī ujriyat bayna as-sukkān ḥawl tašawwurātihim wa-taṭallū' ātihim, ma'a mā yuqarrib min arba'ah min kull khamsah Mālīyīn ghayr rāḍīn (h) min al-aḥzāb as-siyāsiyyah (1). Al-iqbāl 'alā al-intikhābāt al-barlamāniyyah aqall min dhālik fī al-intikhābāt ar-ra'īsiyyah.

1.3.1.2. Al-azmah as-siyāsiyyah wa-inhiyār an-nizām ad-dustūrī wa-al-intiqāl jārr.

121. Kān sū' idārat al-intikhābāt ar-ra'īsiyyah li-2018m wa-khāṣṣatan al-intikhābāt at-tashrī' iyyah li-2020m bimithābah ḥāfiz li-ḥarakat ihtijā' iyyah sha'biyyah kabīrah addat ilā suqūṭ an-nizām, bitadakhkhul al-quwwāt al-musallaḥah wa-ad-difā' iyyah wa-istiḡālat ra'īs al-jumhūriyyah. Wa-'uqba ayyām al-mushāwarāt al-waṭaniyyah, i'tamadat khāriṭat ṭarīq wa-mīthāq intiqālī li-ijrā' al-'amaliyyah al-intiqālīyyah.

123. Wa yumkin talkhīš al-ma‘ālim al-bārizah li-‘amaliyyat al-intiqāl ‘alā an-nahw at-tālī:

- Tašhīḥ ‘amaliyyat al-intiqāl min jānib al-majlis al-waṭanī li-ad-difā‘ ‘an ash-sha‘b, alladhī yuwaddī‘ ar-ra‘īs wa-ra‘īs al-wuzarā‘;
- Fī 28 Ayyār/Mayū 2021m, a‘lanat al-maḥkamah ad-dustūriyyah li-Mālī al-‘aqīd General darne Assimi GOĪTA ra‘īsan li-ad-dawlah wa-ra‘īsan intiqālīyan;
- Nashū‘ khilāfāt dākhil at-tajammu‘āt wa-al-ḥarakāt as-siyāsiyyah allatī a‘lanat da‘mahā li-as-sultāt al-intiqālīyyah, bimā fī dhālika aṭ-ṭā‘ifah 5 – al-jabha ath-thawriyyah ar-Ruwāndiyyah;
- ‘Aqd al-hay‘āt ghayr al-muqayyamah allatī taqtarīḥ tamdīd al-fatrah al-intiqālīyyah lifatrah tatawāḥ bayna sittat ashhur ka-ḥadd adnā wa-khams sanawāt ka-ḥadd aqṣā;
- I‘timād al-jamā‘ah al-iqtisādiyyah liduwal Gharb Ifrīqiya fī 9 Kānūn ath-thānī/Yanair 2022m, wa-binā‘ ‘alā iqtirāḥ tamdīd əlhukūmah fatrat al-intiqāl limuddat khams sanawāt, farḍ jazā‘āt shadīdah wa-ghayr qānūniyyah ‘alā Mālī;
- Fī ar-ra‘y al-‘ām al-Mālī, athārat al-‘uqūbāt raf‘ ad-durū‘ wa-‘azzat «al-Ittiḥād al-Muqaddas» ḥawl as-sultāt al-intiqālīyyah yawm al-jum‘ah 14 Yanāyir 2022m min khilāl ta‘bīyah istithnā‘iyyah li-as-sukkān al-Mālīyīn min ad-dākhil wa-al-khārij wa-ka-dhālik ašdiqā‘ Mālī;
- Naḥaran li-at-taqaddum al-muḥraz fī taṭawwur al-marḥalah al-intiqālīyyah, qarrar mu‘tamar ru‘asā‘ duwal wa-ḥukūmāt al-jamā‘ah al-iqtisādiyyah liduwal Gharb Ifrīqiya, fī dawratih al-‘ādiyyah al-ḥādiyah wa-as-satīn al-mu‘aḳūdah fī 3 Tammūz/Yūliyah 2022m fī Akrā, liraf‘ mu‘zām al-‘uqūbāt allatī qurrirat fī qumtahā al-istithnā‘iyyah allatī ‘uqīdat fī Akrā fī 9 Yanāyir 2022m.

124. Fīmā yata‘allaq bi-idārat al-bilād athnā‘ al-fatrah al-intiqālīyyah, tazḥar natā‘ij istiftā‘ Afrubārūmīter li-2022m anna al-ghālibīyyah al-‘uzmā min al-Mālīyīn (68%) ya‘taqīdūn anna al-bilād tataḥarrak fī al-ittijāḥ aš-šaḥīḥ, muqāranah bi 48% fī 2014m, wa 28% fī 2017m, wa 24% fī 2012m wa 14% faqaṭ fī 2020m. Wa-yulāḥiḥ ḥādhā al-istiftiā‘ al-‘ām li-2022m wafqan li-jamī‘ al-muḥaddidāt al-ijtimā‘iyyah – ad-dīmugrafiyyah al-mustakdamah mithl al-khalfiyyah, wa-al-jins, wa-al-‘umr, wa-ḥālāt al-faqr al-ma‘īshiyyah, wa-mā ilā dhālik.

Mu'aṭir 3 : Dowra Dowla

Wə yeṭləbə minnə ṭawrir wə ḡir Šavwa Mali 2063m drrasə dawri ə-dawlə wə istixlaş ə-ḡurūs ə-lmustafadə minnə ə-tajārib ə-lmuxtaliḡə li-əl idara ə-l iqtisadiyya wə ə-taxṭiṭ ə-njah. Wə ta'allamnə ə-l-istintajat ə-lmustaxlaşə minnə ḡay ə-tajārib anna Mali qad intaqalət minnə nizām taxṭiṭ ə-njah ə-lqaim 'alə ə-l idara ə-lmarkaziyya wə ə-lmarkaziyya ə-šadidə ə-lmuruṭə 'an ə-nizām ə-l işṭiraki fi 'ahd ə-l istiqlal, ila nizām ə-taḡrir ə-šamil fi zill ə-siyasət ə-l libraliyə ə-ljadidə ə-ləti tammə ḡirha fi iṭar baramij ə-taḡayuf ə-lhiykali ə-ləti da'ət ilayha mu'assasət Briton Woods. Wə fi iṭar ḡay ə-lumarisə ə-l istišrafiyya ə-lwataniyə ə-ljadidə, minnə ə-ḡaruri iḡan ə-ta'allum minnə ə-nnajaḡat wə ə-ixfaqat ə-sabiqa, minnə ajli itaḡat aḡḡal fursə mumkinə li-ḡir ə-ṭumuḡat ə-lmašru'a ə-lmansus ə-layha fi Šavwa Mali 2063m.

Wə li-ḡir ḡay ə-lṡaya, fa-inə muraja'a sari'a li-nnaṡariyat ə-l iqtisadiyya ə-lmuta'aliqə bi-dawri ə-dawlə tufir təḡkirən mufidan bi-lmaḡahib ə-rraisiyya fi ḡay ə-majal, wə taḡa'u ḡir Šavwa Mali 2063m 'alə aḡḡal ə-lxiyarət ə-lmutaḡa li-dawlə li-ḡaman najahəha.

La yujad iḡma' bayn ə-l iqtisadiyin ḡay dawri ə-dawlə fi majal ə-nnašat ə-l iqtisadi. Wə ma'a ḡay, fa-qad zəharat ŠalaŞ madaris fikriyya ḡay majalayn minnə majalat ə-lxilaf ḡay mabarrat tadaxul ə-dawlə (Brimi wə Birez, 2009m). Yata'allaq majal ə-lxilaf ə-lawwəl bi-darajat kifa'ət nizām ə-lintaj. Fa-əl iqtisadiyyun ə-lərtuḡuks yu'ariḡun tadaxul ə-dawlə ə-lmaḡḡ wə yudaḡigun ḡay ə-l libraliya ə-l iqtisadiyya wə ə-siyasiyya.

'Ama majal ə-lxilaf ə-ṭani fa-yata'allaq bi-ṭuruq ə-lmuxtaliḡə ə-ləti yatafa'alu biha ə-l-wukala ə-l iqtisadiyyun ma'a ə-ḡawafiz, wə 'alə wajḡ ə-taxşış, šiddə ruduḡ ə-lfi'al ḡay ḡay. Wə tu'aṭiru ḡay ə-lxilafat ḡay ə-lḡadal ə-ddair ḡay ḡarura aw 'adam ḡarurat ə-tadaxul ə-l'am fi majal ə-nnašat ə-l iqtisadi, wə huə ḡadal tata'araḡu fihi ŠalaŞə mawāqif asasiya: (1) ə-l libraliya aw 'adam ə-tadaxul; (2) taşihih ə-xfaqat ə-suq; (3) ə-lmawqif ə-Šumpiṭi aw ə-lmawqif ə-lbinyawi ə-ttawori.

Fi ḡalə Mali, yaḡa' ə-ṭariq ila ə-l'amām fi makan ma bayn ə-dawr ə-ttadxuli "li-kul ə-dawlə" wə ə-dawr ə-lbinyawi li ə-dawlə.

Fi ḡalə Mali, yaḡa' ə-ṭariq ila ə-l'amām fi makan ma bayn ə-dawr ə-ttadxuli "li-kul ə-dawlə" wə ə-dawr ə-librali wə 'adam ə-ttadxul minnə dun tadaxul ə-dawlə. Inna ḡay ə-ttamawdu' li-dawri ə-dawlə lahu ma yubarriruhu fi ə-lwaqt ə-rrahin, minnə nahiyə bisabab waḡ'əha kə-dawlə namiyə wə minnə nahiyə uxra bisabab ə-siyāq ə-lxas ə-ləti yataşif bi-lazmat ə-lmuta'addidə ə-l ab'ad ə-ləti tamurr biha mundə aḡṭar minnə 'aḡr minnə ə-zzaman mundə 'am 2012.

Wə bi-lfi'l, sa'adat siyasət ə-ttakayuf ə-lhiykali ə-ləti tumat idarətəha bi-şakl 'air madrus fi ə-lbilad 'ala madə ə-l'uqud ə-lmadiyə 'ala tafkik nizām ə-taxṭiṭ ə-lma'mul bih, 'ala asasi annəhu la yatawaffaq ma'a ə-siyāq ə-l librali, wə qabl kull 'şay', li'annəhu la yazalu yaḡmil baḡaya nizām diriki minnə ə-nnaw' ə-l işṭiraki.

Wə bi-şifat 'amma, adət ə-siyasət ə-l libraliya ə-ljadidə ə-ləti tamat taṭbiḡuha ḡatta ə-lan ila iḡ'afə mḡriṭ li ə-dawlə wə səlṭatəha (la dawlə aw dawlə aḡal badalan minnə "dawlə aḡḡal") wə ila iḡsayha minnə ə-l maḡal ə-l iqtisadi lişalih ə-ḡita' ə-lxaş wə ə-lḡiḡat ə-lfa'ilə ə-uxra 'air ə-lḡukumiya, ə-ləti lam tuṭawir ə-lqadarat ə-ttaḡniyə wə ə-ttaknulujiyya wə ə-lmaliyya wə ə-l iqtisadiyya ə-lazimə li-njah ə-l iqtisad.

Wə minnə nahiyyə uxra, lam yuṭawiru ə-lqadarat ə-ttaqniyyə wə ə-ttaknulujiyyə wə ə-lmaliyyə ə-lazimə li-tawli məs'uliyə minnə ə-dawlə fi qəṭa'at istiraṭijiyə ḥay ə-ttaliq wə ə-ṭaqa wə ə-nnaql wə ə-ttaknulujiyyə ə-ddijitaliyə wə ma ila ḥay.

Wə minnə wujhə ə-nnaṣar ḥay, fa-ə-waraqat ə-listiraṭijiyə li-ḥaddi ə-lfaqr ə-ləti ḥallat maḥall ma yusamma bi-lxitat ə-lmilzimə wə ə-lmušaddadə lam taḥul jami' ə-lmašakil ə-lnatija 'an ə-l'awaqib ə-lqarra li-siyasat ə-taḥrir wə ə-ttadxul ə-ləti ittaba'aha ə-šuraka ə-lfaniyun wə ə-lmaliyun. Wə natajatan li-ḥay, fa-qad tadaxxala ə-šuraka ə-lfaniyun wə ə-lmaliyun bi-šakl kabir fi taḥdid siyasatina wə awlawiyatina ə-njahiya, wə ḡaliban ma yufriḍun 'adidən minnə ə-šuruṭ ə-ləti tuqawḍu Šavwa ə-lbilad li-əs-siyada wə ə-listiqlal.

Minnə zawie uxra, la tazal siyasat ə-lamarkaziyyə ə-lmutaṭbiqə mundə 'am 1999m tulqi bi-tiqlaha 'alə mizaniyyat ə-dawlə minnə xalal naql ə-lmawarid ila ə-sultat ə-lmaḥalliyyə, lakinaha lam tumakin ba'du minnə bina iqtisadət iqlimiyyə wə maḥalliyyə qabilə li-l-istimrar, qa'ima 'alə ə-taxiṭiṭ ə-ddaqiq li-aqaliməha, wə i'dad wə ḍir mizaniyyat ḍat mišdaqiyə wə xadi'a li-lmasa'ala tuṭadiha tawlid mawarid maḥalliyyə xaša biha.

Wə 'alə ə-'umum, sawā' kanə ə-lamr yata'allaq bi-ə-ttaḥrir ə-l iqtisadi aw ə-lamarkaziyyə ə-lmu'assasiyyə, fa-ə-dawlə la tazal hiya ə-lmaləḍ li-jami' ə-lmašakil ə-ləti la tazal maṭruḥa fi iṭar ḍir ḥay ə-lxiyarət ə-listiraṭijiyə ə-ləti ittaxaḍatha ə-sultat ə-lbilad mundə 'addə ə-'uqud. Wə xayr miṭal 'alə ḥay ə-lwad' huə ə-lidara ə-lamarkaziyyə li-lmadaris wə ə-ttašawuhat ə-ləti yusabbibuha ə-ttamwil ə-lxaš fi ə-nniṣam ə-ttaliimiyyə kə-kul. Wə yumkinuna annə nalaḥiz aidan tadaxxulat ə-lmunazamat rair ə-lḥukumiyyə wə ba'd munazamat ə-lmujtama' ə-lmadani fi ḥay ə-lmajal dun 'iləm ə-sultat ə-liqlimiyyə wə ə-lmaḥalliyyə wə ḡaliban ma takun rair mutamašiyə ma'a ḥaja wə awlawiyat ə-sukkan.

Wə natajatan li-ḥay, la budda minnə i'adat ə-ttawazun fi ə-l'alaqat minnə xalal tawli ə-dawlə məs'uliyə ḥay ə-qəṭa'at bi-qiada jadida wə ḥazima, wə i'adat ə-ttafkir fi ə-siyasat ə-l'amma fi iṭar šarakət "murbiḥa li-lḡami'" li-šaliḥ ə-dawlə, wə qabl kull šay', li-šaliḥ ə-sukkan.

Wə ə-ljawm, wə fi zill ə-mabadi ə-ṭalaṭ ə-ləti taḥkum ə-l'alaqat ma'a ə-šuraka ə-ttaqniyyin wə ə-lmaliyyin, yaqa'u 'alə 'atiq ə-dawlə wajib ə-l'amal kə-quwa dafi'a wə muḥafiza wə munazima wə da'ima li-ḍir najah šamil wə munšif bi-ḥaqq.

Wə minnə xalal istixlaš ə-ḍurūs ə-lmustafadə minnə tajribət baramij ə-ttaḥayuf ə-lhiykali wə ə-siyasat ə-l libraliyə ə-ljadidə ba'd ə-nnata'ij ə-lmutabaynə li-ḍir xaṭaṭ ə-njah ə-xamsiyyə, fa-Šavwa Mali 2063 taḥdif ila annə takun iṭarən 'amaliyən li-ḍir ə-ṭumuḥat ə-lmu'lana, ba'idan 'an ə-l'aqa'id wə ə-l'idiuluḡiyat ə-l iqtisadiyyə, lakin mutaḡadira bi-'umq fi iḥtiram mašaliḥ ə-ša'b ə-lmali wə difa' anaha.

1.3.1.3. əl intiqaq, fatrat əṭ tamazzuq wa əl furas

125. Min ḥay əl ḥukm, yabdu ənnə əl intiqaq huwa fatrat tamazzuq. Yatajalla ḥay əl inqiṭa', ḥay yarṭab fihi əl malijun 'ala niṭaq wasij' min ḥay hayyat əl masadir əṭ ṭabij'iyə wa jami' əl mušawarat əl uḥra ḥay hay hay əṭ ṭar ḥay ḥay əḍir min 'adə mubadirat:

- 'amaliyyə əl iṣlah əḍ dusturi ;
- Tanaqiyah əl qanun əl intiḥabi wa inša' əḍ rabita min ḥay ḥay əḍir intikhabat aktar šafafiyyə ;
- 'aziz muqafahət əl fasad wa əl jarayim əḍ maliyyə ;
- əl qiyada əḍ jadida fi majal əḍ ḥukuma əḍ amniyyə ;
- əl juhud əḍ ramya ila ta'ziz quwat əḍ difa' wa əḍ amn: əṭ tajnid wa əṭ tarjiyyə wa əl tajhiz wa ma ila ḍalik ;
- əl ta'kid əḍ jadid li siyada Mali iṣza əl šuraka əḍ zəḥrijin ;
- Mubadirat fi majal muraqaba əl mašadir əṭ ṭabij'iyə, wa la siyama əl ma'adin ;
- Wa tawajjuhat wa mašari' taḥwil mašadirna ;

- Wa tanami dawer Ɛl šar'iya ƐƆ Ɔabi'iya wa ƐƆ 'urfiya fi idarƆt ƐƆ umur ƐƆ mahaliya.
 - Inša' taħaluf duwal ƐƆ sahil.
126. Wa 'ala rƆm min hay Ɛl mubadirat ħay yabdu Ɛnnaha tašakil nuqaƆ quwa fi ƐƆ manzuma, la tazal hunaka 'adƆ nuqaƆ Ɔ'af:
- 'adala la tazal idrakaha sayyan ;
 - wa tadani qadarat niƆam ƐƆ ƆaƆƆiƆ ;
 - wa bij'a Ɛl a'mal ƐƆ tiĝariyya ma'a Ɛl qalil min Ɛl ħawafiz ;
 - kafaya niƆam Ɛl ma'lumat ƐƆ ištitiĝ'iya ;
 - Ɔiq Ɛl qawa' ƐƆ Ɔaribya wa 'adam kafaya niƆam ƐƆ taħšil ;
 - ijra'at wa ħidmat idariya marhuqa ;
 - Ɔ'f tamwil ƐƆ baħš wa ƐƆ Ɔawir.
127. Yumkin li ƐƆ sulƆat wa jajibu 'alayha Ɛl i'timad 'ala nuqaƆ Ɛl quwa li taqlil nuqaƆ ƐƆ Ɔ'af. 'ala sabili Ɛl mital, yumkin isti'Ɔlal ƐƆ da'm ƐƆ Ɔabij'i Ɛl wasi' li siyada ƐƆ bilaad fi taħjiz Ɛl mašadir ƐƆ Ɔaribya.
128. Wa ƐƆ Ɔamazzuq wadih ayƆan fi ƐƆ bij'a ƐƆ Ɔaħriyya li Mali. In ƐƆ Ɔawur ƐƆ mustamir naħwa 'alam mu'addad ƐƆ aqƆab fursa qawiya li Mali li ta'ziz siyadata wa idarat najah-ha bišakl aƆƆal min ħay ħay ƐƆdir iƆ'afƆt ƐƆ šaraka ƐƆ ribiħiyya li jami'. Wa yanba'ri an yutiħ al ħad min ƐƆ taħdid ħay tašakilhu ƐƆ 'awlama ƐƆ libraliya ƐƆ Ɔarifa 'ala ƐƆ iqtisad ƐƆ maliy.

129. Ba'da akthar min thalāthīn (30) 'āman min al-taṭbīq, 'aḏhara dustūr 'ām 1992 nuqāṭa Ɔa'fihi, laysa faqat fī idārat al-dawla, walākin aydan fī al-lā markaziyya, walam ya'ud yulabbī taṭallu'āt al-sha'b al-mālī.

130. Ba'da taghyīr al-niƆām fī 'Aghuštus 2020, rakazat al-sulƆāt al-māliyya 'alā iślāħ dustūr 1992. Wa-qad 'awšat al-jam'iyya al-waṭaniyya li-'i'ādat al-ta'sīs (ANR), allatī 'uqidat fī al-fatra min 11 'ilā 30 Dīsambir 2021, wa-llatī kāna hadafu-hā al-'ām taħdīd ma'ālim al-'umma wa-l-inṭilāq fī 'amaliyya ħaqīqiyya li-'i'ādat ta'sīs al-dawla, bi-šiyāghat dustūr jadīd li-Mālī.

131. Shahida al-istiftā' al-dustūrī alladhī 'ujriya fī Yūnyu 2023 'iqrār al-dustūr min qibali al-sha'b al-mālī bi-nisbat muwāfaqa balaghat 97% muqābil 3%. Wa-hakadha, ħaḏiya al-našš al-jadīd bi-mawāfaqa wāsi'at al-naṭāq min qibali al-nāħibīn al-māliyyīn dākhil al-balad wa-khārijahu. Wa-fī 21 Yūlyu 2023, 'alanat al-maħkama al-dustūriyya al-natā'ij al-nihā'iyya lil-istiftā' bi-nafs al-nisab taqrīban. Wa-bi-mujib al-marsūm raqm 2023-0401/PT/RM al-šādir fī 22 Yūlyu 2023, 'ašdara al-ra'īs al-intiqālī al-dustūr, mu'linan bidhālika bid' al-jumhūriyya al-rābi'a.

132. Yatadamman dustūr 'ām 2023 jami'a taṭallu'āt al-sha'b al-mālī, bimā fī dhālika: 'i'ādat ta'kīd al-siyāda al-waṭaniyya, wa-l-ṭābi' al-jumhūrī wa-l-'almāni li-dawlat Mālī, wa-l-idārat al-siyādiyya li-l-mawārid al-ṭābi'iyya, wa-ta'zīz qudrat idārat al-dawla min khilāl 'inshā' ba'Ɔ al-mu'assasāt mithl majlis al-shuyūkh, 'iḏāfatan 'ilā al-taqrīb bayna al-idāra wa-l-muwāṭinīn.

1.3.2. Al-'idāra al-qaḏā'iyya

1.3.2.1. Taṭawwur qiṭā' al-'adāla

133. Taṭallu al-'adāla wa-ħuqūq al-'insān makānat bāriḏa fī 'amaliyya 'i'ādat ta'sīs dawlat Mālī. Fa-mundhu al-istiqlāl wa-ħattā al-yawm, tam 'iṭlāq al-'adīd min al-

mubādarāt al-’iṣlāḥiyya bi-darajāt mutafāwitat min al-najāḥ wa-l-taḥaddiyāt. Wa-min bayn hādhihi al-mubādarāt: al-barnāmaj al-’aṣarī li-taṭwīr al-’adāla wa-khiṭṭatuh al-tanfīdhīyya, wa-mīthāq qiyam al-’adāla, wa-mīthāq tajdīd al-’adāla, ’iḍāfatan ’ilā barnāmaj al-ṭawāri’ li-’i’ādat ta’ḥīl al-nizām al-qaḍā’ī wa-tanfīdh ittiqāq al-salām al-munbathiq ‘an ‘amaliyya al-Jazā’ir, wa-huwa juz’ min iltizām al-sulṭāt al-’amma bi-’iṣlāḥ wa-’ist’ādat miṣdāqiyyat al-khidma al-qaḍā’iyya al-’amma.

134. Shahida qiṭā’ al-’adāla taqadduman mulaḥaẓan fī majālāt al-ḥukm al-qaḍā’ī, wa-mukāfaḥat al-fasād, wa-l-jarīma al-’iqṭisādiyya wa-l-māliyya, wa-mukāfaḥat al-’irḥāb, wa-l-jarīma al-saybarāniyya, wa-’in’ḥā’ al-’iflāt min al-’iqāb, wa-ta’zīz ḥuqūq al-’insān, wa-binā’ qudrāt al-muwāzaḥfīn, wa-ta’zīz al-masā’ala amām al-ḥukūma wa-l-sha’b.

135. Shamulat hādhihi al-taṭawwurat al-ra’īsiyya ta’dīl al-nuṣūṣ al-tashrī’iyya wa-l-tanzīmiyya, wa-taf’īl al-wilāyāt al-qaḍā’iyya al-jadīda, wa-ta’yīn al-muwāzaḥfīn, wa-tanzīm al-nuskha al-’ulā min ’usbū’ al-’adāla.

136. Sayatawāṣal taḥsīn jawdat al-’adāla min khilāl:

- Taḥsīn kafā’at al-hayākil al-qaḍā’iyya wa-l-mu’āwīnīn al-qaḍā’iyyīn, wa-lā siyamā ‘abr raqmanat al-hayākil al-qaḍā’iyya wa-rabṭihā fī shabaka waḥida.
- Ta’zīz tanfīdh qarārāt al-maḥākīm.
- Taqrīb al-’adāla min al-sha’b, khuṣūṣan ‘abr ’i’ādat ta’ḥīl al-maḥākīm.
- ’Istikhdām al-’uqūbāt al-badīla badalan min al-sijn li-taḥdīd al-’iktizāḥ fī al-sujūn wa-man’ al-taṭarruf.
- Muwāṣalat tanfīdh al-bīṭāqa al-qaḍā’iyya.
- Ziyādat wa’ī al-muwāṭīnīn bi-dawr al-’adāla wa-’ahamiyyatihā.
- Waḍ’ wa-tatbīq tadābīr li-mu’āqabat muratkabī al-’unf al-qā’im ‘alā al-naw’ al-’ijtima’ī wa-l-taḥayyuz al-jinsī.

1.3.2.2. Dīnāmyāt ’iṣlāḥ al-’adāla

137. Wa tējdir əl iṣara ila anna ḥay əl mubadarat əl mukhtalifa li iṣlah ən nizām əl quḍa’i qad ashamat, ila ḥad ma, fi tiziyanə, illa anna ha lam taḥul əl maṣakil əl asasiya lil ’adalah, mima tarak əl maṣkilə əl mutakarrara wa əl muz’ija əl mutamathila fi əl tawzi’ əṣ ṣiḥi lil ’adalah. Wa ḥay əl maṣkilə ḥadda bi ṣifa khasə fi siyag əl azma əl ijtimaiyya wa əl amniya alati ta’ani minha Mali, alati taṣkil ’amila muḥadidan rayisiyan laha. Wa əl waqi’ anna əl ’adalah mas’ala iṭ ṭratijiyya fi ḥal əl azma əl muta’adida əl ab’ad alati mar biha baladna. Wa hiya adah lil wasaṭa fi əl ’alaqat əl ijtimaiyya wa ḍamana akida lil salam əl ijtimai’ əl qa’im ’ala siyada əl qanun.

138. Wa la yazal tiziyan naw’iya ḍir əl ’adalah əl ’amma yuṣakil ṣarḥan rayisiyan lil sulṭat əl ’ulya. Wa qad ən’akasa ḥay fi əl mabadi’ əl tawjihīyya li sulṭat mərḥalat əl intiqaliya wa fi mukhtalif mərāḥīl baramij ḍir əl ḥukuma əl intiqaliya (2020-2022) wa khuṭaṭ əl iḡra’at ḍat əl awlawiya (2023-2025) wa əl awlawiyat əl takmiliya (ba’d ’am 2025).

139. Kan baramij əl ṭu’ar’ lil ta’ziyiz ən nizām əl quḍa’i wa ḍir ittifaq əl salam wa əl muṣalaḥa ən natiḡ ’an ‘amaliya (PU-RSJ-MOA 2015-2018) huwa tajmi’ lil anṣiṭa ḍat əl ṣila alati tum wada’ha ’ala əl mawqi’.

Min noqāṭ əṣ ṣalaba wa əl hiṣasha ən nāṣi’a ’an mṣru’ əl wathiqa əl muta’aliqa bi iṣlah idarət əl ’adalah wa əl suḡun, wa kaḍalik əl ḡawanib alati tad’u ila əl tarṣyir wa əl ibtikar. Wa ista’bat aydan muṭalibat əl madat 46 min ittifaq əl salam wa əl muṣalaḥa fi Mali ən nāḡima ’an ‘amaliyat əl ḡaza’ir wa muṭalibat i’adat əl idarət əl

quda'iya wa idarət əl suğun fi şimal Mali.

140. Wa mundu hay əl hin, itaba'a əl qanun raqam 2019-072 aş şadir fi 24 ديسمبر 2019 bi ša'n qanun əl tawjih wa əl barmağa li qaṭa' əl 'adalah (LOPJ 2020-2024) alati yahdifu ila taṭwir ḍir əl ḥidma əl 'amma lil 'adalah wa alati taqdir i'timadat mizaniyathu bi mi'at wa arba'a wa 'išrin milyar milyon franq Sifa (190 420 000 000). Hay əl qanun lah hadaf bina' ḍir ḥidma 'adalah 'amma mayşura wa kafia wa muf'ila fi ruḍun xams (05) sanawat min ša'niha isti'adat tiqat əl muwatinin wa əl mutaqaḍin.

141. Yahdifu LOPJ 2020-2024 ila muwāğahat əṭ ṭaḥadiyat ər rayisiyya li qaṭa' əl 'adalah, bima fi ḍalik:

- muqawamat əl fassad wa əl ğara'im əl iqtisadiya wa əl maliya;
- muqawamat əl ruşwa wa əl ğara'im əl iqtisadiya wa əl maliya;
- ḥisin əl ḥala əl amniya min xilal əl kifah əl ṭabit ḍidda əl irhab wa əl iflat min əl 'iqab bi ğami' aškalihi;
- ta'ziyiz istiqlal əl qaḍa;
- ta'ziyiz əl muwaddafin wa əl hiyakal əl asasiya wa əl mutajarat.

1.3.3. əl idara əl idariya 1.3.3.1. i'adat ən nazār fi 'amaliya əl lamarkaziya fi siyag i'adat ən nazim əl idari wa əl iqlimi əl ğadid.

142. Šara'at Mali fi işlah idari wasia ən niṭaq mundu əṭ ṭis'inat, wa ixtarat əl lamarkaziya ka'ada lil najah əl maḥali. Ba'd 'adad min sanawat əl mumarasa, tuwağihu hay əl lamarkaziya əṭ ṭaḥadiyat əl kabira. Wa taşmal hay əṭ ṭaḥadiyat naqil əl maharat wa əl mawarid, wa əl ḥukm əl maḥali, wa qilla əl muşaraka fi əl intikabat əl maḥaliya, wa tadaṭi ta'bi'at əl mawarid əl maḥaliya.

143. Wa 'ala rəxm min ba'd ən ğaḍawat, tuwağihu 'amaliya əl lamarkaziya fi Mali şu'ubat kaṭira la tazal ta'uq tanfidhaha əl kamil:

- wa 'adam əl istidama əl maliya li 'adad kabir min əl baladiyat alati la tamlik əl mawarid əl başariya wa əl maliya li al-şuru' fi iğra'at inma'iya;
- qilla muşaraka əl ğihat əl fa'ila fi əl muğtama' əl maḥali fi 'amal əl muğtama'at əl lamarkaziya;
- təğawuzat muta'aliqa bi ṭariqa ənşi'a əl hayakil əl taşri'iya wa əl mudirin əl tanfidhiya wa əl sulṭat əl maḥaliya;
- yaşğub 'adad kabir min əl ğihat əl fa'ila naw'iyat əl mas'ulin əl muntaxabin alati yudirin əl muğtama'at əl maḥaliya;
- ḍa'f əl mubadarat əl mutaḳida fi midan tə'aun baina əl muğtama'at əl maḥaliya əl iqlimi.

144. Wa la yamlik mumathilu əl dawla fi əl iqlim (əl muḥafizin wa əl muḥafizin wa əl fur'iyun/əl muḥafizin), rəxm ba'd əl mubadarat əl ramia ila ta'ziyiz qadaratihim, sawa' wasayil ḍa'ifa li muwağahat mahamihim əl muta'aliqa bi tansiq ḍir əṭ ṭaḥamat, wa əl raqaba əl sabiq, wa da'm əl sulṭat əl maḥaliya.

145. **145.** Wətamassalu əl marḥala əl jadida min 'amaliya əl lamarkaziya fursa li 'i'ta' i zaḥm jadid li 'l 'amaliya wətamkinna ayḍan min muwajaht əl taḥaddiyat əl mutassila bi ta'bi'at əl mawarid, wə'l qurb min əl ḥukm əl maḥalli, wə tiziyan əl mu'a'mat bayn naql əl maharaat, wa ma ila dhalik. Wəbi şurat akthar taḥdidan, yumkin əl tawsiya bima yali:
 '1' Ta'ziz qadirat əl mujama'at əl maḥaliya 'ala idarət əl ḍara'ib.
 '2' əl ta'rif əl muşarak li'usəs ba'd əl ḍara'ib əl maḥaliya min khilal əl ḥiwar bayn əldawla wə əlsulṭat, wa la siyama əl majalis əl iqlimiya wa muqaṭa'at Bamako.
 '3' Badhl əl juhud li tabsiṭ silsilət şun' əl qarar fi ən nizam əl ḍari'ibi.

- '4' I' ilaa' ahamiyya akbar li'l istithmarat əl maħaliya (sala'il əl 'imdad əl ra'isiyya wa hiqlat salsil əl qima) li ta'ziz ən najah əl maħalli min khilal izdiad əl ma'ruḍ min əl mana fi' əl 'amma wə ta'ziz əl ittışaq bayn əs siyasat əl 'amma wa əl iħtiyajat əl maħaliya.
- '5' Ta'ziz əş şarakaat bayn əl qiṭa'ayn əl 'am wə əl khass fi bina' əl hiya kil əl asasiya əlijtimaiyya wa əl hiya kil əl asasiya əl intiġa'iya.
146. Wəqad atahat 'amaliya əl lamarkaziya bil faq ḍir 'adad min əl ikħtişasat min əl idarət əl markaziya ila əlsultat əl maħaliya.
147. **146.** Wətashmalu hathihi əl kifa'at əl ta'lim wə əşihħa wə əlmufariqat əşihħiya wa idarət əl mawarid əṭ ṭabi'iya. Wəqad ḍir hathi əl 'amaliya 'adad min əl fawa'id li Mali. Wəqad sa'ad 'ala taqrib əl idarət min əs sukkan, wə ta'ziz muşaraka əl muwatinina fi əl munaqaşat əl 'amma. Wahakatha atahat əl lamarkaziya ḍir 'adid min əl mashari' li şaliħ əs sukkan, min əl fuşul əldirasiyya ila əl marakiz əşihħiya wə əl hiya kil əl asasiya əl iqtışadiya mithl aswaq əṭ ṭarwa əl ḥaywaniya aw hatta əl aswaq.
148. Bəltali, makkanat FNACT min ḍir 64 68 maşru'an bayna 'ami 2015 wə 2019. Min əjl taḥwil hadaf 30% min əl miżaniyya ila əlsultat əl maħaliya, tabluḡ dawlat Mali 19.7 fi 'am 2023 muqabil 24.4% fi 'am 2022, wə huwa miqdar aqallu bikathir min hadafiha.
149. Fi əl waqi', ma'itha kanat wathiqaṭ iṭar siyasat əllamarkaziya əlnational 2015-2024 (əl hadaf əl muhaddad 5.1), ittifaq əs salaam wa əl muşalaħa əlnational əlmunbathiq 'an ḍir 'amaliyat əljaza'ir, maya - ḥuzayran 2015 (əl ma't 14), əlmuthakara əl muta'alliqa bi istratiġiya wə aliyat naql mawarid əl miżaniyya ila ətta'awun əltikni wa kadhalik khuṭat ḍir əl ḥukuma li naql əl ikħtişasat wə əl mawarid min əldawla ila əl mujama'at əl iqlimiya (i'timid fi uktubar 2016) yansi' 'ala taḥwil 30% min iradaat əl miżaniyya ila əlsultat əl maħaliya wə əl iqlimiya biḥulul 2018
150. Wa ila janib əl janib əl maali, wa taşakulu milkijatu əl araadi Ğunşuran ḥaasiĞan fi Ğamaliyyati ən najah əl iqtışaadiyyi wa əl ijtimaaciyyi lil balad. Wa əl araadi marṭubatun fi jami'ci əl markaazi əl ḥaḍariyyati wa şibhi əl ḥaḍariyyati ma'fa naşibiha min əş şira'caati əl ijtimaaciyyati. Wa li niza'caati əl araadi ḡaṭarun Ğala ən najah əl iqtışaadi Ğindama tu'caaridu ər ru'caata wa əş şayyaadiina wa əl muzaari'ciin (miṭla nizaac Burru fi miṭṭaqaṭi Mopti). Tuḡadi haḍihi əş şira'caatu bintiḡaami ila ma'caasi insaaniyyatin Ğindama tataḥawalu ila iştibakaati mujtamaciyyatin mumita.
- 1.3.3.4. Rasm əl ḥaraa'iṭ wa idaaratu əl ma'flumaat əl jryraafiyyati fi Mali:
151. Wa əl yawma, fi kulli makaanin fi əl Ğaalam, ḡaşbaħa rasm əl ḥaraa'iṭ wa əl ma'flumaat əl jryraafiyyatu bi şifatin Ğamma amran ḡasaasiyyan li Ğamaliyyati ən najah əl iqtışaadiyyi wa əl ijtimaaciyyi wa əl bii'ciyyati wa əṭ ṭaqaafiyyati wa əl ḡamniijati.
152. Wa liqalika min əḍḍaruuriyyati ḍamaanu tawaffuri ḥuṭaṭi wa ḥaraa'iṭ ṭuburraafiyyati tuṭaṭṭi kaamila əl iqlimi ma'fa jami'ci əṭ ṭafaşili ḡawi əl ma'flumaat əṭ ṭabi'ciyyati wa əl muşṭana'cati əl mawjuda fi əl iqlim, miṭla əl mubaanii, wa əl hiyakaali əl ḡasaasiyyati li ən naqli, wa əḍ ḍawraati əl maa'ciyyati, wa əṭ tilaali, wa əl buḥayraati, wa əl ḡabaati, wa manaṭiqi əl maḥaşiili, wa əl manaṭiqi əl iqtışaadiyyati, wa əl ḥuduudi əl ḡidariyyati, wa ma ila ḍalika. Tusmaḥu haḍihi əḍ ḍa'caaciimu bima'rifati mawqi'ci əl mawaari wa əl imkaanaati biddiqqa.
153. Tastaḡidu əl ḥuṭaṭ wa əl ḥaraa'iṭu ila bayanaatin mustamaddatin min əddiraasaati əl istiḡsaaiyyati əṭ ṭuburraafiyyati wa əddiraasaati əl istiḡsaaiyyati əl maydaaniyyati wa əl bayanaati əl ijtimaaciyyati wa əl iqtışaadiyyati.
154. Əl ḥariṭatu əṭ ṭuburraafiyyatu, alati tusamma qa'ci data ḡawi ḥariṭatan marġi'ciyyatan, hiya ḡidaatun laa'riina Ğanha li taḥqiqa ḡayyi maşru'cin ən njah, wa laha ḡahamiyyatun quşwa li jami'ci əlladhiina lahum iqlim ḡawi juzḡun min iqlimin yudiruwnahu. Wa yustakhdamu fi Ğamaaliyyati əl istiṭlaaci ḡawi ən naqb

Ƴawi əl taħtiƳ wa əl malaaha wa taħtiƳ aqsaami əƳ Ƴuruqi wa tařmim əl hiyakaali wa ma ila Ƴalika.

155. Wa rasm əl Ƴaraa'it juƳzu laa yatağazzaƳu min tignulujiyyaati əl maƳlumaat wa əl ittiřaalaat. Wa hiya əl mařdaru əl raƳiisi li əl maƳlumaat əl jryraafiyyati, əl maƳruufati Ƴaydan bi əl maƳlumaat əl makaaniyyati Ƴawi əl maƳlumaat əl jryraafiyyati əl makaaniyyati.
156. Fi Mali, əl maƳhad əl jryraafiyyu li Mali (IGM) huwa əl haykalu ən nařaniyyu əl masƳulu řan rasm Ƴaraa'it əl iqlim. Wa Ƴad ƳunsiƳa fi řaami 2000 řaƳiba Ƴiřaadati taƳtiƳi əld diiraati ən nařaniyyati əs saabiƳati li rasm əl Ƴaraa'it wa əƳ Ƴubuuraafiyya alati Ƴawřata biha əř řiyyaasatu ən nařaniyyatu li rasm əl Ƴaraa'it wa əƳ Ƴubuuraafiyya əl muřtamadatu fi 23 September 1998. Wa kaana əl hadafu min hađihi əř řiyyaasati huwa tiziyan tuřtiyyati rasm əl Ƴaraa'it fi əl balad.
157. Wa bi Ƴiđaafati ila taƳadumi əl Ƴaraa'it əƳ Ƴubuuraafiyyati əl Ƴasaasiyyati, hađadət hađihi əl Ƴaraa'it řadadan min əl jihati əl faařilati əl muřarikati fi Ƴintiāji muħtaliři əl Ƴaraa'it əl mawđuřiyyati, ma Ƴada ila tikraari əl bayanaati wa řadami ən nisaaqiha wa Ƴintiřari niđaami əl maƳlumaat əl jryraafiyyati. Wa Ƴuwřiya bi wađři siyaasatin wařaniyyatin li əl maƳlumaat əl jryraafiyyati.
158. Ƴařtamadati əl ĳukūmatu əl siyaasata ən nařaniyyata li əl maƳlumaat əl jryraafiyyati fi 25 January 2012, mařa at tawajjuhaat əl raƳiisiyyati li tanfiid əl bunyata ən nařaniyyati li al bayanaati əl makaaniyyati wa əl Ƴidaarati əl munasƳati wa əl munasƳati li əl maƳlumaat əl jryraafiyyati. Ūumma Ƴařbaħati əl mařmaliyyatu ən raƳiisiyyatu li əl Ƴaaliyyati hiya tanfiid ĳiřtati ən tanfiid ən nařaniyyati wa rařduha wa tanfiidha.
159. Ka juƳzin min tanfiid ĳiřtati əl řamali ən nařaniyyati əl Ƴuwla (2012-2016), nařřaƳat əl mubađara řadadan min al Ƴanřiřtati minhā:
- Mařruřu taħdiř / Ƴiřaadati rasm taƳtiyyati əl Ƴaraa'it li Mali bi řaħāřifi 118 fi əl miqyās 1:200 000, bi tamwiili min al ittiħādi əl Ƴurūbbiyy.
 - Mařruřu Ƴintiāji Ƴaraa'it Ƴubuuraafiyyati raƳamiyyati li minřaƳati Bamako əl hađariyyati wa əl manařiqi əl muħiřtati biha řala naƳi 1:5 000, bi tamwiili min al wakaalati əl yabaaniyyati li at tařaawuni əl duwaliyy.
 - Biđayatu mařruři řabakati Mali əl marđiřiyyati əl ĳiyūđisiyyati řabra Ƴinřā? maħařtaat řarfiyyati min ad darajati al Ƴuwla.
 - ƳiřtinaaƳu muřaddāti li Ƴinřā? markazin li Ƴidaarati əl maƳlumaat əl jryraafiyyati bi tamwiili min əl mizaniyyati ən nařaniyyati.
160. Bařda Ƴiřaadati at taƳtiƳi əl Ƴidariyyi wa əl Ƴiqlimiyy li Mali fi řaami 2023, Ƴaddamat əl Ƴaaliyyatu əl ĳukūmiyyatu əl duwaliyyatu dařmaha li ad diiraati əl řaammət li əl ĳamařaati əl iqlimiyyati (DGCT) min ĳilāli Ƴinřā?i əl ĳariřati əl Ƴidariyyati əl ĳadīdati li Mali.
161. Wa min əl manzūri əl manzūri, tatawahħa əl Ƴaaliyyatu tařřiř Ƴanřiřatihā min ĳilāli Ƴiřaadati Ƴirāřati əl mubađara ən nařaniyyati əl Ƴindunīsiyyati wa tanfiidi ĳiřtatın ĳadīdatın lil řamali (2024 – 2028) tuħaddi alā tanfiid əl Ƴistrātiĳiyyati wa Ƴiřdādi Ƴaraa'it Ƴubuuraafiyyati bi miqyās 1 min kulli 50 000 miqyās munāsib li tanfiid əl mařāriři ən njahiyyati.
162. Ka juƳzin min řamaliyyati Šavwa 2063, min al mutawaƳař Ƴintiāju Ƴaraa'it wa Ƴařlaas iřtiřaadiyy.

1.3.3.5. At tařawwurāt řan istimrāri əl fasaad

163. Çala ar ramra min kulli əl ğuhūdi, fa ħinna muġaššir ħidraaki əl fasaad laa yazalu çaaliiyyan ğiddan fi Mali wa yazdādu bištiġal mundhu 2015, ħaytu ħirtifaça min 65% ħıla 71% fi çaami 2021 çada bikaħirin min al mustawā əl ħafriqiyy wa ħaqalla bikaħirin min əl mutawassiħi əl çaalamiyy al bāliġ 60% bikaad. Wa ħilāla al fatarati at ħawīlati 2003-2021, kāna ħadāħu Mali ħafđala min ħadāħi ħafriqiyyā fi al çāmi 2004 wa 2008 wa 2012 wa 2015.
164. Lidalika laa yazalu əl fasaadu çaaliiyyan. ħinnahū ħaħadu ħahamm ħataħaddiyāti ər rušd wa ən njah əl iqtisaadi fi Mali. ħinnahū yuđçifu ad dawla wa yuhaddidu ən njah wa əl istiqrār. ħinnahū yuħattiru çala jamiçi marāħili əl muġtamaç wa yasabbibu ħasaħira faadiħati fi əl mawaarid əl çamma, wa yunaqši min ğawdat əl ħidma əl çammati wa yuħattiru çala mišdaaqiyyati ad dawla. Wa biħadihi ən nataaħiġ əl muħtiyyati li ħusni sāyir əl ħumur fi Mali, ħinqaraħat əs sultātu əl ħintiqaaliyyatu fi muħārabati əl fasaadi bila hawan, alladhi yura kašar riħiisiyy li əl ħukm alladhi sayuqđi çala muçzami ğuhūdi ən njah.
165. Wa taħqiqa li ħađa əl ğarađ, tam taħsīn əl ħiħari ən nizaamiyy wa taħdiħuhu li yatawaffaqa maça əl taġayyuraati wa əl masaail allati taçmalu alā al mawqisi wa əl bušla fi ħidaarati əl maydān.
166. Wi yətaməħ Dawr Maktab əl marajiz əl çam lil ħisabat fi əl musaħamə fi taziyyan əl raqaba çala əl idarah əl çamma çan ħariq əl idħilaç bi bazaat mustaqillah li murajzazi əl ħisabat wa əl taqiym bi Šavwa əl siyasat əl çamma. Wa saçadə əl maktab fi ləft əl intibah ila madda əl fasad daħil muzasasat əl dawla, wa huwa ħayyanan aktar muzasasat mukafaħat əl fasad naħwa fi Mali. Wa ramaħ anna taqariz Maktab əl murajzaz əl darħili lil ħisabat tatadamman muqtaaraħat lil išlah, fa innaha la tunaffiz bi Šurat manhajyya.
167. Wi yađħaliç əl maktab, min janibihi, bi maħmat đir jamiç əl tadabir əl mutawaħza çala kull min əl Šaid ənnaħawi wa dun əl iqlimi wa əl iqlimi wa əl dawli li manç əl iħraħ əl çayr əl mašruç, wa la taqill ħahmiyyataha çan əl tadabir əl mutaçalliqa bi əl iħraħ əl çayr əl mašruç.
168. Wa aħiran, fa in əl quħb əl iqtisadi wa əl mali huwa ħaykal đir mutakaššiš fi əl masail əl iqtisadiyya wa əl maliyya, wa qad unšič fi əl maħakim əl çulya fi Bamako wa Kayes wa Mopti. Wa tatamaħ maħmatuhu fi mukafaħat əl fasad wa əl jaraħim əl iqtisadiyya wa əl maliyya, wa taçtazim əl musaħama fi đir qanun ijtihadi li mukafaħat əl fasad.
- 1.3.3.6. Niçam li taħtiħ ən najah wa idaratiha yatašim bi çadam əl istiqrar əl muzasi
169. Wa qad iħšamat əl ħiyakal əl taħtiħiyya wa əl iħšaiyya çuman bi çadam istiqrar wizarət ən taħtiħ. Wa əl waqiç anna wizarət ən dawla lil iqtisađ wa ən ħiħa, allati kanət masħula çan əl tanšiq əl ħaqizi li əl šuħun əl iqtisadiyya wa əl maliyya ħatta bidayət əl ħamīninat, qad taħawalat əl ħay ila wizarət ən taħtiħ, ħumma ila iħtifaçiha əl tam min əl ħiyakal əl ħukumi. Wa mund 1992 fašaçidan, unšič šakl muħtalif min aškal wizarət ən taħtiħ taħt ism «Wizarət ən taħtiħ wa əl mustaqbal», wa Wizarət ən taħtiħ wa ən taħtiħ əl makani wa əl sukan, ħumma «Wizarət ən taħtiħ wa istiçmal əl aradi».
170. Wi yubayin ħađa əl masar əl taqallubat wa əl taçyirat allati ħadaħat fi maħmat ən taħtiħ, allati ađçafat çala arçam min al içtiraf əl rasmi bi ħahmiyyatiha wa đaruratiha.
171. Wi yaçani niçam ən taħtiħ ayđan min iħtilalat kaħira miħl taçaddud əl jihat əl façila, wa tadaçul ən nušuş, wa tajzuç maħmat ən taħtiħ, wa inķifađ qadar əl

mašadir Өl bašariyya. Wi yatamaŤ Өn taħadi Өn raʔisi fi iktiraŤ kutla ħarija min Өl mašadir Өl bašariyya qadire ħala ħir maħmat taċċi Өl siyasat Өl ħamma wa barmažatiha wa taŤwiŤiha wa rašdiha wa taqiyimiha fi siyyaq mutaħadid Өn zawanib yatašim bi wuzud šuraka? min Өl mujtamaŤ Өl madani wa Өl qiŤaŤ Өl kaš wa Өs-sulaŤat Өl maħalliyya wa Өs-šuraka? Өn tiqniyyin wa Өn maliyyin. Wi taħtaju adawat Өn taċċi wa teqniyyatuhu wa ʔasalibuhu wa ʔayruha min Өn adawat ħala waġhi Өl istiŤjal ila Өn taħdiŤ wa Өl mulkiyya. Wi fi siyyaq šiŤaŤet istilajyya Өl mubadara, sayakunu min Өn ħaruri ħir barmaž mutaŤawir li binat Өl qadrat fi majali Өn taċċi wa Өn iħša? li iħlah nižam taċċi Өn najah wa idaratiha.

1.3.3.7. WaŤ Mali Өl jiyustrateġi fi ħalam ašbaħ mutaħadid Өl aqŤab.

172. Mund Mišr Өl faraġuniyya wa fi Өl ħušur Өn wustayi, yutalab Өl mujtamaŤat Өl maliyya, wa kašatan səħarat ħalaqat Өn nižar wa ħulama? žamiŤat Sankore fi Tombouctou, fi baqiyat Өn ħalam li ħibaratihim, wa ʔaŤta? Өl fursa li ħalaqat mutaħadida wa Өl iġtimaŤat Өn diplomasiyya, qabla waqŤ Ťawil min iktiraŤat Өn murabitin aw Өl istiŤmar Өl faransi.

173. Wa Mali dawla Ťarf fi kaŤir min Өn munazamat, bima fiha Өn munazamat dun Өl iqlimiyya wa Өl iqlimiyya wa ħumum Afrika wa Өn munazamat Өn dawliyya. Wa tušakil Өn diplomasiya ħišnan bayna Өn aŤraf wa Өl balad, istinadan ila Өn maħwar Өn stratiji li Өn taŤawun wa Өn šaraka Өn dawliyya.

174. Wa tuhaymin ħala Өn ħalaqat Өn dawliyya ħalat min Өn haymana fi Өn ʔarb, tanŤakis fi mawaqif ħadwaniyya li Өn wilayat Өl mutaħida wa Uruba tiža Өl baqiyat Өn ħalam, ma yuʔadi ila ħadwan ħaskari wa zazaŤat tižariyya wa maliyya.

175. Fi muwajahat ħawaqib ħaġihi Өn haymana Өn ʔarbiyya ħala amniha wa mašalihiha, tataċid Өn quwa Өn uċra mubadarat li taċċif Өn qabċa. Našhad alyawm iktiraŤ kutla jiyustrateġiyya wa naqadiyya uċra, ʔamam Өn ʔarb, tušakil ħamuċaha Өn fakari duwal Өl BRICS (Rusiya wa Өl Hind wa Ćin wa Janub Afrika). Wa yumkinu li Mali an tunafiċ bi ħay ħala makanatiha fi ħaġihi Өn šaraka ħabra mašadirha Өn maŤluba.

175. Fi muwajahat ʔawaqib ħay Өl haymana Өl ġarbiyya ħala amniha wa mašalihiha, tataċid Өl quwa Өl uħra mubadaraat li taħċif Өl qabċa. Našhad alyawm inšay kuttla jiyustratijiyya wa naqadiyya uħra, amam Өl ġarb, tušakkil ħamudahə Өl faqri duwal Өl BRICS (Rusiya wa Өl Hind wa Ćin wa Jannub Afrika). Wa yumkin li Mali an tatanafaċ šan makanaha fi ħay Өn šaraka min ħilal mawariċəhə Өn Ťabiyya Өl marġuba.

176. ħilal Өl fidra Өn tiqaliyya, aŤbatat wizara Өn ħariġiyya wa Өl taċdamun Өn duwali annaha adaa faħala jiddan li tiziyan muthul Өn salam wa Өn amn fi Өn bilad, wa qadire ħala taħrik wa tanziq ħamliha.

1.3.3.8. Taħaluf duwal Өn saħil (AES)

177. Furša li iħada taškil Šawwa takamul Өn šuħub wa ħaman Өn amn Өn jamaŤi li duwal Өl aħċa.

178. Wa tatamathal aċċaf Өl mu'assasa fi wifaq Өl mithaq Өl mawqiŤ fi 16 September 2023 min janiċ Өl bilad Өn ŤalaŤa wa ġayrə min Өl bilad Өn lati tuwajih nafs Өn mušmila fi '1' inšay ħiqla jamaŤi li difaŤ wa Өn musaħada Өn mutabadala li Өl aŤraf Өn mutaħaqida (äl maċa 2) ; '2' muħaraba Өn irhab bi jamiŤ aškaliha wa ġarima Өn ħišabat Өn mušanšama daħil Өn mantaqa Өn muštaraka li Өl taħaluf (äl maċa 4) ; '3' ħamal ħala manŤ wa idara wa taswiya ayi tamarrud musallaħ aw ayi taħdid aħar li Өn salam Өn iqlimi li kull dawla min Өl duwal Өl aħċa fi Өn taħaluf wa siyadataha, maŤ tafċil Өl wasa'il Өn silmiya wa Өn diplu

masiya ; wa istiŋmal ən quwa Һayda Һarura li muŋaliğat Һalat tamazzuq ən salam wa ən istiğar (āl maɗa 5) wa '4' iŋtibar ayi Һujum Һala siyadat wa salamat iqlim Һaraf mutaŋaqid aw aƋtar Һudwan Һala əl aҺraf ən uҺra, wa əl iltizam bi wajib ən musaŋada wa ən iğaҺa min janib jamiŋ ən aҺraf, bi šakl fardi aw jamaŋi, bima fi dalik istiŋmal ən quwa əl musallaҺa, li istiŋadat wa kafalat ən amn daҺil mantaqat ən taҺaluf (āl maɗa 6).

179. Bi al idafa ila əl buŋd ən difaŋi wa ən amni, wassaŋa ən taҺaluf naҺaq ikhtisaşəh li yuşmil ən diplu masiya wa ən najah fi Һalətiyyat Dal (ən difaŋ wa ən diplu masiya wa ən najah).
180. Wa Һakɗa, fa ən aҺraf ən mutaŋaqida, iŋtimada Һala ən Һaq ən Һabiŋi li ən duwal fi difaŋ ən fardi wa ən jamaŋi Һan nafsihə, hiya:
- ◆ İltazama bi ən şaraŋiyya ən duwaliya wa ən iqlimiya ən makrusa fi mithaq ən umam ən muttaҺida wa ən qanun ən ta'sisi li ən ittiҺad ən Afriqi wa ən muŋahada ən munadhima li əl jamaŋa ən iqtisadiya li duwal ğarb Afrika (CEDEAO) ;
 - ◆ Muqtaŋina bi Һarura muwasalat kifah ən şuŋub wa əl bilad ən Afriqiyya ;
 - ◆ Wa ən istiqlal ən siyasi wa ən karama ən insan iyy a wa ən taҺarrur ən iqtisadi;
 - ◆ MuҺlişina li aɗdaf wa muthul hi'əet ən najah ən mutakamil li duwal Liptako-Gourma ;
 - ◆ Wa istiŋdada bi ruҺ ən uҺuwa wa ən taɗamun wa ən şadaqa ;
 - ◆ Wa əl iltizam bi tiziyan ən ribat ən Һilmiya bayn ən şuŋub ;
 - ◆ Muŋazmina Һala marasat ən siyada ən duwaliya wa ən iqlimiya Һala naҺw kamil wa ɗaman iҺtiramihə ;
 - ◆ Muŋazmina Һala difaŋ Һay ən waҺda ən waҺaniyya wa ən nazaha ən waҺaniyya li əl wilayat ən muŋniya ;
 - ◆ İdraakan minhum bi mas'uliyya Һimaayat ən madaniyin fi jamiŋ Һayda Һalat.
181. Wa wuqqiŋat ən muŋahada ən muşakila li ittiҺad hi'əet ən fidaa fi Niyamey fi 06 Yulya 2024, Һaqib insiҺab ən munadhima li əl jamaŋa ən iqtisadiya li duwal ğarb Afrika (CEDEAO) fi 28 Yanayir 2024.

Watmət at-tawqī' ʿala mītāq Lībtāku-Ghurmā fi 16 Sibtambr 2023m fi Wāgadūgū wa Niyāmī wa Bāmākū, wa-dālika yanšu ʿala inšā' ta'āluf dawāl as-šāhil bayn Būrkinā Fāsū wa Jumhūriyyat Mālī wa Jumhūriyyat an-Nīgīr, wahuwa haykal yahdif ʿilā al-ʿamal k-ta'āluf is-istrātījī wa ta'āwunī bayn ad-dawāl al-ʿaḍā' fih.

Wa-ʿidāfan ʿilā ad-difā' al-ğamā'ī ʿan sukān ad-dawāl al-ṭarāf, yu'ṭī al-mītāq al-ʿawlawīyah li-ʿamal at-ta'āwun wa at-tanmīyah fi ʿitār Šavwa takāmul ad-dawāl at-talāt fi ʿitār Ittiḥād Kūnfidirālī. Wa-tağdir al-š-ša'n ʿilā ʿanna hāğihi Šavwa takāmuliyyah laysat ğadīdah ʿalā hāğā al-ğuz' min Ğarb Ifriqiyā, ḥayṭu anšā'at ad-dawāl at-talāt mundhu ʿam 1970m, Ittiḥād Lībtāku-Ghurmā adh-dhātī min ḥilāl Brütukūl mūḥaṭṭa fi 3 Dīsambir 1970m, ṭumma ʿaqbahu Muḍakkarat Tafāhum ʿuḥrā fi 16 Dīsambir 2000m, wa-ʿīd an-nuḗar fih fi 24 Yanāyir 2017.

1-4 al-bii'a

1.4.1. al-mukhaatar al-manaakhiyyah wal-faydaanaat alati luwahizt fi Maali 182. Tuzhar ad-diraasaat al-mukhtalifah alati ajriyat hawl taghayyur al-manaakh fi Maali anna at-tahaddihaat al-manaakhiyyah ar-ra'iisiyyah alati tata'arad laha al-bilaad tashmal al-jaaf wal-faydaanaat wal-riyaah al-quwiyyah wat-taghayyuraat al-kabeerah fi darajaat at-tahaarah wat-taluuth al-jawwi.

- al-jaaf al-mustamir

183. Yata'allaf thulthaa (2/3) aradi Maali min al-munaatiq as-sahraawiyyah (al-qahlah wa-shibh al-qahlah) fi ash-shamaal, allati ta'aani min al-jaaf al-muzmin mundhu ʿam 1970m. Wakhilal 30 sana (1980m-2010m), shahidat Maali khams (5) mawaajat jaaf kabeerah, bima fi thalik mawaajat 1980m wa 2005m.

- Tazaa'id al-faydaanaat

184. ʿAanit Maali 15 faydaan fi aqall min ʿarba'een ʿaaman (1980m-2014m). Wa tujadu al-munaatiq ar-ra'iisiyyah al-ma'rudha li-khatari al-faydaanaat fi ad-delta al-dakhiliyyah li-nahr an-nijir (64,000 km maraaba'a), wahi nizaam biy'i khas irtibat bihidrograafiya, wa yumtadd fi sharaayih ʿalattit ṭi an-nahr. Wabi'l-idaafah ila al-ʿaasi-ma Bamaako, fa'inna munaatiq Timbuktu wa Gao wa Mopti wa Sigu wa Kayis wa Koulikoro wa Sikasso hiya min bayn al-munaatiq al-akthar ʿardatan lilkhatar (PANA, 2007m).

1.4.2. Tanaquş ḥatul-amṭaar al-muqtarin bitaqallubaat kabeerah fi ḥatul-amṭaar

bayna al-fuṣool wa bayna al-fuṣool

185. Yuta'aththaru namṭ ḥatul-amṭaar fi Maali ilaa ḥad kabeer bitaqallub al-manaakh wa taghayyuruh. Fa'ala mada as-sanaat as-sab'een al-maadiyyah (1941-2010m, inkhafaḍa ma'add ḥatul-amṭaar fi jami' al-bilaad muqaaranatan bil-fatrah al-marja'iyyah min 1941m ilaa 1970m 'ala raghm annahu fi ba'di al-amakin mithl Bamaako wa Bughuni wa Kayis wa Mopti wa Niyuru wa Sigu, izdaada ḥatul-amṭaar bishaklin ṭafiif 'ala mada as-sanaat at-thalaathin al-maadiyyah (1981m-2010m muqaaranatan bil-fatrah 1971m-2000m), illa annahu ḡall 'adna mun 3 1970m. Wa yatawwaja al-'ajiz al-ijmaalii bayna 10% wa 28%, bista'sha' tisaalit alati shahidat faydaanaat mu'akhiran fi 'aami 2012m wa 2013m.
186. Tushir jami'u hadhihi at-tabaayaanaat budiha ila inkhifaḍ mutawassit ḥatul-amṭaar as-sanawi wa at-tanaawub al-mustamir bayna as-sanaat al-jaafah wa ar-raṭbah fi jami' al-maḥattaat, mimaa yaj'alu min as-sab' idarat al-mukhaatar al-manaakhiyyah. Ma'a dhalik, bima yatta'alu bil-munaatiq al-thalaath al-ma'niyyah - Kayis wa Koulikoro wa Sikasso - 'ala mada as-sanaat al-'ashar al-maadiyyah, kana hunak ittijah ṣu'uda fi ḥatul-amṭaar fi Kayis wa Koulikoro fi ash-shamaal, wa ittijah tanaazuli fi Sikasso fi al-janoub.
- 1.4.3. Irtifa' mutawassit darajaat at-tahaarah
187. Tataṣammama Maali 'aydan bitaqallub makaani kabeer fi darajaat at-tahaarah wa suqut al-amṭaar. Wa fi zil al-zuruf al-'aadiyyah, tartafi' darajaat at-tahaarah min al-janoub al-gharbi ilaa ash-shamaal ash-sharqii, haithu tasil darajaat at-tahaarah al-quṣwaa al-masjulah 'ala madar as-sanaah ilaa 45 darajatan miyyawiyyan aw tatajawazaha, fi ḥin annu darajaat at-tahaarah al-dunya nadiran ma tankhafiḍ 'an 10 darajat miyyawiyyan. Wa munzu 'awā'il as-sabi'in, ad-dawran al-manaakhii fi Maali ila irtifa' sa'th fi darajaat at-tahaarah, haithu tarawat al-ziyaadaat fi darajaat at-tahaarah bayna 0.2 darajah miyyawiyya wa 0.8 darajah miyyawiyya (al-jamā'ah al-iqtisādiyyah li-duwal ġarf West Afrika, 2009m).
- 1.4.4. Al-āthar al-ijtimā'iyyah wal-iqtisādiyyah li-taghayyur al-manaakh
188. Tata'aththaru mu'zam al-'anāth al-ijtimā'iyyah wal-iqtisādiyyah bi-l-āthār al-malḥuḡah li-taghayyur al-manaakh. Wa min al-murajjih an tatafaqqam hādhihi al-āthār fi al-mustaqbal, wa bidhālika sātakunu 'awāmil muqtarih li-tanmiya fi al-munaatiq al-mustahdafah, wahi munaatiq shadīdat al-ḥassāsyah li-taghyīrāt fi ḥatul-amṭaar, haithu yastamiddu mu'zam al-usra al-ma'tshīyah 70 fi-l-miyah min dakhīlihā min az-zirā'ah wa tarbiyyat al-māshi wa al-ḥarājah. Wa bidhālika fahīya al-akthar 'ardatan li-āthār taghayyur al-manaakh.
189. Waqad ad-dat āthār taqallub al-manaakh wa taghyīruh, mithl 'adam al-yaqīn fi ḥatul-amṭaar, wa irtifa' darajaat at-tahaarah, wa fatarāt al-jaaf al-ṭawīlah wa ta'āqub al-faydaanaat wal-jaaf, ila ja'al an-nashāt az-zira'ti muḥāffan bi-l-mukhāṭarāt bishakl mutazāid. Wa sayudīr tanaquṣ ittijāhat ḥatul-amṭaar wa taqallubāt ḥatul-amṭaar wa irtifa' darajaat at-tahaarah ila irtifa' ma'ādil at-taba'uth wal-nath, al-amr alladhī yumkin an yu'addī ila tafāqqum naqṣ al-miyāh fi al-aqālim wa yuqallil min istikhdām al-miyāh fi nizām at-tanmiya.
190. Wafī mā yata'allāqu bil-ḡawāhir al-mutaṭābāyinah, khīlāl 30 'āman (1981m-2010m), aththarat al-kawārith at-ṭabī'iyyah bima fīhā al-jaaf wal-faydaanaat wal-ūbīyyah (al-mālāriyā wal-amrādh al-munqūlah bāl-miyāh) 'alā mā yuqāribu thalātha (3) milyūn shakhs wa awdat biḡayāt mā yuqāribu 3300 shakhs fi Maali. Wa qad aththarat aswā' mawājat al-jaaf fi 1980m-1981m wa 2005m 'alā 1.5 milyūn wa milyūn shakhs 'ala al-tawāli, ma'a 'awāqib iqtisādiyyah kabeerah. Wa qad ad-dat mawājat al-jaaf ila tadhāwur al-bi'a wa al-masādir at-ṭabī'iyyah, mithl jaaf masādir al-miyāh, wa inkhifaḍ mansūb al-miyāh al-jawfiyyah, wa ta'tīl at-tanaw'u al-bī'i, wa inkhifaḍ al-intājiyyah wa al-intāj.
- 1.4.5. At-tazā'id al-mustamir fi az-ziyādah al-ghābaat
191. Tu'addī al-ghābaat dūran hamman fi al-ḡayāt al-ijtimā'iyyah wal-iqtisādiyyah wath-thaqāfiyyah li-sha'ab Maali. Fahiya tazawid al-muwāṭinīn bial-sil'ah wa al-ḡidamāt limā yuqāribu 93 fi-l-miyah min iḡtijāhim min al-ṭāqah (PANA, 2007). Wa

qad luwahizat fi as-sanaat al-akhīrah taghayyurāt fi at-tarkībah al-ṭabī‘iyah (al-ghābaat), wa yajarū dhalik asāsiyan ilā al-manaakh al-qahī, wa mawājat al-jaaf al-muṭāba‘ah, wa qabla kulli shay’ al-‘anāṭih al-bashariyyah.

192. Waqanū al-mudīriyyah an-nāti‘iyyah liṭ-ṭāqah, yu‘addiru ḥajm al-akhwār al-maqtū‘ah li-tilmī al-iḥtijājāt at-ṭāqah faqat bi-12.761.565 ṭan sanawīyyan, muqāranatan bi-imkāniyyat at-tajdeed as-sanawīyyah allati taqaddaru bi-7 milyūn ṭan sanawīyyan (MEA-TEU, 2001) wa-yajibū an yudāf ilā dhalik ‘amaliyyat at-tanqīh ar-ra‘īsyi (az-zirā‘ah wal-bināyah al-ḥadithah wa-at-tawassu’ al-ḥuḍurī wa al-ṣinā‘ah wa ghayrihā). Wa-yu‘addī at-ḍaght al-bashariyyi ‘alā masādir al-ghābaat, alladhī tasā‘ara bifa‘l āthār taghayyur al-manaakh, ilā izāla al-ghābaat wa fuqdan al-ghābaat alladhī yuqaddiru masādir mukhtalifah bi-100,000 hektaar fi sanat (al-idārah al-‘āmmah lil-miyāh wa al-ghābaat, 2023m).
193. Kamā tudammir ḥarā‘iq al-ghābaat ālāf al-hektārat min al-ghābaat kulla ‘ām. Wa-wafaqan litaqrīr al-anṣībāt al-‘āmmī li-‘ām 2023m as-sādi’ min al-mudīriyyah al-‘āmmī li-muṣāwāt al-jinsānī li-‘ām 2023m, faqad ishtamaalat ḥarā‘iq al-ghābaat 24 106 603 hektār min masāḥat al-ghābaat fi al-fatrat min 2019m ilaa 2023m, ay bi-mu‘addal 4 821 682 hektār sanawīyan, bidoon iḥtisāb al-damār alladhī lā yuqaddaru bi-thamān naajim ‘an ‘anāṭih al-tanqīb ‘an adh-dhahab.
194. Wa-‘izaā hadha al-waḍi’ al-dawlah ittakhadhat tadābbīr, wa-lā siyamā tanqīh ba‘ḍi aḥkām qānūn al-ghābaat, bihadaf i‘ādat tawjīh qaṭ‘ī al-akhwār naḥw qata‘ ash-shujūr al-khāṣṣa lil-raqābah. Wa-anṭawā ḍālik ‘alā ja‘l istikhāl manāṭij al-akhwār khāṣṣan li-wad‘i wa tanfiḻ khaṭṭah li-tanmiya wa-l-idārah.

1.4.6. Lā yazāl al-waḍi’ fīmā yata‘allaqu bi-sṣarf as-sanī wal-ḥuṣūl ‘alā miyyāh as-shurb yab‘ath ‘alā al-qalaq

195. Lā tazāl mushkilat aṣ-ṣarf as-sānī tab‘ath ‘alā al-qalaq fī-l-munaatiq ar-reefyah wal-ḥaḍariyyah ‘alā ḥadd sawā’ ma mā yatrattabu ‘alayhi min intishār ‘adam an-nadāfah ‘alā niṭāq wāsi’.

196. Wa-‘alā as-ṣa‘īd al-waṭanī, baraza al-ṣiḥāh ka-ṣiqā’ qā‘im bi-ḍātih wa-irtafa‘a mustawā awlawīyatih tadrījīyan fī as-sanaat al-ākīrah. Wa-yushkil al-iftiqār ilā aṣ-ṣarf as-sānī kāriṭatan ‘alā ṣiḥat an-nās, wa qabl kullī shay’, yuḍurru bil-bī‘ah bishakl ‘āmm. Wa-yuhaddidu iṭlāq miyāh aṣ-ṣarf as-sānī wal-qamāmah wal-nifāyāt al-khaṭīrah fī al-bī‘ah bishakl ‘āmm, wa-ṭabī‘at at-turbah wal-masādir al-miyāh bishakl khaṣṣ, al-bī‘ah bishakl ‘āmm.

197. alā raghm min al-taqaddum al-muḥraz ‘alā madā al-sinawāt al-‘ashr al-māḍiya, lā yazāl mu‘addal al-ḥuṣūl ‘alā khidamāt al-ṣarf al-ṣaḥī fī Mālī munḥafiḍan nisbiyyan. Fa‘alā al-mustawā al-waṭanī, yablughu mu‘addal al-ḥuṣūl ‘alā khidamāt al-ṣarf al-ṣaḥī al-asāsī 45% ‘alā al-mustawā al-waṭanī, baynamā yablughu hādihā al-mu‘addal fī al-munāṭiq al-rīfiyyah ḥawālī 37% faqaṭ. Lā yazāl al-taghawwut fī al-‘arā’ yimārisuhu ḥawālī 5% min al-sukkān (Munazamat al-Ṣiḥḥa al-‘Ālamīyah - al-Yūnīsīf, (OMS-UNICEF, JPM 2022)). Yushīr al-taqrīr al-sawī (DNACPN) li-l-shabakah al-waṭanīyah li-mukāfaḥat al-taghawwut fī al-‘arā’ li-‘ām 2021m ilā ann 6 515 qaryah yablughu ‘adad sukānuhā 3 664 564 nismah qad ūlan ‘anhā fī al-fatrah mā bayn ‘āmī 2009m wa 2021m. Wa qad qāmāt hādhih al-mujtama‘āt al-maḥallīyah bibnā’ 112 161 maraḥḍan bidūn da‘m, kamā qāmāt bi-i‘ādat taḥlīl 34 679 maraḥḍan ākhir.

198. ‘alāwatan ‘alā dhālīk, ya‘tamid mu‘zam al-naṣāṭ al-ṣinā‘ī fī Mālī ‘alā al-ṣinā‘ah al-istikhrajīyah. Wa qad tawassa‘a ta‘dīn al-ḡulb al-ṣaḥīḥ bi-shaklin kabīr khilāl al-‘āqid al-māḍī, mimmā ja‘al Mālī thānī akbar muntij fī Āfriqiyā. Waqa‘at mu‘zam hādhih al-manā‘im fī manāṭiq Kūlikūrū wa Sīkāsū wa Kāyīs. Yatamajma‘ miyāh al-ṣarf al-ṣaḥī al-nātijah ‘an hādhih al-‘amaliyyāt, allatī tahtawī ‘alā

mawwādi' dārrah ğiddan bīl-bi'ah wa şihḥat al-insān, fī aḥwāḍ tarsīb kabīrah fī al-hawā' al-ṭaliq tam inshā'uhā lihādihā al-gharaḍ. Wa yumkinu li-hādhih al-mawwādi' an talawwatha al-insān wa al-ḥayawān wa al-nabāt.

200. Yatimmu taşrīf mīyāh al-şarf al-şahī al-ḥiraḥiyah min al-madābiğ wa a' māl al-şibāghah wamā ilā dhālīk, al-muḥammalah bi-mawwādi' sāma, fī al-shawāri' wa al-mazārīb wa al-mujamm'āt wa al-majārī al-mā'iyah. Wa yatimmu al-ṭalaq min mu'zam mīyāh al-şarf al-şahī al-tijāriyah wa al-şinā'iyah bīn nafs al-ṭarīqah. Wa ma' dhālīk, tajdir al-ishārah ilā annahu fī ba'ḍ al-fanādiq yatimmu nashr mīyāh al-şarf al-şahī fī al-maşṭahāt al-ḡaḍrā', fī al-maşārīf, wamā ilā dhālīk ba'd al-mu'ālajah aw bidūn mu'ālajah.

200 Fī mā yata'allaq bi-imdād mīyāh al-shurb min ḥayth al-kammīyah wa al-naw'iyah, yajri tanfīdh mashārī' li-taḥsīn al-tagḥṭiyah bāl-mīyāh wa 'ukhrā tam al-intihā' minhā. Wa ma' dhālīk, fa inna mu'addal al-ḥusūl 'alā mīyāh al-shurb yatazāyad bi-shaklin ḡajūl, bimaḡḍār nuṭah mī'iyah wāḥidah kulla 'ām 'alā al-mustawā al-waṭanī, ḥaythu yartafī' min 68.8 fī 'ām 2018m ilā 72.1 fī 'ām 2023m. Wa yarjā' u hādihā al-waḍ' ilā 'adam kifāyah al-binyā al-taḥṭiyah li-ḡazn al-mīyāh al-shurb wa imdādhā, wa taḡādum shabākāt anābīb al-mīyāh wa mu'aşīrat al-ḥilāl al-'ālamīyah wa mu'āṭat al-marāfiq fī anḥā' al-shurb, wa 'al'āṭalāt al-mutaqarirah fī anzīmat naql al-mīyāh al-shurb, wamā ilā dhālīk.

□ Wa fī mā yata'allaq bi-tanfīdh al-idārah al-mutakāmilah limawārid al-mīyāh, lā yazāl al-waḍ' muthīrān lil-qalq li'anna-hu lam yatimmu iḥrāz ayyu taḡaddum fī mu'addal "dirajat tanfīdh al-idārah al-mutakāmilah limawārid al-mīyāh". Faqqad ḡall at-thābit li-ba'ḍ al-waqt. Kamā annahu ḡall 'alā 52 lil-fatrah min 2021 ilā 2023, wa dhālīk li-'ajāl taḡwīm al-mu'addal, wahīya kull sanah 'āmīyah wa ḥaḡiqat ann mu'āḡath al-mīyāh, al-mas'ūlah 'an murāqabah al-mīyāh, lam yatimmu inshā'uhā.

201. Wafima yata'allaq bītanfīz al-idārah al-mutakāmilah limawārid al-miyāh, lā yazāl al-waḍ' muthīran lilqalaq li'annahu lam yatim iḥrāz ayy taḡaddum fī mu'ashir "darajat tanfīz al-idārah al-mutakāmilah limawārid al-miyāh". faqqad ḡalla thābitan li-ba'd al-waqt. kamā annahu ḡalla 'inda 52 lilfatrah min 2021 ilā 2023, wa dhālīka bisabab fatrat taḡyīm al-mu'ashir, wahīya kullu sanātayn, wa ḥaḡiqah ann Wākīlat al-miyāh, al-mas'ūlah 'an murāqabati al-miyāh, lam yatim inshā'uhā.

1.5. Taşawurāt al-jumhūr

202. Yumkinu al-ta'arruf 'alā al-taşawurāt al-'āmmah 'an Mālī allatī taḥṭāj ilā al-bunā' min khilāl natā'ij al-mu'tamarāt al-waṭaniyyah li't'ādah al-ta'sīs, allatī shaklat tamrīnan ḥaḡiqīyan fī jam'i taşawurāt al-sukān ḥawla waḡ' al-bald wa taṭallu'ātihim.

203. Wafī nihāyat al-tabādulāt wa al-munāḡashāt, tammat şīḡhat 517 tawşiyah wa qarār min qibāl al-mushārikin min al-mustawā al-mujtama'ī ilā al-mustawā al-waṭanī.

204. Wa tūradu al-natā'ij adnāh ḥasb al-mawḡū':

205. Al-ḡadāyā al-siyāsīyah wa al-mu'asāsīyah - al-ḥukūmah al-intikhābīyah

- Shakl al-dawlah (al-dawlah al-muwaḥidah al-lāmukarkazīyah muḡābil al-dawlah al-ittihādīyah);
- Işlāḥ al-ḥukūmah (ilghā' tasīs al-wazā'if al-'āmmah wa istīḡdāth āliyah limurāqabati al-fi'āliyah wa al-kifā'ah, wa mukāfaḡat al-fasād wa al-iftilāt min al-'uḡāb wa 'adam sayrān Qānūn al-taḡādum 'alā al-jarā'im al-mut'alliqah bilfasād wa al-junūḡ al-māliyyah, wa taqlīş 'adad mu'assasāt al-raḡābah wa mu'assasāt al-jumhūriyyah, wa murāja'ah mazāyā kibār al-mas'ūlīn al-tanzīmīyīn wa al-muwā'amah al-'ādilah li-al-'awājir);
- Işlāḡ nizām al-ḥizb al-siyāsī wa al-ḥukūmah al-intikhābīyah (murāja'ah mīthāḡ al-ḥizb al-siyāsī, wa takḥfīḡ 'adad al-ḥizb al-siyāsī bi-shakl kabīr min 2 ilā 5 ḥizb al-siyāsī, wa ilghā' al-tamwīl al-'āmm li-al-ḥizb al-siyāsī)
- Dustūr 25 shubāt/Febrā'ir 1992 (al-dustūr al-jadīd muḡābil al-tanḡīḡ);
- Muddat al-marḡalah al-intiqāliyah (bayn 6 ashḡur wa 5 sanāt).

2. Al-dafā' wa al-amn - al-siyādah - al-siyādah - mukāfahat al-'irhāb - al-qadāyā al-jīyūstrātīyāh wa al-jīyūsīāsīyāh
 - Tanqīḥ al-dustūr al-siyāsī al-lībī;
 - Inshā' jaysh ghayr musayyis wa 'asrī wa tajnīd adād kabīrah min al-junūd ma' mushārakah qawīyah 'alā jamī' al-mustawayāt (al-qaryah/al-muḥāfazah, al-balda, al-baladiyah, al-dā'irā).
3. Al-'adālah wa ḥuqūq al-insān - al-ḥukūmah - al-taḥawul al-raqamī - al-i'lām
 - Istiqlāl al-quḍā';
 - Al-wuṣūl al-sahl wa al-munṣif ilā al-'adālah
 - Al-tamwīl al-kāfī li-ḥājāt nizām al-'adālah;
 - Mukāfahat al-fasād dākḥil nizām al-'adālah wa ja'al al-ma'nīn fī nizām al-'adālah mas'ūlīn 'an adā' wājibātihim (tathmīn al-salāḥāt al-'urfīyah fī masā'il al-'adālah al-madanīyah)
 - Mukāfahat al-jarā'im al-'ilmīyah (al-jarā'im al-raqamīyah).
4. Al-siyāsah al-khārijīyah - al-ta'āwun al-duwalī - al-māliyyīn al-muqīmīn fī al-khārij - al-takāmul al-'afrīqī
 - Al-diblūmāsīyah min ajl al-salām wa ḥusn al-jawār wa al-ta'āyush al-salīm (murāja'ah al-ḥārīṭah al-diblūmāsīyah ma' marā'āt al-tawajuhāt al-jīyūstrātīyāh wa al-jīyūsīāsīyah al-jadīda)
 - Tansīq wa ḥimāyah al-māliyyīn al-muqīmīn fī al-khārij;
 - Tamthīl al-māliyyīn al-muqīmīn fī al-khārij fī mu'assasāt al-jumhūriyyah wa musāhamatihim fī tanmiyat Mālī (al-wuṣūl ilā al-manāṣib al-ta'yīnīyah wa al-intikhābīyah fī mu'assasāt al-balad).
5. Al-ḥiwār al-ijtimā'ī wa al-qadāyā wa al-taḥaddīyāt wa al-āfāq - al-iṣlāḥāt al-ijtimā'īyah - al-khidmah al-madaniyyah - al-tadrīb - ishtighāl al-shabāb - riādah al-a'māl
 - Munazzamāt al-mujtama' al-madaniyy (tadrīb al-jihāt al-fā'ilah wa taḥsīn tanzīm al-mujtama' al-madani wa iḥtirām ṭabī'atihi ghayr al-siyāsīyah);
 - Al-'amal al-niqābī wa al-siyāsah
 - Al-istiqrār al-ijtimā'ī wa al-niqābī
 - Kifā'ah al-khidamāt al-'āmmah (raqmanat al-wathā'iq al-idāriyyah wa al-daf' al-ilēktrūnī lil-ṭarā'ib wa al-rusūm wa rusūm al-ṭuruq wa taqwīyah nizām taqyīm wa murāqabah wa raṣd al-muwazzafīn al-'āmmah)
 - Idārat shu'ūn al-mu'awwiqīn wa al-mu'wazīn wa atfāl al-shawārī' wa al-maṭlūbīn (wad' ḥaṭa' idārah liḥiṣṣat al-mu'awwiqīn fī al-tawzīf wa inshā' al-markaz, wa tarshīd istikhdam mawārid Ṣundūq al-taḍāmun, wa ziyādah 'adad markaz istiqbāl wa ri'āyah atfāl al-shawārī' wa al-maṭlūbīn).
6. Al-taḥlīl wa al-tanmiya al-iqtisādīyah wa al-ṣinā'īyah - al-tanmiya al-rīfīyah - al-masā'il al-iqtisādīyah wa al-māliyyah - al-ṭarā'ib - al-infāq al-'ām:
 - Ittijāhāt al-faṣā' al-iqtisādī wa istikhdam al-arāḍī (taḥdīth al-kharīṭah al-tafṣīlīyah lil-faṣā' al-iqtisādī min khilāl tasliḥ al-ḥayāh wa al-mawārid min manzūr al-taḥawul al-zirā'ī al-īkūlūjī al-mustadām, wa taṭwīr shabākāt al-bunāyah al-taḥtīyah lil-infīṭāḥ al-mukayyaf ma' al-siyāq, wa inshā' zira'ah makāniyyah mukayyafah jīyūgrāfiyān))
 - Al-intifā' al-iqtisādī - al-ṭarā'ib - al-infāq al-'ām (wad' siyasah iqtisādīyah wa māliyyah fa'ālah tastanidu ilā istirātījīyah li-taḥqīq mu'addal natījah al-natīj al-maḥallī al-jumhūrī li-fā'ī al-natījah al-ṭaba'īyah).
7. Al-ṣiḥah wa al-shu'ūn al-ijtimā'īyah - al-qadāyā al-insānīyah - al-lājī'īn wa al-nāzihīn dākḥiliyyan
 - Istrātījīyah taḥsīn adā' al-maḥaqqah;
 - Al-ṭawīliyyah al-ṣiḥīyah wa jawdat al-khidamāt al-ṣiḥīyah al-'āmmah (ta'ṭīr al-ṣiḥah wa al-mumārāsāt al-ṭibīyah, al-buḥūth al-'ilmīyah wa al-ṣaydālīyah, al-ta'āmīn al-

- sihī, wa idārat al-nifāyāt al-ṭibbīyah, wa al-taḥlīl wa al-‘amal al-insānī).
8. Al-idārah al-iqtisādīyah al-taḥlīlīyah - al-i‘ādah al-taḥlīlīyah.
8. Al idara al iqlimiya - i'adat al tanzim al iqlimi - tahdid al da'ayer al intikhabiya - al lamarkaziya - al wosul ila al khidamat al ijtimaliya al asasiya - qadayaa al aradi
- istratijiyat al taqsim al iqlimi al tawafiqi;
 - mushkila al naql al fa'al lil salahiyat ila al sulutat al mahalliya.
9. As salam wal musalaha wat-tamaskh al ijtimali - i'timad ittifaq as-salam wal musalaha fi Mali al manbathi'an 'amaliyat al Jaza'ir - at-tasreeh - naza' as-silah - i'adat al idmaj
- ta'zeez al aleiyat at-taqlidiyya li-idarat an-niza'at wa huluhā;
 - muraj'at ittifaq as-salam wal musalaha fi Mali.
10. Al funun - ath-thaqafa - as-siyaha
- siyasat idhfa' at-tabi' al ihtirafi 'ala ar-riyada fi Mali.
 - ta'zeez al funun;
 - ta'zeez al anshita al fanniya wal thaqafiya ka 'amil tawhid wa tadhakhul;
 - at-tarwij lil anshita as-siyaha;
11. Ash-shabab - ar-riyada - at-tarbiyah al madaniyah - binaa' al muwatanah; ash-shabab - ar-riyada - at-tarbiyah al madaniyah - binaa' al muwatanah ta'zeez at-tarbiyah al madaniyah wal muwatanah;
- ar-riyada;
 - al khidmah al wataniyah lish-shabab;
 - al hijrah as-sirriyah;
 - ta'zeez anshita al ikhtilat bayna ash-shabab.
12. At-tanmiya al mustadama - al-biyah - as-sarf as-sihhi
- mukafahat at-tawalluth wal iz'aj, wal idarah al mustadama lil mawarid at-tab'iyah wa ta'zeez al ma'lumat wat-tathqif wal-ittisalat al biyaiya.
13. At-ta'lim - al qadayaa al madrasiyah wal jam'iyah wal ba'hth al 'ilmi
- nizam ta'limi fa'al watanafi'si;
 - i'adat an-nazar fi nizam at-ta'lim limuwatimihi ma'a suq al 'amal (al-majalis al 'ammah lit-ta'lim), wal-muntada al watani lit-ta'lim, wal-mu'tamar al watani lit-ta'lim, illa kh.)
205. Wabil-idhafa ila al-wakalat al wataniyah lit-ta'lim, tamma at-ta'aruf 'ala tasawurat al-maliyyin min khilal istisla'at ar-ra'y allatī ajrahā mu'ashir Afrobarometer li'āmm 2022. Wa tanaawal hadha al-istisla' mashakil at-tanmiya fi al-bilad fi nazar muwātinihi. Wakahaf alā 'an 'ashar mashakil 'aw naw' min hadhihi al-mashakil tathir qaliqan khasan lada al-maliyyin, wahi bial tartib at-tanazuli min hayth al-ahammiyya, 'adam al-amn al-ghidhā'i (bil-nisba ila 50% min al-maliyyin), wa 'adam al-amn (48%), was-sihha (35%), wa at-ta'lim (23%), wal-miyah wal-zira'a (19% likull minhā), wal-faqr wal-batala (18% likull minhā), wa idarat al-iqtisād (14%), wal-binya al-taḥtīya (12%). Taliya qudayyan bial-nisba 7% likull minhā: al-fasād wa 'adam al-istiqrār al-siyāsī. Watanqul al-qadāya al-'ishrin al-mutabaqi'a 'aw naw' min hadhihi 'adam al-musāwāt, wal-dīmuqrāṭīya, wal-kahrabā', wal-dakhl, wa an-naql, wa huqūq al-mar'ah, wa Covid-19, wamā ilā thalik. 'Inda taḥlīliha ḥasb al-manāṭiq, yatabayyan anna 'adam al-amn al-ghidhā'i huwa ash-shāghil ar-ra'īsī fi manṭiqatī Kuli-Koru wa Sikasu al-māhūlatīn bis-sukān. Ammā fī al-manāṭiq al-ukhra, fa'inna 'adam al-amn al-ghidhā'i huwa akbar mushkila tawajihu an-nās fi al-manāṭiq al-ukhra. Wa yashkul at-ta'lim masdar qaliq kabīr fi Bamako, mutaqaaddimān bifāriq kabīr 'an ayy manṭiqah ukhra. Watabriz al-batālah ayḍan fi hadhihi al-manṭiqah. Watu'aththir mushkilat al-arāḍī 'ala Bamako (al-arāḍī ghayr al-'uzā'īyah bishakl ra'īsī) wa Sikasu (al-zirā'īyah bishakl ra'īsī), ma'a wujūd jafāf fi ash-shamāl waba'd al-mushkilāt fi Sigu.

- 1.6. Al-mabādi' at-tawjihīyah lit-takhṭīṭ al-iqlīmī
206. Lā yumkin lisīyāsāt at-takhṭīṭ al-iqlīmī allatī tumma tanfidhuhā li-taṣḥīṭ al-ikhtilālāt al-jughrafīyah wal-ijtimā'īyah wal-iqtisādīyah al-ra'īsīyah an takūn fā'ila bishakl kāmīl illā idhā kānat qā'ima 'ala tanzīm al-irādah al-maḥallīyah. Li-dhalik yajibu tawṭīd ad-dīmuqrāṭīyah al-makānīyah fi Mālī 'an ṭarīq inshā' mu'assasāt maḥallīyah qawīyah wa ta'zeez al-muwātanah min khilāl ishārk al-jihāt al-fā'ilah al-maḥallīyah bishakl 'awṭaq fi as-siyāsah al-'āmmah. Lam ya'ud mumkinan idā tasawwur at-tanzīm al-ijtimā'ī wal-iqtisādī lil-iqlīm ka-'amaliyyah mfurḍah "min al-'alā" bal biṭarīqah taṣa'ūdīyah min al-asfal ila al-a'lā.
207. Lā yumkin inkār dawri ad-dawlah kāṭarif fā'il fi siyāsāt at-takhṭīṭ al-makānī. Idh yajibu an takūn fī ān ma'an al-jihah al-istrātījīyah wal-munzimah. Yajibu an takūn al-aqālīm, ḥasb al-mustawā wa qurbihā min al-mustawā al-maḥallī, al-makān allatī yatimmu fihī intāj at-tanmiya al-ijtimā'īyah wal-iqtisādīyah, istinādan ila al-mabādi' at-tawjihīyah al-istrātījīyah al-ra'īsīyah allatī taḥaddiduhā ad-dawlah.
208. Wahīya munazzamah ḥawla ba'd al-'anasir al-ra'īsīyah:
- Ṣu'ūd al-arāḍī tamashīyan ma'a i'adat tanzīm istrātījīyah lil-dawlah;
 - As-sa'y ila taḥqīq al-inṣāf al-iqlīmī li-l-ḥadd min al-fawāriq al-muthīrah lil-inqisām wal-makānīyah allatī tashkul maṣḍaran lil-nizā' ;
 - Ta'zeez waṣuhr aqālīm jadhābah wa tanafsīyah min al-naḥyah al-ijtimā'īyah - al-iqtisādīyah, mujahazah tajhīzan jayyidan wa marwiya bihiyākul asāsīyah wa shabākāt;
 - Tanmiya ra's al-māl al-basharī min khilāl istimrāriyat al-mu'addat wal-barnāmaj al-ijtimā'īyah 'ala marr az-zamān;
 - Ḥifz al-mawārid at-tabī'īyah ma'a taḥdīth al-mumārasāt az-zirā'īyah.
209. Wa yajibu an ta'ūḍa siyāsāt at-tanmiya al-iqlīmīyah istrātījīyāt tu'tī al-mudun, wa lā sayma al-'awāṣim al-iqlīmīyah, dawran ḥaqīqiyyan kamurshidīn, lil-samāḥ bi-i'adat at-tawāzun linifūdh Bamako wa i'tā' maṣmūn lihyatul iqlīmīyah fa'āla qādirah 'ala al-isti'llā' 'ala al-iqlīm kākull. Wa tatamayyaz ḥadhihi al-bayānāt bial-mu'ādalah allatī yajib ḥalluhā bayna al-iktazāz ar-reefi, min naḥīyah, lita'awīḍ, fī jumlat umūr, 'an tadāwīr al-mawārid at-tabī'īyah, wa min naḥīyah ukhra, "fa'āliyat" at-tawassu' al-ḥadari fi mukāfaḥat at-nashr ghayr al-munzam lil-mudun 'ala noḥw 'afdal. Fī ḥādihā as-siyāq, yumkin an yakūn "intishār" al-mudun as-saghīrah martakazan muthīran lil-ihtimām.
210. Tamathalu "Šavwa 2041m" lil-mukhtaṭ al-watani lit-takhṭīṭ al-makānī fīmā yālī: min ajl jā'al al-aqālīm al-jadhābah wa tanafsīyah tazharu liḍamān al-musawāt fi al-wuṣūl ilā as-sihha al-asāsīyah lil-muwātinīn, at-ta'lim, wal-'amāl, wal-amn min khilāl barnāmaj at-tanmiya al-mustadama al-mad'ūmah birā's māl basharī jayyid wa biniya tahāwī al-ikhtisād al-'ām wa quwī fi bī'a salmīyah, ma'a kasr as-siyāsāt dhāt at-ta'thīr al-maḥdūd.

Jadwal 4: maḥāwar al-kuṭṭa al-waṭaniyya li-takhtīt al-makānī

Maḥāwir al-haykala	Miḥṭaṭ əl-iṭār al-ḥaḍarī wal-rīfī
Miḥṭaṭ əl-iṭār al-ḥaḍarī wal-rīfī	<ul style="list-style-type: none"> • Ja ‘al al-mudun taḥzā bi-da ‘m iqtīšād al-khidmāt wa-al-sūq al-ishtihlākīyya al-dīnāmiyyah; • Istihdāth adwāt ittišāl munāsibah li-taḥsīn al-‘alāqāt ma ‘al-mudun; • Inshā’ shabakah min al-mudun al-kabīrah wa-al-mutawassiṭah wa-al-ṣaghīrah li-rabṭ al-arāḍī al-waṭaniyyah min ajl taḥsīn nashr al-nuqāṭ al-inmā‘īyah; • Tashjī’ tanmīyah al-mudun al-ra‘īsīyah ḥawla mukhtalif al-aqālīm al-inmā‘īyah min khilāl taqdīm majmū‘ah shāmilah min al-khidmāt; • Da ‘m nushū’ shabakah ḥaḍariyyah fa ‘ālah ḥaythamā da ‘at al-ḥājah ilā dhālika, wa-dhālika bi-tazwīdi-hā bil-mu ‘addāt wa-al-khidmāt al-tijāriyyah; • Tashjī’ tanfidh al-khuṭaṭ al-ra‘īsīyah wa-al-khuṭaṭ al-ra‘īsīyah li-al-ṣarf al-ṣiḥī fī al-mamārik al-ḥaḍariyyah li-taḥsīn idārat isti ‘māl al-arāḍī fī al-mamārik al-ḥaḍariyyah wa-taḥsīn ḡurūf al-ma ‘īshah; • Ta ‘zīz al-qudrāt al-mu ‘assasīyah li-idārat al-tanmīyah al-ḥaḍariyyah ‘alā jamī ‘al-mustawayāt
Taḥdiid maḥawir da ‘im ḥaḍariyya wa ta ‘ziizha li-taṣḥiḥ al-ixtilālat fī ba ‘ḍ al-manāṭiq.	<ul style="list-style-type: none"> • Waḥ ‘ ḳiṭṭa li-ista ‘māl al-arāḍī min ajl taḥsīn al-idāra wal-ista ‘māl al-da ‘īm • Azīz al-wazā ‘if al-sakaniyya wa-ḥimāyat al-manāṭiq ghayr al-ṣāliḥa li-l-ishghāl • Azīz al-hayākil al-asāsīyya al-ijtimā ‘īyya al-iqtīšādīyya fī Bamāko wa-tajammu ‘ahā li-tamkīnhā min al-qiyām bidawr ka-quwwa dāfi ‘a ḥaḍariyya • Ḥassīn idārat al-bī ‘a al-ma ‘īshīyya ‘an ṭarīq infādḥ al-mabādi ‘ al-tawjīhiyya li-khiṭaṭ al-tanmiya wal-iṣlāḥ ‘alā wajḥ al-khuṣūṣ • Taḥsīn imdādāt al-muqāwimāt wal-hayākil al-asāsīyya dhāt al-naw ‘īyya al-jayyida • Ta ‘zīz al-wazīfa al-akādīmiyya ka-ādāt lil-qudara al-tanāfuṣīyya • Tahī ‘at bī ‘a mu ‘āṭīya lil-a ‘māl al-tijāriyya li-ta ‘zīz ‘amālāt al-shabāb • Ḍir ijrā ‘āt ta ‘āwun bayna Bamāko wa-l-kūmiyūnāt al-mujāwira li-taḥsīn idārat al-mujtama ‘āt al-maḥalliyya dhāt al-ihtimām
Ta ‘zīz al ‘awāṣim al-iqlīmīyah lil-iṣṭilā ‘ bidawr al- ‘āṣimah al-mutawāzanah	<ul style="list-style-type: none"> • Ta ‘zīz əl wadhā ‘if əl iqtīsādīya lil ‘awāṣim min ḥilāl tawfir ḥayākil asāsīya iqtīsādīya afdal miṭl al-mawānī al-ḡāfa wa-maḥaṭṭāt al-ḥāfilāt wa-sikkak al-ḥadīdiya ; • al-mu ‘addāt al-ḥayakīya • manṣa ma ‘adida al-wadhā ‘if • tiziyaan al-binīya al-taḥṭīya • at-tadrīb fī majāl al-buḥūṭ • maḥṭaṭ al-ṭāb
T Šajija almarkaz alrifiyya ‘ala tawṭid al ‘alaqa bayn almadina wa manāṭiqahā aldaakhiliyya almutawāzanah	<ul style="list-style-type: none"> • Al-wazīfa at-taqniyya al-idāriyya • Wazīfa al-murūr al- ‘ābir • Iqāmat ‘alāqat afdal bayn al-māṭāq al-ḥaḍarīya wa al-rafiya min ajl ta ‘zīz at-takāmul al-ḥaqīqī bayn al-bī ‘atayni min ajl at-taṣaddī ‘alā naḥw afdal lil-hijra ar-rafiya • Ta ‘zīz al-iṭār al-ijtima ‘ī - at-thaqāfi • Al-mu ‘addat at-tijāriyya • Ta ‘zīz al-hayākil al-asāsīya

1.7. Muḥaddidat dinamiyat «niḡām māli»

211. Şalat at-taḡlīl al-haykāli li «niḡām māli» alladhī tam 'ijrā' uhu is' tidād li Şawwa māli 2063 al-jadīda aḡā'a 'alā dinamiyat hādhā an-niḡām

'uqdati ḡalaqat 'amal li taḡdīd al-mutaghayyirāt allatī tamayyaza māli wa-bī' atahā al-kārijīyah. Wa-kān hādhā at-taḡdīd mustawḡā mimmā tam al-qiyām bihi fi 'ām 2018 'indamā kāna lā yazāl yajri an-naḡar fi tawaqqu'āt māli 2040, ḡaythu tam ikhtiyār 71 mutaghayyiran. Wa-hākadhā, tam ikhtiyār 63 mutaghayyiran, muḡassaman ilā 5 majālāt hiya: 1 - ad-dīmūḡrāfiyā wa-tanmiyat ra's al-māl al-bashaṛī (16 mutaghayyiran); 2 - al-iqtisād wa-tamwīl at-tanmiya (22 mutaghayyiran); 3 - al-ḡukūmah (14 mutaghayyiran); 4 - al-bī'ah wa-taghyīr al-munākḡ (5 mutaghayyirāt); 5 - as-şarāka wa-l-juḡrāfiyā as-siyāsīyah (6 mutaghayyirāt).

Wa-adda hādhā at-taḡlīl ilā al-istiḡājāt at-tāliyah:

▪ Yakuşif tawzi' al-mutaghayyirāt, ma' wujūd 'adad qalīl min al-mutaghayyirāt dhāt at-ta'thīr al-kabīr wa-at-tabā'iyah al-'ālīyah fi ān wāḡid, annān »niḡām māli« huwa »muḡaddad« bi-tabī'atih. Wa-hādhā ya'nī anna al-'amal 'alā ḡālibīyat mutaghayyirāt an-niḡām min ḡayr al-muḡtamal, ma' tasāwī jamī' al-ashyā' al-ukhrah, an yakūn lahu ta'thīrāt ḡayr margūbah (ta'thīrāt irtadādiyah). Lidhā, yumkin waşf an-niḡām bi-'mustaqarin nisbiyan', ḡaythu min al-marjūḡ an yakūn li-'ayy i' māli 'alayḡ ta'thīrāt yumkin at-tanabbū' bihā ilā ḡadd mā. Wa-ta'tabir hādhīhi an-natiḡjah maşdar q worry li-şāni'ī al-qirār kadhālika li-'ash-'ākhs al-mu'tami'īn, min ḡaythu innahā ta'nī annahu laysa hunāk sabab li-lā yuḡḡaqqaq al-natā'ij al-muttaḡa'ah idhā tam at-takhadh al-qirārāt aş-şahīḡah wa-l-ijrā'āt aş-şahīḡah. Lidhā, min al-darūri an yumkin i'dār taqīm dāqi' li-madā malā'amat as-siyāsāt. Wa-hunā, na'ūd ilā al-mas'alah al-mutaḡarrāh al-matamathil fi wadh' niḡām 'af'āl li-takḡiṭ as-siyāsāt al-'āmmah wa-taqīmuḡhā;

▪ Inna akthar al-mutaghayyirāt ad-dāfiyah hiya fi al-asāsī mutaghayyirāt al-ḡukūmah, wa-lā simā dawr ad-dawlah wa-takhdīm an-niḡām al-inmā'ī. Wa-hādhā ya'nī anna mu'ḡam as-siyāsāt al-ijtimā'iyah wa-l-iqtisādīyah wa-l-şinā'iyah tataḡallab, min ajl 'itā' al-natā'ij al-muttaḡa'ah bima'nā ḡusn al-ḡurūf al-ma'tshīyah li-n-nās, kathīr min al-şurūṭ al-masbiqah allatī tandarij fi l-ḡhālīb taḡt mutaghayyirāt al-ḡukūmah allatī takūn fi a'lāh al-hiram. Wa-kathīrā mā tūli al-ta'dīlāt fi hādhīhi al-mutaghayyirāt ilā i'āqat aw ḡattā iḡbāṭ al-natā'ij al-muttaḡa'ah. Wa-'ilā 'alā dhālika, tathbit hādhīhi al-şurūṭ annahā 'akthar 'ubḡan 'indamā tathumm al-siyāsāt 'ab'an ijtimā'iyah wa-iqtisādīyah muḡimmīyah (al-faqr wa-l-musahābah, wa-ş-şihḡah, wa-tamkīn al-'imra'ah, wa-l-'amālah, wa-l-namuw al-iqtisādī);

▪ Wa-ma'a dhālika, yabdu annāl-'awlamah aw al-takāmul al-'iqtisādī wa-l-quwī al-qīşmī aw dawru manḡūmat al-'ummān al-muḡīrah fi 'ālamīn aşbāḡ 'adīd min al-aqtāb, qad yashkulān raf'ah aw taḡadīyan muḡīman li-iqtisādunā. Fa-ma' al-'awlamah wa-dawru al-şurakā' at-taḡnikīn wa-l-mālīn, naşa'idu ziāda fi at-ta'thīrāt al-kārijīyah. Wa-li-taḡqiq al-istiḡadah al-qūmā min hādhīhi al-'awāmil al-kārijīyah, naḡtāj ilā al-i'timād 'alā (1) 'amaliyyah al-andimāj allatī yajibu an tal'ab fiḡ al-bilād dawran dināmīkyān fi jamī' al-majālāt - al-iqtisādīyah wa-l-ijtimā'iyah wa-l-taqāfiyah wa-taqnīyah wa-al-bī'ah wa-l-amnīyah; wa

(2) al-mu'assasāt al-quwīyah wa-dawlah dhāt al-maşdāqīyah, allatī thabāt annahā dawruhā bārik. Wa-bi-ḡulaşah, aşbaḡa al-i'timād 'alā al-kārijīyah mushkīlah kabīrah. Fahiya maḡsūrah fi jamī' majālāt ḡayāt al-ummah: as-siyāsīyah wa-l-iqtisādīyah wa-l-ijtimā'iyah wa-l-taqāfiyah wa-l-amnīyah. Wa-lā budd min tanḡimiha min khilāl qiyādat quwīyah, wa-bidhl juhd akbar fi as-siyāsāt al-dākhiliyāh, wa-taḡsīn maḡārāt at-tafāwuḡ, wa-tanmiya al-wa'ī wa-l-iltizām al-madani bayna as-sukkān.

Wa-bil-'iḡāfah ilā dhālika, barazat ṡalātha mutaghayyirāt kamasā'il muḡimmah li-n-niḡām, hiya al-istiḡmār wa-al-arāḡī wa-al-tāqah, wa-hiya mutaghayyirāt ta'tami' alayḡa bī qadri mā hiya mu'aththirah, wa-yumkin an tu'adī al-sayṡarah 'alayḡa ilā istiḡrār an-niḡām. Wa-yabdu annahā tushakkil

ḡatīmīyah haykalīyah li-dinamiyat an-niḡām, wa-min thamma ḡājah ilā siyāsah ṡaqah madruusah jīdan wa-munfaḡah bishaklin şahīḡ wa-siyāsah istiḡmār muwajjihah bi-shaklin şahīḡ.

215. Wa-bil-'iḡāfah ilā dhālika, yajibu an yastanid al-'amal al-ḡukūmī 'alā rawāfi' at-tamāsk al-ijtimā'ī allatī tamaththil fi ash-shar'iyāt at-taqīdīyah wa-l-adyān wa-l-qiyam at-taqāfiyah wa-l-'adl.

216. Kamā yajibu an yastanid ilā 'asās al-'istiḡrār allatī tuwafiruh al-lāmurkiyāh wa-l-ḡihāwīyah wa-l-ḡijārah wa-l-istiḡrār as-sijāsī wa-l-ijtimā'ī.

217. Hunāk ḡājah ilā tanmiyat al-muwāṡanah wa-dihniyah al-madaniyah, wa-lā simā min khilāl taşjī' al-fā'ilīn as-siyāsīn wa-l-mujtama' al-madani 'alā al-'amali bidawrihim bi-fa'āliyyah fi tadārib wa-taja'īz an-nāşīn.

1.8. Qadāyā at-tanmiya

218. Tatiḡ at-tawşiyāt aş-şādirah 'an al-wakālāt al-wāṡaniyyah lit-taqīm, wa-l-masāḡāt al-

mukhtalifah li-tašawurat awwaliyāt at-tanmiya wa-at-tahlīl al-haykālī taḥdīd qadāyā at-tanmiya al-ra'īsīyah.

Lā yazāl al-fasād murtafa'an. Wa-huwa aḥad at-taḥaddiyāt ar-ra'īsīyah li-l-ḥukm ar-rashīd wa-namū al-iqtisādī fī māli. Fa-huwa yaḍ'if ad-dawlah wa-ya'riḍ at-tanmiya wa-l-istiqrār li-l-khaṭar. Wa-kān al-gharaḍ min al-mīthāq al-waṭanī lil-ḥukmāh huwa tashkhīš wa-taqdīm muqtarahāt li-taḥsīn nizām al-ḥukm fī māli min ajl tawfīd al-mumārasah ad-dīmūqrāṭīyah. Wa-bi-ḥilāf dhālika, al-ḥiwār wa-l-tawāfuq wa-l-mīthāq ka-ṭarīqah lil-ḥukm wa-ḥajar az-zāwīyah fī al-'alāqāt bayna man hum fī as-saltah wa-l-maḥkūmīn amr ḍarūrī.

221. Wa 'alāwat 'alā dhālik, fa inna ḡiyāb Šavwa al-ijtimā'īyah wa ḡiyāb barnāmaj sīyāsī wāḍiḥ sawā' fī al-aḥzāb al-sīyāsīyah aw fī al-mujtama' al-madani, wa al-ifulāt min al-'uqāb wa wāqi' al-'adālah al-ijtimā'īyah al-fāšil kulluhā 'ilāl fī nizām al-ḥukm ladaynā.
222. Wa qad aḥrazt 'amaliyyat al-lāmurakazīyah allatī nufidhat mundh 'ām 1999 wa mā ba'dahā taqadduman malḥūzan wa ḥaqqaqat nata'ij taḥtāj ilā ta'zīz, lākinahā lā tazāl tatašammā b'adam al-qudrah al-mālīyah li'adad kabīr min al-baladīyāt, allatī lā tamlik al-mawārid al-basharīyah wa al-mālīyah al-kāfīyah litamkīnihā min al-šurū' fī a'māl al-taṭwīr, wa inḥifāḍ mustawā musāarakah al-ḡihāt al-fā'ilah fī al-mujtama' al-maḥallī fī 'amal al-šuṭūrāt al-lāmurakazīyah.
223. Yabdu anna al-fatra al-intiḡālīyah al-ḡālīyah hīya fatrat taghyīr, lā sīyama ma'a al-ta'kīd al-jadīd lisīyādah Mālī izā' sharīkātihā al-ḡariḡīyah. Wa bāl-fi'l, fa inna al-taḥarruk al-ḡālī nahwa 'ālam muta'addid al-aqtāb yušakkil furšah kabīrah li-Mālī li-ta'zīz siyādathā wa idārat tanmiyatihā bi-šakl afdal min ḡilāl ta'zīz al-šarākāt al-murbīḡah lil-jamī'. Wa yanbaḡī an yusā'id dhālik 'alā ḡadd min al-taḥdīd allatī tuškiluha al-'ālamīyah al-lībrālīyah al-muṭṭarifah 'alā al-iqtisād al-mālī.

1.8.2. Mujtama' yafqīdu ittījāhātihī wa qīmahū

224. Inna tā'ul al-qīm al-taqīdīyah al-mutamaththilah fī al-nizāḡah wa al-karāmah huwa al-taḥaddī al-awwal fī ta'bī'at al-zakā' al-ḡamā'ī lil-bilād. Wal-wāqi' anna tanmiyat al-qīm al-mujtama'īyah al-qā'imah 'alā irtiḡāt kulli fard bil-watān, wa kadālik 'alā mi'yārāt akhlāḡīyah 'ālīyah min al-istaqāmah wa al-nizāḡah wa al-insāf wa al-'adālah, hīya al-qādira 'alā da'm al-tamāsk al-waṭanī wa al-silmi al-ijtimā'ī.
225. Yajibū ayḍan tanmiyat al-qīm al-akhlāḡīyah wa al-ḡiss al-akhlāḡī al-qawī al-qā'im 'alā al-nizāḡah wa al-istaqāmah al-akhlāḡīyah wa iḡtiram al-šāliḡ al-'ām dākhil al-idārah wa al-mujtama', mustanidīn fī dhālik ilā al-qīm al-ijtimā'īyah wa al-thaqāfīyah allatī hīya fī ḡaṭar al-zawāl.
226. Inna nushū' mujtama' madanī dīnāmīkī yaqūm 'alā wujūd ra's māl basharī mu'taraf bihī li'amaliḡ al-da'ūb, wa 'alā ḍarūrah wujūd thaḡāfah al-muwāṭanah wa al-'adālah al-ijtimā'īyah wa al-ḡukm al-rashīd fī idārat al-šān al-'ām.
227. Hadhihi al-ḡālah hīya natījah lil-faḡwah al-'amīḡah bayn al-ḡiṭāb wa al-mumārasah. Fa-zuhūr muwāṭīn Mālī yamtanī'u bāl-fadā'il wa al-šifāt al-insānīyah wa al-ijtimā'īyah al-'ālīyah šarṭ asāsī li-tanmīyah al-iqtisādīyah wa al-ijtimā'īyah.

Mu'ṭar 5: al-barnāmaj al-waṭanī lil-tarbīya 'alā al-qiyām 5 :

Tam iqraar өл barnaamaj al-waṭani lit-tarbiya 'ala al-qiyam al-waṭaniyya (PNEV)² wa khuṭṭat 'amalihi lifitrat 2024m-2028m fi 31 yanāyir 2024m bimujab al-marsuum raqam 2024-0060/PT-RM. Yushir hādhā al-barnaamaj ila 'adad min al-ibtikārāt ad-dustūriyyah³ bimā fihā (1) raf' al-lughāt al-waṭaniyya ila martabat al-lughāt al-rasmiyyah; (2) al-i'tirāf bil-shar'īyyāt at-taqlīdiyyah; (3) al-ḥifāz 'ala qīmanā al-mujtama'īyyah wa ghayrahā min al-qiyam. Wa bil-'idāfah ila ad-dustūr wal-mīthāq al-intiqālī al-munqaḥ aṣ-ṣādir fi 25 febrāyir 2022m, tashmal al-ansimah al-marja'īyyah al-ma'yāriyyah al-mīthāq al-imbrāṭūrī li-Korōkānfūka (1236m), maṣḥūban bīt-ta'ālīm al-'ulā li "du Kāydārā", wa "qawānīn Sīko Amādu" li ad-dīnā (1818m-1844m) allatī tunzīm ṭuruq 'ubūr an-nahr min qibal al-qīṭ'ān wa kāzālika al-'alāqāt bayn al-raḥal wa as-sukān ar-raḥal, wa "du Kīdārā" wa al-qawānīn Sīko Amādu". Min al-muḥtamal an takūn hādhīhi al-marāji' al-qadīmah mushaba'ah bi-'anāṣir, tījābiyyah wa salbiyyah 'ala ḥadd sawā', min al-bunyah al-fawqīyyah li-al-qurūn al-wuṣṭā wa mā qabl al-istī'mār, fi ḥīn an al-marāji' al-jadīdah qad tu'akkis awjuh al-quṣūr fi an-naḍāl li-ajl al-istiqlāl wa as-siyādah. Wa qad tamma idrāj akthar min ithnatī 'asharāh qīmah fi al-wathīqah, tatawājah bayn al-'amal wa ma'rifat az-zāt wa bithālika ma'rifat al-ākharīn, bil-idhāfah ila al-karāmah wa ash-shu'ūr bil-sharaf wal-mūsā'adah al-mutabādalah wa 'adam at-tafrīqah. Wa qad tamma tajmī'uhā ayḍan fi 5 fiyāt min al-qiyām, wahī (1) al-qiyām al-asāsiyyah aw al-qiyām al-jawhariyyah, al-'alāqah bil-wujūd wa al-huwīyah wa at-thaqāfah wa al-insān; (2) qiyām ad-ḍamīr, allatī tamayyaz al-'alāqah ar-rūḥīyah wal-fikriyyah wal-akhlaqiyyah; (3) qiyām al-fīl, allatī tata'allaq bil-dawāfi' wa al-akhlaq wa al-mantiq; (4) al-qiyām al-jumhūriyyah, aw qiyām al-muwāṭanah wa al-waṭaniyyah; (5) al-qiyām al-'ālamīyyah, al-khāṣṣah bi-jamī' al-ḥaḍārāt. Al-fiyatān al-awlān min al-qiyām tataḥaddathān 'an al-shakhs, 'an al-insān, ba'da an intaqal min at-ṭabī'ah ila at-thaqāfah, wal-fiyatān at-tāliytān tataṭarraqān ila ad-dawlah, al-jumhūriyyah al-qā'imah 'ala al-ma'yārāt wal-'aql, wal-ākḥīrah sa-takūn jisran yurbit bayn al-shu'ūb, wa multaqaḥ bayn al-umam, taḥt manzūr ṭiyārāt al-fikr wal-iṣṭilāḥāt. Yajibu wad' jamī' hādhīhi al-qiyām fi muwājahat taḥaddiyāt 'aṣrinā, ay al-karāmah al-insāniyyah, wa as-salām ad-duwalī, wa siyādah al-umam, wa sa'y ash-shu'ūb ilā al-'amal wa taṭall'uhā ilā al-rafāhīyah wa al-izdiḥār; min jihah, wa min jihah 'ukhra az-zḥuf ad-dīmūgrāfiyyah, wal-bī'ah wa at-taghayyur al-munākhī, wal-istrātijīyah al-kūkabīyah li-istiḥwādh 'ala al-mawārrid, wa siyādah ad-dīgītāliyyah, wa khatar al-ḥaḍārah al-mujarradah min al-insāniyyah wa al-mudammirah lil-dhāt. Yatimmu ta'rīfuhā musbaqaḥ 'ala annahā ma'yārāt 'aqlāniyyah lil-sulūk wa taqīm al-waqā'i' wal-af'āl al-fardīyah wa al-jamā'iyyah, wafqaḥ li-fikrat al-khayr wa as-sharr, wal-faḍīlah wa ar-radīlah, fi kīyān ijtimā'i mu'ayyan wa zamān marja'i mu'ayyan. Wa istinādan ilā at-thaqāfah wal-khibrah, tuwafiru al-qiyām iṭārā li-qādirat al-fard 'ala ma'rifat kayfa yakūn wa yataṣarraf, min ḥayṭ al-fikr wal-khiṭāb wa as-sulūk wal-mumārasāt al-yawmiyyah. Wa hiya tazhar fi shākil mufdal wa mabādi' wa mu'taqadāt ta'mal kanuqāt marja'īyyah li-al-af'rād fi tasīr ḥayātihim al-ijtima'īyyah, wa hiya mutarābiṭah wa mutashakkilah kanidham qīmī. Taqūm istrātijīyah at-tarbiya 'ala al-qiyām 'ala at-takāmul ad-dināmīkī limawārid al-'usrah wal-madrāsah wal-mujtama' wal-dawlah, ma'a murā'āt al-ab'ād al-lughawiyyah wal-nafsīyah wal-ijtima'īyah was-sulūkīyah. Wa tatamaththal Šawwa al-barnaamaj li-'ām 2030m fi annah "yakūn fi Mālī muwāṭīnūn mas'ūlūn yataḥallawna bil-waṭaniyyah wa iḥtirām al-qiyām, wa 'āmilūn wā'ūn wa munfaḥūn ya'malūn min ajl siyādah wa rafāhīyah al-jamī'".

"Wayatamathalu hadafha al'aam ayðan fi "i'aadat bina' almuwaṭṭin al-Maalii, al-mas'uu'ul, al-ladhi yathalla bilmas'uu'iyā, wal-muzawwad bilmawārid, wal-musaalim, wal-muḥtaram lilmu'assasat, wal-'aamil biðamir ḥayy, wal-munfatiḥ, wal-muḥibb liṭabi'a wal-'aamil min ajl rifāḥiyat aljami', wal-fā'il al-mutaḥammis littaqaddum", wabi'āratin 'ukhra "ta'ziz al-tarbiyya al-madaniyya wal-akhlaaqiyya wal-waṭaniyya al-qā'ima 'ala iḥtirām al-qiyam waḥusn idārat al-shu'ūn al-'amma". Wairakizu al-barnāmaj al-waṭaniyyu li-l-tarbiyya al-madaniyya wal-akhlaaqiyya wal-waṭaniyya 'ala khamsat majālāt istratijiyya ra'isiyya: (1) ta'ziz al-tarbiyya al-madaniyya wal-akhlaaqiyya wal-waṭaniyya; (2) khalaq fadhāt lil-taw'iya al-madaniyya; (3) da'm al-ṣuṭra al-abuwaya; (4) bina' qudrāt al-jihāt al-fā'ila al-mu'assisīya wal-ijtimā'īya wal-siyāsīya; (5) taḥsīn tā'azur al-ijrā'āt bayn al-jihāt al-fā'ila al-mu'assisīya."

1.8.3. Iqtisad yuḥarrikuhu asāsan al-qitā'ān al-awwalī wa-thālith, wa huwa iqtisād ghayr mutanawwi' ilā ḥadd kabīr, walākinahu yatamatta'u biqudrat kabīrah 'alā al-ṣumūd fī muwājahat al-azmāt al-muta'addidah.

228. Lam yata'ayyir al-iqtisād al-mālī illā qalīlan min al-naḥīyah al-haykalīyah. Fahuwa yatamayyaz bighalabat al-qitā'ayn al-awwalī wa-thālith fī takwīn al-tharwah. Walā yusāhim al-qitā' al-thānī illā binisbah ḍa'īlah jiddan fī al-nāti' al-maḥallī al-ijmālī (ḥawālī 20%), wa yazdād al-waḍ' su'ān ma'a qitā' al-taṣnī' allatī yusāhim biḥawālī 6% faqaṭ. Wabi'arah 'ukhra, fa'inn hadhā al-iqtisād lā yashhad taḥawwulan kabīran walā yashhad su'ūdan qalīlan jiddan min al-taṣnī'.

229. Yatismu al-namuw al-iqtisādī, al-madfū' asāsan bil-qitā'ayn al-awwalī wa-thālith, bi'adam al-istiqrār, ḥaythu yatarāwah mi'dal al-namuw bayna al-ziyādah wa-l-nuqsān min fatarah 'ilā uḥrā. Walā budda min ḡal al-namuw 'akthar ṣumūlā 'idhā mā 'urīda al-ḥadd min al-faqar alladhī lā yazāl murtafi'an, wa 'idhā mā 'urīda ḥalaq furāṣ 'amal lā'iqah.

230. Wa ma'a ḥalāf dhalik, wa 'alā raḡm min al-azmāt al-'adīdah allatī marr bihā, 'aḥḍar al-iqtisād al-mālī murūnah kabīrah. Wal-ḥaqīqah annahu 'alā madā al-fatrāh 2019m-2023m, balagh mutawāṭi' namū al-nāti' al-maḥallī al-ijmālī 5%, bista'sā' azmatī al-quṭn wa-Kūfid-19, 'indamā inḥafaḍa 'ilā -1.2%.

231. Bil-'iḍāfah 'ilā dhalik, fa'inna al-qitā' ghayr al-rasmī kabīr jiddan. Hādhā al-qitā' huwa akbar mūfarī al-wazā'if, lakin hadhihi al-wazā'if tatsamm bihā ba'ḍ al-hishāshah. Wa bil-'iḍāfah 'ilā dhalik, fa'inna al-dakhl allatī yuwazzī'uhu hādhā al-qitā' aqall min dakhl al-qitā' al-rasmī.

232. Šahida al-iqtisād al-waṭanī inti'āšan ṭafifan fī al-našāṭ al-iqtisādī ḍilāl al-fatrāh 2019-2023 'alā raḡm min 'adam al-istiqrār al-mu'assasī wa-raḡbat al-ḥukūmah fī da'm muḥtalif al-siyāsāt wa-l-istratijiyyāt li-ta'ziz muḥtalif qitā'āt al-iqtisād. 'Atsamāt al-fatrāh 2019-2023 bil-'azmah al-amniyah, wal-'azmah al-ṣiḥīyah (Kūfid-19), wa-'azmat al-quṭn, wa-'adam al-istiqrār al-mu'assasī, wa-l-'uqūbāt al-iqtisādīyah wa-l-mālīyah allatī furidha al-ittihād al-iqtisādī wa-l-naqdī li-Ġarb lfrīqīyah wa-l-Ġamā'ah al-iqtisādīyah li-Duwal Gharb lfrīqīyah, wa-l-'azmah al-Rūsīyah al-'Ukrānīyah. Balagh mutawāṭi' al-namuw ḍilāl hādhīh al-fatrāh 3.1%.

1.8.4. Lā tazāl al-binīyah al-taḥṭīyah al-iqtisādīyah ghayr kāfīyah li-ḡirmān al-tāqqa al-muthlā lil-'iqālīm 'ilā ḥadd al-imkānāt al-mawjūdah.

233. Yatismu waḍ' al-tāqah fī Mālī bīmīzān ṭāqah tumaththilu fihī al-kutlah al-ḥayawīyah 68%, talīhā al-muntajāt al-bitrūlīyah allatī tumaththilu 23% wa-l-kahrabā'īyah allatī tumaththilu 9% faqaṭ min 'ijmālī al-'istiḥlak al-nihā'ī li-al-tāqah. Wa-tajdir al-ishārah 'ayðan 'ilā ann istiḥlak al-tāqah fī al-bilād mandūr nisbiyan, ḥaythu yablugh ḥawālī 0.32 ṭan min al-tāqah/al-fard fī al-sā'ah, muqāranah bāl-mutawāṭi' al-'ālamī al-snāwī al-bālig 1.88 ṭan min al-tāqah/al-fard. Wa-yablugh istiḥlak al-kahrabā'īyah 160 kilowāt/sa'ah lil-fard al-wāḥid, muqāranah bāl-mutawāṭi' al-'ālamī al-bālig 200 3 kilowāt/sa'ah.

234. 'Alā raḡm min al-ḡuhūd al-mabzūlah fī majāl tiknūlūjiyā al-mā'lumāt wa-l-ittiṣālāt, lā tazāl Mālī ba'ida kulla al-bu'd 'an hadfihā al-mutatammal fī an tuṣbiḥa aḥad marākiz al-tekhnūlūjiyā fī Gharb lfrīqīyah bi-ḥulūl 'ām 2020m, fī nafs al-waqt allatī taj'alu fihī min al-tekhnūlūjiyā al-raqamīyah rāfi'ah istratijiyyah li-l-tanmiyah al-ijtimā'īyah wa-l-iqtisādīyah wa-l-thaqāfiyah.

235. Wa-wifqan li-Mu'āyar al-Tanāfusih al-Binīyah al-Taḥṭīyah, taḥṭalu Mālī al-martabah 118 min bayn 137 dawlah, bimumawāṭi' nuqāt 2.7 muqāranah bālimutawāṭi' al-mutaqā'ad al-

bāligh 4 nuqāṭ. Wa-min bayn hādhihi al-binīyah al-taḥṭīyah, yaḥṭalu al-naql makānan al-şidārah bisabab al-mawqī‘ al-jughrāfi lil-balad, ḥaythu ann al-balad ghayr sāḥilī wa-yaḥduhu 7 buldan uḥrā, ‘alā imtidād akthar min 7000 kīlūmītr wa-yaḡṭī masāḥah bālīghah 238 241 1 kīlūmītr murabba‘. Wa-hādhihi al-ṭuruq wa-l-sikkak al-ḥadīdyah wa-l-mamarāt al-mā‘īyah al-dāḥilīyah wa-l-maṭārāt.

236. Inna naşr wa-ta‘zīz al-binīyah al-taḥṭīyah lil-naql wa-l-ṭāqah wa-l-ittişālāt amr ḍarūrī li-da‘m al-qitā‘āt al-iqtisādīyah al-wā‘idah.

1.8.5. Lā yazāl al-taḥaddī al-manākhī mu‘ādalāh muta‘addidah al-ab‘ād.

237. Tu‘tabar al-bi‘ah al-ma‘īshīyah qadiyyah ḥāsimah li-l-buldān al-Afrīqīyah bishakl ‘ām wa-Mālī bishakl khaşş. Wa-‘alā raḡm min ‘itmād Madīnat al-Miyāh fī 2002m wa-l-khiṭṭah al-waṭanīyah li-l-ḥuşūl ‘alā miyāh al-shurb fī 2006m, lā yazāl al-ḥuşūl ‘alā miyāh al-shurb yashkul taḥaddīan kabīran li-Mālī. Bayna ‘āmī 2012m wa-2016m, kāna hunāk itijāh tanāzulī ‘ām fī ‘adad al-usār allatī taḥşul ‘alā miyāh al-shurb ‘alā al-mustawā al-waṭanī, kamā dhālik fī al-munāṭiq al-şamīḥah al-ḥurbanīyah wa-l-riwīyah. Inḥafaḍa al-wuşūl ‘alā al-mustawā al-waṭanī min 68.5% ‘ilā 66.9% ḍilāl hādhih al-fatrah.

238. Wa-‘alā raḡm min ḡawāz furş al-ḥuşūl ‘alā khidamāt al-şarf al-şahīḥah wa-l-mustadāmah, illā annahā lā tazāl ghayr kāfiyah, ḥaythu balaghā 27 fī al-mi‘ah fī ‘ām 2016m. Wa-fī mā yata‘allaq bi-mawḍū‘ al-şarf al-şahīḥī, lā yujad naqs fī al-binīyah al-taḥṭīyah faqaṭ, bal hunaak ḡiyāb fa‘lī li-ansimāt al-takhlīş min al-nifāyāt wa-mu‘ālājatihā fī al-munāṭiq al-ḥurbanīyah wa-l-riwīyah ‘alā ḥadd sawwā. Tatakkad al-nifāyāt al-şolidah fī makbāt fawḍīyah, khususiyan fī Bāmākū, ḥaythū yūjadu ‘adad qālīl jiddan min makbāt al-‘ubūr al-murakḥşah.

239. Wafqan lil-hey‘a al-hukoomiya al-dawliya al-mu‘niya bitaghyeer al-manaakh, fa’in manṭiqat al-saḥil hiya waḥida min akthar manāṭiq al-‘ālam ‘urḍatan lit-ta‘thīrāt al-madhkūrah a‘lāh, bisabab al-faqr wa-i‘timād al-sukkān al-kabīr ‘alā al-mawārid al-ṭabī‘īyah, wa-hashāshat al-nuzum al-īkūlūjīyah, wa-hashāshat al-bunā al-taḥṭīyah, wal-qudrāt al-‘ilmīyah wal-tiknūlūjīyah al-maḥḍūda.

240. Wali-dhalik sayastamirru taghyeer al-manaakh fī al-ta‘thīr bishakl kabīr jiddan ‘alā hādhih al-mantiqa, mimmā sayu‘addi ilā inkhifād fī al-maḥāşīl al-za‘rīyah, wa-taghyīrāt fī tadfūq al-anhār wal-majāri al-mā‘īyah al-ukhra wa-istimrār ṭamīhā, wa-ziyādat al-şahrā’ wa-al-nazūḥ al-jamā‘ī li-l-sukkān (lājī‘ū al-manaakh).

1.8.6. Nizām ta‘līmī bīḥājati ilā al-islāḥ wa-tagḥṭīyah şihḥīyah wa-tagḥṭīyah ḥimāyah ijtīmā‘īyah bīḥājati ilā tawşī‘ nitaqihā.

241. Yatassam ra’s al-māl al-basharī bi-ahammīyah ḥayawīyah li-tanmiya Mali. Wa-tata‘allaq al-qawāyā al-ra‘īsiyah allatī tūthīruhā tanmiya ra’s al-māl al-basharī bimā yalī (a) ta‘mīm al-wuşūl ilā al-khidamāt al-ijtimā‘īyah al-asāsīyah mithl al-ta‘līm wa-l-‘ināyah şihḥīyah al-jayyidah wa-miyāh al-shurb wa-l-bī‘ah al-ma‘īshīyah al-şihḥīyah; (b) ta‘zīz nuzum al-ḥimāyah al-ijtimā‘īyah; (c) al-taḥakkum fī al-dīnāmīyāt al-dīmūghrāfiyah; (d) tawfīr ‘arḍ mutanawwi‘ fī sūq al-‘amal.

242. Ya‘ānī al-ta‘līm wa-l-tadrīb al-maḥanī min mushkilat al-jawda wa-şu‘ubat al-muwā‘amat bayna al-tadrīb wa-ḥajāt al-iqtisād al-waṭanī min al-mawārid al-basharīyah. Wa-‘alāwatan ‘alā dhālik, tukharrij al-dawrat al-tadrībīyah allatī tamma tatawwuruhā fī mu‘assasāt al-ta‘līm al-ṭiqnī wa-l-maḥanī tafāwutan kabīran bayna al-tadrīb al-şinā‘ī wa-l-tadrīb al-‘ālī.

Al-tadrīb al-şinā‘ī wa-l-jāmī‘ī. Wa-yaşilu hādihā al-ākher, wa-huwa aqall ‘adadān min al-tadrīb al-şinā‘ī, ‘adad akbar min al-ṭulāb muqāranatan bil-dawrat al-şinā‘īyah allatī tuwafiru furşat ‘amal akthar fī sūq al-‘amal.

Mu'atır 6: Mu'tamir al-'aamma lilta'lim

Wfi 'ām 2023m, nazamat dawlat Mālī mu'tamaran 'āmatan hawla al-ta'lim allatī dāmmat khilālahā həlaqāt 'amal lifarīq al-khibrā' al-istikshārī 3 028 mushārikan min jamī' anḥā' al-balad, bimā fī dhālika 2 387 min al-manātiq wa-muqāṭa'at Bamāku 641 min al-mustawā al-waṭanī, bimā fī dhālika 10 min al-shitāt. Wa-bil-īdāfah ilā dhālika, tamma iğrā' 67 muqābalah wa-musaḥāmah khaṭīyah min qibal shaḥṣīyāt al-majlis al-waṭanī al-intiqālī, wa-khubarā', wa-wuzarā' sābiqīn, wa-ḥizb siyāsīyah, wa-dawā'ir markazīyah fī mukhtalif al-wazarāt, wa-quwat al-'amal al-mu'aqṭah, wa-niqābāt al-mu'allimīn, mukhtalifah, min al-munazamāt al-dīnīyah wa-al-'urfīyah wa-al-mujtama' al-madaniyy, bil-īdāfah ilā 40 musāḥāmah khaṭīyah min al-ḥizb al-siyāsīyah. Wa-ra-kaz al-'amal 'alā 4 mustawāyāt al-ta'lim (al-ta'lim qabl al-madrasi, wa-al-ta'lim al-āsāsī, wa-al-ta'lim al-thanawī, wa-al-ta'lim al-'ālī) wa-al-anwā' 4 min al-ta'lim (al-ta'lim ghayr al-rasmī, wa-al-ta'lim al-khāṣṣ, wa-al-ta'lim al-'ādī, wa-al-tadrīb al-taqniyy wa-al-mihaniyy). Wa-jama' istibyān hawla 18 mawḍū'an wa-65 su'āl al-ṣuwarāt wa-ārā' al-ashkhāṣ dhawī al-khibrāh.

ḥaddadat al-mu'tamar al-'ām 9 raka'iz li-taḥqīq al-ahdāf al-muḥaddadah lil-Šavwa al-jadīdah lil-ta'lim, allatī yumkin ta'rīfuhā 'alā annahā 'amal li-tadrīb shaḥṣ aw iṣīr aw murāhiq, wa-tanmiyat ṣafātiḥ al-jasādīyah wa-al-fikrīyah wa-al-akhlaqīyah, litamkīnih min muwājahat al-ḥayāh min ajl taḥqīqih. Wa-al-ta'lim quwah qawīyah lil-ṭaghīr tuḥassinu al-ṣiḥah wa-sibil al-'iṣṣah wa-tus'imu fī al-taqaddum al-ijtimā'ī wa-al-numū al-iqtisādī al-ṭawīl al-ajl. Wa-litaḥqīq dhālika, yajibu taḥqīq kull ahdāf min ahdāf al-tanmiya al-mustadāmah al-tāliyyah: '1' Ta'lim al-muwāṭinīn al-qiyam al-thaqāfiyah wa-ma'ārif al-shu'ūb al-aṣīliyah; '2' al-ta'lim al-šāmil fī jamī' al-īqlīm al-waṭanī; '3' idāfah al-tā'ah al-mihaniyyah 'alā al-tadrīb fī jamī' mustawāyāt al-nizām al-ta'limī wa-fī jamī' ashkāl al-ta'lim; '4' ta'zīz al-lughāt al-rasmīyah fī jamī' al-nizām al-ta'limī; '5' waḍ' manāhiḥ darasīyah tarkiz 'alā al-qiyam wa-al-ma'ārif al-maḥallīyah, wa-al-lughāt al-rasmīyah, wa-al-'ilm wa-al-taknūlūjīyah 'alā jamī' mustawāyāt al-munzūmah; '6' tadrīb wa-idārat al-mu'allimīn wa-al-mudarrībīn; '7' al-baḥṭh al-'ilmī min ajl al-tanmiya al-ijtimā'īyah wa-al-iqtisādīyah wa-al-fannīyah wa-al-thaqāfiyah wa-al-bī'īyah; '8' al-taṣmīm al-mu'assasī al-'ām wa '9' al-tamwīl al-siyādī.

Yat talab tanfīdh hādhā al-barnāmaj al-ṭamūḥ li-taṭwīr al-ta'lim, li-tanfīdh 80 'amal 'ājil wa-dhū awlawīyah (2024m-2026m), ta'mīl 752.7 bilyūn Francs CFA

243. Wa 'alā raghm min annā an-nizām aṣ-ṣaḥī yakḥḍa' li juhūd iṣlāḥīyah kabīrah, fa'innahu yatasammi bi-sū' al-ḥālāt aṣ-ṣaḥīyah, wa-inkhifād at-taḡṭīyah aṣ-ṣaḥīyah, wa-'adam al-misāwāh fī al-ḥuṣūl 'alā ar-ri'āyah aṣ-ṣaḥīyah, walākin mu'ashīrāt ṣiḥat al-umm wa-ṭifl tataqaddam bishakl jayyid bifadl siyāsāt aḍ-ḍamān al-ijtimā'ī wa-ar-ri'āyah al-majānīyah, walākinahā lā tazāl dūn al-ahdāf. Wal-wāqi' ann at-taḥaddiyāt dhāt al-awlawīyah allatī tamma ḥaddidhā tata'allaq bimā yalī: irtifa' mi'dāl wafiyāt al-ummhāt wa-ar-riḍ', wal-amrāḍ al-mu'addīyah wa-ghayr al-mu'addīyah, wal-fajawāt fī al-mawārid al-basharīyah, faḍlan 'an awjuh al-ḍu'f fī tamwīl an-nizām aṣ-ṣaḥī wa-idāratihī. Wataa'athar naw'iyat ra's al-māl al-basharī ayḍan bi-in'idām al-amn al-ghidā'ī wa-at-taḡdhiyah wa-sū' taghdhiyat at-ṭifl. Walyazm ittibā' nahj kullī li-ta'zīz al-qitā' aṣ-ṣaḥī wa-ḍamān al-istijābah al-fa'ālā liḥtijājt as-sukkān.

244. Wa-ḥālāt al-ḥimāyah al-ijtimā'īyah mukhtalaṭah 'alā mustawā mukhtalif mu'assasāt al-ḥimāyah al-madhkūrah. Wahakadhā, yujad fī al-ma'had al-waṭanī li-l-iḥṣā', fī 'ām 2021, 500 alf mustafīd minhum 25% imrah māqābil 306 alf muntasib (21% imrah), ay binisbah 1.4 mustafīd likulli imrah.

Al-muntasiḥah. Tātī ash-sharīkāt at-tābi'ah li-INPS bishakl asāsī min ash-sharīkāt al-khāṣṣah (91.5%) wa aqall min 9% min ash-sharīkāt al-'āmmah. Wa-yataqallā al-'udamā' istiḥqāqāt wa-mu'āshāt mukhtalifah. Wa-akthar al-'udamā' hum muwāzafūn fī sharīkāt, walākin laysa faqāṭ li'annahū 'alā madā'āqid min az-zamān, yujad ladā al-ma'had al-

waṭanī li-ta'mīn al-ijtimā'ī ashāb mu'ammin 'alayhim 'uṭū'īan bi-šūrah ra'īsīyah bayn al-āmilīn liḥisābihim al-khāṣṣ ghayr az-zirā'īyīn aw al-ḥirfīyīn (8 fī al-miyah min al-'udamā' bīmā fīhim 18 fī al-miyah min al-nisā').

245. Yad'ū sukān Mālī aṣ-ṣighār jiddan wa-al-muzāyidūn bisur'ah ilā istithmār fī ra's al-māl al-basharī lijinā al-'ā'id ad-dīmūgrāfī. Wa-yatawazza'u hā'ulā'i as-sukkān ayḍan tawzī'an ghayr mutakāfī, wa-hunāka tawassu' ḥaḍarī surī' dūn taghayyur kabīr fī haykali-l-inti'āj, allatī lā tazāl ḍa'īfah fī khalq al-furaṣ al-iqtisādīyah. Wasa-yakūn al-amr tata'allaq bi-l-istifādah 'alā afdal wajh min imkānāt ash-shabāb, wa-fī at-tawqīt nafsīh at-taḥṭīṭ li-ḥitijājāt at-ṭawīlah al-'ajl.

246. Wa-fī al-mu'tamar ad-duwalī li-l-inti'āsh al-iqtisādī wa-at-tanmīyah fī Mālī (Mālī - Munazzamat at-ta'āwun wa-tanmīyah fī al-maydan al-iqtisādī, 2015m), taslamat al-ḥukūmah bi-anna watīrat dukhūl sūq al-'amal satasā'ir fī sāyāq at-taḥawwul ad-dīmūgrāfī al-bāṭī' allatī tataḥaddā Mālī an takhluq bisur'ah ad'ād kabīrah min furaṣ al-'amal (lā siyaman li-sh-shabāb). Tushīr al-wathīqah ilā annahu sayakūn hunaak ḍu'f mi'dāl al-wāfīdīn al-jadīdīn ilā sūq al-'amal fī 'ām 2035m wa-thalāthah 'adadīhim bi-ḥulūl 'ām 2050m. Wa-sayata'ayyanu ijād furaṣ 'amal ḍakīyah min khilāl at-taṭwīr wa-taḥsīn al-hayākil al-asāsīyah fī al-aqlām.

Wa-fī 'ām 2023m, naḗamat dawlat Mālī mu'tamarān 'āmmah ḥawla at-ta'līm allatī ḍammat khilālūhā ḥalaqāt 'amal li-fīrtq al-khibarā' al-istishārī 3 028 mushārikin min jami'an-hā'it' al-bilād, bima fīhim 2 387 min al-muṭābaqāt wa-muqaṭṭa'ah Bāmākū 641 min al-mustawā al-waṭanī, bima fīhim 10 min ash-shitāt. Wabā'd dhālika, tamm i'dā' 67 muqābalah wa-musāhamah khaṭīyah min qibal ash-shakhsīyāt al-majlis al-waṭanī al-intizālī, wa-khibarā', wa-wuzarā' sābiqīn, wa-ḥizbīn siyāsīyah, wa-da'ā'ir markazīyah fī mukhtalif al-wizārāt, wa-quwwat al-'amal al-mu'aqqadah, wa-niqābāt al-mu'allimīn, mukhtalifah, min al-munazzamāt ad-dīnīyah wa-al-'urfīyah wa-al-mujtama' al-madānī, bi-'idāfah ilā 40 musāhamah khaṭīyah min al-ḥizbīn as-siyāsīyah. Wa-rakaza al-'amal 'alā 4 mustawāt at-ta'līm (at-ta'līm qabla al-madrāsī, wa-at-ta'līm al-āsāsī, wa-at-ta'līm at-tānawī, wa-at-ta'līm al-'āliy), wa-anwā' 4 min at-ta'līm (at-ta'līm ghayr ar-rasmī, wa-at-ta'līm al-khāṣṣ, wa-at-ta'līm al-'ādī, wa-at-ta'līm at-tadrībī wa-l-miḥnī). Wa-jama'a istibyān ḥawla 18 mawdū'an wa-65 su'ālan taṣawurāt wa-ārā' al-ashkhāṣ dhawī al-khibrah.

Ḥaddadat al-mu'tamar al-'ām 9 rukā'iz li-taḥqīq al-ahdāf al-muḥaddadah lil-ru'yah al-jadīdah li-ta'līm, allatī yumkinu ta'rīfuhā 'alā annahā 'amal li-tadrīb shakhs aw ṭīfl aw murāhiq, wa-tanmīyah ṣifātihi al-jasadīyah wa-l-fikriyah wa-l-akhlaqīyah, li-tamkīnuhu min muwājahat al-ḥayāh min ajli taḥqīqih. Wa-at-ta'līm quwwah quwwīyah li-l-ṭaghīr tuḥassinu aṣ-ṣiḥḥah wa-sabil al-'aysh wa-tusaḥḥimu fī at-taqaddum al-ijtimā'ī wa-an-namū al-iqtisādī at-ṭawīl al-'ajl. Wa-litaḥqīq dhālika, yajibu taḥqīq kullī hadaf min ahdāf at-tanmīyah al-mustadāmah at-tālīyah: '1' Ta'līm al-muwāṭinīn al-qiyam al-thaqāfīyah wa-ma'ārif as-shu'ūb al-aṣīlīyah; '2' At-ta'līm al-shāmil fī jami' al-iqlīm al-waṭanī; '3' Idfā' at-ta'ālīm al-miḥnīyah fī jami' mustawāt an-nizām at-ta'līmī wa-fī jami' ash-shaklāt at-ta'līmīyah; '4' Ta'zīz al-lughāt ar-ra'isīyah fī jami' an-nizām at-ta'līmī; '5' Wada' manāhij dirāsīyah tarkizu 'alā al-qiyam wa-l-ma'ārif al-maḥallīyah, wal-lughāt ar-ra'isīyah, wal-'ilm wa-tiknūlūjiyā 'alā jami' mustawāt al-manzūmah; '6' Tadrīb wa-idārat al-mu'allimīn wa-al-mudarrībīn; '7' Al-baḥṭh al-'ilmī min ajl at-tanmīyah al-ijtimā'īyah wa-al-iqtisādīyah wa-at-fannīyah wa-al-thaqāfīyah wa-al-bī'iyah; '8' At-taṣmīm al-mu'assasī al-'ām wa '9' At-tamwīl as-siyādī.

Yataṭallab tanfīdh hādhā al-barnāmaj al-ṭamūḥ li-taṭwīr at-ta'līm, li-tanḥīdh 80 'amalā anjālīyah wa-dhū awlawīyah (2024m-2026m), ta'abbīyah 752.7 bilyūn farank Afrīqī.

243. W'ala raghm min an al-nidham al-ṣiḥī yakhdā' lijuhūd iṣlāḥīyya kabīra, fa'innahu yatasam bi-sū' al-ḥāla al-ṣiḥīyya, wa-inkhifād al-taghtīya al-ṣiḥīyya, wa-'adam al-musāwāh fī al-ḥusūl 'ala al-ri'āya al-ṣiḥīyya, walākin mu'ashīrāt ṣiḥāt al-umm wa-al-ṭīfl tataqaddam bishakl jayyid bifaḍl siyasat al-ḍamān al-ijtimā'ī wa-al-ri'āya al-majāniyya, walākinahā lā tazāl dūn al-ahdāf. Wal-wāqī' ann al-taḥaddiyāt dhāt al-awlawīyah allatī tam taḥdīdahā tata'allaq bīmā yalī: irtifā' ma'adāl wafayāt al-ummihāt wa-al-raḍ', wa-al-amrāḍ al-

ma'dīyah wa-ghayr al-ma'dīyah, wa-al-fajawāt fī al-mawārid al-basharīyah, faḍlan 'an awjuh al-ḍu'f fī tamwīl al-nidham al-ṣiḥī wa-īdāratih. Watat'aththar naw'īyat ra's al-māl al-basharī ayyadān bi-in'īdām al-amn al-ghidhā'ī wa-al-taghadhī wa-sū' taghadhīyat al-ṭifl. Wailzam ittībā' nahj kullī li-ta'zīz al-qitā' al-ṣiḥī wa-ḍamān al-istijābah al-fa'ālā li-ḥitijājāt al-sukān.

244. Wa-ḥālat al-ḥimāyah al-ijtimā'īyah mukhtaliḡah 'ala mustawā mukhtaliḡ mu'assasāt al-ḥimāyah al-madhkūrah. Wahakadhā, yūjad fī al-ma'had al-watanī li-l-iḡṣā', fī 'ām 2021, 500 ālf mustafīd minhā 25% imra'ah muqābil 306 ālf muntasib (21% imra'ah), ayy binīṣābah 1.4 mustafīd likull imra'ah.

Al-muntasibah. Tātī al-sharikāt al-tābi'ah li-INPS bishakl asāsī min al-sharikāt al-khāṣah (91.5%) wa-aqall min 9% min al-sharikāt al-'āmmah. Waya'tali al-'udā' istḡiqāqāt wa-mu'āṣāt mukhtaliḡah. Wa-akthar al-'udā' hum muwazzafūn fī sharikāt, walākin laysa faqat li-anna 'ala madhā'āqid min al-zamān, yūjad ladā al-ma'had al-watanī li-l-ta'mīn al-ijtimā'ī ashkhāṣ mu'ammān 'alayhim ṭaw'īyyan bi-ṣūrah ra'īsīyah bayn al-'āmilīn li-ḡisābihim al-khāṣṣ ghayr al-zirā'īyīn aw al-ḡirā'īyīn (8 fī-l-miyyah min al-'udā' biman fīhim 18 fī-l-miyyah min al-nisā').

245. Yad'ū sukān Mālī al-ṣiḡhār jiddān wa-al-mutazāyidūn bisur'ah ilā al-istithmār fī ra's al-māl al-basharī li-janī al-'ā'id al-dīmūḡhrā'ī. Wayaṭawāzu' hā'ulā' al-sukān ayyadān tawzī'an ghayr mutakāfi', wa-hunāk tawassu' ḡaḡarī sarī' dūn taghayyur kabīr fī haykāl al-intāj, allatī lā yazāl ḡa'īfān fī khalq al-furṣ al-iḡṣādīyah. Wa-sayakūn al-amr yata'allaq bīl-istifādah 'alā afḡal wujḡ min imkānāt al-shabāb, wa-fī al-waqt nafsiḡ al-taḡṭīṭ li-ḡitijājāt al-ṭawīlah al-ajal.

246. Wa-fī al-mu'tamar al-dawlī lil-inti'āsh al-iḡṣādī wa-al-tanmīyah fī Mālī (Mālī - Munazzamat al-ta'āwun wa-al-tanmīyah fī al-maydān al-iḡṣādī, 2015m), taslam al-ḡukūmah bi-ann watīrat dukhūl sūq al-'amal sata'arrad fī sīāq al-taḡawwul al-dīmūḡhrā'ī al-baṭī' allatī tataḡaddā Mālī an takhluq bisur'ah 'adadān kabīrān min furṣ al-'amal (lā sīyaman li-al-shabāb). Tushīr al-wathīqah ilā annah sayakūn hāḡḡa ḡu'f 'adad al-wāfīdīn al-jadīdīn ilā sūq al-'amal fī 'ām 2035m wa-thalātha 'adadihim bi-ḡulūl 'ām 2050m. Wa-sayutāḡ al-iḡtāj ilā tajdīd furṣ 'amal muḡtājah min khilāl tawṭīr wa-taḡsīn al-haykalāt al-asāsīyah fī al-aqlām.

ŠAVWA MALI

2063

ƏL JUZ' EŞ-ŞAANI
ŞIYAAGƏT ŠAVWA

ƏY MALI NIBGI BI HULUL SANE 2063 ?

II. ƏL JUZ' ƏŞŞANI: FOR ŞIYAAGƏT ŠAVWA

247. Tamət đir bina əl sinariyyat bi taramug min gibal markaz aḥṭaṭ mutaza nizam xilaal warz əl hədəm. Wa taşmal həđihi əl tadabir ma yalay:

- A. Taḥdiyd əl şilat əl ra'isiyya əl aşhad haykalata wa taḥqiq min şidqata;
- B. Şiyagət anmaat əl istijabat əl mutabaynat li kull ş'i'ul ra'isi, li kull ş'i'ul ra'isi;
- Əl istijabat bi ḥulul zaam 2063;
- C. Bina aṭar đir əl sinariyyat;
- D. Kitaba əl sinariyyat.

a) Taḥdiyd əl masayil əl ra'isiyya.

248. Min əl mutarəyyirat əl ra'isiyya alati yatakawwan minha ən nizam, wa xassatan tilka alati tatamattaz bi quwa tafsiriya qawiyya, ayy əl mutarəyyirat alati yatamaz tatawwurha əl mustaqbal bi akbar qadr min xadam əl yaqiniyyat, tamət şiyagət zad min əl şilat əl ra'isiyya.

249. Yatim taḥdiyd awjuh xadam əl yaqiniyyat əl ra'isiyya aw əl şilat əl ra'isiyya lil mustaqbal min əl zawamil aw əl mutarəyyirat alati tatamaz bi iqtiran xawaşış:

- Wa hiya muhima min ḥayṭ taṭriha xala dinamikiyyat ən nizam aw əl muzkila alati tamət đir immā ka zawamil dafiza aw ka zawamil lil quşur əl zati, wa min ṭumma əl ḥaza ila axđiha fi əl iztibar min ajl taqaddum əl mustaqbal;
- Innahum maḥfufun bi əl şukuq əl ra'isiyya li'anna ḥalatum fi əl ufuq laysa muḥaddada bi sabq wa ta'ati min al şidfa wa mazmuz waşiz min əl iḥtimaliyyat.

b) Şiyagət iftiradat lil masayil əl ra'isiyya.

250. Yatim taḥdiyd wa munaqşa əl taşkilat əl badila aw əl radud əl mutanaqida fi lijan əl đir xilaal ḥalqat əl hədəm.

251. Li kull ş'i'ul ra'isi, yatim muwā'ama «əl labinat əl asasiya» ma naṭaq ṭara'iq əl istijaba əl mumkinat.

c) Bina əl sinariyyat

252. Aṭar əl sinariyya hiya əl tarkibat əl mutasiqa wa əl mumkinat lil taşkilat alati tajasad min xilal rasim xat əl azza' (əl malaf əl taşkuli) alati tarbuṭ əl taşkilat əl muxtalifa min əl aşhad haykalata ila əl aqal haykalata.

253. Wa bi ṭaliqa, yatakawwan mawzaz əl sinariyya aw aṭar min mazmuz min əl iftiradat əl mazqulat bi ḥiyal kull qađiya min əl qadaaya əl ra'isiyya.

254. Wa tastanid əl sinariyyat zala mazmuzat min əl iftiradat alati tuşakkil əl ajwibat zala əl şilat əl ra'isiyya. Tuşakkil həđihi əl mazmuzat min əl iftiradat əl fađa əl morfolozi alđi yaḥtawi zala mazdu aw zadid min əl iḥtimaliyyat miṭaz nataz azdad əl iftiradat li kull ş'i'ul ra'isi. Liđa, yajibu taqlil hađa əl fađa əl morfolozi wifqan lil mazayir.

255. Yakaşif əl taşxiş əl istiratezi zanna min ḥayṭ əl ḥukuma, yabdu zanna əl intiqal huwa fitarat tamazzaq. Taḥbir dinamikiyyat əl tamazzaq həđihi ila həd kabir zala ṭamuhat əl zalamiya əl zumma min əl malijina alati tam đir zibarət əl zamziyya ən nizamiyya li iztihad əl tajdiž.

256. Sayuḥaddid maşir həđihi əl dinamikiyyat ila həd kabir əl mustaqbal alđi yantazirna. Walidalik fa'inna əl sinariyyat əl muqtarḥa qad şiyugat zala asaas əl maşir əl muḍaffar lil dinamikiyyat.

257. Yatim taṭwir sard li kull sinariyya maz muzrab izuhar əl sinariyya.

2.1 Scenario Sinarijo өл tajdid: Mali Jidid:

Yastənd hādā asīnārīo 'ilā iftirāš 'an dināmīyāt al-marḥala al-intiqāliyya kānat mustamirra wa mu'azzaza. Waqwatihā ad-dāfi'a hiya ad-dawla allatī tamayyaza b-shakl dā'im b-iltizām aqwā b-idāfā' 'an as-salāma al-iqlīmīya wa al-ḥifāz 'alā al-wiḥda al-waṭaniyya, wa iḥtirām siyādat Mālī tijāh as-shurakā' al-khārijīyīn, wa ikhrāj al-balad min at-tanmiya dūn al-iqlīmīya b-ittikhādh qiyārāt istibāqīya tastand ilā mutaṭallibāt al-idāra al-iqtisādīya as-salīma wa tanfīz al-istrātījīyāt al-inmā'īya al-munāsiba. Wa tusahhim al-musarakah fī ḥilāf dawāl as-sāḥil fī inshā' mu'tamar muwaḥḥad wa fā'āl. Wa yusā'id hādhā at-ta'āwun al-iqlīmī 'alā ta'zīz al-amn wa mukāfaḥat al-jamā'āt al-'irhābīya al-musallāḥa wa ta'zīz at-tanmiya al-iqtisādīya wa al-ijtimā'īya fī jamī' anḥā' manṭiqat as-sāḥil. Wa hakadhā yutarjim hādhā asīnārīo 'ilā '1' binā' dawla dhāt siyāda mutaḥidah fī tanawwu'ihā al-thaqāfi wa ad-dīnī '2' balad yudār wa yu'min idāra salīma '3' iqtisād mutaqaḍdim wa '4' mustawā 'ālī min at-tanmiya al-basharīya wa bī'a maḥfūza..

. Wa hakadha yabdu al-intiqaal kafitrat tamazzuq. Witajallā hādhā al-inqitā', al-ladhī yirghab fīhi al-māliyyūn 'alā niṭāq wāsi' min khilāl al-jam'īyah al-waṭaniyyah li-'i'ādat al-tahīl wa-jamī' al-mushāwarāt al-ukhra bishān hādhihi al-mas'alah, bi-wajh khaṣṣ fī mā yalī:

'1' Qiyādah qawīyyah wa-multazimah jadīdah wa-mulkīyah al-dawlah li-l-adwāt al-istrātījīyah li-l-tanmīyah; '2' Al-iṣlāḥāt al-ra'īsiyyah fī majāl al-siyāsāt; '2' Al-iṣlāḥāt al-ra'īsiyyah fī majāl al-siyāsāt; '3' Al-qiyādah al-jadīdah fī al-ḥukūmah al-amnīyah wa-al-juhūd al-kabīrah li-binā' qudrāt quwāt al-difā' wa-al-amn: al-tajnīd wa-al-tadrīb wa-al-mu'addāt wa-mā ilā dhālika. '4' Ta'zīz mukāfaḥat al-fasād wa-al-jarā'im al-māliyyah; '5' Al-ta'kīd al-jadīd li-siyādah Mālī 'alā al-shurakā' al-khārijīyyīn; '6' Mubādārāt li-murāqabat al-mawārid al-waṭaniyyah, wa-lā siyamā mawārid al-ta'dīn, wa-mabādī' tawjīhīyah wa-mashārī' li-tahwīl hādhihi al-mawārid; '7' Tanāmī dawri al-shar'īyah al-taqlīdīyah wa-al-'urfīyah fī idārat al-shu'ūn al-maḥallīyah.

259. Wa qad wāsalat al-sulṭāt hādhihi al-dīnāmyā, madfū'ah bāl-intiqāl, wa-'azzazat-hā fī ā'qāb awāl intikhābāt āmmah ba'd al-marḥalah al-intiqālīyah. Wa-bidhālika takūn al-dawlah al-māliyyah qad abdat irādah akthar ḥazman li-difā' 'an al-salāmah al-iqlīmīyah wa-ḥifz al-wiḥdah al-waṭaniyyah, wa-iḥtirām siyādah Mālī 'alā al-shurakā' al-khārijīyyīn, wa-ikhrāj al-balad min manṭaqat al-tanmīyah al-far'īyah b-ittikhādh khayārāt isbāqīyah tstanidu ilā matalib al-idārah al-iqtisādīyah al-salimah wa- tanfīdh al-istrātījīyāt al-inmīyah al-munāsibah.

260. Kamā anna mushāarakat Mālī al-nāktah fī ḥilāf duwal al-sāḥil tusāhim fī inshā' ittihād kunfidirālī muwaḥḥad wa-fā'āl. Wa-ya'azziz al-ta'āwn al-iqlīmī al-amn, wa-yukāfiḥ al-jamā'āt al-'irhābīyah al-musallāḥah, wa-ya'azziz al-tanmīyah al-iqtisādīyah wa-al-ijtimā'īyah fī jamī' anḥā' manṭaqat al-sāḥil.

ӨDDEFA' - WӨL' AMN - WӨSIYADAH - WӨLWUḤDAH L-

İn at-taməredāt al-muttakarrira wal-irhāb wat-taṭarruf al-'ānif allatī ṭālāmā 'ar-raḍdat al-waḥda al-waṭaniyya wal-amn was-salām al-muwāṭinīn lil-kaṭar aṣḥaḥat al-ān zikra sayyi'a. Wali-mukāfaḥat al-jamā'āt al-'irhābiyya al-musallāḥa bi-šakl akṭar fa'āliyyah, 'azzat ad-dawla qudrāt quwāt ad-difā' wal-amn fī majāl al-māwarid al-bashariyya min khilāl at-tajnīd wat-tadrīb wa '2' al-mu'addāt al-mutaqaḍdima. Kamā annahā takfalu wujūd shabakat jayyida min al-arāḍī wal-raṣd 'an kaṭb.

262. Munḍu inti'āš madīnat Kidal fī 14 Nūfambar 2023m, ma'qal lil-jamā'āt al-ḡihādiyya wal-mutamarridah wansihāb jamī' al-quwāt al-ajnabiyya bīmā fihā Barkhān, makkant as-siyāsah ad-difā'iyya al-ḡadīda al-muwāṭinīn min al-'indimāj fī nizām yataḥayyaf bi-šakl afḍal ma'a zurūf balad yuwājihu taḥdīdāt amniyya muta'adidat al-'awjuh.

263. Kamā anna mukāfaḥat al-irhāb wat-taḥarruf al-‘ānif allatīna afḍiyā ilā al-qaḍā’ at-tām ‘alayhā tastandī ‘aydan ilā mā yālī: '1' iḥād furaṣ ‘amal murbiḥah li-š-šabāb min khilāl taḥqīq numūw iqtisādī qawiyy; '2' istirād al-ḥayāh al-mujtama‘iyya al-jayyida, wal-‘aysh al-jayyid ma‘an allatī yazra‘ūnahu mundhu qurun, wa '3' ad-dīyānā ad-dīniyya.
264. Aṣbaḥat Mālī al-quwwa al-‘askariyya dūn al-iqlīmiyya allatī kānat taḥt ḥukm al-jumhūriyātīn al-ūlā wal-thāniyya. Wa bi-faḍl binā’ qudrāt quwāt ad-difā’ wal-amn hādhih ilā ḥadd kabīr, tamakkant Mālī min mumārasa siyādatihā ‘alā jamī’ arāḍihā.
265. Min khilāl istikhlaṣ ad-durūs min al-māḍī al-amnī lil-balad wa idrākan minhā likhaṭar za‘zā‘at istiqrār māwāridihā, ja‘alat ad-daula binā’ qudrāt quwāt ad-difā’ wal-amn thābitan fī siyāsatihā. Fī ‘ām 2063m, ta‘ad Mālī aḥad al-juyūš al-mihaniyya fī al-‘ālam dhāt at-tafkīr al-istrātījī al-qawī wal-qudrah ‘alā mukāfaḥat al-afrād, wa-šinā‘at difā’ muhimma wa-quwwat rādī‘a.
266. Yastandī ad-difā’ ‘an al-iqlīm ‘aydan ilā siyāsah ḥasan al-jawār, wat-ta‘āwun al-‘askari bayna al-buldan al-ḥudūdiyya, wa-iḥtirām salāmat al-arāḍī al-mujāwira, wat-taḥbīq al-manḥaj li-mabda’ ḥall an-nizā‘āt ‘an taḥt al-ḥiwār, wa-kadhālika at-taḥwīr al-mutaḍāfir li-«al-manātiq al-ḥudūdiyya». Wa-tatamattā’ quwāt ad-difā’ wal-amn bī-tiqāt as-sukān wa-da‘mihim min khilāl al-musā‘adāt al-insāniyya allatī tuqaddimuhā.
267. Fī hādhih as-siyāq, arsā ‘inšā’ AES fī Septambir 2023m fī Bamākū as-susūs li-hyukal ad-difā’ al-ḡamā‘ī wal-mūsā‘adah al-mutabādalah allatī samāḥat bitajmī’ al-ḡuhūd.
268. Al-amn fā‘āl wa-šibh kāmil. Al-laṣūsīyah al-kubrā taḥt as-sayṭarah fī al-mudun wal-rafi. Yatmānna bay‘ah āminah ḥawla an-nās, mimā yašḡī‘u mubādarātihim ‘alā al-izdiḥār. Yathiqu al-muwāṭin bijihāz al-amn wa-ya‘tabiruhu wasīlat lil-amn akṭar min kānuhu ikrāhā wa-muḍribā.
269. Kamā amkan istirād siyādah al-balad bi-faḍl siyāsah khārijīyah naṣīṭah jiddan ma‘a at-tadāwul al-kabīr wad-difā’ ‘an siyādah Mālī ‘alā as-sāḥah ad-duwliyyah. Wahiya mawjudah fī jamī’ miyādīn ad-diblūmāsīyah: as-siyāsīyah wal-iqtisādīyah wal-dīniyyah wal-insāniyyah wal-‘ilmīyah wal-dīniyyah wamā ilā dhālika. Fī ‘ālam aṣbah muta‘addid al-aqtāb, ya‘mal bi-šakl khaṣṣ li-zuhūr qaṭb Afrīqī yatimū fihi al-i‘tirāf bial-qiyādah al-mālīyah. Wa-qad tamma dhālika wa-faḡan li-Šawwa wa-nahj as-siyāsah al-khārijīyah li-Mālī, istanādan ilā thalāthat mabādī’ asāsīyah: '1' iḥtirām siyādah Mālī; '2' iḥtirām qiyārāt Mālī al-istrātījīyah wa-qiyārāt sharīkātihā; '3' murā‘āt al-maṣāliḥ al-ḥayawīyah li-sha‘b Mālī fī jamī’ al-qarārāt al-mutawakhā.
270. Fī a‘qāb dhālika, makkana ‘inšā’ Ittiḥād Wājih al-Fadhā’ al-‘Uwrūbiyyā al-duwal al-thalāth min ta‘zīz intigālihā al-amnī ‘abr al-fadhā’ al-mushtarak li-Wājih al-Fadhā’ al-‘Uwrūbiyyā.
271. Waya‘standī ta‘zīz al-waḥda al-waṭaniyya wat-tamāsk al-waṭanī ilā al-ishārah ilā al-qiyam al-thaqāfiyyah. Wa-tu‘tabar ‘ahamm qiyām al-thaqāfah al-maqbūlah ‘ālamīyā marji‘āt ijtimā‘īyah: al-‘amal, was-sanānkūyā (abnā’ ‘amūmah), wal-mā‘āyah (al-insāniyyah), wat-taḍāmun wal-mūsā‘adah al-mutabādalah, wa-iḥtirām kibār as-sinn, wan-nizāḥah wal-amānah, wal-ḍiyāfah, wal-‘āilah al-kabīrah, wat-turāth al-thaqāfī (al-handasah al-mi‘māriyyah, wal-malābis, wal-funūn al-sha‘biyyah), ilā ākhirih. Wa-qad as‘ama rafa’ mustawā al-luḡāt an-nāṭiqah isāhaman kabīran fī hādhih al-‘amaliyyah.
272. Watatawwarat al-adyān wa-ḥāfazat ‘alā at-ta‘āyūš as-salīm bayna al-adyān wadarīhā. Watazāl al-adyān qādirah ‘alā ḡamān at-istiqrār wat-tamāsk wa-ḥāfazat ‘alā at-ittisāq al-ḥālī, ānī annahū muḍāfil ṭā‘ifāt ad-dīniyyah tata‘āyūš ma‘an bilā širā’ watadakhul, watata‘āmalu ḥasab al-ḥājah, fī as-siyāsīyah wal-ijtimā‘īyah - iqtisādīyah wat-thaqāfiyyah. Wa-tanḡaḥ aṭ-ṭā‘ifāt ad-dīniyyah al-muḍāfil fi-taḥī‘ah az-zurūf wafadā’ ḥiwār munazzam yatīḥ lahā at-tadākhul bi-šakl akṭar dināmīkiyyan watadāfiran ‘an al-qadāyā al-ra‘īsiyyah allatī tahummu al-mujtama’ ajma’.
273. Yata‘allaq al-mujtama’ al-ḡadīd min muwāṭinīn māliyyīn muta‘allimīn jayyidan, akṭar

wa'yān bihuqūqihim wawājibātihim, ma'a ihtirām qiyāmānā at-thaqāfiyah, muḥafzah min al-inḥirāfāt allatī tanqaluhā ba'd wāsā'il al-i'lām al-ajnaḇīyah, wa-taḥtamm akṭar bial-ḥukm ar-rašīd wal-ḥifāz 'alā al-manafī' al-'āmmah, wal-ladhīna yushārīkūn bin-nashāṭ fī binā' as-salām wat-taḍāmūn wa-ta'zīz an-numūw al-iqtisādī wal-ijtimā'ī wa-rafāḥ an-nās 'alā jamī' al-mustawā.

274. Tuwaffiru wāsā'il al-i'lām wal-shabākāt al-ijtimā'iyah al-ān ma'lūmāt lil-muwāṭinīn min ajl al-ḥadd min at-ta'thīr as-salbī li-wāsā'il al-i'lām al-ajnaḇīyah min khilāl i'ādah ta'sīs qitā' al-itṭiṣālāt wal-ma'lūmāt al-far'ī li-takīyih ma'a as-siyāq al-mutaḥayyir, walā saymā tataṭawwar at-tiqnūlūjiyā ad-dijitāliyyah min ajl taqdīm khidamāt jayyidah. Turaqib al-sulṭāt maḥtawā wāsā'il at-tawāṣul al-ijtimā'ī wal-shabākāt litajannub al-'awāriḍ as-salbiyah li-ba'd al-maḥtawā fī ta'līm aš-šabāb.

Hakuma

In at-tamarrudaat al-mutakarrira wa al-irrahaab wa at-taṭarruf al-'aaniif alati ṭaalamat 'arada al-wiḥda al-waṭaniyya wa al-amn wa salaam al-muwatiniin lil-khaṭar asbaḥat al-aan dhikra sa'iyyah. Wa limukāfaḥat al-jamā'āt al-irrhābiyya al-musallaḥa bishakl akthar fa'āliyya, 'azzaṭat ad-daula qudrāt quwāt ad-difā' wa al-amn fi majāl al-mawārid al-bashariyya min khilāl at-tajniid wa at-tadrīb wa '2' al-mu'addāt al-mutaqaddima. Kamā annahā takful wujuud shabaka jayyida min al-arāḍī wa ar-raṣd 'an kithb.

262. Munḍu inti'āsh madīnat Kidal fi 14 Nūfambar 2023m, ma'qal lil-jamā'āt al-jihādiyya wa al-mutamarrida wa insiḥāb jamī' al-quwāt al-ajnaḇiyya bimā fihā Barkhān, makkanat as-siyasah ad-difā'iyya al-jadīda al-muwāṭinīn min al-indimāj fi nizām yatakayyaf bishakl afḍal ma'a ḥurūf balad yuwājih threatāt amniyya muta'adida al-uwjah.

263. Kamā annā mukāfaḥat al-irrhāb wa at-taṭarruf al-'āniif allatīna afḍiyā ilā al-qaḍā' at-tām 'alayhā tastanid 'ayḍan ilā mā yalī: '1' iṭjād furāṣ 'amal murbiḥa li-sh-shabāb min khilāl taḥqīq numuw iqtisādī qawī; '2' istirdād al-ḥayāh al-mujtama'iyya al-jayyida, wa al-'aysh al-jayyid ma'an allatī yazra'ūnahu munḍu qurūn, wa '3' ad-dīyāna ad-dīniyya.

264. Asbaḥat Mālī al-quwwa al-'askariyya dūn al-'iqtisādiyya allatī kānat taḥt ḥukm al-jumhūriyyatayn al-ūlā wa ath-thāniya. Wa bifadhl bina' qudrāt quwāt ad-difā' wa al-amn ḥādhihi ilā ḥadd kabīr, tamakkanat Mālī min mumārasa siyādatihā 'alā jamī' arāḍihā.

265. Min khilāl istikhlāṣ ad-durūs min al-māḍī al-amnī lil-balad wa idrākan minhā likhaṭar za'zā'at istiqrār mawāridihā, ja'alat ad-daula binā' qudrāt quwāt ad-difā' wa al-amn thābitan fi siyāsatihā. Fī 'ām 2063m, ta'ad Mālī aḥad al-juyūsh al-mihaniyya fi al-'ālam dhāt at-tafakkur al-istrāṭijī al-qawī wa al-qudrah 'alā mukāfaḥat al-afrād, wa ṣinā'at difā' muhimma wa quwwah rādi'a.

266. Yastanid ad-difā' 'an al-iqlīm 'ayḍan ilā siyasat ḥasan al-jīwār, wa at-ta'āwun al-'askari bayn al-buldān al-ḥudūdiyya, wa ihtiram salāmat al-arāḍī al-mujāwira, wa at-taṭbīq al-manhajī li-mabda' ḥall an-nizā'āt 'an ṭarīq al-ḥiwār, wa kadhalik at-taṭwīr al-mutaḍāfir li-« al-manāṭiq al-ḥudūdiyya ». Wa tatamatt'u quwāt ad-difā' wa al-amn bi-ṭiqaṭ al-sukān wa da'mihim min khilāl al-musā'ada al-insāniyya allatī tuqaddimuhā.

267. Fī ḥādhā as-siyāq, arsā 'inshā' AES fī Septambar 2023m fī Bamākū asāsan li-haykal ad-difā' al-jamā'ī wa al-musā'ada al-mutabādalah allatī samaḥat bitajmī' al-juhūd.

268. Al-amn fa'al wa shibh kāmil. Al-laṣūṣiyya al-kubrā taḥt as-sayṭara fī al-mudun wa ar-reef. Yutakhlāq bī'ah āmina ḥawla an-nās, mūjibatān mubādaratihim 'alā al-izdiḥār. Yathiq al-muwāṭin bijihaz al-amn wa ya'tabiruhū wasīlah li-l-amn akthar min kāwihi ikrahān wa maḍrabān.

269. Kamā umkila istirdād siyādat al-balad bifadhl siyasah khārijiyya nashīṭah jiddan ma' at-tafāwud al-kabīr wa ad-difā' 'an siyādat Mālī 'alā as-sāḥah ad-duwaliyyah. Wahī mawjūdah fī jamī' miyādīn ad-diblūmāsīyah: as-siyāsīyah wa al-iqtisādīyah wa ad-dīniyyah wa al-

insāniyya wa al-ilmīyah wa ad-dīniyah wa ghayrahā. Fī 'ālam asbaha muta'adid al-aqtāb, ya'mal bishakl khaşş li-zuhr quṭb Afrīqī yatim fiih al-i'tirāf bāl-qiyādah al-māliyyah. Wa qad tamma dhālika wa fān li-Ru'yah wa nahj as-siyasah al-khārijiyya li-Mālī, āstanidan ilā thalāthah mabādi' asāsīyah: '1' iḥtiram siyādat Mālī; '2' iḥtiram khuşşās Mālī al-istrātījiyah wa khuşşās shurakā'ihā; '3' marā'ah al-maşāliḥ al-ḥayātīyah li-sha'b Mālī fī jamī' al-qudharāt al-matawāqa'ah.

270. Fī ā'iqab dhalika, makkan 'inshā' Ittiḥād Wajhat al-Fadā' al-Urūbiyah ad-dawāl al-thalāth min ta'zīz at-tamāzul al-amnī 'abr al-fadā' al-mushtarak li-Wajhat al-Fadā' al-Urūbiyah.
271. Wa yastanid ta'zīz al-wiḥda al-waṭaniyya wa at-tamāsk al-waṭaniy ilā al-ishārah ilā al-qiyam al-thaqāfiyah. Wa ta'tabar ahamm qiyam al-thaqāfah al-maqbūliyyah 'ālamīyan marja'tiyāt ijtīmā'iyah: al-'amal, wa as-sanānkoyā (abnā' 'amūmah), wa al-ma'āyah (al-insāniyyah), wa at-taḍāmun wa al-musā'adah al-mutabādalāh, wa iḥtiram kibar as-sin, wa an-nizāh wa al-amānah, wa ad-ḍiyāfah, wa al-'ā'ila al-kabīrah, wa al-turāth al-thaqāfi (al-handasah al-me'māriyah, wa al-malābis, wa al-funūn ash-sha'bīyah), ilā ākhirihā. Wa qad as'amat rafa' mustawā al-lughāt an-niyyātiyyah isāhaman kabīran fī hādhā al-'amaliyah.
272. Wa taṭawwarat al-adyān wa ḥafizhat 'alā at-ta'āyush as-silmi bayna al-adyān wa dākhilihā. Wa tadhallu al-adyān qādirah 'alā ḍamān al-istikrār wa at-tamāsk wa ḥifz al-ittisāq al-ḥālī, ay an-naşaf at-ta'āyush bayna al-ṭā'ifāt ad-dīniyah min ghayr şirā' wa tadakhul, wa tataşarraf ḥasb al-ḥājāh, fī as-siyāq as-siyasi wa-l-ijtima'i - iqtisādī wa-thaqāfi. Wa tanjah al-ṭā'ifāt ad-dīniyah al-mukhtalifah fī tahīat al-zurūf wa faḍā' ḥiwār munazzam yumkinu lahā al-'arūj bishakl akthar dināmikiyyah wa mutāḍāfir 'an al-qadhāyā al-ra'īsīyah allatī yāhm al-mujtama' bi'istimā'ihī.
273. Yata'allaq al-mujtama' al-jadīd min muwāṭinīn Mālīn mut'allimīn jayyidan, akthar wa'yān bihuqūqihim wa wājibātihim, ma'a iḥtiram qiyamnā al-thaqāfiyah, maḥfūzatan min al-inḥirāfāt allatī tanqalihā ba'd wasā'iṭ al-i'lām al-ajnabī, wa taḥtamm akthar bāl-ḥukm ar-rashīd wa ḥifz al-manāfi' al-'āmmah, wa alladhīn yashārīkūn bi-nashāt fī binā' as-salām wa at-taḍāmun wa ta'zīz an-namā' al-iqtisādī wa-l-ijtima'i wa-rafāh an-nās 'alā jamī' al-mustawāyāt.
274. Tawaffiru wasā'iṭ al-i'lām wa ash-shabākāt al-ijtimā'iyah al-ān malūmāt li-l-muwāṭinīn min ajl al-ḥadd min al-ta'thīr as-salbī li-wasā'iṭ al-i'lām al-ajnabī min khilāl i'ādāt at-ta'āsīs sāqaṭ at-ittisālāt wa al-mālūmāt as-sifrī li-takīfyih ma'a as-siyāq al-mutaghayyir, wa lā siyamā taṭwīr at-ṭaqnūliyyā ad-dijitālīyah min ajl taqdim khidamāt jayyidah. Yuraqibu al-sultāt muḥtawā al-wasā'iṭ al-ijtimā'iyah wa ash-shabākāt li-tajannub al-āthār as-salbīyah li-ba'd al-muḥtawāyāt 'alā ta'līm ash-shabāb.

najah al-iqtisadiya

287. Təsətmər əldawlə əlistrətəğijə fi əlbənje əltaḥtiyyə əl'əsəsiyyə wəlqiṭā'āt əlistrətəğiiyyə, wətəṭawwar əlqudərāt ləğədb əlistəmār əlxəşş 'alā əs-şə'idīn əlmaḥallī wəlḫəriğī.
288. Zāmān ən-nəmiyyə əlmutawāzinə liwusā'iṭ ən-naql (əlturuq wəlnahr wəs-sikak əlḥadīdiyyə wəlğaw). Təm təwsi' wəsayānə şabakat əṭ-ṭuruq bəşakl kabīr. Tu'tabar Bāmākū, əltiyārtib bījāmī' əl'awāşim əl-iqlīmiyyə wājāmī' əl'awāşim əlmuğāwira bīṭ-ṭuruq əlmu'abbadə, ṭarīqan mumiezan liwusūl ilā buldān 'uxrā fī Ğarb Āfrīqiya. Wəyūjra' u təṭawwur ṭuruq far'iyyə tarbiṭ ṭ-ṭuruq əs-sərī'a əlra'īsīyyə litaḫfif əl-'izdiḥām fī l-mudun əlkabīrah.
289. Wəṭəm təṭawwur ən-naql bəs-sikāk əlḥadīdiyyə min khilāl 'inşā' şabaka wəṭaniyyə ləssikāk əlḥadīdiyyə, bima fiḥā 'inşā' kuṭuṭ lirawāsib et-tamīn, wətaḥdīṭ kaṭ Daḳār - Daḳār wBāmākū, lətnfīd məşārī' et-tarābuṭ əl-iqlīmiyyə ğidrat-hā əl-jamā'a əl-iqtisādīyyə li-dawāl ğarb Āfrīqiya wəl-ittihād əl-iqtisādī wən-nuqdī li-ğarb Āfrīqiya wākədat əl-fadā' al-urūbiyyə.
290. Wəṭəm təṭawwur ən-naql bilmağārī əlmaiyyə əldaḥiliyya min khilāl təḥsīn malāḥat nəhr ən-niğər (Kulikurū - Gāw, wBāmākū - Kuruşā, wBāmākū - Kunākri) wətətnfīd 'iḍā' 'unşur əlmalāḥa fī OMVS li-ḥaşīn əlqanat aş-şāliḥa lilmalāḥa min nəhr əs-sinagāl ilā 'ambidīdī.
291. Bəḥulūl 'ām 2063m, təm raşf 64% 'alā l-'aqall min 'ijmālī şabaka əlḥatiyyə, wətem

bənā' ḥawālī 3000 km min as-sikāk əlḥadīdiyyə w2334 km min əlmarrāt əlmaiyyə aş-şāliḥa lilmalāḥa.

292. Albunā' 'alā muwāṭin əlquwwa fī '1' ġuwād maṭārat wmaṭārat 32 maftūḥa 'amām əlḥarakāt əlğawwiyya al'amma ; '2' əlmawqī' əljughāfi ləmālī, əlmutākīm li-saba'at buldān, wəlmukhaşaş Bāmākū, əltiyumkinhā an tal'ab markazan iqlīmīyyan wədawliyan '3' wālī'an ələmlīyin müsāfirūn bīşakl mutakarrir, faqad 'anşā'ət əldawla şarikatan naql ġawiyə ġayyidat tajhīz tuğatti şabakan wāsī'an fī 'alam.
293. Yəmdī damān 'amn əltāqah min qarīqatin istiḥbāqīyyə ləldawla. Fīdālika, tuwaffir əldawla lilbalad bā'īta 'ālīyyat qowiyə bīmi'adin kafīyyin wabitkālāt ma'qūliyyin. Waqad saḥamə dālika fī nəmiyyə da'imə lilbalad. Laqad ġayar məziğ tāqah bīkabīrī, wəyu'tī masāḥa 'akbar liṭ-tāqah almutajadidah wəltāqah rixīşa 'uxra kiṭ-tāqah an-nawūwiyyah.
294. Qāmət əldawla min khilāl siyasət tənwayi'in ma'qūlət bittawwur əl'intāj əlzirā'ī wəḥaywānī min khilāl təwsi'ās-sahlāt wətaḥsīn teqnīyāt əl'intāj wətağhīz əlmu'tājīn. Yūjadu fī l-bilād zira'a ḥadīta wətanāfisiya wəşīfa lilbi'a' ilā al-'umūm liqāşşī əs-şiyādah əl-ğidhā'ī lilbalad, wətaḥsīn daḥl əlmu'tājīn, wəğa'əl Mālī məşdaran liṭ-tāqah əz-zirā'iyah.
295. At-tamīn wa'istīrāk ən-naft wəl-ma'adin əlīstrātīġiyə (əliṭīyyum wəl-hīdrūjīn wamā ilā dālika) əlisāhām fī tənwi'ī əlbalad min khilāl 'indimājīh fī l-iqtisād əlnāṭī wəlmahallī, min khilāl 'inşā'şinā'at at-tamīn, wə'azīz wə'azīz əlmuştarīyin dūn əlwaṭanīyyīn, wətaswīr sālāt əlqīma min khilāl takwīn at-turāt 'an ġanī fa'a' il ənāşīṭ at-tamīn wə'azīz at-tanmiya əl-da'imah min khilāl ḥimāyat əlbi'a', wətdriyib el-masādr əlbaşriyya al-jayyidah wa'amalāt at-tanmiya fī l-'āmāt əlmuşātī'a.
296. 'Aḥḥat kənūn at-tamīn əltitūm fī 'am 2023m fursāt li-ziyādat əl-dakhl al-qawmī. 'Alāwatān 'alā dālika, qarajat əldawla min 'aqlānīyyah şāriḥah min khilāl 'i'adət 'istithmār 'awā'id əltā'at əlitā'at al-mā'iyah fī l-bunīyah ltaḥtiyyah al-'ammah: əlnakl wətaqah wəl-ittisālāt.
297. Min khilāl siyasət istiḥbāqīyyə liltahawul əlḥizmə lil-iqtisād, aşbaḥat aş-şinā'ah muḥarrrik əl-iqtisād. Fī l-'aqd 2024m-2033m, al-kālī biltahfiz əlsiyāqāt al-dā'imah w'inşā'şinā'at at-tamīn, tikatharat 'amalāt aş-şinā'a, wətaṭā'amt lāḥiqan, ḥawla ş-şina'at əltaknūlūjīyah zāt əlqīmah əlmādiyyah fī 'alam.
298. Ḥalāt Mālī 'ālām at-taknūlūjīyāt əlmutaqaddimah. Wānūnā li-infiṭāḥihā nawā' 'ālāmī tanafasī zī maḥtawā taknūlūjīyī 'ālī, lāsīma fī ḥayāt əlma'lūmāt, faqad wafarat tādriyiban mutaqaddiman limusā'adāt 'alā tawwīr al-buḥūt. Al-iqtisād ar-raqamī wətaknūlūjīyat əlma'lūmāt wəl-ittisālāt humā quṭb an-numuw wātadāt lil'umūm al-ijtimā'ī wəl-mālī.
299. Waqad āmkan إدخال Mālī fī 'ālām at-taknūlūjīyāt əlmutaqaddimah bifadl ta'zīz al-'ilm wəttā'īm fī nizām at-ta'īm, lāsīma '1' bīnşā' madārīs 'imtiyāzīyyə tənawīyyə tamkīn Mālī min al-musarakah walfā'iz fī al-'al'ab al-'ulamīyyah lid-dimāṭijīā al-'ālāmīyā li-ryādiyāt al-mā'lūmāt ; '2' at-tadrīb al-'ilmī wətaknūlūjīyī almutaqaddam ; '3' at-taqaşuş al-'ālī fī ba'd al-mīyādīn ; '4' taṭwīr al-buḥūt al-'ilmīyah al-'aşliyyah wāt-taṭbīqīyyah ; '5' watişmīm at-taknūlūjīyāt almutaqaddimah almutasāqīh wās-sūq wə-ḥisābah.
300. Ywaasil al-qitā' al-ḥirafī la'ab dawrah kamanzim ijtimā'ī, mimma yukhluq al-māzīd walmāzīd min al-wazā'if al-lā'iqah watantağ al-ḥiraf al-yadawīyah bishakl mutazāyid nahw al-şinā'ah. Ammā bialnīsbah lişinā'ah al-siyāḥah, fahiya tadīr jamī' al-mawāqī' al-siyāḥīyah fī al-bilād, waqad taṭawwarat al-siyāḥah al-dākhiliyyah bil'itāfah ilā al-siyāḥah al-qādimah min al-khārij. 'Alāwah 'alā dhālik, taṭawwarat şinā'ah thaqāfiyah ḥaqīqīyah, mimma addā ilā zīyādah kabīrah fī musāhamat al-anşita al-thaqāfiyah fī takwīn al-nātiğ al-mahallī al-ijmālī.
301. Uqad kufilat ən-najah əl-şinafiyya fī Mali biş-şaraka bayna əd-dawla wa əq-qitaş əl-xaş, ədi yastāyir fī əş-şinaşa min ajl tafsil əl-aqtaş əddaşima wa əl-aqtaş əttiknulujiyya ḥay ḥadd siwa.
302. Tukfal əl-qudra əttanafusiyya lil-muntağat əl-mahalliyya fī əl-aswaq ən-najīyya wa əl-iqlimiyya fī aşqab əttadabir əttarwiyya ədi ittaxadāt-ha əd-dawla, wa la siyma min ajl :
'1' Taşğīş wa ḥafz intaj wa taşbi'a silş wa xidamat dat nawfiyya ḥatte ;
'2' Taşğīş wa daşm siyasiyya taswiyya dinamiya wa futuḥat əssuq,
'3' Tanzīm munasabat tiğariyya wataniyya wa ḍiman muşarakat əl-muşağilin fī əl-munasabat əl-iqlimiyya wa əddawliyya wa '4' əttanqīb ḥay əl-aswaq dūn əl-iqlimiyya wa əl-iqlimiyya wa əddawliyya wa qahr-ha.
303. Bi-fadl tadaxxulat-ha fī əl-waqt əl-munasib, tamakkanat əd-dawla min ḥifz zumw qawi wa da'im ḥawali 10% fī əl-mutawassit sanawīyyan, bina'an ḥay tanazur əl-intaj wa əl-intajīyya wa əl-qudra əttanafusiyya fī siyak əl-intijam əl-mutağaddid wa taşaddud əl-aqtaş fī əl-zalam.

304. Tələb həy əd-dawla bədl zühud li-tamwil əl-iqtisad bi-şakl hətte. Wa əl-waqif həy əd-dawla, bəşda an adrakat nuqş tamwil əl-iqtisad, ədi yutaşarid həy hadaf əl-zumw əl-qawi wa ədda'im, istaqşafat wa həssanat zidat manabiş makkanat min al-huşul həy mustawa wa şuruş tamwil mitla mustawa wa şuruş əttamwil fi əl-buldan ən-naşa'a. Wahaka istuqşifat əl-imkaniyyat əttaliya: istiglal əl-manafid ədaribiyya ; wa taşbi'a əl-madaxxir maş tatawir əl-aşhum əş-şafbiyya ; əş-şaraka bayna əl-qitaşin əl-şam wa əl-xaş ; wa tiziyan tawjiya əmaliyat naql əl-muhajirin ; wa tahyiat əş-şuruş li-tiziyan imkan huşul əl-muşasat həy əttamwil əl-banki ; wa inşaq nizam tamwil şawil əl-amad li-l-istitmarat, fi zamla umur ; wa inşaq şunadiq əl-istitmar, wa şunadiq əd-daman, wa hisabat əd-daman əl-qaim həy əl-masadir əl-maşdiniyya ; wa ma ila dalik ; istiglal masadir xarişiyya hədida li-l-tamwil, wa la siyma maşraf ən-najah ən-najiy, wa ma ila dalik.
305. Wa bidalika, yaşib an yaşil əl-aitiman li-l-iqtisad həy mustawa yaşadil 80% min ən-natij əl-mahalli əl-zumali, wa min əl-mutawaqqaş an yartafiş əl-mustawa əl-hali li-l-istitmar əl-aşdabi əl-mubaşir şaşarat ađşaf həy həwali 3000 milyar franq afriqi, baynama min əl-mutawaqqaş an tatađaşaf tadafat əl-muhajirin arbaş marat fi şaqdayn qabl an taşhad inxizafan kabiran binaşu 900 milyar franq sifa fi şam 2063.
306. Wa qad taxallat Mali, fi siyak taşkid siyadat-ha wa iqtisadan minha həy ənnə əl-maşuna lam tuşawwir baladan qaş, həy şariqat əttamwil dihi li-l-zu' həy əttamwil əddaxili wa əttawaquf əl-murbih li-l-şanibayn.
307. Wa rabtat bişurat manhajiyya əl-istitmar əl-mubaşir fi əqitaş ən-naşat bi-l-istitmar fi əş-şinaşa əttaşwiliyya aw əl-hayakil əl-asasiyya : fi itar mufawwadat imtiyazat ən-naşat maşa əş-şarikat əl-aşdabiyya, fa-huwa yuşi əl-şawlawiyya li-şarikat ən-naşat ədi tuşarik maşa şarika li-l-itişalat əs-silkiyya wa əs-silkiyya wa əl-infraştruktur li-l-naql wa əş-şrab wa əl-şafmal əl-şamma aw şarika taşniş.
308. Wa id taşxud fi iftibar-ha zidat şawamil, minha '1' əddurus əl-mustafada min tarikh-ha ən-naqdi ədi şaliban ma takun muşlima ; '2' awşuh əl-quşur fi əl-şumla əl-muwahhada min hayt ən-najah əl-buldan ədi taşarak-ha wa intijam-ha əttşari ; '3' əş-şuşubat əl-mutaşaliqa bi-tanfiq əl-şumla əl-muwahhada li-l-şamaşa əttiqtisadiyya li-dawal şarb ifriqya fi əl-inşaq wa '4' istimrar inşaq nizam naqdiyy dawwliy hədid əxin fi zuhur, haytu satadşam əl-şumla bi-şuşul malmuşa mitl əđ-đahab wa ən-naft wa əl-litium wa əl-bilatin wa ma ila dalik. Anşaqat Mali şumla hədida maşa zidat dawla fi əl-minşaqqa əş-şuğrawiyya madşumat bi-maşadir-ha ən-naşafiyya.
309. diş maşari' al-haykala şilal fatrat al-intihāl lişam 2020m maş şurakā' şudad (al-Şin wa Rūsiā...) fi al-qita'āt al-istratijiyya al-raşisiyya (al-taqah wa al-bunyah al-tahtiyah al-ijtimā'iyah wa al-iqtisādīyah...) wa qad addat ilā taşassun al-zurūf al-maşişhiyah li-l-sukkān wa ilā taghayyurat iqtisādīyah mutaşaddidah, mimā şajjaşa şalā şalq al-şadid min al-wazā' if dhāt al-ajur al-jayyid fi al-qita'āt al-tanāfuşiyah wa al-wufrah fi sūq al-sil' wa al-şidamāt bijamīş anwā' ihā.
310. Wa qad addā al-inşifād al-kabir fi al-tafawutāt al-ijtimā'iyah wa al-faqr bisabab al-ziyādah fi daşl al-fard, wa tanmiyat al-anşita al-intajiyah, wa al-numū al-mutazāyid li-l-qita' al-haş ilā inşifād kabir fi anşita al-intaj għayr al-rasmī, maş tawallī al-qita' al-rasmī zimām al-umūr.
311. Wa addā numū al-anşita ilā nushū' maşakil fi al-yad al-şamila addat ilā taşawul numudhajī fi al-siyāşah al-sukkāniyyah. Wa qad addat al-şamūhāt al-inmāşiyah lil-bald wa al-manātiq al-muktaza bi-l-sukkān ilā qiyām al-şultāt al-waşanīyah, bi-tansiq maş al-manātiq al-maşniyyah, bi-taşmīl siyāsāt li-tazwid al-manātiq allatī taşānī min nuqş al-sukkān bi-l-māwārid al-başariyah al-lāzimah li-istaşmāl māwaridihā al-şabi'iyah al-muhtāmalah. Wa qad asfarat hādīhi al-siyāsāt, allatī ittaşadhat aškālan mukhtalifah, şan ziyādah fi şadad al-sukkān tataşāwaz bikathīr al-iskhātāt al-maştādah.
312. Wa qad atāşa diş tawayyiz dawā' il şammah li-l-taşlim inşā' nizam taşlimī fāşāl wa şamil qādir şalā takwīn muwātinīn waşanīn wa mas'ulīn wa hāmīlīn li-l-qiyam al-şaxlāqiyah li-l-mujtamaş wa muntajīn wa mubdişin yusāhimūn fi al-tanmiyah al-ijtimāşiyah wa al-iqtisādīyah lil-bald. Wa yatawā'am hādā al-nizam maş mustawā al-taqaddum al-muħraz fi al-maydan al-taşlimī (al-adwāt wa al-taqniyāt al-tarbawiyah ilā hadd kabir, wa al-mustawā al-şālī li-tadrib al-muwazzafin al-mutaşammisīn, wa isrāk muhtalif al-şihāt al-fāşilah wa mā ilā dālik) allatī tuşazziz al-tafawwuq şalā şamīş mustawāyāt al-taşlim.
313. Wa qad mamkanat al-siyāşah al-şihiyah al-istaşbāqiyah min inşā' nizam şihī mutah li-l-sukkān wa bitakālīf aqall, wa inşā' hayakil şihiyah dhāt mustawiyāt taqniyyah şāliyah jiddan hattā aşbahat al-hijrah al-şihiyah al-ān dhikrayah. Wa qad addā hādā al-nizam, allatī yarkizu şalā al-waqāyah wa al-nazāfah al-şihiyah wa al-şarf al-şihī wa al-tathqīf al-taqfihī wa għayrih min al-tadābir, ilā al-qađā' şalā al-amrād al-muşawwana wa su' al-taşālūq.

314. Wa idrākan li-l-buṣḍ al-jughrafī al-istrātījī li-murāqabat al-nizam al-ṣiḥī, ittaḥazāt al-dawlah ḥuṭuwāt li-ḍamān al-siyādah al-ṣiḥīyah lil-bald fī ʿĀlam tahdif fihi muḥāwālāt ʿĀlamīyah al-nuzum al-ṣiḥīyah ilā ǧaʿal al-sayṭarah al-ṣiḥīyah ḥudāh li-l-sayṭarah. Wa qad tamaknat min tajānub idārāt ṣiḥīyah min qibali al-munazamāt al-dawliyyah al-muntaṣibah ilā al-mustathmirīn al-dawliyyīn, wa taṭwīr al-qudrah ʿalā idārat al-ḥawbāṣ wa al-ḥawbāṣ, wa takṭīf ṣināʿat al-adwīyah wa šajjaʿa mā yusammā al-adwīyah al-taqlīdīyah.
315. Al-tadābīr al-muttaḥadhah li-daʿm al-taḥḍur, bimā fī dhālik '1' taṭwīr al-mudun al-šāhīyah ; '2' al-mafāriq al-ṣiḥīyah al-ḥadarīyah ; '3' al-istithmār al-ḥuṣmī fī tawāfur al-ḥidamāt al-ʿāmmah wa nawḥīyātihā, wa šabakat al-ḥayākil al-asāsīyah al-ijtimāʿīyah al-iqtisādīyah wa šabakat al-naql, wa '4' siyāsah iskān istaḥbāqīyah jiddan, addat ilā mā yālī: taḥassun kabīr fī nawḥīyat al-ḥayāh fī al-mudun; wa al-ḥuṣūl ʿalā maskan lā'iq li-dhaway al-dakhl al-muḥaddad wa ijād furṣ ʿamal kathīrah.
316. Wa mawarid māli al-māʿīyah maṣrūfah wa maṣabbā'ah wa tuʿālah bi-ṭarīqah mustadāmah li-taḥqīq ḥuṣūl al-jamīʿ ʿalā ḥidamāt al-māʿ al-šāmilah, min ajl al-musāhamah fī al-tanmiyah al-mustadāmah lil-bald.
317. Wa yusāhim al-sūr al-akhdar al-kabīr allatī tambīnāt fī muḥārabat al-taṣaḥur. Min ḥilāl al-taṭqīf al-bīṣī al-jayyid wa al-siyāsāt al-ʿāmmah al-maṣmūmah jayyidan, tatamā al-idārah al-qaḍāyā al-bīṣīyah bi-ṭarīqah ʿājilah wa tataḥafāz al-bīṣīyah bi-ṭarīqah ʿājilah. Wa yajri taʿzīz al-qudrah ʿalā al-waqāyah min al-ḥakhtār wa al-kawārith al-ṭabīʿīyah wa idāratihā, wa yatajammāʿ al-sukkān ʿalā al-taʿāwuf wa al-qudrah ʿalā al-taʿāwuf fī al-nuzum al-ikūlūjīyah, al-nuzum al-iqtisādīyah wa al-ijtimāʿīyah fī muwājahat taghayyur al-mānāḥ. Wa tatjallā ḥādihi al-murūnah fī muwājahat taghayyur al-mānāḥ aydan fī al-idārah al-raṣīdah li-l-mawārid al-zirāʿīyah - al-silfo - al-raṣwīyah wa mawarid maṣā'id al-asmāk min ḥilāl: '1' iṣrāk al-sukkān ; '2' idārat al-māʿ; '3' taṭwīr maṣārif al-aghḍīyah ; '4' taṭwīr al-baḥūt al-zirāʿīyah ; '5' tanmiyat al-ṣiḥah al-ḥayawānīyah wa al-nabāʿīyah wa '6' taʿmīn al-manāʿiq al-zirāʿīyah wa al-ḥarījīyah.
318. Wa ʿalā dhālik, aṣḥama al-ṭabaqah al-afdāl li-l-qawānīn wa ḍir maṣāriʿ al-ṣarf al-ṣiḥī al-raʿīsiyah fī al-ḥadd bi-ṭarīqah dāʿimah min al-ʿajaz wa al-tulūt wa al-izʿāj fī al-bīṣīyah al-maʿīshīyah li-l-sukkān min ḥilāl al-taghyīrāt fī al-sulūk, maṣ ḍamān al-wuṣūl ilā al-ṣarf al-ṣiḥī al-mustadāmah.
-
319. Wazdahar almuḡtama' almadani ayḍan bimubadarat muḡtama'īya taquduha rābiṭāt 'adīda lil-difā' 'an al-ḥuqūq, wal-nuḥūd bāl-mar'a wa-šabāb, wal-tanmiya al-iqtisādīya wal-ijtimā'īya lil-muḡtama'āt al-maḥallīya min khilāl tašjī' al-muntaḡāt al-maḥallīya wa-al-tarwīj lil-muntaḡāt al-maḥallīya. Waqad 'azzaz dhalik almuḡtama'. Waqad 'azzaz dhalik almuḡtama', wa-'alqā nazrat naqdīya mutazāyida 'alā kull min al-ṣuṭūrāt wa-niḡām al-ḥukūma al-'ālamī. Wa-'alāwat 'alā dhalik, fa-inna binā' qudrāt alayaate wa-šabāb wa-wuṣūluhum ilā 'āmilāt al-'intāj ḥaqīqat ḥaqīqa tāḥīḥ lahum imkāniya al-is'ām bi-šakl kabīr fī takwīn al-ṭarwā.
320. Wa-bil-nisba lil-mar'a al-rīfiya, addā taqlīṣ al-maḥām al-manziliyya wal-'intājiya min khilāl našr teknolūḡiyāt al-'ā'ila al-mā'īsiya ilā taqlīṣ al-waqt alladhī yastaḡriq al-'intāj wal-ṭnḡāb ilā ḥadd kabīr. Wa-'azzaz ḥādhā al-'iṭār bīṭāli musāhamah akbar fī idārat al-madīna, fa-ḡalā 'an tad'ibhim wa-istaqlāluhum al-mālī wa-imkāniya ḥuṣūluhum 'alā al-arāḍī wal-'itirmān.
321. Inna Šavwa al-ta'āwun juz' min ta'bīr mutanāsiq bayn al-'aškāl al-taqlīdīya wal-'aškāl al-'uḍwīya lil-ta'āwun. Watatamḥawwar al-'aškāl al-ḥadītha lil-ta'āwun ḥawla al-mabādī' al-asāsīya lil-ta'āwun al-taqlīdī, allatī tamtaddu min khilāl al-hayākil wal-ālīyāt al-ḥadītha.
322. Qad kaffafat al-tanmiya al-iqtisādīya wal-taqaddum al-ijtimā'ī min mu'araḡat 'umruhā qurūn 'uḡīrat 'anṣuran taqāfiān fī al-muḡtama' al-mālī; innahā ḥarakat hijrat al-sukkān. Hunāk 'adad mutazāyid min al-māliyyīn al-'ā'idīn ilā bilādihim min al-kāriḡ.
323. Fal-māliyyīn alladhīna ya'īšūn khārij al-balad, 'alā mustawā kull balad muḡāf, mundhamūn wa-mušārikūn fī al-buḥūt wal-rabṭ al-šabākī li-da'm tanmiyat Māli. Waqad samāḡat dināmiyatihim lahum bi-tawjīḥ kamiyyāt kabīra min al-masādir ilā al-hayākil al-waṭaniya al-lāmurakazīya, allatī tusta'malu bi-shakl mutazāyid li-l-istithmār fī al-bilād. Walahā ta'thīr tanzīmī wa-mālī kabīr fī ta'rīf al-siyāsāt wa-tasyīrahā fī Māli.
324. Wa-hunāk ayḍan musāhamah kabīra li-muthaqqafī al-šatāt fī al-ṭilāmaḡ al-jāmi'ī al-waṭanī.
325. Waqad aṣḡama tuwāsi'at qā'idat al-raḡā' li-fatraḡ ṭawīla fī al-ḥad min al-inḡirāf, fī ḡīn ann al-'anšita al-muta'addida al-ma'rūḡa fī 'aswāq al-'amal tušāḡil al-šabāb wa-taḡūluhum 'an al-muštarākāt al-dārrā (al-kahūl wa-al-muḡaddarāt) wal-mumārasāt al-mu'āda taš'īl (al-

bīgā'). Addā al-'inḥifāḍ al-kabīr fī al-faqr wa-ziyada al-dakhl ilā ta'zīz al-amn fī al-mudun wal-rījāf, mā 'adā ilā mināk min al-salām al-ijtimā'ī.

326. Waqad qāma 'amal al-muḡtama' al-ān, bisabab al-'athār al-mutarattiba 'alā al-šar'īya al-taqlīdīya, 'alā al-šiūr wa-al-ḥiwār wa-al-tasāmuḥ wa-al-'iḥtirām wa-al-wasāṭa wa-al-lu'ū' ilā al-'adāla.

327. Wa-hāḍihi al-qiyām tamkin al-munazama min al-isti'māl min wasā'il al-tanmīya al-kāssa bihā wa-ḡamān al-tamāsk li-musāhamat ḡamī' al-'unāšir fī binā' muḡtama' 'ādil wa-munšif wa-muntašim wa-muzdahir.

2.2. Al-sināriyūh al-badīla

328. Al-sināriyūh al-badīla lahā ḡarḍ ta'līmī min khilāl laft al-intibāh ilā al-'alāmāt al-taḥdhīriya wa-ḥudūthihā al-muḥtamal min ajl iḥtizāz tadābīr lidirā'ihā.

SCENARIO AL-ḲIDA' - DJIGUI MA FA

Yastanid hādā as-sīnārīo ilā ad-dīnāmīkiyāt al-muḡtalṭa al-mustamirra li at-tamzaq. Farḍiyatuhu ar-ra'īsīyah hiya ann ad-dawlah al-mālīyah, 'alā raghm min al-ḡuhūd al-mabḍūlah lil-tahdī'ah, lahā natā'ij mutabāyinah :: Lā tazāl al-ḥālah al-amnīyah ḥashah, ma' as-širā'āt al-mutaqāṭī'ah wal-tahdīḍ al-mustamir lil-ḡamā'āt al-musallaḥah wal-ḡihādīyīn. 'Alāwah 'alā dhālika, fa-in 'adam al-istiqrār as-siyāsī al-muzmin, allatī tatašammā bi-l-inqilābāt wal-tawatturāt al-'irqīyah, ya'īq al-islāḥāt al-mu'assasīyah, baynamā yudī ilā al-fašād wal-idārah ghayr al-fa'ālah fī al-qaṭā'āt ghayr as-sīyādīyah ilā tafāqum taḥaddiyāt al-ḥukm. Wa'alāwah 'alā dhālika, fa-in mushārahah Mālī fī taḥāluf as-sāḥil lā tazāl ḡumārat ši'ār, ma' ta'āwun iqīmī maḥdūd əl-yāyah wa fursah bā'īdah al-manāl, mimā yudī ilā tmaḥīš al-dākhil Taḥāluf Bled As-Sāḥil (AES).

HAKUMA

330. Lā yazāl al-wod' al-amnī hašan, ma' wujūd nizā'āt mutafarriqa fī ba'd al-manātiq, 'alā rağm al-ğuhūd al-mabzūla litahdī'at al-bilād. Wa lā yazāl wujūd al-ğamā'āt al-musallaħa wa al-ğahādīyīn yuškakl taħdīdan mustamirran.

331. Taħtam al-dawla al-šar'īya faqaṭ bif'āliyyat al-idāra fī manātiq al-siyāda. Wahī tazamman, bidarajat aqall, al-difā' wa al-amn wa al-'adāla, wahī ghā'iba 'amaliyyan fī majāl al-tanmīya al-iqtisādīya wa al-ijtimā'īya.

332. Wa lā yazāl al-balad yatismu bi'adam al-istikrār al-siyāsī al-dawrī, ḥaytu ta'til al-inqilābāt wa al-tawatturāt al-'irqīya istimrāriyat al-ħukm. Wa tataqaddam al-işlāħāt al-mu'assasīya bi-baṭ', wa lā yazāl al-fasād muškila ra'īsīya.

333. Wa ma' dhālika, lā tazāl hunak ğtūb min al-fasād al-mustašri. 'Alā rağm al-ğuhūd allatī tabdhuluhā al-sultāt al-'amma limuħāfaħat al-fasād, illā an ba'd al-ğtūb lā tazāl qā'ima wa aşbaħat munazama bi-şakl afdal. Wahī tatawwar ālakīl taj'aluhā duwaylāt ḥaqīqīya dāħil al-dawla. In mā yumayyizu hādā al-naw' min al-fasād huwa irtifā' mustawā dawran ra's al-māl allatī tuħaqqiquhā ḥafnat min al-afrād al-maħzūzīn allatī ğāliban mā yud'imuhum nizam al-dawla al-qā'im.

334. Fī majāl al-'adāla, lam tusfir al-işlāħāt allatī 'ujrīyat li-ista'ādati maşdqīya al-qadā' 'an al-natā'ij al-mutawaqqa'a. Ma'a dhālika, fa-in maşdqīya al-nizām al-qadā'ī tataħassan tadrijīyan. Faqaṭ aşbaħa 'āmilan min 'āmilāt al-istikrār wa yuşaji'u 'alā taṭwīr al-a'māl al-tijāriya bi-faħl al-taħdītihi allatī tamna'u ba'd al-tawaṭu' bayna al-qadī wa al-mutaqadī wa yukāfiħu bi-fa'āliya al-ğarīma al-'ilmīya wa huṛūb ru'ūs al-amwāl.

335. Wa ma' qallat al-ihtimām bi-qadāyā al-tanmīya, lam tawli al-dawla ihtimāmā kafīyan binizām al-taḥtī' alladhī lā yazāl ḍa'ifan. Fahī ta'ānī min tawjīh al-şurakā' wa ta'tamidu bi-şakl akbar 'alā al-tamwīl al-ħariğī. Wa lā yantij 'anhu numū' qādir 'alā taḥsīn al-zurūf al-ma'tsīya lil-sukkān allatī ta'ānī nasbat kabīra minhum min al-faqr.

336. Ta'ānī 'amaliyyat naql al-şulṭa min al-rukūd. Fa-al-dawla ghayr qādirah 'alā al-wafā' bi-iltizāmātiḥā fīmā yata'allaq bināql al-masādr wa al-maħārāt. Wa al-sultāt al-maħallīya nafsuhā ghayr qādirah 'alā tawlīd al-masādr al-'idāfiya al-lāzima wa ta'tamidu bi-şakl akbar 'alā al-masādr al-ħariğīya. Lā yal'ab al-sukkān al-maħallīyūn dawran kabīran fī 'amaliyyat şinā' al-qara'.

337. Idārat al-arādī laysat maṛḍiyya dā'iman. In taṭbīq al-ħukūm al-şar'īya wa al-tanzīmīya wa al-idārīya fī ḥaqq al-arādī ghayr kāfin. Wa lā yazāl hādā al-qatā' yatismu bil-muḍāraba 'alā al-arādī wa al-fasād wa 'adam qudrat al-sultāt 'alā istibāq al-manāz'āt wa taṭbīq ḥukūm al-maħākim. Wa tastamirr al-manāz'āt 'alā al-arādī wa tustakhdam li-aghraḍi 'ukhra.

338. Lā tatismu al-diblūmāsīya bi-al-tanawwu', ḥaytu taqtasi'u 'alā al-majāl al-amnī wa 'adad qalīl min al-şurakā' wa al-qitā'āt al-ijtimā'īya wa al-iqtisādīya wa al-thaqāfiya. Wa taqtasi'u ḥiyārāt al-balad al-siyāsīya wa al-iqtisādīya 'alā 'alāqāt waṭīqa 'ilā ḥadd mā fī al-mantiqa dūn al-iqlīmīya wa Āfrīqiyā wa baqīyat al-'ālam. Wa yamna'uhā hādā al-waḍ' min tanawwu' tijāratihā, ma' maħdūdiya wuşūlihā ilā al-sūq al-duwalī li-ra's al-amwāl, min bayn umūr 'ukhrā. Wa lā taqūm Mālī bi-taṭwīr ayy istirātījīya li-ista'māl al-furşa allatī yuṭīḥuhā ta'addud al-aqtāb fī al-'ālam li-ziyādat ta'kīd siyādatihā.

339. Wa tu'azziz al-'amaliyyat al-dīmūqrātīya ḥaqīqat an ihtimām al-dawla huwa ḡamān iħtirām ḥuqūq al-insān wa infāḍ al-qānūn. Ma'a dhālika, tatamayyazu al-mu'assasāt bitafaqquq al-şulṭa al-tanfīdhīya 'alā al-mu'assasāt al-dustūrīya al-'ukhra. Wa yatazāyad samā' şawt al-mujtama' al-madaniyy, walā yashakkil ba'd quwwa mu'āṭīya ḥaqīqīya. Tad'ir al-ħizb al-siyāsī bi-şakl mutazāyid ḍu'fihā bisebab tajzi'atihā wa tabda'u fī al-

IQTİŞODI

340. Wa‘udī ‘adam al-ihtimām bi-qaḍāyā al-tanmiya ilā al-ikhfāq fi ṣiyāghat wa-tanzīf siyasāt iqtīṣādīya tafḍīl ilā al-numūw al-mustadām. Hunāk taqallub fi mi‘adāl al-numūw. Wa-lā yazāl al-numūw al-iqtīṣādī mu‘tadīlan, wa-ya‘ūquh ‘adam al-istikrār al-siyāsī wal-amn ghayr al-mustaḡir. Wa-lā yazāl qita‘ā al-zirā‘a wa-l-ta‘dīn yu‘addīān dawran hamman, walākin al-iftiqār ilā al-tanwī‘ yaḥudd min al-furṣ al-iqtīṣādīya. Wa-yana‘aksu hādhā al-waḍ‘ fi mukhtalif qiṭā‘āt al-iqtīṣād min khilāl mā yālī:

- ◆ Ḥālat ṭāqa ghayr mardīya ma‘a makhāṭir al-fashal. Talbīyat al-iḥtiyājāt al-mukhtalifa min al-ṭāqa amr maqbūl walākin lā yazāl hunāk tahdīdāt bi-iḍṭirāb al-‘arḍ immā bisabab ‘adam kifāyat al-intiḡāz fi mā yata‘allaq bil-ṭalab wa/aw ‘adam imkāniyyat al-wuṣūl ilayh min ḥayth takālīf al-taḥwīl aw al-‘itimād ‘alā maṣādir al-tawrīd al-khārijīya;
- ◆ Yatadāhur niṣām al-naql wa-lā yatimmu iṣlāḥuhu bishaklin kāfin. Ta‘ānī mashārī‘ al-irshād min naqṣ al-tamwīl. Lā yazāl iḥyā‘ al-naql bil-sikkak al-ḥadīdīya khajūlan bisabab ‘adam iṣlāḥ al-sikkak al-ḥadīdīya wa-iqtinā‘ mu‘addāt jadīda (qaṭārāt wa-siyārāt). Yatadāhur al-naql bil-majārī al-mā‘īya al-dākhiliyya bisabab naqṣ al-mu‘addāt wa-l-bunyā al-taḥṭīya. Lam yatimmu iṣlāḥ shabakat al-ṭurūq al-ḥālīya kamilan wa-lā yazāl al-taṭawwurāt al-jadīda ta‘ānī min ma‘āyir al-jawdā. Lā yatimmu infādh ma‘āyir al-naql. Sharikāt al-ṭayarān al-maḥallīya fi munāfaṣa qawīya bisabab naqṣ al-aṣṭūl;
- ◆ Wa-ta‘māl al-zirā‘a ‘alā intāj al-kifāf wa-zirā‘at al-quṭn. Ta‘tamedu al-ziyāda fi al-intāj ‘alā haṭūl al-amṭār, wa-tawṣī‘at al-māṭā‘ akthar min i‘timādhā ‘alā taḥsīn al-‘illa. Waqtaṣarat al-mīkanīka wa-ghayrha min al-mumārāsāt al-zirā‘īya al-mubtakara ‘alā al-majālāt al-khāḍī‘a li-l-tanzīm. Lā yazāl tarbīyat al-māshīya awsa‘ nīṭāqan min kithāfat tazāyud al-nizā‘āt bayn al-muzārī‘īn wa-l-rawā‘ī;
- ◆ Qiṭā‘ ta‘dīn lā yazāl yahīmu istighlāl ba‘ḍ al-ma‘ādin, wa-lā siyamā al-dhahab, raḡm ṭarwāt baṭīn arḍih. Sayu‘addām taṣḍīr intāj al-dhahab biḥawālī 60 ṭonan sanawīyan bishaklin aṣāli fi al-ḥālāt al-khāmmīya dūn taqārīr, māmā lan yuqaddim illā qalīl min al-qīma al-muḍāfah. Sayubda‘ ma‘ādin istirātījīya ‘ukhra mithl al-līthīyum walākin al-imkānāt satakūn ghayr musta‘mala ilā ḥadd kabīr. Wa-saya‘īḥī qānūn al-ta‘dīn al-jadīd furṣan li-ziyādat al-masādir al-waṭanīya;
- ◆ Qiṭā‘ ṣinā‘ī tahīmuhu al-ṣinā‘āt al-ikhtirājīya wa-tajhīz al-muntaḡāt al-zirā‘īya. Al-dhahab wa-l-quṭn wa-l-māshīya, wa-muntaḡāt al-taṣḍīr al-ra‘īsiya qalīlat al-taḥwīl wa-sataḥallā ‘alā hādhā al-naḥw;
- ◆ Ya‘taṣir idrāj Mālī fi ‘ālam al-tiknūlūjīyāt al-mutaqaddima ‘alā qiṭā‘āt mu‘ayyana. Wa-lā yatawaffar al-tadrīb al-‘ilmī wa-l-tiknūlūjī al-mutaqaddim ‘alā nīṭāq wāsi‘ fi al-ta‘līm al-thānawī wa-l-‘ālī bisabab naqṣ al-masādir al-māddīya wa-l-bashariyya. Taṭwīr al-bḥṭ al-‘ilmī al-asāsī wa-l-taṭbīqī janīnī. Wa-yaḥudd hādhān al-‘āmilān min imkāniyyat al-wuṣūl ilā al-tiknūlūjīyāt al-mutaqaddima fi majālāt qalīla (al-ṣiḥḥa wa-l-difā‘);
- ◆ Lā yazāl taghayyur al-munākh wa-l-tadāhur al-bī‘ī yashakkilān taḥaddiyāt khatīra, mā yu‘addī ilā ziyādat al-ta‘arruḍ lil-ḡafāf wa-l-fayḍānāt. Kamā nashhad su‘ud idārat al-masādir al-zirā‘īya - al-ra‘awīya māmā yu‘addī ilā tadāhūr. Wa-yu‘addī ‘adam fa‘āliyyat siyasāt idārat al-masādir al-ṭabī‘īya ilā al-istikhlāl ghayr al-munḍabīṭ. Wa-‘alā ṣālika, fa-inna al-ṭufra al-dīmūḡrāfiya al-qawīya tafriḍu ḍaḡṭan mutazāyidan ‘alā nafs hādhīhi al-masādir allati tatadāhur bisur‘a ilā darajat taḥaddid wujūdihā. Wa-satatajallā ḥuddat hādhā al-tadāhur al-wāsi‘ al-nīṭāq fi azmat al-mā‘ wa-intishār al-nifāyāt min maṣādir mukhtalifa;
- ◆ Al-inti‘āsh al-khajūl li-l-siyāḥa alladhī yahimmu asāsīyan al-mu‘āṭizāt al-taqlīdīya al-ra‘īsiya wa-yazāl maqṣūrān ‘alā al-ājanīb;
- ◆ Yuwāṣil al-qiṭā‘ al-ḥirafī dawrahu kajihāz tanzīmī ijtimā‘ī, ḥayth yakhluq al-māzīd wa-l-māzīd min furṣ al-‘amal al-lā‘iqah, walākin al-muntaḡāt hiya fi mu‘ṣamihā min al-naw‘ al-ḥirafī wa-l-‘asrī ;
- ◆ Yazallu al-qiṭā‘ al-khāṣ muḥṣūran fi qiṭā‘ al-ta‘līm al-‘ālī, wa-lā siyamā al-tijārah, wa-lā siyamā al-tijārah. Wa-tashmalu anshitahtihā al-‘ukhra al-ta‘dīn wa-l-tajhīz al-zirā‘ī wa-l-naql. Wa-al-muntaḡāt al-maḥallīya laysat qādirah ‘alā al-munāfaṣah fi al-aswāq al-waṭanīya wa-l-iqlīmīya. Wa-lā tazāl al-waḥdāt al-ṣaghīra tahīmīn ‘alā qiṭā‘ al-tajhīz. Inna intāj salā‘ wa-khidamāt aqall jawdatan wa-‘alā nīṭāq aṣghar min al-salā‘ wa-l-khidamāt al-muntaḡa fi al-khārij lā yu‘aziz qudratahā al-tanāfuṣīya ;

◆ Wa-tastamirru ahammīyat al-qitā' ghayr al-rasmī wa-tazhharu ashkāl jadīda min al-faqr, mā yu'addī ilā istimrārihī wa-ihdāth taghayyurāt jadīda dākhilih. Wa-taḥbadh al-ashkāl al-jadīda min al-qīūd al-muttaṣilah bil-dakhl zūhūr anwā' jadīda min al-anshita al-muntaḡa lil-salā' wa-l-khidamāt fī al-qitā' ghayr al-rasmī.

342. Wa-'alā zālīka, ḥālat 'adadat 'āmilāt dūn ziyādat tadfūqāt al-istithmār al-khāṣ al-ajnabī wa-l-maḥallī, bimā fī dhālika '1' al-siyāsāt al-rāmiyah ilā tashjī' al-istithmār al-munḡar al-ḥawāfiz ; '2' ḡa'f adā' al-iṣlāḥāt al-iqtisādīya wa-l-haykalīya ; '3' inkhifāḡ mustawā al-madkhārāt al-waṭaniya wa '4' tawjīh al-i'tiqād ilā al-iqtisād nawā qitā' al-ta'līm al-'ālī ; wa-shurūṡ al-iqrāḡ ghayr al-muwāti'ah li-l-qitā' al-intāji lil-mashārī' al-ṣaghīra wa-l-mutawassita al-ḥajm wa-l-qitā' ghayr al-rasmī wa-tawjīh musāhamāt al-muḡtāribīn al-mālīya nawā al-ijrā'āt al-ijtimā'īya akthar min itijāhihā nawā al-qitā' al-intāji.

DEMOGRAFIYE WA MUJTAMA'

342. • Kamā annə 'adam ihtimām ad-dawla bil-siyāsāt al-'inmā'iyyah maḥsūs fī al-maydān al-ijtimā'ī. Kamā annə at-taqaddum al-muḥraze fī majālī at-ta'līm wa aṣ-ṣiḥḥah mutafāwit, ma' baṡ'i tazīyan mu'ashīrāt at-tanmiya al-bashariyya. Wa lā tazāl āwājḥ al-quṣūr qā'imah, lā siyamā bayn al-bī'āt al-ḥaḡariyya wa ar-rīfiyah.
343. • Fī majāl as-sukkān, fī ḡiyāb nahj istiḡāqī, yastamir at-ittijāh naḡw an-numū biniṣbah 3%, mimmā yudī ilā ḥālah lā tazāl fihā al-māṡāḡ ghayr al-mā'hūlah bil-sukkān, mimmā yuṣkil 'uḡbah amām istighlāl wa istighlāl imkānātiḥā, wal-iktidhāz fī māṡāḡ mu'ayyanah (mithl Bamako) ya'riḡ lil-ḡaṡar jamī' juḥūd at-tanmiya wa aṣ-ṣarf as-ṣiḥī.
344. • Wa nizām at-ta'līm muntaj walakinahu ghayr kāf. Wa taḡtawī natā'ij nizām at-ta'līm 'adād maṡlūḡah min al-muntajāt al-mudarrabah walākinnaha lā tatawāfaq ma' at-ṡalab fī as-sūḡ. Fī al-ḡaḡīḡah al-wasā'il (al-bashariyya wal-mālīya, wal-mādā al-'ilāmīyah wat-tarbawīyah) lā تولد al-muntajāt dhāt al-jawda allatī taḡtājuhā mukhtalif qitā'āt al-iqtisād li'azīz at-tanmiya al-ḡaḡīḡīyah. Wa yastamir at-ittijāh naḡw al-isti'māl al-ḡāṣṣ lil-khibrah al-ḡārijīyah fī ba'ḡ al-mayādīn al-mutaḡaddimah.
345. • Fī mithl hādhā as-siyāḡ min al-hashāshah, lā takūn ṣiḡḡat as-sukkān wa taḡdhīyatihim marḡiyyah. Wa tu'addī ziyādah at-taḡaddur wa al-juḥūd ar-rāmiyah ilā taḡṣīn maḡw al-āmīyah wa at-ta'līm al-madrisī ilā rabṡ an-nās bil-maṣādir al-ḡadīthah lil-ma'lūmāt aṣ-ṣiḡḡīyah wa at-taḡdhīwīyah. Wa yudī dhālika ilā taghayyurāt sulūkīyah (mumārāsah waḡā'īyah ḡayr al-amarāḡ wa naḡṣ al-taḡdhīyah) tus'him fī taḡṣīn ṣiḡḡat as-sukkān wa taḡdhīyatihim. Bid ann hādhīhi al-ḥālah lā tazāl maḡfūfah bil-mukhāṡir bisabab tadnī al-quwwah ash-shirā'īyah li as-sukkān wa ḡiṣāt al-mīzāniyyah al-waṡaniyyah al-mukhāṣṣah li-hādhā al-qitā', faḡlā 'an zuḡoor amrāḡ jadīdah tataṡallab mazīdan min al-mawārid ba'idā 'an mutanāwāl al-fuḡārā'. Sayustakhdīm as-sukkān b-shakl mutazāyid aṡ-ṡibb at-taḡlīdī, allatī yusahil al-wuṣūl ilā muntajātih wa ta'bī'ah b-shakl aḡḡal bi-faḡl at-ta'āwun ma' aṡ-ṡibb al-ḡadīthī. Wa ma' dhālika, fa-innahu sayustakhdīm dā'iman muntajāt ghayr maṣnū'ah bi-tarīḡah ṣaḡīḡah walā yatamallak al-ṣaḡbah fihā.
346. • Wa al-faḡar al-mustamir wa yazhar bi-ashkāl jadīdah. Wal-bilād ghayr qādirah 'alā 'aks masār intishār al-faḡar bidarajah kabīrah, wa min thamma istimrār al-ḡirman allatī yu'aththir 'alā juzī' kabīr min as-sukkān ma' mulāḡḡah ash-kāl jadīdah min al-qiyūd fī zurūf ma'īshah hādhā as-sukkān. Wa lam tukḡfaḡ at-tadābīr al-muttaḡadhah limukāfaḡat al-faḡar naḡā'ah aw tawzī'ah al-jughrafiyah, wa hunāka anwā' jadīdah min al-fuḡārā' tataḡaddā al-ma'āyīr at-taḡlīdīyah li-ta'rīf al-faḡar. Lā yazāl al-muwāti'n ash-shābb fī Mālī yata'aththar bi-sulūkīyāt al-ḡārijīyah as-salbīyah mithl istiḡlāk al-mukḡaddarāt aḡ-dārrah wa at-taṡarruf al-'unfi wa al-biḡhā' wa at-taḡlīd wa mā ilā dhālika. Innah ghayr muḡāji' wa yis'ād b-alkaṣl wa al-makāsib as-saḡīlah.
347. • Wa hādhīhi al-ḥālah al-maḡfūfah bil-mukhāṡir lā tu'iq bi-ay ḡāl min al-aḡwāl zuḡr ash-kāl jadīdah min at-taḡāmūn. Wa qad taṡallab at-taḡāmūn fī siyāḡ al-faḡar wa at-taḡaddur anwā'an 'ukhrā akthar fa'āliyyah fī as-siyāḡ al-jadīd. Wa huwa yataḡaddam wa yatarawwaḡ ilā ash-kāl 'ukhrā akthar mulā'imah li-as-siyāḡ al-jadīd ma' iḡfāz 'alā jawḡar al-mabādi' al-asāsīyah lil-mu'āwanah wal-mūsā'adah.

348. • Al-mujtama‘ al-madani munazzam bishakl afđal. Wa tansha‘ ālāf al-rābitāt ghayr as-siyasīyah allatī taghtī jamī‘ majālāt al-nashāt wa tadāfi‘ bifa‘āliyyah ‘an masālih ‘udā’ihā min manzūr at-tanmiya al-afđal. Wa hiya tastafīd min da‘m kathīr min ash-shurakā’: ad-dawlah, wal-jihāt al-mānih, wa as-şultāt al-maħallīyah, wamā ilā dhālika. Innahā tashhad ‘alā ħayawīyah al-mujtama‘ al-madani, wa tawaffir ba‘đ al-wazā’if wa tuħassin iħsās ‘udā’ihā bil-muwāṭanah. Innahum yu’akkidūn anfusahum bishakl mutazāyid ka-quwwah ma‘āndah.
349. • Tantaşir wasā’il al-i‘lām wa ash-shabākāt al-ijtimā’iyah ‘abr al-Internet. Wa tustakhdimuhā markaz al-şultah al-waṭaniyyah wal-kārijīyyah wa tuqaddim ma‘lūmāt ghayr ma‘thūqah wa mawjāhah lil-muwāṭinīn biṭarīqah takhda‘uhum badlan min tamkīnihim min fahm al-‘ālam wa al-musāhamah wafqān li-dhālika fī tatawwur al-bilād. Wa yu’ayyid hādhā al-wad‘ mustawā thaqāfah as-sukkān wa ta‘līmihim. Ma‘ dhālika, tata‘āwān as-şultāt tadābīr shujā‘ah bishakl mutazāyid litaħffī min hādhihi az-zāhirah.
350. • Tamkīn al-mar’ah mixt. Wa ‘alā raġm min ḡayāq al-fujāt, lā tazāl al-mar’ah aqall ħaṣṣan fī ṭarīq at-ta‘līm wa at-tadrīb wa al-‘amāl wa lā siyamā al-ħuṣūl ‘alā al-mawārid (al-ard‘ alā wajh al-ħaṣūş). Lā tazāl at-ṭābiq lil-qānūn raqam 2015-052 min 18 dīcembre 2015, allatī tađa‘ tadābīr li-ta‘zīz an-naw‘ al-ġinsī, yatrūk fujah kabīrah bayn al-nisā’ wal-rijāl ‘alā mustawā al-wazā’if al-intikhābiyyah wa at-tasmīyah.
351. • Yuwafīr waqt al-‘amal li-rapat bayt fī bī‘ah ḡadariyah fursah ḡaḡīqah min ħayth al-wazā’if al-ħadīthah allatī min sha’nihā ḡamān istiḡlāhihā al-iqtisādī wal-ijtimā’ī.
352. • Binnisbah li-al-mar’ah ar-rīfiyyah, lā tazāl al-waqt allatī yaḡḡīh fī maħām al-intāġ wa al-inġāb yaħudd min mushārahatihā fī idārat al-madīnah, kamā ann tadrībihā.
353. • Al-hijrah al-mustamirrah. Wa lam tu’addī at-tanmiya al-iqtisādīyah wa at-taqaddum al-ijtimā’ī ba‘đ ilā al-ħadd bī darajah kabīrah min al-faqar li-ta‘thīr ‘alā mumārāsāt hijrah as-sukkān. Wa tu’addī at-tadābīr al-qasriyyah allatī tatakhidhā al-bilād al-ūrūbiyyah wa bilād sha-māl afriqīya ilā i‘ādah tawjīh hādhih at-tadābīr ilā hadō al-bilād al-nāşī‘a al-ukhra allatī ħīya fī āmass ħājah ilā al-‘ummāl al-rakhīсах.
354. • Wa tu’addī al-bī‘ah al-iqtisādīyah wa al-ijtimā’iyah ilā saħb al-huwīyah wa ‘awdah al-ṭaqāl al-thaqafī ilā ad-dhuhūr. Wa tuşbih al-şawā’il al-mutā‘alliqah bi-ħālāt al-ḡiyā‘ wa al-inħirāf allatī ta‘ānī minhā al-qiyam al-thaqafīyah, wa taşawwur ba‘đ al-mujtama‘āt al-‘ithnīyah aw al-īqlīmīyah allatī tash‘ur bil-ḡarar aw at-tamīz aw at-turūk ‘alā al-ħāmish (nafs al-asbāb allatī adā ‘ilā at-tamarrud ash-shamālī) zurā’ī. Hadhān al-‘āmilān qawīyān bimā yakfī l-ḡalq ħālah tansīhib fiha hādhih al-mujtama‘āt ilā nafsihā, wa taṭālīb b-ḡaşā’ishā, wa taṭālīb bi-iħtifāfātihā wa waḡ‘uhā ka-madāwnāt sulūk wāhidah bā’istihdāf jamī‘ al-ākharīn. Wa hādihā yaj‘al min al-muħtamal ilā tawriḡ quwwah rāġicīyah tarjafī any fiḡah

SCENARIO AS-SINARIYU GHAYR AL-MAQBUL -- (ANTA) LA NAQBAL.

Yastand ħay al-sīnāryo ‘ilā al-taħawwul bā‘idān ‘an dīnāmīkiyāt al-kasr al-madfū‘a bāl-intaql. Farḡiyatuho al-dāfi‘a hiya ‘an al-dawla mutasāhila wa-lā tahtammu illā birafāhiyat al-ṭabaqa al-şaghīra min al-qādah al-siyāsīyīn wa-al-‘idāriyīn wa-‘ā’ilatihim wa-ħilāfā’ihim. Laysa ladayhā sulṭa wa-turākh mukhtalif al-jihāt al-fā’ila li-lqiyām bimā yumkinuhā faḡaṭ mu‘āqabat ṭabaqāt mu‘ayyina laysa ṭahdīdat ḡaḡīqīya - ḡattā fī ħālātī ‘adam al-‘imtithāl lil-

Ĥay huwa sinario etaraja. Wa yu’di dhalik ila faqdan injazaat almarħala al-intiqaliyya min ħayth al-ħukuma as-siyasiyya wal-iqtisadiyya wal-amniyya. Watataqarrar nafs al-asbaab allati tu’di ila nafs al-athar wal-azaamat as-siyasiyya wal-ijtimā’iyya wal-iqtisadiyya wal-amniyya biħayth tushakkil tadreejiyan threaten listiqraar al-umma wa waħdatihā.

əlintiqaaliyya min mukhtalif əlintikhābaat əlʕaammah limā baʕd əltaḥwiil. Wəʔatāḥat həzihi əl sulṭaat inhiyār injāzaat əlmarḥalat əlintiqaaliyya min ḥayt əlḥukm, mimmā ʕaddā bibuṭṭin walākin bistihbāt ilaa ḥālat min etiraaj. Yenḥār ḥaalaaf duwal əlsaḥil bisabab əlinqisamaat eleyndāriyya wəliftiqār ʕalaa lqiyaada. Yitazaayid ənʕidaam əlʕamān wəlfasād, mimmā yʕaddī ilaa intishār əlfawḍa. əlḥukūma tenḥār wal-bilād tatafateṭ. Wətsayṭur əljamaʕaat əlirhābiyyah əlmusallaḥa ʕalaa manaatiq wās'a min əlʕiqliim. Aṣbaḥat Māli buʕrah liʕadam əlistaqarār əlʕiqliimī wamaṣḍaran lilhijrah əljamaʕiyyah.

ƏD-DIFAʕ - ƏL-ʕAMN - AS-SIYADA - AL-WIḤDA AL-WAṬANIYYA

356. Wa tu'azzizu i'ādata ta'hīli as-sulṭāti at-taqlīdiyya wa mushārakatuhā fī idārat al-madīna al-ḥiwāra bayna al-mujtama'āti al-maḥalliyya. Wa 'ulūwata 'alā dhālik, hunāka ḥiwārun bannā' bayna al-adyān wa awjuh at-tāzuri al-ijtimā'ī al-qā'ima baynahā. Wa bidūni al-mushāraka fī al-mabādi' al-asāsiyya li ba'ḍihā al-ba'ḍ, tanjaḥu aṭ-ṭawā'ifu ad-dīniyya al-mukhtalifa fī tahyī'ati aḏ-ḏurūfi wa faḍā' li al-ḥiwāri al-munazzami alladhī yutīḥu lahā at-tadakhkhula biṭarīqatin akthara dīnāmikiyyatan wa taḍāfuran bishā'ni al-qadhāyā ar-ra'isiyya allatī tahummu al-mujtama'a bi ajma'ihi, sawā' kānat dhāta niḏāmin ijtimā'iyyin aw siyāsiyyin aw thaqāfiyyin. Wa yakfilu kullun minhumā ma'anā al-ḥifāza 'alā iṭārin li at-tamāsuki al-ijtimā'ī wa as-salām, wafqan li mabādi' al-ākhar.
357. Wa 'ala al-jabhat al-amniyya, lam tasta'mir al-juhood alati tabdiluhā al-sulṭāt al-intiqāliyya li-ista'ādati al-salāma al-iqlīmiyya. In masā'il al-difā' wa-al-amn ākhidhah fī al-rukūd fī al-bidāya qabla an tabda' fī al-tadahwur bilā hawāda. Wa-bidhāluka yusbih al-jaysh jayshan mufakkakan wa-sū' al-tadrīb wa-sū' al-tajhīz, wa-ghargirīniyya bisabab al-maḥsūbiyya wa-al-fasād. Tasta'naf al-hajamāt al-muntasira allati tushannuhā al-jamā'āt al-irhābiyya ḍid qiwāt Sūriyā al-Dīmuqrāṭiyya wa-al-sukkān al-madaniyyīn, mimmā yatasabbabu fī tashrīd al-sukkān dākhil al-bald wa-khārijah, mimmā yuthīru al-shukūk dākhil qiwāt Sūriyā al-Dīmuqrāṭiyya nafsihā wa-bayna al-sukkān.
358. Al-jamā'āt al-irhābiyya tattakhidh mawqifan, bida'm min rū'ātihā al-khārijīyyīn. Wa-yu'adī hādhā al-waḍ' ilā ghiyāb al-dawla kullīyan aw juz'iyan fī ajzā' mu'ayyana min al-iqlīm aw fī qitā'āt inma'iyya mu'ayyana. Yumkin lil-jamā'āt al-musallaḥa bilfi'lan an taḥall maḥall al-dawla min khilāl al-istiḥwādh 'alā al-amṭiyāzāt allati tatimmu naqluhā ilayhā 'ādatan.
359. Yatazāyad al-taṭarruf al-'anīf, 'alā raghm min fazā'at a'mālih, bisabab ifqār al-jamāhīr wa-al-ummiyya wa-batālat al-shabāb allati tusbih farīsa sāhila lil-tajnīd fī al-munazzamāt al-irhābiyya.
360. Lam ya'ud bi-imkān al-jaysh al-ta'āmul ma'a mahāmih al-malikiyya wa-ghāliban mā yanfajiru fī al-mashhad al-siyāsī min khilāl al-tamarrud wa-al-inqilābāt. Fī wāface al-taṣ'ūd al-taṭarruf al-'anīf wa-'ajz quwāt Sūriyā al-Dīmuqrāṭiyya 'an mawājihatih, tasta'īdi al-ṣulṭa al-quwā al-khārijīyya allati tusbih ḍāmīna li-salāmat al-iqlīm.
361. Kamā anna tarākhī al-dawla yu'arridu ḥudūd al-bald li-jamī' anwā' al-ittijā' bimā fī dhālika al-ittijā' bil-asliḥa (alladhī yumkin an yataḍahwar ilā širā'āt bayna al-duwal), wa-tahmīr al-mukhaddarāt, wa-ya'iz al-tawāṭu' bayn al-mašāliḥ al-waṭaniyya al-khāṣṣa wa-al-mašāliḥ al-ajnabiyya, mimmā yuqawwidu asās al-dawla dhātihā.
362. Asbaha al-bald bu'ra li-'adam al-istiqrār al-iqlīmī, ma' ishtidād al-širā' al-musallāḥ wa-al-jirā'ima 'abra al-ḥudūd wa-al-irhāb.
363. Wa-'ala al-ša'īd al-dākhilī, tuḥaddid al-ṣu'ūfāt al-iqtisādiyya tahmīsh sharā'ih mu'ayyana min al-sukkān alladhīna yamīlūn ilā ḍamān bqā'ihim 'alā qaid al-ḥayāh bi-istikhdām asālib ghayr qānūniyya.
364. 'alā raghm min ittifaqāt al-ta'āwun al-'askari, hunāk qadr kabīr min 'adam al-thiqah ma'a al-buldan al-mujāwirah allatī tad'ī ann Māli hīya "al-ḥalaqa al-ḍa'ifa" fī mukāfaḥat al-jirā'ima 'abra al-ḥudūd. Wa-kathīrā mā tamnaḥ hādhīhi al-'ākhira nafsihā al-ḥaqq fī al-tadākhul fī al-iqlīm al-waṭanī dūna al-tashāwur ma'a al-dawla.
365. Laqad asbaha al-difā' 'an salāmat al-arādī wa-ḥifz al-wiḥda al-waṭanīyya wa-iḥtiram siyādah Māli 'inda al-shurakā' al-khārijīyyīn sha'arāt jawfā'. Yatajāh al-mujtama' al-māli ilā al-inhiyār al-ijtimā'ī wa-al-akhlaqī, ma' i'tibār faqdan qiyaminā al-'ilmanīyya ghayr qābil lil-taghīr. Al-ta'līm wa-al-thaqāfa mutadāwirān li-daraja ann al-muwāṭin al-māli, wa-khāṣṣa al-shabāb, yajahilu tamāmā

qiyāmih al-mujtama‘iyya. Taktaşib al-qudiriyya wa-al-tatarruf al-‘anif ardiyya. Tatawāhad tataşhifāt al-mujtama‘ al-‘amīqa li-ħimāyat wa-tahdīth thaqāfatih. Fa-mustawāt al-ta‘līm (al-ta‘līm, wa-maħw al-ummiyya, wa-al-thaqāfa) manhīşah ilā darajat annahā lam ta‘ud qādirah ‘alā dafa‘ ‘ajilat tanmīyat ashkāl al-ta‘āwun wa-ħifzihā.

366. Hādhihi al-dināmikiyyah lā tadakhir şu‘ūd al-‘uşūliyya wa-al-tafakkuk al-ijtimā‘ī. Tatazāyad al-‘uşūliyya al-dīniyya wa-tafaqam al-tanāquşāt bayna al-‘awā‘if al-mukhtalifah wa-dākhilaha. Yudī al-takāthur al-ikhwāh wa-al-‘atā‘ ilā tajzī‘ masāhāt al-ta‘sirāt. In al-tashkīk fī asās al-adyān al-ukhra yukhalīq manākhā min al-tawattur wa-al-ta‘aşşub yu‘arridu al-salām wa-al-istiqrār al-ijtimā‘ī lil-khaṭar.

HAKUMA

367. • Wa yuwājih al-bald ‘ajzan tarākumiyyan fī al-ħukm fī al-majālāt al-ra‘isiyya lil-ħayāh al-ijtimā‘īya wa-al-siyāsīya wa-al-iqtisādīya wa-al-amniyya. Al-dawla al-mutasāhila bilā sulṭa wa-māhiratan fī al-takhallī ‘an al-ashyā‘ wa-al-qiyām bihā. Innahu yatrük mukhtalif al-jihāt al-fā‘ila li-al-qiyām bimā lā yumkinuhā qarbu ‘uqūbāt muqābil - faqaṭ did ṭabaqāt mu‘ayyana lā tushakkil taḥdīdat ḥaqīqiyya - ḥattā fī ḥalati ‘adam al-imtithāl lil-nuşuş wa-al-qawānīn allati taḥkum al-ħayāh al-‘amma wa-al-‘alāqāt bayna aşşāb al-masāliḥ. Innahu muhtamm faqaṭ birafāhiyyat al-ṭabaqa al-şaghīra min qādah al-şurṭa al-idārīyīn li-‘ā‘ilatihim wa-ḥilafā‘ihim.
368. • Innahu iqtirāb yatamayyaz bil-ḥamāqah wa-taḥaddī al-sukkān wa-al-ḍuğūt al-ijtimā‘īya ‘alā ajhizat al-dawla allatī tanğamis fī mawqif mutarākhī, ḥaythu yuwājih rigaajə al-iṭfā‘ī mawāqif taqa‘u taḥta mas‘ūliyyatihī al-waḥīda.
369. • Wa-‘ala al-şā‘id al-siyāsī, lam tasta‘mir al-işlāḥāt allati ajriyat fī a‘qāb al-jam‘īya al-waṭaniyya li-‘ādat al-taḥīl mim mā adā ilā khalal fī al-dīmūqrāṭīya. Tamīl al-aḥzāb al-siyāsīya, allatī asbaḥat akthar ‘adadan, ilā al-dīmāghūjiyya wa-yahāwilu al-jamī‘ al-iqtarāb min al-sulṭa al-qā‘imah. Al-şahāfah tatajāh naḥwa al-tandīd. Wa-ālīyāt al-‘arḍ fī al-mu‘assasāt mutaḥayyizah. Hunāk tawātu‘ bayna al-ṭabaqa al-siyāsīya wa-ba‘ḍ al-qādah al-mutajaddirīn alladhī yumaththiluhum wujahā‘ wa-zu‘amā‘ dīniyyūn. Yatimmu akhudh ‘amal al-mujtama‘āt al-lāmarkazīya karahīnah min qibal al-ṭunā‘ī ma‘ ihtimāl wujūd ḥālāt min al-rağbāt ghayr ḥamā‘iyah. Tu‘addī hādhihi al-muzāharāt ilā tafāqqum sū‘ al-idārah al-iqtisādīya fī al-bald.
370. • Kamā asbaha al-fasād wa-al-jarā‘im al-māliyyah amran şāyi‘an. Taşhar kaḥaqīqah lā yahtamm bihā aḥad li-annahā tu‘aththiru ‘alā jamī‘ al-ṭabaqāt al-ijtimā‘īya wa-al-miḥniyya. Wahum yatamatta‘ūn biba‘ḍ al-ḥadhar min al-sulṭāt al-‘amma allatī lā tabdhul ayy juhd li-mukāfaḥat mithl hādhihi al-āfah allati lā taktisib arḍiyah faḥş, bal tuşbiḥ ṭab‘ah thāniyyah lil-muwāṭinīn alladhī yaqbalūn bihā. Wahīya ‘alā ittişāl bijamī‘ al-qanawāt al-rasmīyah li-idārat al-a‘māl (al-idārah, wa-al-quḍā‘, wa-al-şulṭah al-siyāsīyah, wa-qitā‘āt al-iqtisād, wa-al-mu‘assasāt al-taqlīdīyah, wa-mā ilā dhālika) wa-taḥall maḥalluhā bisabab al-makāşib al-sahlah allatī tuqaddimuhā li-atbā‘ihā. Al-simah al-khāşşah li-hādihā al-şakl min ashkāl al-fasād wa-al-janūḥ huwa ann kulla muwāṭin yumkin an yusbih fāsīdan aw fāsīdan ḥasba mā idhā kānat maşāliḥuhu fī janb aw ākhir.
371. • Wa-lā tazāl thiqaḥ al-mutaqāḍīn ḍa‘īlah fī nizām al-‘adālah allatī lā yamliku al-mawārid al-māddīyah wa-al-bashariyyah al-kāfiyyah. Wa-lā tazāl nizām al-‘adālah yatamayyaz bil-fasād, wa-bi-ijrā‘āt maṭwalah ta‘zā bifaşl khaşşa ilā ‘adam kifāyah al-mawārid al-bashariyyah, wa-al-ḥawsibah, wa-‘adam infādh qarārāt al-maḥākim. Lā tazāl al-quḍāt mustaqillīn qalīlan ‘an al-mu‘assasāt al-ukhra, bimā fī dhālika al-şulṭah al-tanfizīyah wa-al-siyāsīyah. Wa-yatazāyad istikhdām ashkāl ukhrā min al-‘adālah ghayr ar-rasmīyah.
372. • Lam tatakhidh al-dawla al-mutasāhila al-khuṭuwāt al-lāzima li-tahdīth al-idārah. Innahu ghayr kāfi wa-ghayr af‘ālī. Tamayyaza al-‘alāqah bayna al-idārah wa-al-mustakhdimīn bi-al-takhallī ‘an al-maḥsūbiyyah wa-al-fasād wa-al-mu‘ālah al-murhiqaḥ li-al-malafāt. Wa-al-nizām al-idārī alladhī yata‘allaf min al-mawārid al-bashariyyah wa-al-wasā‘il al-māddīyah wa-al-ṭaḥnīyah wa-al-nuşuş al-taşhrīyah wa-al-tanzīmīyah khārij al-marāḥil fimā yata‘allaq bi-iḥtiyājāt al-mustakhdimīn. Wa-bimā anna al-ijrā‘āt lā tatamāşhā ma‘a al-wāqi‘ ‘alā arḍ al-wāqi‘, fa-min nāfilat al-qawl inna al-natā‘ij (in wujidat) aqall ḥasman.
373. • Wa-‘ala al-şā‘id al-dīblūmāsī, fa-inna al-mabādī‘ allatī waḍa‘at-hā al-sulṭāt al-intiqāliyya qad ḥallat fī al-martabah al-thāniyyah ‘alā marr al-sinīn. Tusbiḥ al-dīblūmāsīyah ghayr af‘ālīyah ma‘ wujūd

ittifāqiyyāt fī kathīr min al-aḥyān did al-bald, wa-al-mufāwaḍāt laysa musta'iddah jayyidan, wa-maṣāliḥ al-bald lā yatimmu al-difā' 'anhā jayyidan. Al-dawla al-mutasāhila lā yahtamm kathīran bi-ḥifz šūrat al-bald. Lā wujūd siyāsah malmūsah li-ḍamān wujūd al-dawla 'alā al-mustawāyāt al-maṭlūbah wa-ḥifz al-nafūdh al-thaqāfi wa-al-iqtisādī. Yu'addī hādhā ilā dawla ghayr shakhsīyah tusā'id 'alā takwīn šūrah ghayr mutaḥayyizah lil-bald ilā janb al-shurakā' al-khārijīyyīn.

374. • Lam tastafid Māli min al-istaqtāb al-mut'addid fī al-'ālam, allatī asbahāḥa ḥaqīqatan rāsikatan mundhu inshā' katlat jīwū-istrātījīyah wa-naqḍīyah ukhrā, fīmā yata'allaq bil-gharb, tushakkil buldān al-mujmū'ah al-'amūd al-faqīr lahā. Wa-al-wāqi' ann Māli lam taḍa' ay istirātījīyah li-ista'māl hādhihi al-furaṣah li-ziyādah takthīf siyādatihā.
375. • Nizām al-taḥlīl shibh ma'dūm. Wahīya ta'ānī min ikhtilālāt kathīrah mithl ta'adud al-jihāt al-fā'ila, wa-al-ṭadākhul bisabab al-nuṣūṣ, wa-tajzī' wadhīfah al-taḥlīl, wa-inḍifā' qudrat al-mawārid al-bashariyyah. Innahā al-saytarah al-kāmilah 'alā al-iqtisād wa-al-tanmīyah. Wahīya bil-aḥrā muḥallīyah fī 'aydī hayākil muwāzīyah mithl al-munazzamāt ghayr ḥukūmīyah wa-al-qitā' al-khāṣṣ.
376. • 'Amaliyyah al-lāmarkazīyah fāshilah. Wa-lā yūjad taghyīr iḡābī mutawaqqā' fī idārat al-bald min khilāl tanfīz al-lāmarkazīyah wa-itāḥat al-furṣah li-taqāsīm al-infāq al-'ām ma'a al-mujtama'āt al-maḥallīyah. Wa-tatānaqsu mabaḥith al-taḥwīlāt min al-dawla, wa-takād musāhamāt al-shurakā' al-khārijīyyīn tatawaqqaf, wa-lam ta'ud al-sultāt qādirah 'alā taghtīyah al-nafaqāt al-jārīyah. Al-sukkān ghayr mubālīn bil-'amaliyyah.
377. • Al-arḍ lā hiya mas'ūlah takhṣ al-dawla al-markazīyah aw al-sultāt al-maḥallīyah. Al-takakhunāt qawīyah li-darajatan al-'adālah lam ta'ud qādirah 'alā al-ta'āmul ma'a al-malafāt biḥajmihā. Al-širā'āt bayna al-mujtama'āt akthar 'adadan wa-fatkan. Lam ta'ud al-mustathmirūn min al-qitā' al-khāṣṣ wa-al-'ām yathiḡūn fī al-wathā'iq allatī tuṣḍiruhā al-idārah wa-al-qarārāt allatī tatakhadhuhā al-maḥākīm.

NAJAH ƏL IQTIŞOD

380. 'ala al-jaanib al-iqtışaadi, tukāfuḥ ad-daula li-waḍ' al-usus li-idārat al-iqtışād al-kulli wal-māliyya as-salīma. Ma'dal numuw al-nātiḡ al-maḥallī al-ijmālī aqall bikatīr min tawşīyāt al-jam'iyya al-waṭaniyya li-i'ādat at-ta'hīl wa-lā yasmaḥ bil-numuw li-şālīḡ al-fuqārā'.

381. Yu'zā inḥifāḍ al-numuw al-iqtışādī ilā al-iftiqār ilā tanwī' al-intaḡ, wa-'adam wujūd iştirātijiyāt badīla, wa-sū' idārat al-iqtışād. Wa-bithālīk, fa-inna al-iqtışād al-mālī yanḥar, wa-yatafaqam bisabab in'idām al-amān wa-'ajz al-ḥukūma 'an idārat al-mawārid wa-ḡadhb al-istithmār.

382. Fīmā yata'allaq bil-siyāsa an-naqdiyya, tata'āta Mālī ittijāh FCFA. Lā tazāl hāḍihi al-'umla mad'ūma bil-'umlat al-ajnabiyya mimma yudī ilā taḥdīd al-āḥarīn li-siyāsa an-naqdiyya.

383. Wa lā tazāl hunāka ḥawājiz tuḥāwil dūn taşḡt' al-istithmār al-khāşş al-ajnabī wal-maḥallī. 'alā raghm min wujūd madūnah, illā annahā tatajallā fī ḍu'f al-qudrah 'alā iḡtidhāb al-istithmār wa ta'minihī bisabab umūr min baynihā wujūd takālīf idāfiyah kabīrah tata'allaq bil-ikhtilālāt al-mu'assasiyah, wal-bī'ah al-kuqūqiyah, wal-mustawā al-iqtışādī wal-mu'assasī wal-dawlī, wamānāḡ iḡtimā'ī wa-siyāsī ḡayr munāsib (in'idām al-amn). Wa-taşmal al-'awāqib mā yalī:

a) Yu'ānī al-qitā' al-khāşş min al-taqazum. Wa-lam tastawfī şurūt tanmīyah al-qitā' al-khāşş. Al-qalīl min muşḡilī al-qitā' al-khāşş hum mujarrad asmā' kibār al-mas'ūlīn fī idārat al-dawlāt al-ladhīn yastafidūn min al-muştariyāt al-'āmmah. Fāl-istithmār al-khāşş al-ajnabī yakād yūn ma'dūmā;

b) Tanmīyah al-qitā' ḡayr al-rasmī. Wa-yu'dī tafāqum al-faqr ilā ziyādah yināw an-nashātāt ḡayr al-rasmīyah. Wa-tata'araḍ al-mu'assasāt ar-rasmīyah taḥta 'ab' al-munāfasah ḡayr al-'ādilah wal-ab'ā' aṭ-ṭarībīyah;

c) Al-ḡiyāb al-falī li-istithmār al-khāşş al-mubāşir bisabab ittijāh yaḍ'uf al-qudrah 'alā iḡtidhāb al-istithmār wa ta'minihī, wa yarḡu' dhālik, fī ḡumlat umūr, ilā wujūd takālīf idāfiyah kabīrah murtabīḥah bil-ikhtilālāt al-mu'assasiyah, wal-bī'ah al-iqtışādīyah ad-dawlīyah, wamānāḡ al-ijtimā'ī wa-siyāsī ḡayr al-mulā'imah;

d) Inḥifāḍ mu'addal inşirār an-nizām al-masrafī wan-nizām al-mālī al-lāmarkazī. Yatimmu tamwīl al-iqtışād ilā ḥadd kabīr min khilāl al-ḍakhār al-dhātī wal-ma'ūnah al-mutabādalāh. Wa-fī balad tarta'ī fihī nisbah al-faqr (şakş wāḥid min kulli şakşayn taqāriban), lā yatamakkanu min al-istithmār fī al-qitā'āt al-'intājiyah allatī tataṭallab rū'ūs amwāl kabīrah illā 'adad qalīl min al-ḡihāt al-fā'ilah al-iqtışādīyah;

e) 'Adam kifā'ah ad-diyūn, watarākhī ad-dawlāt taḥta raḡmat as-şurakā' al-kārijīyīn wa-lā sāyaṭ al-mu'assasāt Brīṭūn Wudz allatī tafruḍ rū'yatihā wa-barnāmajihā dūn al-qalīq bi-ansiyab al-aṭrāf al-ma'niyah. Wa-natījah dhālik, taqbal al-dawlah ayy naw' min al-musā'adāt al-mālīyah min al-muqriḍīn, wa-ḍālik zamānān ziyādah diyūnihā. Baydā' annahu hādhā ad-dīn ḡayr qādir 'alā ḥafz at-tanmīyah bisabab al-iftiqār ilā siyāsāt iqtışādīyah mutamaşkikah wa-ḍu'f qudrat al-mawārid al-bashariyah wahiyāklāt al-dawlāt;

f) Inḥifāḍ musāhamāt al-muḥtaribīn. Wa-tu'dī 'alāqāt Mālī aş-şabah ma'a baqīyat al-'ālam ilā inḥifāḍ fī tadfūqāt al-hijrah, wa-ḍālika fī ad-dākilāt al-nātiḡa 'an al-hijrah. Wal-mawārid allatī u'īd ilā al-watan fī sāq 'āṭisah iqtisādīyah mwajjaha asāsīyah ilā anfaqāt al-'ā'ilah dhat al-ūliyah (aş-şihḡah wal-ta'lim wal-ṭa'am).

384. • Wa yuqtaşir idraaj Maali fii 'aalam at-tiknooloojiyaat al-mutaqaddima 'alaa qitā'aat mu'ayyana. Wala yatawaffar at-tadrib al-'ilmī wat-tiknooloojī al-mutaqaddim 'alaa niṭaaq waasi' fii at-ta'leem ath-thaanawī wal-'ālee bisabab nuqs al-mawārid al-māddīyah wal-bashariyah. Taṭwīr al-baḡth al-'ilmī al-āsāsī wat-taṭbīqī janīnī. Wa yaḡudhdhāna al-'āmilān min imkāniyat al-wuşūl ilā at-tiknooloojiyaat al-mutaqaddima fii majālāt qalīla (aş-şihḡa wa ad-difa').

385. • Tas'at al-fajwa ar-raqamīya bishakl akbar bayna al-bilād wa baqīyat al-'ālam, walākin ayḍan dākhil al-bilād. In wuşūl Maali ilā tiknooloojiyaat al-ma'lūmāt wal-ittişālāt mandhifa wa yuqtaşir 'alaa al-munātiq al-ḥaḍariyah al-kabīra wa fī'aat ijtimā'īya mu'ayyana. Al-alyāf aḍ-ḍaw'īya wa nuzum naql al-ma'lūmāt al-ukhrā mutadahwira wa laysat waasi'at an-niṭaaq wa lā yumkinu al-wuşūl ilayhā.

386. • Tadaḥawwur idārat al-mawārid at-ṭabī'īya. In siyasat idārat al-mawārid at-ṭabī'īya lā tawqif tadaḥawwur al-mawārid az-zirā'īya - as-sīlfū - ar-ra'wīya wat-taqaddum al-kabīr liş-şahrā'. Lam taḍa' ad-dawla ayy siyasat fa'āla li-istībdāl al-mawārid al-ḥashabīya biṭāqah al-māḥaliyya. Wa natījat li-dhālīka, lā tata'azzaz al-quḍara 'alā al-wiqāyah min al-makhātir at-ṭabī'īya wal-kawāriṭh wa idāratihā wa yaftaqar an-nās ilā al-mawārid al-lāzima li at-takayyuf wal-marūna.
387. • Wa takād 'an takūn idārat al-mawārid at-ṭabī'īya ma'dūma, mimā yudī ilā tasāri' at-taşahḥur wal-mujā'āt wat-tadaḥawwur al-bī'ī 'alā niṭaaq waasi'. Wa yudī tajaddud al-munākh ilā tafāqum al-'azmāt al-insāniyya. Ma'a tadaḥawwur al-aḥwāl al-jawwīya bishakl kabīr, aşbahat al-mawārid al-mā'īya şahāiḥa bishakl mutazāyid wa sī'at al-idārah. Az-zirā'ah al-ba'īliyya wal-ra'ī fii inḥifād ḥād.
388. • Wa 'alā raḡm al-imkānāt az-zirā'īya - as-sīlfū - ar-ra'wīya al-muḥīma, tatamayyaz az-zirā'a al-maāliyyah bi'intāj al-kafāf wa zirā'at al-quṭn. Ta'tamid al-ziyāda fii al-intāj 'alā ḥuṭūl al-amṭār, wat-tawassu' al-munātiq akthar min 'itimādiḥā 'alā taḥsīn al-ḥilla.
389. • Wa 'adam kafāyah siyasat idārat al-miyāh taj'al al-intāj az-zirā'ī 'arḍatan lil-akḥṭār al-munākhīya, mimā yudī bidūr ilā 'adam al-amān al-ghidhā'ī.
390. • Wa yuqtaşir al-mīkanīyah wa ghayruhā min al-mumārāsāt az-zirā'īyah al-mubtakarah 'alā al-majālāt al-khaaşsa bit-tanzīm. Lam ya'ud al-quṭn qādiran 'alā akhdh makāniḥi fiş-şādirāt bisabab 'ajz ḥuṭūl al-amṭār. Lā tazāl tarbiyat al-māşhiyah awsa' niṭaaqan min kithāf al-zirā'ah, mimā yazīdu min an-nizā'āt bayna al-muzāri'in wal-ra'āt. Inḥifād mustawā al-fayādāt yuqallil bishakl kabīr min intāj al-asmak.
391. • Wa fii gḥiyāb siyasat ma'mūlah liṭ-ṭāqah, lā yumkinu lil-intāj wal-'imadād talbī al-ḥājāt min is'tihlāk at-ṭāqah. 'Ajz at-ṭāqah mazmūn. Wa yashkul inqitā' imdād al-kahrabā' 'ā'iqaḥ khaṭīrān amāma nashāt al-idārat wal-a'māl at-tijārīya wal-'āsr al-ma'īşhiyya.
392. • Wa yamtā'u as-siqā' aş-şinā'ī fii Maali bi-quḍara tanāfusīya 'āliya wa yaḥtāj bishiddah ilā is'tithmārāt jadīda. Fal-muntajāt al-istrātiḡīya (al-quṭn wal-ḍahab wal-ṭarwa al-ḥayawāniyya wa mā ilā dhālīka) lā tu'ajjaz illā qalīlan fi al-mawqi' mimā yudī ilā nuqs fursat al-'amal wal-dakhīl.
393. • Yufşil qitā' at-ta'mīn fi talbī al-taqawwulāt. Wa intāj al-ḍahab ākhdh fi al-inḥifād bisabab istinfaad ba'd al-manājim, wal-ma'ādin al-jadīda allatī min al-murājah an tazīd bi-darajah kabīra musāhamat al-qitā' fi al-iqtisād al-waṭanī imā annahā laysat fi marḥalat is'timāl maqbūla aw annad-dawla lam tamkin min ittikhādh mubādrāt ḥattā ta'ūd al-arbāḥ bil-fā'idah 'alā as-sukān. Lā tazāl şinā'at at-ta'mīn walīdah, wa fi 'aydī ash-sharikāt al-'ajāmīya.
394. • Bisabab 'adam kafāyat al-is'tithmār fii al-bunyā at-taḥṭīya, fa in-shabakat at-naql mutadahwira wa ghayr kafīyah li-darajat annahā lā tawaffir wasā'il at-naql lil-nās wa bā'athihim 'alā madiyāt kabīr min as-sana wal-'iqlīm. Takād şiyānat at-ṭuruq wal-ḥaraka al-jawwīya al-waṭanīya wa ḥaraka as-sikak al-ḥadīdiyya wa an-nahr fi ḥālah tawqūf tamm. An-nashāt al-iqtisādī ma'tal bishiddah.
395. • Lā tazāl ath-thaqāfah wal-ḥiraf was-siyāḥa mutakhallifa. Yuwāşilūn dūrāhum kamanzim ijtīmā'ī, mimā yakhlūq wazā'if lā tazāl maḥfūfah bial-makhātir ma'a taḥarruk al-muntajāt al-'ā'iliyya qalīlā jiddan ilā al-şinā'ah.
396. • Wal-bilād ghayr qādirah 'alā al-munāfaşa min ḥaythu al-quḍara at-tanāfusīyah lil-muntajāt al-maḥallīyah fii aswāq an-nātiya wal-iqlīmīya. Wala tazāl al-wiḥdāt aş-şaghīra tāḥīmīna 'alā qitā' at-tajhīz. In intāj şinā'ah wa khidmat dhāti naw'īyah aqall wa 'alā niṭāq aş-şaghīr min as-şinā'ah wal-khidamāt al-muntajīya fi al-ḥārij lā yu'azziz qudrataḥā at-tanāfusīya.
397. • Ta'zīz al-i'timād al-ḥārijī. Wa fii sāq at-takāmul dūn al-iqlīmī wa al-iqlīmī, yusbiḥu al-bilād masraḥan lit-tawassu' al-iqtisādī lil-bilād al-ukhra, mimā yaftaḥ al-bāb amāma jamī' anwa' al-muntajāt min hathihi al-bilād. Wa natījat li-dhālīka, satuta'arraḍu mukhtalif qitā'āt al-iqtisād li-munāfaşaḥ jāmiḥah ghayr mutawāzanah. Yatim khanq al-intāj al-maḥallī wa tuşbiḥ al-bilād sūqān is'tihlākīyan waasi'an.
398. • Al-'ajz fi at-tijārah ma'a baqīyat al-'ālam mazmūn. Wa yusāḥim al-'ajz at-tijāri fii a'qāb inḥifād al-intāj az-zirā'ī wal-qīma al-muḍāfah aş-şinā'īya, wal-inḥifād al-ḥād fi at-taḥwīlāt min al-ḥārij dūn nazīr min al-Maāliyyīn, fii tadaḥawwur mīzān al-madfū'āt.

DIMUGRAFIYA WA-L-MUJTAMA'

399. Wafi siyaaqi l-azma al-iqtisadiyya wal-amniyya, yatazaayad al-faqr. Wa yazdaad 'adad al-ashkhaas alladhina ya'ishuna taht khaṭṭ al-faqr ma'a mukhtaliḥ ashkaal al-ḥirman allati yantawi 'alayha dhalik: al-ṣiḥḥa wal-ta'leem wal-sakan wal-mayyah wal-mafariq al-ṣiḥḥiya wa ma ila dhalik. Al-ṭabaqaat al-ijtimā'īya wal-manaatiq al-ḍa'ifa hiya al-akthar taḍarruran.
400. Wafīma yata'allaq bil-sukkan, yatamathal al-ittijaah al-'aam fi inkhifaḍ al-khusūba taht at-tathīr al-ḥawāfiz al-ḥārijīya watamashyān ma'a ittijāh mu'ayyan lil-'awlama. Wa dhālika yu'addī ilā ittijāh tanaazulī fi mu'addal al-nuṭū' al-sukkānī.
401. Tu'addī al-idāra al-mutasaahila li-nizām al-ta'līm ilā nata'ij hamma min ḥayth al-'adād al-muṭlaq lil-muntajāt al-mudarraba walākinahā lā tatafaqq ma'a ṭalab suq al-'amal. Wal-wāqi' anna al-mawārid (al-basharīya wal-māliyya wal-mādīya wal-ta'līmīya wal-tarbawīya) al-munfaẓa lā tawallad al-muntajāt dhāt al-naw'īya al-jayyida allatī tahtājuhā mukhtaliḥ qiṭā'āt al-iqtisād li-ta'zīz al-tanmiya al-ḥaqīqiyya.
402. Wal-natīja al-ṭab'īya, min bayn umūr ukhra, hiya tadahwur ḥālat al-ṣiḥḥa wal-taḡḍiya. Wa qullat al-istiḥmār fi al-ṣiḥḥa wal-faqr taj' al-ṣiḥḥat al-nās maḥfūfa bil-mukhāṭir.
403. Yatafaqqam faqdan al-ma'ālīm al-thaqāfiyya bisabab al-faqr wal-ta'līm. Fa-al-marāji' al-thaqāfiyya al-taqlīdiyya ka-qīyam tafqīdu ta'thīrha al-ijābī walā ta'ād qādirah 'alā ḍamān adwārihā al-mutamathila fi al-ṣiyāna wal-istaqarār wal-tamāsk al-ijtimā'ī: wa-yarā al-mujtama' ghayr al-munazzam annā jamī' anwā' inḥirāf al-'urf tatawawar, wa-janūḥ al-'ahdāth, wa-'adam iḥtirām kibār al-sīn, wal-'uḍṭirāb fi at-tasalsul al-hirārī al-ijtimā'ī wal-'asrī, wa-ikhtifā' al-taṣāmuḥ, dūn an yakūn qādiran 'alā ijād ḥulūl.
404. Wal-natīja hiya id'āf kabīr lil-qiyām al-taqlīdiyya wa-haymanat al-fardīya. Lam ta'ād al-ashkāl al-taqlīdiyya li al-taṣāmuḥ lam tamtashā fi ay badīl qābil li al-taṭbīq. Yusbihūn ḍu'afā' wa-fardīyīn bishakl mutazāyid.
405. Al-mujtama' al-madani al-masīs wal-munqaṣim yatanaqqal bayn aqṭāb al-ṣulṭa. Wa hiya, sha'nuhā sha'n al-aḥzāb al-siyāsīya, tatismu bintishār hadafihā al-ra'īsī huwa al-inḍimām ilā markaz al-ṣulṭa li-difā' an maṣāliḥ al-sharikāt wal-maṣāliḥ al-shakhṣīya. Wa biddālika fa-inn dūrahā ka-quwwa mu'āḍiya yuḍa' fi al-martaba al-ṭāniya.
406. Tantaṣir wasā'il al-i'lām 'alā al-intirnēt wal-shabakat al-ijtimā'īya watustakhdimuhā markaz al-quwā al-maḥallīya wal-ḥārijīya. Innahum yuqaddimūn ma'lūmāt ghayr ma'mūna wa-muḥāyaza lil-muwāṭinīn biṭarīqa tukhaḍhuhum badlā min samāḥ lahum bifahm al-'ālam wal-musāhamah fi taṭawwur al-bilād. Al-sulṭāt 'ājiza 'an al-ta'āmul ma'a al-wad'.
407. Tamkīn al-mar'a ākhin fi al-inkhifaḍ. Wa-tu'addī al-ḥāla al-iqtisādīya ilā inkhifaḍ fi tamwīl al-'anāṭiz allatī tamkīn al-mar'a. Inna taṭbīq al-qānūn raqam 2015-052 fi 18 disambir 2015, alladhī yada' tadābīr li-ta'zīz al-naw' al-ijtimā'ī, tataxalla' anhu al-dawla al-mutasaahila.
408. Ādatan ta'hīl al-shar'īya al-taqlīdiyya muqanna'a. Tasta'mil al-ḥukūma al-sulṭāt al-taqlīdiyya li-ḥifāz 'alā al-ṣulṭa, fi ṣūrat al-mujtama' al-madani wal-aḥzāb al-siyāsīya. Wa-yaṭallaqūn ta'wīḍāt māliyya wa-mādīya fi al-muqābil, mima yusāhimu fi tafāqqam al-fasād wa-'adam sulṭat al-dawla.
409. Tafāqqam al-hijra fi muwājaha al-wad' al-iqtisādī wal-amnī li al-balad. Wa-yu'addī 'adam iḥtirām al-sulṭāt bi-l-tanmiya al-iqtisādīya li al-balad ilā tafāqqam al-'aṭāla wal-faqr, mima yajdhibu mazeedan wa mazeedān min al-shabāb naḥwa masārāt al-hijra al-muwājaha naḥwa al-buldan al-nāṣī'a badalan min al-hijra al-taqlīdiyya.
410. Fi 'ām 2063, lam ya'ād al-mujtama' al-mālī nuqtat marja'īya. Wal-faqr 'alā niṭāq wās' wa-l-ḥuṣūl 'alā al-ḥadāmāt al-ijtimā'īya al-asāsīya (al-ta'līm, wa-ṣiḥḥa, wa-ḥimāya al-ijtimā'īya, wa-mā ilā dhālik) ḍa'tf. Laqad intaṣarat faḥīḥat al-akhlāq wa-fisāduhā. Wa-yu'addī ḥadhā al-wad' ilā tafāqqam ḥālāt al-'iḥbāṭ wa-zīyāda ḥālāt 'adam al-tasamuh wa-zīyāda al-naz'a al-fardīya allatī tu'addī ilā intaṣār 'adam al-amn 'alā niṭāq wās'.

411. Nazaran li-tarākhī al-dawla fi al-difā‘ an waḥdat al-arādī wa-iḥtirām al-siyāda al-māliyyiḥya li al-shurakā‘ al-ḥārijīn, fa-qad ‘ād khatar taqsīm al-balad.
412. Māli fi wadi‘ ghayr maqbūl li ay ṭabaqa min al-mujtama‘.
- 2.3. Šavwa al-taghyīr wa-naḥariyyatuhu
- 2.3.1. Šavwa
413. Testənd hāzā Šavwa ‘ilā sināryo tajdīd "Māli Kūra". Kāmā yastamd mešdərəhū min al-tashkhīš al-istrātīgī alladhī ṭumma wdi‘uhū bishā‘n Māli wa tawšiyāt al-ḡam‘iyah al-waṭaniyah li‘i‘ādat al-taḥīl. Inna ṭabī‘at al-ṭamūḥ wa al-istaqbālīhīhī li-hāzā Šavwa wādiḥ li-ḡiddām li-‘idat asbāb:
- Naha Šavwa ‘alā madā arba‘īn ‘āmāh sātalqīq bitālī ‘idat ajyāl wa mu‘ḥam al-Māliyyīn al-ma‘nīn, āy ‘ulākā‘ alladhīn sayakūnūn ladayhim ‘aqall min arba‘īn ‘āmāh fī ‘ām 2063m lam yūladu ba‘d;
 - Hāzīhī fatrah tatawājj wa bīn nišf qarān wa ‘ashr sanawāt, wa min al-musallim bihī ta‘rīkhiyyan ann mu‘ḥam al-buldān al-nāšī‘ah najḥat fī hādhā al-rahān fī ‘atrāz zamāniyah mumāṭīlah. Bilṭab‘ī‘ lā yūjadu namūdhaj wāḥid li-takarrar wa al-zurūf mukhtalifah fī kulli balad
 - Wa min fatrah ilā ‘ukhra. Walākin hunaak thābitān: '1' wujūd Šavwa istaqbāliyyah wa '2' ḥamal hāzā Šavwa min ḡānib al-qiyādah al-qawiyah li-uzamā‘ al-siyāsīyyīn bīttawāṭu‘ ma‘a al-ḡihāt al-fā‘ilah al-iqtisādīyyah;
 - Yimathilu al-sukkān alladhīn taqall ‘āmāhum ‘an 15 sana 47.2% (waladhīn taqall ‘āmāhum ‘an 18 sana, ḥawālī 53.6 fī al-miyah) min majmū‘ al-sukkān. Wa sayamathilu al-sukkān fī sin al-‘amal 49.9% min majmū‘ al-sukkān, kamā sayazīdu min furaš al-balad fī taḥqīq al-‘ā‘id al-dīmūḡrāfī ‘idā būdilal al-majhūdāt li-tamkīn al-shabāb wa al-nisā‘ wa tanmiyat ra‘s al-māl al-bašarī;
 - Wujūd ‘imkāniyyāt wa furš iqtisādīyyah kabīrah;
 - Al-murūnah al-iqtisādīyyah lil-balad fī muwājahat al-‘uqūbāt wa al-taḥaddiyāt bijamī‘ anwā‘ihā.
 - Al-‘amāl fī i‘ādah šakl al-ṭakāmul min Ḥ AES mā yuwaffir ‘āfāqān ḥaqīqiyah li-tanmiyah iqtisādīyyah dhātīyyah li-hādhā al-maḥāl.
414. Lidhālīk yumkin li-Māli taḥqīq hāzā Šavwa ‘idā istafādat min mu‘assasāt dīmūqrāṭīyyah qawiyah wa qiyādah qawiyah wa istaqbālīyyah ‘alā madā fatrah ṭawīlah fī al-ḥukm al-‘ām lil-balad. Wa qad šīghat ‘alā al-naḥw al-ātī:

Māli, dawla ḡāt siyāda wa-mutaḥidha fī tanawwu‘ihā al-thaqāfī, mujtama‘ ‘ādil wa-muttaḥid, balad yatamaṭṭa‘u bi-ḥukm ḥatte wa-āmin, iqdād qawī wa-mutaqaddim, mustawā ‘ālīn min al-tanmiya al-bashariya wa-bī‘a da‘īm..

378. wa-yibgi adnāh wšf li-hāḡiḡi Šavwa::

"Ummə ḡat siyāda mutaḥidə fi tanawwu‘iha althaqāfi"

- Yitməđ damaan ad-difa‘ al-iqlimi min ħilāl quwwāt difa‘iya wa-amniya tağ‘al min Māli aħad al-juyūš al-muħtarifa fī al-‘ālam, ħayt (1) mawārid bašariyya kāfiya min ħayt al-kamm wal-kayf; (2) mu‘addāt munāsiba wa-‘ālīya al-mustawā; (3) qudra kabīra ‘alā at-tawāqu‘ wa-at-tafkīr al-istrātījī; (4) šinā‘a difa‘īya kabīra; (5) quwwat radd‘.
- Wa-yastand ad-difa‘ al-iqlimi ayđan ilā siyāsat ħasan al-jawār, wa-t-ta‘āwun al-‘askari bayn ad-duwal al-mujāwirah, wa-iħtirām salāmat al-arādī al-mujāwira, wa-at-taṭbīq al-manahijī limabda‘ ħall an-nizā‘āt ‘an ṭarīq al-ħiwār, wa-t-tanmiya al-mutađāfira "lil-manāṭiq al-ħudūdīya". Wa-qad arsā asās hāđihi al-mintaqa al-amniyya al-ltīhād al-iqtisādī li-Duwal Gharb Afriqīya allatī ansha‘at mintaqa difa‘i jama‘ī wa-i‘tadā‘āt jama‘īya;
- Māli dawla dhāt siyāda muħađda fī tanāwu‘ihā at-thaqāfi wal-lughawī wal-dīnī;
- Laqad ašbaħ al-ithhārīb wa-t-taṭrūf al-‘ānif, alladhīna ṭālamā haddadū al-wiħda al-waṭaniyya wal-amn wa-raħat bāl al-muwāṭinīn, šay‘an min al-māđī;
- Laqad ta‘azzizat rūḥ al-intimā‘ al-waṭaniy, wa-a‘ādat al-ṭawā‘if al-mukhtalifa iktišāf al-‘iṣ al-muškir al-jayyid alladhī ṭālamā mīzihā;
- Wa-ta‘azzizat al-wiħda wa-at-tamāsk al-waṭaniy bīreğū‘ ilā al-qiyām at-thaqāfiya wa-i‘ādāt taqīm al-lughāt al-waṭaniyya;
- Ṭawwarat al-adyān wa-ħāfazat ‘alā at-ta‘āyush as-salmī bayn al-adyān wa-dāħiluhā;
- Al-amn fa‘āl wa-šibh kāmil. Al-šusiyya al-ħaṭīra taħt as-sayṭara fī al-manāṭiq al-ħađarīya wal-reefiya ‘alā ħadd sawa;
- Wabi-fađl barāmij at-tarbīya ‘alā al-qiyām al-waṭaniyya li-‘ām 2024, yatakawwan al-mujtama‘ al-jadīd min muwāṭin Māli muta‘allim, aḳtar wa‘iyyan bīḥuqūqih wa-wājibātih, aḳtar iħtirāman li-qīmanā at-thaqāfiya, aḳtar ħimāya min al-inħirāfāt allatī tanquluhā ba‘đ wāsā‘il al-i‘lām al-ajnaḃīya, aḳtar ihtimāman bi-l-ħukm ar-rašīd wa-ħifāz ‘alā al-mumtalakāt al-‘amma, aḳtar musāraka bif‘āliyya fī ‘irsā‘ as-salām wa-at-ṭadāmun.

DOWLA MULLI HUKMI ZEYNA

- Aşbaħat dawlat Mâli dawlat istirâtiġiyah tanmûwiyah, ayy dawlat tahtamm, bil-'idâfah ilâ adwârihâ al-malakiyyah, biqadâyâ at-tanmîyah. Fahi tata'akkhalu 'alâ ħadd sawâ' (1) ka-'âmil muħafiz li-a'mâl al-jihât al-fâ'ilah al-ukhrâ watattaħidh imma tadâbîr taħfiziyyah aw taşĥiħiyah li-taħqîq ahdâfihâ al-iqtisâdiyyah wal-ijtimâ'iyah, wa-(2) kala'âbib min khilâl as-saytarah 'alâ ba'ḍ al-qitâ'ât al-istrâtiġiyah aw min khilâl tawħîd al-juħûd ma'a al-jihât al-fâ'ilah al-ukhrâ lil-qiyâm bi-istithmârât muntijah. Walâ yantaqiş hadhâ ad-dawr al-iqtisâdî min maħâmihâ at-taqlîdiyyah al-mutamaththilah fî al-amn wal-difâ' 'an al-muwâtinîn wamamlikâthim, walatî taqûm bihâ biqitdârah;
- Ladayhâ idârah ħadîthah wa-fi'âlah tatamatt'u bimumâres kâfiyyah wa-'âliyah al-jawdah, wata'lugh nisbat riḍâ mustakhdimî al-khidmah al-'âmmah ħawâlî 90% ;
- An-nizâm al-qadâ'î 'âdal, wat-taħakkhul al-'âm yuhayyî' al-zurûf al-ijtimâ'iyah wal-iqtisâdiyyah al-mawâtîyah lit-tanmîyah (manâkh al-a'mâl, wamukâfaħah al-fasâd, wamâ ilâ dhâlik);
- Aşbaħat ad-dîmuqrâṭîyah fî Mâli akthar tawâfuqan wa-tatmayyazat bial-fasl al-fa'âl bayn as-sultât, wa-'adad qalîl min al-aħzâb as-siyâsiyyah, wa-furaş ħaqîqiyyah li-tanâwub, wamushâraħah qawiyah min al-mujtama' al-madaniyy, watawâfuq fî al-âra' ħawl al-qadâyâ al-waṭaniyyah al-kubrâ;
- Tatasammi 'amaliyyat tanmîyah as-sultât al-maħallîyah bid-dînâmîkiyyah, khasatan min khilâl ta'zîz al-iqtisâdât al-ijtimâ'iyah wal-maħallîyah;
- Idârah al-arâḍî akthar shafâfiyyah. Tam ittikhâdh 'adad min at-tadâbîr, lâ siyamâ fî majâl al-'adâlah, li-ħafz al-salâm wat-tamâwuj al-ijtimâ'î;
- Ka-juz' min at-ta'kîd al-jadîd 'alâ siyâdatihâ, qâmat Mâli binta'iwî' sharâkâtiħâ fî jamî' al-majâlât;
- Tâlf'ah Mâli dawrân râ'idân fî qaṭb al-quwâ al-'afrîqîyyah;
- Akhadhat Mâli zimâm al-mubâdarah fî 'amaliyyat takâmul jadîdah li-inshâ' munazzamât jadîdah qâ'imah 'alâ qiyam as-siyâdah wal-difâ' 'an maşâlih ad-duwal al-mu'niyyah;
- Tâlf'ah Mâli dawrân riâdiyân fî mushâraħah Afrîqîyyah fî an-niḍâl min ajl (1) işlâħ al-mu'assasât al-duwaliyyah aw inshâ' mu'assasât jadîdah akthar tamthîlâ liltashkîlâ al-jadîd li-al-'âlam; (2) taghyîr al-khiṭâb ħawla al-qadâyâ mithl at-taharrub; (3) murâji'ah al-ittifâqîyyât mithl tathâlîq al-ħuqûq al-insâniyyah wal-difâ' 'an al-aqallîyât, allâtî tustakhdam bi-tazâyyud li-tarwîj anħirâfât tata'âraḍ ma'a thaqâfatina.

IQTİŞOQ QAWI WA MUTAQADIM

- Tamatalik ad-dawla al-istratijiya niżāman fa'ālan litakhtīt at-tanmīya wa idāratihā;
- Tadamman al-binyat at-taḥtiyya lin-naql mustawāan jayyidan min fataḥ al-bilād ma'a tatwīr mutawāzin liwusā'it an-naql al-arba'a (al-ṭuruq wa as-sikkak al-ḥadīdiya wa al-mamarrāt al-mā'īya ad-dākhiliya wa al-hawā') ma'a 64% 'alā al-āqall min ijmalī qār ash-shabaka al-khaṭṭīya, wa ḥawālī 3000 kīlūmītar min as-sikkak al-ḥadīdiya al-mabniya, wa 2334 kīlūmītaran min al-mamarrāt al-mā'īya aṣ-ṣāliḥa lil-milāḥa;
- Yūjadu fī al-balad zarā'a ḥadītha wa tanāfusiya wa ṣadīqa lil-bī'a liḍamān as-siyāda al-ghidhā'īya wa taḥsīn dakhil al-muntijīn;
- Wa ḍa'ala Mālī quwwa taṣḍīriyya zarā'īya;
- Tatawaffar at-ṭāqa al-jayyida wa al-kāfiya wa al-maysūra at-takālfīya fī jamī'an-ḥā'ī al-balad. Yahīminu 'alā mazij at-ṭāqa at-ṭāqāt al-mutajaddida wa ghayruhā min at-ṭāqāt ar-raḥīsa mithl at-ṭāqa an-nawawīya ma'a 70% min intāj at-ṭāqa;
- Wa aṣbahat al-ṣinā'a muḥarrik al-iqtisād: fa-l-qitā'āt ad-dā'ima ta'mal, wa yūjadu ṣinā'a litajhīz al-mawāres al-ma'daniyya, wa tukaththif at-taṣnī' naḥwa al-qitā'āt at-ṭāqnūlūjiyya dhāt al-qīma al-muḍāfā al-'āliyya. Wa bi-lāṭī, fa-inna al-qitā'āt-tānī sayarfa' al-ḥiṣṣa al-akbara min an-nātij al-maḥallī al-ijmalī ilā ḥawālī 40%, mad'ūman bi-ṣaklin asāsī b-ista'māl al-mawāres al-ma'daniyya wa tukaththif al-intāj aṣ-ṣinā'ī alladhī min al-muta'aqqā'an yumaththila ḥawālī 26% min an-nātij al-maḥallī al-ijmalī;
- Dakhalat Mālī 'ālam at-taqnūlūjiyyāt al-mutaqaddima wa ladayhā markaz lil-baḥūth al-asāsīya wa at-taḥbīqiyya fī mukhtalif al-majālāt: taqniyāt al-mālūmāt wa al-ittisālāt, wa at-taqniya al-ḥayawīya, wa ar-rūbūṭāt, wa mīkānīka al-qum, wa mā ilā dhālika;
- Yusāhim at-ta'adīn fī tanmīyat al-balad min khilāl idmājihī fī al-iqtisād al-waṭanī wa al-maḥallī;
- Wa yuwāsilu al-qitā' al-ḥirafīyyu qiyām dawrihi kajihat unzāmīya ijtimā'īya, mim mā yakhluq mazīdān wa mazīdān min furs al-'amal al-lā'iq, wa yitazāyad intiqāl al-muntajāt al-ḥirafīya naḥwa aṣ-ṣinā'a;
- Al-muntajāt al-maḥallīya qādiratan 'alā al-munāfasa fī al-aswāq an-nāṭīya wa al-iqtisādīya;
- Mustawā wa shurūṭ tamwīl al-iqtisād mumāthilatan limustawā wa shurūṭ al-bilād al-mutaqaddima, ḥaythu taṣil ilā 80% min an-nātij al-maḥallī al-ijmalī wa mi'ād al-istithmār al-ijmalī yablaghu 60% min an-nātij al-maḥallī al-ijmalī;
- Ansha'at Mālī, ma'a ba'ḍ al-bilād fī al-mintaqa al-far'īya, 'umlatan jadīda mad'ūma bimawāresihā at-ṭabī'īya.

RAFII' MIN NAJAH RIGAJIYE.

Nidhaam at-ta'leem fa'aala wa šaamil, wa yutiḥu tadreeb al-muwaatiniin al-waṭaniyyin al-mas'uuliin, wa yahmiluun al-qiyam al-akhlaaqiyyah lil-mujtama', wa yakoonuuna muntijjiin wa mubdi'iina, wa yusaahimuuna fi at-tanmiyyah al-ijtimā'īyah wal-iqtisādiyyah lil-bald; wa nidhaam aṣ-ṣiḥḥi mutah li-jamī' as-sukaaniin wa bitakaaliif aqall, wa hunaak hayākil ṣiḥḥiyyah dhāt mustawāyaat tignaniyyah 'aaliyah jiddan li-darajat an al-hijrah aṣ-ṣiḥḥiyyah lam ta'ud dhikraa. Wa haakadhā, zaadat nisbat as-sukaaniin alladhīna yaḥṣuluuna 'ala ar-rī'āyah dākhil dairat niṣf qutruha 5 kiiloomitiraan min 59 fi al-mi'ah ilaa 95 fi al-mi'ah; al-quḍaa' 'ala al-amraadh al-muta'addidah wa su' al-ta'aam b-mu'addal 'umr mutawaqqi' yablugh 76 sana; ḍamaān as-siyāda aṣ-ṣiḥḥiyyah lil-bald: al-quḍrah 'ala idārat al-awbiah; al-awbiah wa sana'at al-adwiyah wa at-tarwij lahaa wa mā yusammā bil-adwiya at-taqlīdiyyah; ma'a mu'addal numuw min raqmīn, yajibu an yakūna al-bald qādiran 'ala taḥqīq hadafihi al-mumaththil fi an yakūna min bayn al-buldaan dhāt ad-dakhil al-murtafi' lil-fard, 'inda 13900 dūlaara bi-ḥulūl 'aam 2063m; al-'adiid min al-wadhā'if dhāt al-ajir al-jayyid fi al-qitā'āt at-tanāfuṣiyyah wa wafa'at as-sil'a wa al-khidmaati bijami' anwā'ihā fi as-sūq; inḍafa'at at-tafāwutāt al-ijtimā'īyah wal-faqar inḍifa'an kabeeran binaw'i 10 fi al-mi'ah;

- tamallakat al-mintaqaat an-naaqiŝah as-sukaaniiyyah al-mawārid al-bashariyyah al-lāzima li-ista' māl imkānātihā ;
- yatazaayad intiqaḍ al-mujtama' al-madani likulli min al-sultāt wa nidhaam al-ḥukm al-'aalamī ;
- tamatta' at an-nisā' wa ash-shabāb bi-al-qudrah wal-furŝah lil-musahamah bishaklin kabeer fi takwīn at-tawrah wa idārat al-mudun ;
- an takūna ash-kāl at-taḍāmun at-taqlīdiyyah wal-ḥadīthah mutajānisah ;
- inḍafa' at ḥarakat al-hijrah wa 'ād majmū'at min al-māliyyīn al-muqīmiin khārij al-bald ;
- wa yaqūm 'amal al-mujtama', bisabab al-āthār al-mu'athirah 'ala as-shar'iyyah at-taqlīdiyyah, 'ala at-tashawur wal-ḥiwār wal-tasamuh wal-ḥirsah wal-wisātah wal-lujū' ilā al-'adālah. Wa hadhihi al-qiyam tamakkīnoo al-munazamah min al-istiḥādah min wasā'il at-tanmiyyah al-khāŝŝah bihā wa ḍamaān at-tamāskh limushārahah jami' al-'anāŝir fi binā' mujtmā' 'ādil wa munŝif wa munsajim wa muzdahīr.

DIR BI'YA DA'IM

- Jari iŝlah al-mudun wa-tatwafar laha ḳadamāt 'āmmah jayyidah wa-hayākil asāsiyyah ijtimā'iyyah - iqtisādiyyah wa-shabakāt naql. Aŝbah al-ḥuŝūl 'alā al-sakan al-lā'iq li-dhawī al-dakhl al-munḳafaḥ ḥaqīqah wāqi'ah fi Mālī;
- Mawārid Mālī al-mā'iyyah ma'rūfah wa-mu'abbā'ah wa-mudārrah bishakl mustadām li-taḥqīq ḥuŝūl al-jamī' 'alā ḳadamāt al-miyā' al-ŝāmilah;
- Tudār al-mashākil al-bī'iyyah bishakl afḍal wa-yutāḥfaz 'alā al-bī'ah bishakl afḍal, ḥaythu tartafi' nisbat al-arāḍī wa-al-manātiq al-maḥmiyah bil-miyā' min 14.14% fi 'ām 2023 ilā 30% fi 'ām 2063m;
- Fāl-nās ladayhim al-qudrah 'alā al-ṭakāfful wa-marūnat al-nuḥum al-īkūlūjiyyah wa-al-nuḥum al-iqtisādiyyah wa-al-nuḥum al-ijtimā'iyyah ma'a āthār taghayyur al-manākh.

2.3.2. Rābi'an - Nazariyyat al-ṭaghīr

416. Sitanda hadhihi al-nazariyyah ilā namūdhaj taṭwīrī jadīd (Mālī Kūrā ṭā Sīrā) yatamayyaz biḥuḥūr namādhij jadīda:

- Inshā' dawlat lil-quwwah wa-l-qānūn takful bāl-kāmil al-ŝuḥfah al-'āmmah min khilāl ṣalāḥiyātihā al-siyādiyyah wa-tu'azziz sultātihā wa-qiyādatihā min ajl al-sayṭarah 'alā al-qitā'at al-istrātiġiyyah li-l-taṭwīr;
- Tanmiyat rūḥ waṭanīyah salīmah ma'a mithālīyah al-qudah wa-al-shakḥsiyyāt al-'āmmah wa-al-idārah;
- Al-ṭaghīr al-mutakāmil li-nuḥum al-ta'līm li-ta'zīz ḥuḥūr muwāṭin muta'allim jayyidān wa-mas'ūl yatamatt' bi-l-qiyam al-akhlaqīyah wa-al-mahārāt al-lāzima li-l-tanaqqul fi ḥādhā al-'ālam al-mu'aqqad;
- (A) Taġyīr al-naḥj al-mutta'am bi-'ibārāt al-qaḍāyā al-sukkānīyah, alladhī sayunzar ilayhi al-ān 'alā annahu fursah ma'a al-tarkīz bi-wajḥ khāŝŝ 'alā al-dawr al-ḥāsim lil-shabāb;
- Ta'kīd siyādatihā tijāh al-shurakā' al-ḳārijīn wa-khāŝŝah fi iŝtikhlāl wa-taqāsim al-mawārid al-ma'diniyyah li-tamwīl tanmiyatihā.

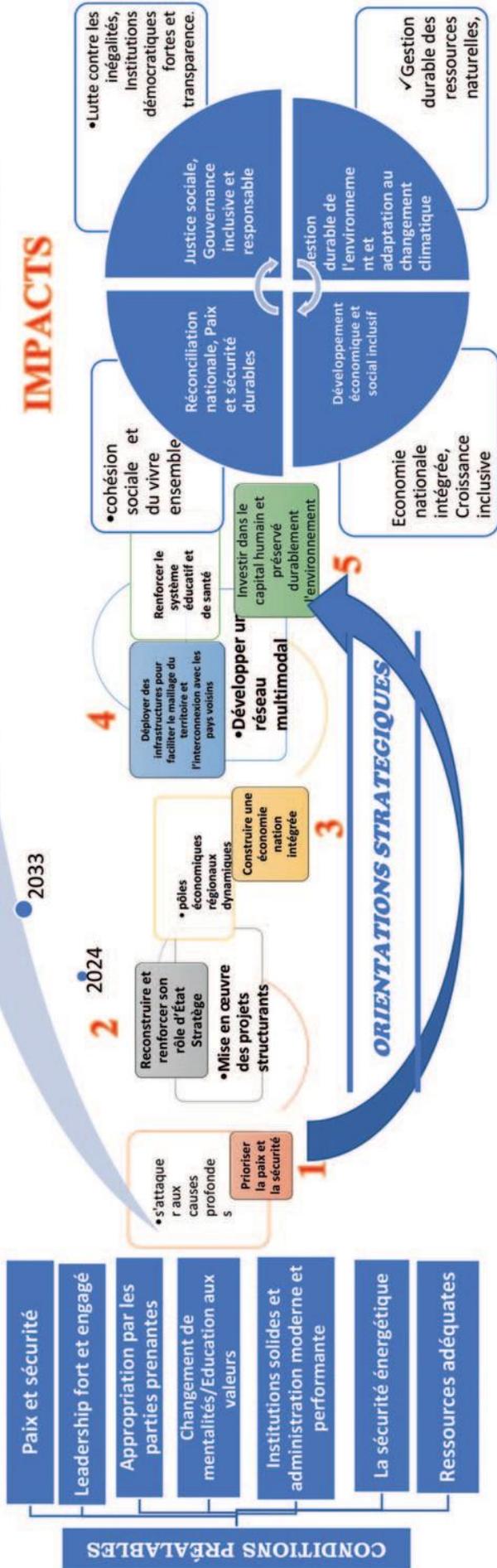
1. Al-Siyāq al-ḳālī Wa-tuwājih Mālī mundhu akthar min 'āqid 'azma mukallafah muta'addidah al-ab'ād mumkin an tu'riḍ tanmiyatihā wa-mustaqbalihā li-l-khaṭar. Wa-tatamayyaz hadhih al-'azma bīmā yālī:
 - In'idām al-amān wa-al-nizā' al-mu'assam: Wujūd jama'āt irḥābiyyah musallahah, wa-al-'unf dākhil al-mujtama'āt al-maḥallīyah wa-dākhiluhā, wa-al-hajamāt al-musallahah 'alā al-sukkān, wa-al-tasharrud al-dākhilī li-l-sukkān, wa-'azmat al-ḥimāyah al-ijtimā'iyyah;
 - 'Adam al-istiqrār al-siyāsī: al-inqilābāt, al-ṭawārat al-siyāsīyah al-hāshah, da'f al-mu'assasāt al-dīmūqrāṭiyyah;
 - Al-faqr wa-al-'adam al-musāwāh: Wujūd juz' kabīr min al-sukkān al-ladhīna ya'tshūn taḥt khaṭ al-faqr, wa-'adam al-musāwāh fi ḥuŝūl al-mawārid wa-al-ḳadamāt al-asāsiyyah ma'a wujūd shabakah ḍa'īfah min al-hayākil al-asāsiyyah...
 - Al-fasād wa-sū' al-idārah: Ikhtilās al-amwāl al-'āmmah, wa-liftiqār ilā al-idārah al-ilājiyyah fi al-idārah, wa-al-iftiqār min al-'iṭlāq min al-'uqābah, wa-liftiqār ilā al-ṭābū'a wa-l-mas'ūliyyah, wa-'azmat al-ṭāqah, wa-al-taḥaddiyāt al-latī tuwājihu al-'iqālīm al-nāshī'ah al-mazdahīrah wa-al-

dīnāmīyah; • Al-mujtama‘ fī faqdan al-qiyam wa-al-ma‘ālīm: ‘Arḍ mafhūm Ma‘āyah li-l-khaṭar bi-shiddah, wa-ta‘akul al-qiyam al-taqlīdīyah lil-nazāḥah wa-al-karāmah, wa-‘adam al-irtibāṭ bil-waṭan, wa-qulilat istiḳālīyah al-mujtama‘ al-madaniyy, wa-qulilat al-musārahah ma‘a naḡḡ murāqabah al-muwāṭinīn, wa-ghiyāb al-jadārah wa-l-ma‘rifah wa-al-‘amal lam ta‘ud fī aḡmīm qiyām al-mujtama‘ ... • Al-taḡaddīyāt al-bī‘īyah wa-taghyīr al-manākh: Al-jafāf, wa-tadār al-arāḍī, wa-izmāl al-ghābāt, wa-āthār taghyīr al-manākh ‘alā subul al-‘aysh.

2. Wa-fī muwājahat hādhih al-taḡaddīyāt, wujūd nuḡaṭ quwwah wa-furs. Yūzhar al-intiqāl al-ān ‘alā annahu fatrat tamziq. Wa-yajallī hadhā al-inḡitā‘, allatī yarghab fīhā al-māliyūn ‘alā nāṭiq wāsi‘ah, bi-wajh khāḡḡ fī: '1' al-iḡlāḡāt al-siyāsīyah al-hāmah; '2' al-qiyādah al-jadīdah fī al-ḡukūmah al-āmniyah wa-al-juhūd al-kabīrah allatī tabdhuluhā quwāt al-difā‘ wa-al-amān li-binā‘ al-qudrāt; '3' ta‘zīz mukāfaḡah al-fasād wa-al-jarā‘im al-māliyah; '4' al-ta‘kīd al-jadīd li-siyādah Mālī ‘izā‘ al-shurakā‘ al-kārijīn; '5' mubādirāt li-murāqabah al-mawārid al-waṭanīyah, wa-khāḡḡah mawārid al-ta‘dīn wa-al-mabādī‘ al-tawjīḡīyah wa-al-mashrū‘āt al-ramiyah ilā taḡwīl hādhih al-mawārid; '6' tazāyud dūrah al-ḡar‘īyah al-taqlīdīyah wa-al-‘urfīyah fī idārat al-ḡu‘ūn al-maḡallīyah.

Vision Mali 2063

Le Mali, une nation souveraine et unie dans sa diversité culturelle, une société solidaire et juste, un pays bien gouverné, une économie forte et avancée, un niveau de développement humain élevé et un environnement durablement préservé.

2.2. Ahdaf Šavwa

418. Wibitaaba ' nahj istibaaqi, yastaŋid ikhtiyaar ahdaaf mu 'ayana ilaa bayanaat haadiitha min thalātha bilaad našī 'a tatašamm bi-dīnaamiyaat iqtīšaadiya qawiya: Junuub Ifriqiya wa Morišius wa al-Maghrib. Junuub Ifriqiya, 'uđw fi majmū 'at al-Briiks, wa Morišius hiya duwal našī 'a yumkin an takoon bimaθābat mi 'yaar li-Maali fi hadfihā an tusbiḥ dawla našī 'a wa šina 'iya bi-ḥuluul 'aam 2063. Wahadhān bilaad fi minṭaqat Junuub al-Šaḥrā ' al-Kubraa qad yanṭabiq masaaruhumā al-inmaaa 'ī ayyidan 'ala Maali.
419. Bil'iqāfah ila dālik, ta 'd Fītnām wa Rwānda mi 'yaaraan li-siyāsaat wa ištirātījīyat al-murūna ba 'd al-ḥarb. Nazaran li-'awjuh at-ṭashābuh at-tārīkhīya wa al-jughraafiya wa al-iqtīšaadiya, yumkin i 'tibār Fītnām misaalan muhimman li-l-muqāranah fi Maali. Fi as-sinaat 40 al-maadiya, shahadat Fītnām taḥawulan iqtīšaadiyan dirāmaṭikiyan min balad faqīr ila iqtīšād našī ' nābiđ bi-ḥayaat. Wa qad tamma da 'm hadhā an-namuw min khilāl siyāsaat al-inftāḥ al-iqtīšaadi wa al-istithmār fi al-ta 'leem wa aš-šiḥa wa tashjī ' aš-šadiraat.
420. Bil'iqāfah ila hādhihi al-bilād, kānat al-ahdaaf al-tāmūḥa li-jadwal a 'maal al-ittihād al-Afriqi li-'aam 2063m li-l-'aqd 2033 bimaθābat mi 'yaar li-ba 'd mu 'ashshiraat Šavwa li-l-'aqd nafsih.

ӨL IQTISAAD: NUMU MUZDAWAJ ALRIQM

- **AL-NUMU AL-IQTISADI WAL-NATIJ AL-MAḤALLI AL-IJMALI / AL-QUWAH AL- 'AMILAH**

421. Yajib an to'addi ṭumoḥaat Maali al-qawiya ila ada' iqtisaadi qawi bimuṭawassit mu'addal numu sanawi min raqamayn (10%) lilnateej al-maḥli al-ijmaali (TCAM) khilal fatrat al-Šavwa. Bimu'addal al-numu hādihā, yajibu an yakoon al-balad qadiran 'ala taḥqiq hadafihi al-mumaththal fi an yakoon min bayn al-buldan dhat al-dakhl al-murtafa' lillfard, ma'a 13900 dolar fi 'aam 2063.

- **Al-istithmaaraat al-kabeera al-matlooba**

422. Wali-taḥqiq al-ahdaaf al-madhkoora a'la, yajibu wada' aaliyaat la-ijtaadh wa-ta'beeya mawarid al-tamween al-waṭaniyya wal-duwaliyya 'ala ḥad sawaa. Wa-yinbagi an yatarjam dhalik ila qufza kabeera fi mu'addal al-istithmaar (ka-nisba miyyawiya min al-nateej al-maḥli al-ijmaali). Li-dhalik yajibu muḍa'afa al-mustawa al-ḥaali (20.29%) thalathan marrat fi 'ufuq al-Šavwa (61.8%).

- **Haykal al-nateej al-maḥli al-ijmaali allathi yahiiminu 'alayh al-qita'a al-thanawi**

423. Yatajibu 'ala Maali an taqilil min 'itimaadiha 'ala al-qita'a al-awwali (al-zira'a) wa-an tutawwir qita'ī al-ta'aleem al-thanawi (al-šina'ī) wal-thālith (al-khidmaat) li-khaliq furaš 'amal akthar intajiya wa-tawleed mazid min al-dakhl. Min al-mutaweqqa' an yarfaa al-qita' al-thanawi al-ḥiṣṣa al-akbar min al-nateej al-maḥli al-ijmaali ila ḥawāli 40%, mad'ooman bishakl asasi bitakthif al-ta'meen wal-tašni'a, allathi min al-mutaweqqa' an yumaththil ḥawāli 26% min al-nateej al-maḥli al-ijmaali.

- **Al-ḥiraf al-yadiyya wal-siyāḥa wal-thaqāfa**

424. Sayuwāšilu al-qita' al-ḥirafi taqdim musāhamah kabeera fi al-nateej al-maḥli al-ijmaali. Tusahim al-thaqāfa ḥāliyan qalīlan fi al-nateej al-maḥli al-ijmaali, allathi min ghayr al-

mutaweqqa' an yataghayyar bihülül 'ām 2063m 'alā al-ragħm min al-ziyada ila 3.6%. Min al-mutaweqqa' an tanmu 'aawaad al-siyāħa 'ala madā al-'uqūd li-tašil ila 3 milyār franq Afriqi.

• **Tamweel al-iqtisaad**

425. Wali-tamweel Maali hadafaha al-ṭamoħ al-mumaththal fi al-taħawul al-ijtima'i wal-iqtisaadi, yajibu an tajid aaliyaat mubtakara la-ijtaadh mawarid al-tamween. Wa-ṭālik, yajibu an yasil al-aitiman lil-iqtisaad ila mustawa yu'ādil 80% min al-nateej al-maħli al-ijmaali, wa-min al-mutaweqqa' an yartafi'a al-mustawa al-ħaali lil-istithmaar al-ajnabi al-mubashir 'ashara marraat ila ħawāli 3000 milyār franq Afriqi, baynama min al-mutaweqqa' an tazdaad tadfūqāt al-muħājireen bishakl kabeer fi ghibūn 'ishrīn sanaa qabl an tashhad inḍifā'an kabīrān binā' 'ala 900 milyār franq Sīfā fi 'aam 2063

NAJAH RIGAJIYA DA'IM

• **ẒINFYAD MIN ALFIQER WALḤIMAYA ALIJTIMA'İYA**

426. Fī ħīn an ma'dal intishār alfaqr lā yazāl 'inda mustawā maqliq fī Mālī alyawm (44%), yajibu an yanfakhid bishakl kabīr ilā 10% faqaṭ bihülül 'ām 2063. Wa min ajl alqaḍā' 'alā ħādhīhi alāfa, fa inħisān tazwī' altharwah alwaṭanīyah šarṭ asāsī li'irsā' usūs al'adālah walmusāwāh alijtimā'iyah. Ma' 0.24 min mu'ashshir ġayyī, satakūn Mālī min bayn akthar albulad mūsāwāh fī al'ālam bihülül 'ām 2063m. Yumathil alwusūl ilā miyāh alšurb al'āmīyah lijamī' al-sukkān awlawīyah fī 'ām 2063m bim'adāl 100%.

• **Al-ta'lim wal-šihah**

427. Wal-istithmār fī al-ta'lim wal-šihah wafqan limukħṭaṭāt madrasīyah wa-šihīyah šārimah amr bāligh al-'ahmīyah li'inħisān maħārāt wa'intaġīyah alquwā al'āmilah al-mālīyah. Kamā ann tanfīz mashrū' aljāmi'ah al-iffirā'iyah waljāmi'ah ħasb al-mantīqah, kamā huwa al-ħāl bī al-mashārī' aljāriyah ħālīyyan fī Sīkāsū wa-Gā'ū wa-Timbuktū wa-Bāndīyāgarā wa-Kāys, sayusā'id 'alā ziyādat naql al-ma'ārif al-mutaqaddimah watadrīb al-akħšā'tyīn wal-baħth al-'ilmī fī albalad.

428. Bihülül 'ām 2063m, yajibu 'alā jamī' al-ṭifl al-musajjal fī al-madrasah al-ibtidā'iyah ikmāl al-dawrah bi'adnā mustawāyāt al-qirā'ah wal-kitābah wal-riyāḍīyāt wal-maħārāt al-raqmīyah al-maṭlūbah. Wabāl-mithl, yajibu an yakūn kharījū al-ta'lim al-thānawī wal-'ālī 60% min kharījī al-'ulūm wal-ṭiknūlūjiyā. Fī āfq al-Šavwa, ya'īsh mutawassiṭ Mālī 76 'ām, laysa faqaṭ bifadl al-taṭwīr al-ħiyākl al-'āsyah al-šihīyah: 160 mustashfā min al-mustashfayāt al-marja'iyah al-'ulā tim bīnā'uhā watajīzuhā binišbah muwazafīn min našīb al-fard min al-šihah maḍrūbah fī arba'ah (4), aw 25/10000, walakin aydan min ajl taghtiyah ijtimā'iyah afḍal min qibal AMO wa RAMED wa-ḳiṭṭah ta'mīn šihī wa RAMU (62% min al-sukkān)

429. Wa Mālī ṭāmūħah fī Šavwa al-jadīdah. Ma'a kulla mā sabaq, tāmalu an takūn fī al-bulad dhāt mu'ashshir al-taṭwīr al-bashārī al-murtafi' bihülül 'ām 2063m bimu'ashshir yuqaddar bī 0,880.

INFRAST өл hayākil al-āsāsīya wa at-tiknolūjiyāt

өл hayākil al-asāsīyyah lil-naql wa-l-ṭāqah

430. Yajibu an tusbiħ Mālī al-markaz al-tijāriyy, kamā kānat fī al-māḍī, wa an takūn bimasābat 'ubūr. Sayataṭallabu dhālika taṭwīr al-bināyah al-taḥṭiyah lil-naql, ma'a binaa' al-ṭuruq al-sirā'iyah wa-l-sikk al-ħadīrīyah wa-l-mamarāt al-mā'iyah allatī tarbiṭu manāṭiq al-bilād wa-kadhālika al-buldān al-mujāwirah. Inna taṭwīr al-bināyah

al-taḥṭīyah al-asāsiyyah, mithla al-ṭuruq wa-l-mawānī' wa-l-sikk al-ḥadīriyyah wa-l-kahrabā', amr ḍarūrī litayṣīr al-tijārā wa-ḥafz al-namū al-iqtisādī wa-taḥsīn naw'īyyat ḥayāt al-nās. Wa biḥādihā al-ma'nā, bḥulūl 'ām 2063m, tam rafaṣ 64% 'alā al-qalīl min iġmālī al-shabakah al-khaṭīyah, wa-binaa' ḥawālī 3000 kīlūmītar min al-sikk al-ḥadīriyyah, wa 2334 kīlūmītar min al-mamarāt al-mā'īyyah aṣ-ṣāliḥah lil-milāḥah.

431. Lā yazāl al-ḥuṣūl 'alā al-kahrabā' yumaththilu taḥaddiyan kabīran fi baladinā. Wa-ta' tamidu jamī' al-qitā'āt 'alā al-kahrabā' (al-ṣinā'āt wa-l-ṣiḥḥah wa-l-ta'līm wa-l-khidamāt wa-l-mu'āhil). Bḥulūl 'ām 2063m, yajibu an yaḥṣul mā lā yaqillu 'an 9 min kull 10 Mālīyīn 'alā al-kahrabā', wa-ma'a al-siyāsāt wa-l-istrātījīyāt al-waṭanīyah al-mukhtalifah li-ṣāliḥ ta'zīz al-ṭāqāt al-mutajaddidah, yumkinunā an naḥḍuf ilā 70% min 'intāj al-ṭāqah min maṣādir mutajaddidah bḥulūl 'ām 2063m.

• **al-Tiknūlūjiyā wa-l-ibtikār wa-l-ḍakā' al-ṣina'ī**
 432. Yajibu 'alā Mālī tashjī' al-ibtikār wa-riyādat al-a'māl li-ṭnshā' a'māl jadīdah, allatī yumkin an tusa'id fi istīqār mi'ad al-baṭālah wa-ta'zīz al-namū al-iqtisādī. Taṭwīr al-tiqnīyāt al-dījītāliyyah huwa al-asās li-ta'zīz al-iqtisād, allatī yahīminu al-ān 'alā 'intāj al-qīmah al-muḍāfah 'alā niqāṭ 'ālamī. Wifqan lil-ṭamūḥ al-mu'lan, sayastaṭī'u 95% min al-Mālīyīn al-wuṣūl ilā al-Internet bḥulūl 'ām 2063.

433. Sa'ada binā' al-qudrah al-ākādīmīyah aydan fi ta'zīz taṭwīr al-mawāhib wa-l-mahārāt fi majāl al-ḍakā' al-ṣina'ī, faḍlan 'an tawṣī' nāṭiq 'ibtikārāt al-ḍakā' al-ṣina'ī allatī talbī ḥājāt al-zirā'ah wa-l-ṣinā'ah wa-l-khidamāt.

ӨL MU'ASSASAAT ӨL ƐAAMƏ WƏL ҺAKUMA.

434. Wəmən ərəmuri tēhiyə bə'ahə mustaqirə lə-siyasat wəl-ḥukm ar-rašid lə'ijteḗab əl-'istithmar wə-ta'ziz an-nəmu ə-ləqtisadi wə-ḍamān əl-'istixdaam al-fa'āl lil-mowārid əl-'āmma.

• **Idraak ar-rašwə wə-šafāfiyya fi-l-mīzāniyya**

435. Ma'a inxifaḍ mušīr idraak ar-rašwə (28), lā yazāl al-fisād yumathil taḥaddiyan kabīran li-ḥukumat Mālī 'alā raghm min ḍir tənfiḗ siyasāt mukāfaḥat ḥāḍihi-l-'āfa. Wa ma'a ḥālika, sā-tastamar əl-ġuhūd ḥattā tašil al-bilād ilā mušīr idraak ar-rašwə (CPI) 70, mimmā yadfa'uhā ilā ṣufūf aqall al-buldan rašwə fi-l-'ālam. Fī-mā yata'allaq bətənfiḗ əl-mīzāniyya, tahtif Mālī ilā an takūn šafāfiyya tamāman bḥulūl 'ām 2063m ma'a mušīr maftūḥ lil-mīzāniyya yablugh 100/100.

• **Riḍā mustakḍimī-l-ḥidmat əl-'āmma**

436. Wə-yazīd tawfīr ḥidamāt 'āmma tatismu bil-fa'āliyyə wə-kifā'a min at-ṭiqa wə-riḍā 'an ḥāḍihi-l-ḥidamāt. Fī-s-sīnāriyyō al-marġūb fihi, sayakūn 90% min al-mustakḍimīn riḍīn 'an ḥidamāt al-'āmma bi-ḥulūl 'ām 2063

Jedwal 5 : Nugsu niyyaat Šawwa

N°	Unwan mu'ašir	Qyam almarjiyah 2023	Qyam ittijah				Masdar tahqiq	Ĥaykal mas'ula
			2033	2043	2053	2063		
1	Numuwu PIB (%) TCAM	4,9	11,9%	10	10	10	INSTAT/DNPD	INSTAT/DNPD
2	Mu'dal Istiřmar �l-amma (bi % li PIB)	24,6	19,7	41,2	51,3	61,8	Tagrir	INSTAT
3	Structure du PIB (Part des secteurs dans le PIB)						Tagrir	INSTAT
4	- Qit'o lowali	35,6	30,8	25,8	20,8	15,8		
5	- Qito' řani	19,5	25,2	30,2	35,2	40,2		
6	- Qito' řaaliři	36,7	36,2	36,2	36,2	36,2		
7	Nasib qito' Masaani vi PIB (%)	6,44	11,44	16,44	21,44	26,44	Tagrir	INSTAT
8	Nasib hiraf vi PIB	24.2	26.5	29	32	35	Tagrir dirassa	CPS-SICAIEPIP
9	Hajimu amaliyaat nagli muhaajirat (bi miliyar FCFA)	507.6	1015.2	2030.4	1500	900	Tagrir	CPS-CI
10	Intimad liqtisad (ke % min PIB)	31.7	55.6	69,2	70,4	80,5	Tagrir	INSTAT
11	Iraadat siyaaha (bi malayin)	-	985	1 400	2 000	3 000	alĥawliye al-iřřa'iyye	DNTH
12	Nasba řaqaafa vi PIB	1,3	2	2,30	3	3,60	alĥawliye al-iřřa'iyye	CPS/CJ
13	Mu'dal duyun	50,4	53,4/65	70	65	55	Tagrir	DGDP
14	Hajimu istiřmar xaariji mubaařar bi miliyaraat)	290,1	606,4	1212,8	2425,6	3 032	Tagrir	CPS/CI
15	Nisba řabaka truq asfalant (%)	4.02	8.5	16	32	64	Tagrir DGR	DGR/CPS/ETC
16	Lin�aire additionnel de routes bitum�ees (en KM)	40	1000	1000	1000	1000	Tagrir DGR	DGR/CPS/ETC
17	Lin�aire de voies ferr�ees construites (km)	643	1200	1800	2100	3000	Tagrir SOPAFER	SOPAFER/ETC
18	Lin�aire de voies navigables (km)	1308	1600	1800	2000	2334	Tagrir COMANAF	COMANAF/ETC
19	adad �l-mzaari' �l-muřahhazah (b�al- �laat) (b�al- �l�af) �l-qimah �l-marji' iyah	69, 1	111,8	184,2	303,9	501,5	Tagrir DNGR	DNGR
20	Kmiyať 'intaaj alĥub�b (mily�n řon) fi almi'at min altakn�l�jjiyat wal-ibtik�rat allati 'atamadaha al-muntij�n al-zir�iyy�n.	10,288	15,500	23,405	35,341	53,365	Tagrir EAC	CPS/DNA
21	Kamyat b�dhuur al-qutn al-muntija (bi-�l�f al-atnaan)	30	80	100	100	100	Tagrir IER	IER

22	Intāj al-ḥum (1000 aṭnān).	690	1 570	1 670	1850	2000	Tagrir DNGR	DNGR
23	Intāj al-lḥūm (bil-ālāf min aṭnān)	99,7	275, 3	508, 2	938,1	1 731,5	Tagrir	DNPIA/ CPS SDR

N°	Intitulé de l'indicateur	Qyam almarjiyah 2023	Qyam ittijah				Masdar tahqiq	Həykal mas'ula
			2033	2043	2053	2063		
24	Quantité de lait collecté (en milliers de tonnes)	13,6	22,8				Tagrir	DNPIA/ CPS SDR
			165,6	212,1	275,2	338,7		
25	Aménagements pastoraux	630,9	2 120	3 320	4 520	5 720	Tagrir	DNPIA/ CPS SDR
	Superficie (en milliers d'ha)	46	106	166	226	286		
26	Taux d'accès à l'électricité	55,8	82	90	100	100	Tagrir	Wizara Təqa
27	Production d'électricité (en MW)	587	2397,1	5078,2	8271,9	13474,0	Tagrir	CPS/MEE
28	Dont énergie solaire	7,2%	59,9%	59,9%	59,9%	59,9%	Tagrir	CPS/MEE
29	Lignes électriques (en millier de KM)	10,9	12,9	14,9	16,9	20	Tagrir	CPS/MEE
30	Taux de pénétration des énergies renouvelables dans le mix énergétique	11,3	40	50	60	70	Tagrir	Wizara Təqa
31	Nombre de classes construites (en milliers)		50	100	150	200	Tagrir	CPS/SE
32	Nombre d'universités		5	2	2	2	Tagrir	CPS/ SE
33	Taux d'achèvement du primaire avec les niveaux minimums de compétence requis en lecture, en écriture, en mathématiques et en compétences numériques	-	80	90	100	100	Tagrir	CSP/Wizara Ta'lim
34	Taux des diplômés de l'enseignement secondaire et supérieur dans les filières STEM (%)	-	40	45	50	60	Tagrir	CSP/Wizara Ta'lim
35	Taux d'incidence de la pauvreté (%)	43,9	32,0	25,0	16,0	10,0	Tagrir	INSTAT
36	Revenu/ tête	2517	3048	5 000	8 110	13 900	Tagrir	INSTAT
37	IDH	0.428	0.550	0.650	0.750	0.880	Tagrir	INSTAT
38	Taux de chômage	6,4	7,3	7,0	6,4	5,2	alhawliyə al-ihsā'iyyə	ONEF
39	Espérance de vie à la naissance	58,6	62	70	73	76	EDSM	INSTAT/CPS
40	Taux de mortalité (pour 1000 habitants)	9,0	5,1	4,8	4,0	3,2	EDSM	INSTAT/CPS
41	Taux de mortalité infantile (pour 1000)	54	25	15	9	5	EDSM	INSTAT/CPS
42	Taux de couverture des médicaments essentiels par la Intaj nationale	93	100	100	100	100	DPM	DPM/DGSP

N°	Intitulé de l'indicateur	Qyam almarjiyah 2023	Qyam ittijah				Masdar tahqiq	Həykal mas'ula
			2033	2043	2053	2063		
43	Taux de mortalité maternelle (pour 100000 naissances)	325	194	138	98	70	EDSM	INSTAT/CPS
44	Ratio personnel de Santé/ (pour 10000 habitants)	6	10				SIGRH	DRH
			90	100	150	160		
45	Nombre d'hôpitaux de 2eme référence construits/mis à niveau et équipés	-	20	20	20	20	Tagrir	CPS WIZARA SIHA
46	Nombre d'hôpitaux de 3eme référence construits/mis à niveau et équipés	10	19	28	37	46	Tagrir	CPS WIZARA SIHA
47	Nombre d'hôpitaux de 4eme référence construits/mis à niveau et équipés de		2	3	4	5	Tagrir	CPS WIZARA SIHA
48	Taux d'accessibilité géographique dans un rayon de 5 km (%)	58,6	60	70	80	95	DHISD/sane SLIS	DHISD/DGSHP
49	Construction de sociétés minières		12	3	3	3	Tagrir	MIC/MM
50	Constructions de Cimenterie		4	1	1	2	Tagrir	MIC/MM
51	Constructions d'unités industrielles		30	30	50	50	Tagrir	MIC
52	Score/Classement de Transparency International sur la perception de la corruption	28/(136/180)	45	60	70	80	Tagrir	Transparency.org
53	Indice du budget ouvert (IBP/100) Score	65	86	90	95	100	Tagrir	MEF
54	Ratio Juge/Habitants	1/44 795	1/35000	1/30000	1/25000	1/20000	Tagrir	CPS
55	Superficie de terres dégradées restaurées (en milliers d'ha)	343, 3	343, 3	377, 6	415, 4	456, 9	SNGIE	DGEF
56	Pourcentage de superficie du territoire érigé en aires protégées terrestres et aquatiques	14, 14	14, 14	20	25	30	SNGIE	DGEF
57	Taux de satisfaction des usagers des services publics	25	55	70	80	90	Tagrir	CPS
58	Inégalités (indice de GINI)	0.32	0.30	0,28	0,26	0,24	INSTAT/DNPD	INSTAT/DNPD
59	Population ayant accès à l'eau potable (%)	72,1	95	100	100	100	Tagrir	CPS

N°	Intitulé de l'indicateur	Qyam almarjiyah 2023	Qyam ittijah				Masdar tahqiq	Həykal mas'ula
			2033	2043	2053	2063		
60	Mu'dal wusul internet 6 Mo (%)	62,81	80				tagrir	CPS
			7	5	2,5	2,5		
61	əl nisbə almi'awiyə ləssukkan almišmulin bi'alyaatə təhəmmul məxātir almarad (al-ta'mīn al-šihī al-īlzamī, nizām al-mūsā'ada al-tibbī (RAMED) al-šihā al-mutabādila) / nizām al-ta'mīn al-šihī al-jāmi't RAMU (%)	21,90	32	42	52	62	Tagrir sane	DNPSES

Mulaahaza : giddam mu'ashsharāt əl-adā' əl-ra'isiyyah lil-tanmiyah əl-iqtisādīyyah wal-ijtimā'īyyah fī Mālī fī 'ām 2063m Šavwa təmūhah limustaqbal əl-bilād. Saittəlabb māhik 'ahdāf dīr istithmārāt dəhmə fī əl-binīyah at-təhtiyah wal-talīm wal-baht wal-tətwīr. Wasta'wāj Mālī āšah təhaddiyāt ijtimā'īyyah wabay'īyyah kabīrah, mi'tl al-faqr w-izmālāt al-ğəbāt w-ataşahar. Wasa'yakūn əl-amn wal-istaqrar as-siyāsī wal-ħukm ar-rašīd dūrūriyyan liđamān əl-tanfīz əl-fa'əl lihādhihi Šavwa..

ŠAVWA MALI

2063

ƏL JUZ' EŞ-ŞAANI
ŞIYAAGƏT ŠAVWA

III. Əl joz' al-tāly - at-tawjīh al-istrātījī wa tanfīz Šavwa

3.1. Oəl ittijahat əl-istratijiyya

437. Watahdif şeyāğat tawajuhāt inma'iyya istrātijiyya ʔawīlat al-ajil ilā taḥdīd al-mabādi' al-tawjīhiyya li-taḥqīq Šavwa al-inma'iyya ʔawīlat al-ajil li-Māli. Walwāqi' annahu idhā kāna al-qasd min şeyāğat Šavwa fī tafkīr mutawaqqi' ʔawīl al-ajil huwa al-ijāba 'alā al-su'āl "ilā ayn nībgi an nadhhab?" fa'inna şeyāğat al-tawajuhāt al-istratijiyya tastajīb li-šīghat ma'rifat kayfiyyat al-wuṣūl ilā hunāk. Watashīr al-mabādi' al-tawjīhiyya ilā al-masār min al-ḥāla al-ḥāthira ilā taḥqīq Šavwa.

438. Wa-yastandū taḥdīd al-tawajuhāt al-istratijiyya ilā natā'ij al-khuṭuwāt al-taḥlīliyya as-sābiqa, w fī hādhihi al-ḥāla ilā al-tashkhiṣ al-istratijī wa-waḍ' sinārīyohāt mustaqbaliyya. Watam taḥdīd al-tawajuhāt al-istratijiyya fī ḥalqat al-'amal bi-ṭarḥ as'ilat istratijiyya bishān taḥqīq mukhtalif jawānib al-Šavwa wa-taḥdīd al-istijābāt al-istratijiyya al-munāsiba..

439. Wa-fīmā yalī al-ahdāf wa-khuṭaṭ al-'amal al-muḥaddada likull ahdāf min al-ahdāf al-istratijiyya al-tālīa::

al-ahdāf al-istratijiyya ʔawīlat al-ajil 1: Tawḥīd Ummatan dhāt siyāda fī tanāwu'ihā al-thaqāfi wal-dīnī.

Ahdaf xaşa	: əl ittijahat əl-istratijiyya
<ul style="list-style-type: none"> • Arktisaab qadarat 'askariyyah kaafiiah lildefaa 'an al-iqlīm • ʔawir al-qudrah al-sina' iyyah al-'askariyyah • An tuşbiḥ jayshan yatamatta' u biqadarat al-intaşaar 'ala nitaaq qaari • An tuşbiḥ jayshan ḥadiḡan yatamatta' u biqadarat kabeerah 'ala al-tadkhul wal-tarqib al-'aalamī 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziziz qodratə maxzunāt ənnaşr al-istrātijī fī majāl al-mowārid al-bashariyah wal-mu'addāt al-mutaqaddimah • Ziziz qodratə maxzunāt ənnaşr al-istrātijī 'alā at-tafkīr al-istrātijī wat-taqarub wal-ḥifāz 'alayhā • Iqāmatu şarakāt 'askariyyah jadīdah ma'a al-quwā al-'askariyyah min ajl taḥsīn ad-difā' 'an siyādah Mālī • Taṭwīr wa-Ziziz at-ta'āwun al-'askarī ma'a al-buldan al-mujāwirah (wākilat al-fadā' al-ūrūbiyah wa-dul al-ukhra) • Ziziz al-amn al-muştarak wa-taṭwīr al-munāṭiq al-ḥudūdiyah • Taşğī' jīş at-tanmiya (al-'anāṭat al-ijtimā'iyah - al-iqtisādīyah wa-ş-şihḥīyah...) • Taṭwīr intāj aḡ-zakhā'ir wal-asliḡah aş-şaghīrah wal-mu'addāt al-'askariyyah al-ukhra • Taṭwīr al-intāj aş-şinā'ī lil-asliḡah at-taqīlah wal-lūjistiyāt • Taṭwīr wa-Ziziz intāj al-asliḡah al-fadā'iyah al-jawwīyah (ṭā'irāt al-ḡilīkubtār al-qaṭālīyah, wal-qadhā'if al-'ābira lil-qārāt, waṭ-ṭā'irāt bidoon ṭayār, wamā ilā dhālik) • Taṭwīr wa-Ziziz quwat raad'ah.
<ul style="list-style-type: none"> • əl qaḡā' 'ala al-'irḡāb wa at-taṭarruf al-'anīf 	<ul style="list-style-type: none"> • Taziiz aalyat əlinzaar almbakr limna' w'idārat at-tamarrudāt waş-şirā'āt wa taziiz as-salām ; • Ziyādat at-tadrīb almutakhaşşiş liquwātinā ad-difā'iyah wal-amniyah limuwājāhat at-tahdiyāt ghayr al-mutamāṭilah ;

	<ul style="list-style-type: none"> • Taṭwiir al-dibluumasiya al-diiniya al-naṣṭa; • Ta'ziiz qudrat al-sukaān al-mutadharririin min al-a'maal al-'iraabiya wa al-ṭaraf al-'aniif 'alaa al-ṣumood; • Dkhaal al-waḥaa'if wa ijaadihā fii manātiq al-nizā'; • Ta'ziiz qawāniin mukāfaḥat intishār al-asliḥa al-ṣaghiira wa al-asliḥa al-kafiifa.
<ul style="list-style-type: none"> • istiyaada wa tawtiid al-tamaasuk al-ijtimai wa al-'aysh ma'an 	<ul style="list-style-type: none"> • Wada' barnāmaj li-t-tarbiyyah al-madaniyyah wal-akhlaqiyyah; • I'ādat taqīm dawr ash-shar'iiyyah at-taqliidiyyah fii idārat al-mujtama' wa taswiyat al-munāza'āt; • Taḥsīn al-lughāt al-waṭaniyyah; • I'ādat al-ḥayāt at-ṭayyibah lil-mujtama'āt al-maḥalliyyah wa ta'zīzihā bijamī' ab'ādiḥā; • Tahayyat al-ḥurūf wa faṣḥah lil-ḥiwār al-munazzam li-tamkīn al-adyān min at-tadakhul bi-ṭarīqah akthar dīnāmīyyah wa tafaḍruqan bishān al-qadāyā al-ra'īsīyyah; • Ḥifẓ al-dīn fii wadhā'ifihī al-ijtimā'iiyyah wat-thaqāfiyyah wa tawṭīd at-tasāmuḥ bayn at-ṭawā'if wa dākhilihā; • Ta'bī'ah at-tanawwu' ath-thaqāfi kawsilāh lil-infitaḥ wal-ḥiwār wa at-tamāsuk; • Ash-shurū' fii barāmij li-da'm āliyyāt as-salām ad-dā'im wa taḥsīn al-'īsh ma'an; • Wada' barāmij li-at-tamīr wat-tanmiyyah ba'da intihā' as-ṣirā'; • Bina' qudrāt munazimāt al-mujtama' al-madaniyyah al-maḥalliyyah wal-waṭaniyyah, bimā fii dhālika mujū'āt ash-shabāb wal-nisā', lil-mushārakah fii man' nushūb an-nizā'āt wa bina' as-salām; • Inshā' āliyyāt li-tarsīkh thaqāfat as-salām fii jamī' 'amaliyyāt at-tanmiyyah.

al-hadaf al-istrateji al-tawil al-ajil 2: wujud balad khadi' li-ḥukm jayyid

Ahdaf xaṣa	əl ittijahat əl-istratejiyya
<ul style="list-style-type: none"> • taziyz sulṭatə ad-dawla wə qiyadətəha • tawṭīd əl-ḥaalatə əl-istratejiyyah wəl-inmā'iiyyah 	<ul style="list-style-type: none"> • binā' dawla iṣṭirātījiyya wa'inmā'iiyya • ta'zīz al-ṣafāfiyya wal-masā'ala 'alā mustawā al-dawla ; • irsā' usūs dīmuqrāṭiyya šāmila wa-qā'ima 'alā al-musāraka ; • ta'zīz al-qiyāda al-siyāsiyya fii maḥām al-tabṣīr wa-al-takhtīṭ al-iṣṭirātījī ; • iṣrāk wa-ta'zīz masā'ala al-mujtama' al-madani wal-ṣar'īya al-taqliidiyya fii al-'amaliyya al-dīmuqrāṭiyya ma'a taṭwīr al-istikbārāt al-jamā'iyya ; • waḍ' mīṭāq biṣān al-qadāyā al-waṭaniyya al-ra'īsīyya ; • taḥsīn wa-ta'zīz idārat al-qaṭā'āt al-iṣṭirātījiyya fīmā yata'allaq bi-l-qaṭā' al-khāṣ (al-manājim wal-naft wal-ṭāqa wa-al-ṣiḥḥa wa-al-ta'līm wa-mā ilā dhālika) ;

	<ul style="list-style-type: none"> • iṣīr Ṣīrakaat wataaniya lil'istikhraaj wal-naql wal-intaaj wat-tajhīz fī al-qitā'aat al-istrātījīya allatī yushāriku fihā al-qitā' al-khāṣṣ al-wataanī; • tadhwīr al-khibraāt al-wataaniya lil-qitā'aat al-istrātījīya; • ta'zīz āliyāt at-tanzīm wal-istaqarār al-iqtisādīyīn li'itṭār al-iqtisād al-kullī; • al-ifrāj 'an ṭāqāt al-mujtama'āt al-maḥallīya 'an ṭarīq tadhwīr mubaadiraat al-tharwa al-mujtama'īya; • ta'zīz qiyāda ad-daawla fī idārat al-qitā'aat al-istrātījīya; • tamwīl at-tanwī' wal-ibtikār al-muntajīn; • ta'zīz qudrat ad-daawla 'alā tawaq' at-taghayyurāt ad-dawriya wal-haykaliyya (adh-dhikā' al-iqtisādī wal-murāqaba at-tiknūlūjīya).
<ul style="list-style-type: none"> • Tiziyan w taziz nḥam əl ṭiṭliṭ əl njah w əl idarə əl iqtisadi w əl mali. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bina' qudarāt nizam al-takhtit • Ta'aziz al-nizam al-iḥṣā'ī al-waṭanī • Al-tanfidh al-fa'al li-khitāb Shafāwā Mālī al-'āqila li-'ām 2063 wa-l-khitāb al-waṭanī li-takhtit al-makānī min khilāl muwālama siyasat al-mīzāniya ma' ahdāf wathā'iq al-takhtit hādhihi wa-mashārī'ihā al-tahwīliyya • Taḥsīn idārat al-mālīya al-'amma • Taḥsīn al-ittisāq wa-tā'azur al-siyāsāt al-'amma dākhlil al-qitā'āt wa-fīmā baynahā <ul style="list-style-type: none"> • Idmāj al-qadāyā al-sukāniya fī al-siyāsāt wa-al-istrātījīyāt al-'ilmiya
<ul style="list-style-type: none"> • Ḍīr əl idara əl rama ḥadita wa fazala. • Tawfir idara fazala wa raqamiyya wa Šafafa wa sahla əl istizmal 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabsiṭ waraqmanat jami' al-ijra'at wal-khuṭuwat al-idariyya; • Bina' al-qudarat wa-tahdīth idārat al-mawārid al-bashariyya fī al-idāra; • al-Faṣl bayn al-sultāt wa-'adam tasīyis al-idāra al-'amma; • Ta'zīz al-idāra al-qā'imah 'alā al-natā'ij wal-masā'ila fī majāl al-idāra; • Ta'zīz al-ḥiwār al-ijtimā'ī al-dā'im alladhī yadmaj al-taghayyurāt al-ḥālīya wal-muqabila fī 'alam al-'amal; • Inshā' āsātīr lil-masā'ila; • Ḥaqīq al-infāq al-amthāl 'alā al-mīzāniyya min khilāl adawāt idāriyya jadīda; • Tāhayyī' manākh jadhāb lil-a'māl al-tijāriyya; • Ta'zīz thaqāfat al-masā'ila wal-masā'ila wa-taqīm al-siyāsāt al-'amma min khilāl al-tasfiq wal-taw'īya wa-'iqrār al-dustūr; <ul style="list-style-type: none"> • Ta'zīz al-'alāqa wal-thiqā bayn al-idāra al-'amma wal-mustamīlīn.

<ul style="list-style-type: none"> • Tazīz al-‘adāla wa ḥuqūq al-insān • Tiziyan mišdāqīya al-‘adāla wa adā’ihā 	<ul style="list-style-type: none"> • Ṭawṭid siyadat əl-qanun wa-ta‘zīz ḥuquq əl-’insan. • Taqrib əl-’idarat əl-qaḍa’iya min əš-ša‘b. • Ta‘zīz ət-ta‘awun bayn niḡam əl-‘adalah wa-s-sulṭat ət-taqaliydi. • Taḥdith əl-ḥidamat əl-qaḍa’iya wa-raḡmanatuha. • Ta‘zīz əl-’iṭar əl-qanuni li-mukafaḡat əl-fasad wa-əl-jarimah əl-maliya wa-əl-’irhab wa-ən-nuḡirat wa-əl-jarayim əs-sibaraniya wa-əl-jarimah əl-‘abirat lil-ḡudud. • Bina’ niḡam qanuni wa-qaḍa’i li-n-najah wa-ət-tamasuk əš-šavwa’i. • əl-Imtital lil-ma‘ayir əl-dawliya lil-‘adalah wa-əl-iḡtijaz. • Ta‘mim əl-wuṡul ’ila ḡidmat əl-‘ammah lil-‘adalah wa-makatib əl-mihan əl-qanuniya wa-əl-qaḍa’iya. • Ta‘zīz istiqlal əl-jamiy’ wa-imkaniyat wuṡulihim ’ila əl-‘adalah.
<ul style="list-style-type: none"> • Ta‘zīz f’āliyat al-siyāsa al-kārijīya • Tā’kīd wa tawṭīd qiyāda Mālī ‘alā al-sāḡa al-dawliyya 	<ul style="list-style-type: none"> • tiziyaan alqudra ‘ala at-tafaawud wəd-difaa’ ‘an as-siyaadah an-nawtiyyah ‘ala as-saḡah ad-dawliyah ; • takāthur ash-sharākāt wətnawī’ uha istinādan ila mabda’ al-kasb lil-jamī’ fi al-mayādīn al-iqtīšādiyyah waṭ-ṭaqāfiyyah wal-‘ilmiyyah wal-dīnīyyah wal-bṭīyyah ; • idmāj iḡtiyājāt qiṭā’ al-amn wəd-difā’ fi al-awlawiyāt ad-diblūmāšīyyah ; • ta‘zīz qiyādat ad-dawlah fi tansīq at-tadākḡulāt ash-shurakā’ al-kārijīyyīn ; • ta‘zīz qiyādat Mālī ‘ala as-ša’īdīn dūn al-iqlīmī wa-l-iqlīmī ; • ta‘zīz ash-shakāl at-takāmul al-jadīdah al-qā’imah ‘ala qiyam as-siyaadah wəd-difā’ ‘an maṡāliḡ al-buldān al-mu‘aniyyah ; • ta’kīd qiyādat Mālī limushārahah Afrīqiyā fī al-kifāḡ min ajl iṡlāḡ al-mu’assasāt ad-dawliyah ; • tiziyaan burūz al-balad fi al-mu’assasāt ad-dawliyah.
<ul style="list-style-type: none"> • tiziyaan wa ṭawṭīd mukafahat al-fasaad waljaraayim al-maaliyya • tiziyaan aaleyaatə al-wiqaya 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziyada Šafafīyyə fi idarat al-shu’uun al-‘amma ; • Idfaa’ al-taabi’ al-manahiji ‘ala qama’ a‘maal al-fasad, wa al-mu‘aqaba ‘ala al-akḡṭaa’ al-idariyya, faḡlan ‘an istirdad al-sila’ al-masruuḡah min khilal al-mumarasat al-fasida ; • Ittisaq wa tarshid mukafahat al-fasad wa mukafahatih ; • Raqmānā nizam mutakāmil li idarat al-maliyya al-‘amma wa ḡawsabatihī wa ta‘zīzihi ; • Ta‘ziyz al-āliyyat al-waqāya dakhil al-idāraat.;

	<ul style="list-style-type: none"> • ʒaziz waṭwiid mukāfaḥat al-fasād wal-jarā'im al-māliyya • tiziyaan āliyaat al-wiqāyah • al-ṭaqāfah al-ʿāmah lil-nazāhah; • ʒaziz siyādat al-qānūn wal-ḥukm al-rašīd.
<ul style="list-style-type: none"> • Tiziyan idarēt əl aradi wa əl lamarkaziyya. • Išnā' manṭiqa mazdahira wa dinamiqiyya. 	<ul style="list-style-type: none"> • i'ādat taḥdīd 'amaliyat al-lāmīrkazīyah wa 'adam tarkīz ad-dawlah • binā' qudrāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah al-iqlīmīyah wa al-khidmāt al-ḥukūmīyah ghayr al-murakkazah • tiziyaan al-ḥukm al-iqlīmī wa al-maḥallī • najah al-iqtisādāt al-iqlīmīyah wa al-maḥallīyah • taṭwīr at-ta'āwun al-lāmīrkazī • i'ādat nashr al-idārah wa al-khidmāt al-ijtimā'iyah al-asāsīyah fī jamī' anḥā' al-iqlīm • ḍir barāmaj lita'jīl at-tasjīl al-madaniyy, bimā fī dhālika isti'māl at-teknōjīyāt al-jadīdah • ḍir as-siyāsāt wa al-qawānīn al-muta'allaqah bimušāarakat al-jumhūr fī al-ḥukm al-maḥallī • ʒarīz al-mawārid al-basharīyah wa al-māliyah lil-sultāt al-maḥallīyah • ʒarīz ad-dīmuqrāṭīyah al-qā'imah 'alā al-mušāarakah 'alā as-ša'īd al-iqlīmī • tiziyaan al-maw'il wa al-bī'ah al-ma'īshīyah wa ʒarīz al-ittiṣāl wa at-tanqūl bayn al-mujtama'āt al-maḥallīyah al-iqlīmīyah wa dākhiluhā..
<ul style="list-style-type: none"> • tiziyan idarat əl araāḍi 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziyada ḥusba ənimam əl aradi wa əl mesaḥa wa tajridihma min əṭ ṭabi' əl madi ; • Iḥtiram miḥnat əl arḍ waqfa lil muḳaṭṭaṭat ; • Istiglal əl imkanat əl iqtisadiyya wa əl ḍaribiyya lil Ṣaqar wa əl arḍ ; • Taʒziz qiyada əd dawla fi maḡal əl idara əl maliyya wa əl Ṣamma.

Əl hadaf əl istiratajij əṭ Ṭawil əl ajal 3: iḳtiṣad qawi wa giddam

Ahdaf xaşa	əl ittijahat əl-istratijiya
<ul style="list-style-type: none"> • • Kafala najah mutawazina • Wasaəť naql muxtalifa • • Kafala ən najah əldaxiliya wəlxarijiyya lil balad 	<ul style="list-style-type: none"> • Şiyane wa taħdīs əl hayaakil əl asasiyyatə li naql wa əl moztamaatə (əl ƣuroq wa əs sikak əl hədidiyyə wa ən nahr wa əl maťarat) ; • Ƥawrir šabakə ən naql əl bari ən nawliyya wa əl iqlimiyya wa əl maħalliyya wa əl baladiyya wa əl maħawir əl ra'isiyya lil marrar ; • Ƥawrir šabakə əs sikak əl hədidiyyə ən nawliyya wa əl iqlimiyya ; • Tiziyan malaħatə nahri ən nijar wa əs sanagal ; • Tiziyan əl qadira əl istiǧabiyya lil maťarat wa inša' šarikatə naql həwi ; • Ƥawrir əl hindasa əl maħalliyya min ƣil istiǧmal əl madħalat əl maħalliyya fi ǧir əl hayaakil əl asasiyyatə ; • Ƥawrir wasaiť naql da'im ;

	<ul style="list-style-type: none"> • ɛl naʃr ɛl amṭal wa ɛl rabṭ ɛʃbakī wa ɛl naql li daʕm ɛl qaṭaʕat ɛl iqtīʃadiya ; • ɖir niẓam mutakamil li ɛl naql ɛl mutaʕaddid ɛl wasayṭ ; • taṭwir hiyakal asasiya jadida ɖat aṭar tiknuluji kabir ; • taṭwir ʃinaʕa nawʕiya li ɛl malāḥa ɛl jawiya ; • taʕziyz kitafa ɛl hiyakal ɛl asasiya li ɛl naql li taʕziyz dawraha kamarkaz iqlimi li ɛl naql ; • taʕziyz ɛl hiyakal ɛl asasiya ɛl iqlimiya li ɛl ittiʃalat wa ɛl ittiʃalat ɛl silkiya wa ɛl lāsilkiya.
<ul style="list-style-type: none"> • Ẓiyadat ɛl intaj ɛz ziraʕi wa ɛl ḥayawani wa maʃayid ɛl asmak ʕala naḥw da'im liḍman ɛʃ siyada ɛl ġiḍaiya wa ɛṭ ṭaġḍawiya fi Mali. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ṭawir ɛl marafiq wa ɛl hayaakil ɛl asaasiyya wa ɛzziraaʕa wa ɛl raʕi wa maʃayid ɛl asmaak ɛl da'im ɛl wa ɛl aamina wa ɛl qaadir ʕala ɛl takayyuf maʕa ɛl manax ; • ɛl ḥadd min ɖuʕf ɛl adaaʕ ɛzziraaʕi ʕan ʕariq ɛl taʕjil bi iʃlaah ʃiṭaaʕ ɛl ḥubub ; • takṭif ɛl maykan ɛzziraaʕiyya bi iqtinaaʕ mʕidat ḥadiṭa tatakayyaf maʕa ɛl manatiq ɛzziraaʕiyya - ɛl iikulujiyya ; • ɖir waḥdaat ɛl taʃniʕ wa ɛl tajmiʕ ; • idmaaj ɛl siyaasa ɛzziraaʕiyya fi istiraatiġiyya mutakaamil ɛl lil najah ɛl rifi ; • taʕziiz anʃita ɛl baḥṭ wa ɛl taṭriib min ḥay ṭawir tiknulujiyya wa tiknulujiyya ɛl intaaj li agraad ɛnajah ɛl rifi ; • ziyadat ɛl intaagiyya bi anwaaʕ ʕaaliyat ɛl ġila wa tiziyan ɛl wuʃul ila ɛl aswaaq ; • ziyadat mustawa tɛmuyl ɛnʃita ɛzziraaʕiyya ; • amn ɛl araadi wa taʕmiin ɛl muntaġiin wa ɛl intaaj ɛzziraaʕi • ɛl takamul ɛl ʃinaaʕi li ʃiṭaaʕ ɛzziraaʕi ; • ziyadat ṭawir wa tawsiʕ naqṭ ɛl tiknulujiyya wa ɛl ibtikaaraat ɛl mukayyafa ; • ɛl qaadaaʕ ʕala ʕaaʕuun ɛl muġtiraat ɛl ʃaġiira wa takṭif mukafaḥa amraad ɛl ḥayawaan, bima fi ɖalik ḥayawanaat ɛl munʃaʕ, wa intaaj ɛl liqaahat wa bayʕuha ʕala ɛl ʃaʕiidayn duun ɛl iqlimi wa ɛl dawli ; • ɖamaan ɛl iṭtiamaan ɛzziraaʕi ; • takṭif ɛl intaaj ɛl waasiʕ ɛnṭaaq li ɛl liitaat ɛzziraaʕiyya ɛl intaajiyya ɛl qaadir ʕala ɛl munaafasa, bima yakfil ziyadat daxl ɛl muntaġiin, wa imkaniyyat ɛl wuʃul ila ɛl muntaġaat, wa taṭmiin ɛl intaaj ʕala ġamiʕ ɛl mustawaayaat min aġl ɛl taqaliil ila adnaa ḥadd min ɛl xaʃaaʕir ; • ɛl qadir ɛl munaafasiyya li muntaġaat ɛl ḥayawaaniya fi ġamiʕ ɛl aswaaq ; • taʕziiz ɛl maharat ɛl basariyya wa daʕm ɛl baḥṭ wa ɛl ibtikaaraat ɛzziraaʕiyya - ɛl ʃinaaʕiyya ;

	<ul style="list-style-type: none"> • Taziz da'im nemoḡaz ən-njah əzraayi. • Taršid istihlāk əl ḡayaṭə əzraayi. • Njah qtaṡaat našiṡa ẓat qima suqiya ḡayya wa murḡiya wa tanafusiya fi əs-suq əl ɣalami. • əl idarə da'im ən-nifaayat əzraayi wa əl ḡayawani wa istiradəha. • Tašḡiṡ wa taziz tanzim əl mašariṡ əzraayi.
<ul style="list-style-type: none"> • Ziyadat qudrat əl balad ḡay əl ṡaqa. • Ḋaman amn əl ṡaqa. 	<ul style="list-style-type: none"> • ṡawir əl maraafiq wa əl mašariz əl intajiyya li tayziz šabakat əl kahrabaz ; • Tašḡiz əl buḡux wa ḡir baramij najah əl ṡaya əl mutajaddida əl šriya wa əl kabira ən ṡitaq ; • Tayšir tamwil wa ṡawir intaj əl ṡaya xala ṡitaq šrix ; • Tašmim wa ḡir ḡita rayisiyya li najah əl qitaat mudatha rašr sanawat ; • Tanzif idarat qitaat əl ṡaya ; • Tayziz maziz əl ṡaya bi ziyadat intaj lme wa ṡawir ṡayat uḡra munḡafadət at taklifa miṡl ṡaya nukluwiya ; • Iqama lubaq maz əl buldan əl uḡra ; • ən najah əl šinayi li maraafiq intaj ṡaya əl mutajaddida ; • istiṡlal əl imkanat əl uḡra min ḡay mawarid əl ṡaya.
<ul style="list-style-type: none"> • Ḋaman əl taḡawwul əš šinaṡi lə l iqtisad. • Taṡwir əš šinaaṡa fi əl qitaṡat ẓat əl qima əl maḡafa əl xaliya. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tashji' wa takthif aš-šinā'āt al-maḡalliyya litajhiz al-muntaḡāt istinādān ilā salāsil at-tawrid wa-n-nāqilīn ; • Ta'ziz aš-šinā'āt al-istikhrājiyya ma'a taḡwīl al-ma'ādin ; • Tanmiyat al-aqtāb al-iqtisādiyya al-iqlīmiyya, wa-l-manāṡiq al-iqtisādiyya al-khāšša, wa-l-manāṡiq aš-šinā'iyya, wa-l-manāṡiq az-zirā'iyya, ma'a at-tarkiz 'alā al-qaṡā'āt al-iqtisādiyya dhāt al-imbānāt al-'āliya li-n-namū wa-khalq furaš al-'amal, wa-l-istifāda min al-mawāzi at-tafdīliyya wa-l-mawārid at-ṡab'iyya likulli minṡaqa ; • Tashji' al-intiqāl ilā al-intāḡ aš-šinā'i li-l-muntaḡāt al-ḡirafiyya dhāt al-imbānāt al-kabira ; • Tawḡid wa-takthif at-tawḡid al-qiyāsī wa-n-naw'iyya wa-l-milkiyya aš-šinā'iyya ; • Ta'ziz aš-šinā'āt at-ṡaqīla wa-tanawwu'uhā ; • Ḋamān al-qudra at-tanāfusiyya li-l-muntaḡāt aš-šinā'iyya ; • Da'm taṡwir ash-sharikāt allatī tuqaddim ḡulūlan li-šinā'at al-mustaqbal ; • Tihyā'at bī'a muwātiya li-numū qiṡā' aš-šinā'a at-taḡwīliyya wa-tanmiyatuh ; • Ta'ziz istidāmāt al-mawāqi' aš-šinā'iyya wa-qudratihā at-tanāfusiyya ; • Waḡ' wa-tanfid siyāsāt li-taṡwir šinā'āt i'adat taḡwir an-nifāyāt fi al-baladiyyāt.

<ul style="list-style-type: none"> • Tanuyaz̄ əl tixdin wa idmajuhu fi əl iqtisaad 	<ul style="list-style-type: none"> • Ta'ziz əl mərarif wa rasm hərəyit̄ əl imkanat əttaydiniya wa əl giyulujjiya li baṭin arḍ Mali ; • Taktif̄ əl buḥuṭ̄ əl muta'alliqa biṭṭaydin fi jami' anḥa' əl iqlim ənnaṭionali ; • Taṭwir̄ əttadrib fi majal əttaydin wa hiraḥ əl naṭṭil (madrassa əttaydin) ; • Tiziyan əl işi راف 'ala 'uqud əttaydin wa ta'ziz ərraqatba əl mustaqilla li ššiyṭat̄ ; • Ta'ziz əš šaraka bayna ššarikat̄ əttaydin wa əl mu'assasat̄ əl maliya əl ḥaša ; • Idfa'̄ əṭṭabi'̄ əl aḥlaqi 'ala ḥiyazat tarakiš̄ əl baḥṭ̄ wa əl istiḥlaš̄ wa əttaydin ; • Ḥafz̄ itla'̄ mu'assasat̄ ṭaydin maḥaliya šadiqa li əl bii'a ; • Tanzim̄ anšit̄a ṭaydin əḍḍahab̄ əttaqlidiya wa taṭwir̄ əl manjam̄ aššayir̄ ; • Ta'ziz̄ əl buḥuṭ̄ wa istiylal̄ əl ma'adin̄ əstraṭiḡiya ; • Rašd̄ wa işlah̄ mawati'̄ əl alr̄am̄ ba'da əl istiylal̄ ; • Taṭwir̄ əl hiyakal̄ əl asasiya li tajhiz̄ əttaydin ; • Tanwi'̄ intaj̄ əttaydin.
<ul style="list-style-type: none"> • Ḍaman Šawra raqamiyya wa ḍir̄ teknolojya əl məḥlumat̄ wa əl ittišalat̄ rafiṣa li ənnumu • ṭawrir̄ əl binya əl taḥṭiyya li teknolojya əl Ṣaliya • ḥaȳ tušbiḥ̄ markazan li teknolojya fi afriqya 	<ul style="list-style-type: none"> • ṭawṭir̄ əl šinaar̄ə ə rəḡmiya əl maḥaliya ; • ṭawṭir̄ əl hiyakul̄ əl asasiya li tawšil̄ tiknulujja əl ma'lumaat̄ w əl ittišalat̄ w əl wuṣul̄ ilayha ; • Tašmim̄ Biniye Tahqiye Watoniye li Bayaanaat̄ Jografiye Fadaiye (INDG) ; • Ḍir̄ barnaamaj̄ waṭani li fəḍa' ; • əl istifadə min əl ibtikaraat̄ fi majal̄ tiknulujja əl ma'lumaat̄ w əl ittišalat̄ li tiziyan̄ nuzum̄ əl ta'lim̄ w əl šiḥa w ən̄ naql̄ w əl tijaara w əl ḥukuma w əl idara ; • Da'm̄ rəqmana əl iqtisaaḍ ; • Ḍir̄ əl qabaaraat̄ ər̄ rəḡmiya w tiknulujjiya 'amilan̄ ra'isiya fi əl qabaara əl tanafusiya w taḥḍit̄ əš šarikaat̄ w ṭawṭir̄ səqaat̄ w hiraḥ̄ jadida ; • Ḍaman̄ naql̄ ə tiknulujja fi majalat̄ ə tiknulujja ən̄ nanawiya, w ər̄ rubutaat̄, w əl jiyumatika, w zakaā istinaayi w ṭayruha min əl majalat̄ ər̄ ra'isiya ; • Muwasalat̄ əl buḥuṭ̄ əl asasiya w ət̄ ṭabiiqiya fi ḥaȳ ə səqṭar̄ ; • Ta'vil̄ əl fariq̄ 'an̄ ṭariq̄ idmaj̄ əl bayaanaat̄ əl jografiya əl makaaniya w əl işṭatišiya ; • Ta'vil̄ əl barnaamaj̄ əl fəḍa'i əl waṭani bī itlaaq̄ əs sawatil̄ ; • Bina'̄ əl qabaaraat̄ əl akademiya li ta'ziz̄ əl mawahib̄ w əl maharat̄ fi majal̄ əḍ ḍakaā əl işṭinaayi ; • Tawsi'ā niṭaq̄ ibtikaraat̄ əḍ ḍakaā əl işṭinaayi ət̄i talbī iḥṭiyaajat̄ əz zira'a w əš̄ šinaar̄ə w əl ḥidmaat̄ ; • Inšaā marakiz̄ li əl baḥṭ̄ w əl ibtikar̄ w ət̄ ta'jil̄ bī əl mašari'̄ ən̄ naša'a ; • Inšaā majmu'aat̄ tanafusiya li intaj̄ tiknulujja əl ma'lumaat̄ ; • ṭawṭir̄ aḥḍat̄ əl hiyakul̄ əl asasiya li əl ittišalat̄ li tayisir̄ našr̄ əl ma'lumaat̄ w numuw̄ha. (B) ə tijara əl iktiruniya.

<ul style="list-style-type: none"> • əl dīr əl hīrf əl yaduwīyya w əl siyaha w əl yaqafa zamilən min zawamil ən najah. 	<ul style="list-style-type: none"> • Da‘m əl mubadiraatə əš siyahiyya əlli ta‘riḍ əl yaṭafa w əṭṭaqalid w əlhīraf əl maḥalliyya ; • Najah əşşina‘aatə əlyāṭafiyya w əl ibda‘iyya ; • Işlah əttarawəṭ əyāṭafi əl wātani w ḥimayatə ḥay ; • Ta‘ziz əddibləmasiyya əyāṭafiyya ; • Taṭwir əlhiyakal əl asasiya əddā‘ima lisektor əš siyaha w əyāṭafa w əlhīraf (əl qura əl faniya w əl marakiz əl hīrafiyya w ma ila ḍalik) ; • Tiziyan əlbiy‘a əl mu‘assasiya w əl tanzimiyya w əl tanzimiyya lisektor əlhīrafi w əš siyaha w əyāṭafa ; • Taṭwir şina‘at əš siyaha ; • Ziyadat intaj w intajīyya əl maşari‘ əlhīrafiyya w əš siyahiyya w əyāṭafiyya ; • Da‘m əlsiktor rayr ər rasmi min t̄ariq mantiq ḥafiz, tadrīḡi w mutakayyif ma‘a ṭabi‘at əljihat əl fa‘ila ; • Taşḡi‘ hijrat əš siyaha əlhīrafiyya w əl mu‘assisat əyāṭafiyya ila əlsiktor əşşina‘i ; • Taktif intaj əlsila‘ w əlhīdmat əyāṭafiyya əl maliyya lil istihlak əl wātani w əddawli əl murtafi‘ ; • Ziyadat əlqadira əttanafusiyya lil muntajat əl maḥalliyya (əl faniya w əš siyahiyya w əyāṭafiyya) ; • Dīr siyasat li ta‘ziz imkaniyyat ən numu li sektor əl ma‘lumət fi majal tanzim əl maşari‘, wala siyama min t̄ariq tiziyan əl intajīyya.
<ul style="list-style-type: none"> • Tnawiiz maşadir ən najah fi əl iqtisad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taṭiz ḍibay‘a əl muwarid əl daḡiliyya (əl daḡār, wa istiylal əl majalat əḍ ḍaribiyya, wa əl taḡawul əl mali...) ; • Taṭiz əl maşadir əl uḡra lil tamwil əl daḡili (əl mulkiyya əš şa‘biyya, wa əš şaraka, wa naql əl muhajirin...) ; • Dīr əstrategiyya fa‘ala lid dayun ; • Taṭiz ət ta‘lim əl mali lil jihat əl fa‘ila əl iqtisadiyya, bima fi dhalik əl sukkan ; • Tahyi‘a əš şuruf lit tiziyan imkaniyyat ḥuşul əl mu‘assasat ‘ala əl tamwil əl banki ; • Istiylal maşadir ḡarijiyya ḡadida lil tamwil, wa la siyama əl bank əl wātani lil najah / majmu‘at duwal əl briks əl ḡadida ; • Inşa‘ markaz mali iqlimi aw qari ; • Tawaffur niḡam mali mubtakar wa fa‘al yaşmal əl maşarif əl istiymariyya wa maşarif ən najah wa əl burşa ; • Dīr iṭar tanzimi wa taṭwir əl qadarat əl başariyya li‘amaliyyat aswaq ras əl mal ; • Dīr wa dīr siyasat ḡaşifa lil iqtisad əl kuli min ajl ən numu wa əl istiqrar fi suq ras əl mal.

Hādaf əl isticratigī Tṭawil əl aḡal 4: najah əl bašariya əl ḡayya

Ahdaf xaša	əl ittijahat əl-isticratijiya
<ul style="list-style-type: none"> • • Ziyada ḡayzibiya əl manatiq əl naqša əssukan w əl maḡrumə • • Taṭwir aqṭab iqtisadiya iqlimiya ḡaḡiqiya lil najah 	<ul style="list-style-type: none"> • l'timad əstrategiyat li-njah əl-iqtisadiya ṭara'i furas wa fawaid əl-aradi ; • Tizwiyəd əl-manatiq ən-naqša əssukan bil-mawarid əl-bashariya əlazima li-isticṭlal imkanatiha ; • Njah furas əl-ʿamal fi əl-manatiq əd-da'ima fi əl-manatiq əlli ta'ani min naqš əssukan w əl-maḡruma ; • Da'm zuhur aqlim qabila lil-baqa' wa qadara 'ala əl-munafasa wa da'im ; • Muwašalat njah ra's əl-mal əl-bashari fi jamiy' əl-manatiq min ḡilal isticṭrar baramij əl-mafariq əssocialiya ma'a murur əzzaman ; • Manḡ manatiq wasi'a min əl-balad taqniyat ; • Tawfir əl-hiyakal əl-asasiya wa əl-muddat əl-hiyakaliya li-l-manatiq ; • Ṭara'i mutayayirat mitl numuw əssukan wa hiyakalhum fi əṭ-ṭiḡṭiṭ ən-njawi (əl-qašir əl-ajal wa Ṭawi əl-ajal) 'ala jami' əl-mustawayat wa fi jami' əssaṭirat ; • Tašji' mušaraka jami' əl-jihat əl-fa'ila wa əssukan humma fi idarat qadaaya əssukan wa əl-taḡaḡur wa tiziyan əl-aradi ; • Ta'ziyəd iṭar əttašriq wa əl-itisaq li-əssaṭirat əl-ʿamma b-ḡawj 'am wa əssaṭirat əssukaniya wa əl-muta'aliqa bil-hijra wa əttaḡaḡur b-ḡawj xass.
<ul style="list-style-type: none"> • Najah mwatin Maali ytmta' bifadail wašifat insaniya wa ijtima'iya wata'ziz al-thaqafah al-madaniyah 	<ul style="list-style-type: none"> • l'timad strategiyyat litnajah l'iqtisadiya tara'i furas wafa'id l'aradi. • Tazwid Imanatiq Inaqiša sikan bilmawarid lbašariya llazima listiṭlal imkanatiha. • Najah furas l'amal fi Imanatiq lida'ima fi Imanatiq alati ta'ani min naqš sikan wa lmaḡrum. • Da'm zuhur aqalim qabila llibqa' wa qadira 'ala lmunafasa wa da'im. • Muwašalat najah ra's lmal lbašari fi jami' Imanatiq min ḡay isticṭrar baramij lmarafiq lištima'iya ma' murur lwaqt. • Manḡ manatiq wasi'a min lbilad tiqniyat. • Tawfir lhiyaakil l'asasiya wa lmuhadat lhiyaakiliya lil manatiq. • Mara'at mutayayirat mitl numu lriwaagij wa ḡaykaliha fi ltiḡir l'inma'i (lqašir lajal wa Ṭawil l'ajal) 'ala jami' lmustawayat wa fi jami' lsekturaat. • Tašji' mušaika'a jami' ljiḡat lfa'ila wa lriwaagij humma fi idarati qaya lriwaagij wa ltaḡaḡur wa tiziyan l'aradi. • Taḡziz iṭar litanasiq wa l'itisak lil siyasat ljama'iya biwajh 'am wa lsiyasat lriwaagij wa lmut'aliqa bilhijra wa ltaḡaḡur biwajh ḡaš.

<ul style="list-style-type: none"> • əl hədd min əl tiziyanat əl ijtima'iyya wa əl faqr wa ihdaṭ nuṣuḏ əl iqtisad əl ijtima'i 	<ul style="list-style-type: none"> • Dır həd adna lə hımaya əl ijtima'ıya ya'azziz əl qudra rala təkayyuf wə əl indimaj wə yujassid əttadamun beyn əl muwatinij ; • Ta'azziz baramij šabakət əl amaan əl ijtima'i wə tawsi'ah fi jəmi' anha əl iqlim ; • Ta'azziz əl aliyyat əl maliya əššafafa, ma' nızam lə musawa min ajl mukafaḥat əttafaawat əl iqlimiya rala naḥw afdal ; • Ziyada əl juhud ər ramiya ila həd min awjuh radam əl musawa beyn əl alayaatə wə al huşul rala əl hıdmat əl ijtima'ıya əl asasiya ; • Taṭwir tanzım əššari'at əl ijtima'ıya ; • Ta'azziz aliyyat mukafaḥat əl iqsaa əl ijtima'i ; • Ta'azziz aliyyat i'adat əttawzi' ; • İnša' marakiz lə lbaḥt wə ttawtir min ajl əl ibtikar əl ijtima'i.
<ul style="list-style-type: none"> • Dir furas ʕamal la'iqə 	<ul style="list-style-type: none"> • tikiyif maharat wa kifa'at əl quwa alamilə mar ʕalab əl mu'asasat wa əl jihat əl farila əl iqtisadiya əl ukra ; • əl istiymar əl ɖakhm fi əl ɖir əl miḥani wa imkaniyat tuɖwif ašaašir wa alayaatə wa əɖ ɖurafa' ; • ijad furaş əl amal wa taḥziy muşayrat əl armal əl ḥurra bayn ašaašir wa alayaatə wa əl fi'at əl ɖurifa ; • tiziyan əl maharat əl lazima li inša' əl qadirat wa nizam əl marriifa alati tadarım wa tadarım ramaliya da'im li ənjah əl iqtisadi wa əl ijtima'i ; • tiziyan jamr wa idara bayanat biṭalat ašaašir wa əl amalə ənnaqisa.
<ul style="list-style-type: none"> • Dir nızam tərliimi farıal w mutamaask w šamil w taziz əl baḥş əl şəlmi min arl nızam tərliimi akşar taḥdidan. • 	<ul style="list-style-type: none"> • ta'ziz asbaqiyya əl diraya əl fania ʕala mujarrad naql əl marifa ; • inša? jam'iyat wa ɖayra min mu'assasat əl ta'lim əl mutakamil fi əl manatiq ; • iqamat rabit bayn əl jam'iyat wa əl a'mal əl tijariya min ajl idmaj əl ḥirijin ; • əl itisaq bayn əl baḥş wa əl tiṭwir wa əl ta'lim wa əl taṭrib ; • ɖir baramij li bina? wa işlah əl hiyakal əl asasiya lil madaris wa əl jam'iyat ; • tiṭwir əl taṭrib wa əl maharat əl mutakhaşşısa fi muktalif takhaşşusət tiḥ wa şina'a şaydaliyya wa əl intaj əl aḥiyayi ; • tiṭwir ta'lim 'ilmi wa tiknuluji mutatawir ma'a inša? madaris tanawiya fi majal əl 'ulum wa əl tiknuluji ; • ɖir baramij/manahij dırasıya tarkiz 'ala əl qiyam wa əl ma'arif əl maḥaliya, wa əl luğat əl rasmiya, wa əl 'ulum wa əl tiknuluji 'ala jami' mustawayat ən nızam əl tiqni wa əl hindasi wa ər riyadi ; • takyif əl baḥş əl 'ilmi wa əl taṭrib əl mihani ma'a əl mihən wa əl furaş əl iqtisadiya.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tiziyan əl tədris w əl idarah • w əl muʿalimin ; • Şaziz əl imtiyaz fi jmir mstawiyat əl taalim w nawuʿ əl taalim ʿla mstawə əl qiʿaaʿ əl aam ; • Dir baramaj l tikayyif əl baheʿ əl ʿilmii w əl tədris əl mʿhəni maʿ əl mʿhan w əl furaş əl iqtisadiyah w mʿrunah ən ziʿam, bima fi hay furaş əl tilmidzah əl şinaʿiyah əl mʿrunah fi mantiqa əl nizaaʿ ; • Şaziz əl taalim əl tiqni w əl mʿhəni l intaj əl risurs əl bashariyah fi əl qiʿaaʿaat zat əl qimah əl ʿaliyah, w hiraʿ əl mustaqbal, w qiʿaaʿ əl şinaʿah əl taʿwiliyah ; • Intaj kutlah harijaa min əl aamilin əl mutakhaşşis in w wakalaʿ əl idarah əl mutawasʿah ; • Tşjiʿ nuşuʿ iqtisad qaʿim ʿla əl maʿrifah w taqamul mʿştanaʿ ; • Giʿtur əl hayakil əl asāsiyah əl muʿaşirah w əl mutaşilah ʿla jmir mstawiyat əl manzumah ; • Şaziz əl buhuz əl asāsiyah w iradah giʿtur əl buhuz ʿla əl mstawə əl jamiʿii ; • Giʿtur əl şarakah bain əl qiʿaaʿain əl aam w əl khas fi majal əl buhuz əl ʿilmiyah w əl tiqnulujyah ; • Şaziz əl istikhbarat əl iqtisadiyah min xilal əl ribiʿ əl şabaki l əl dikah əl maḥaliyah (əl jamiʿat, w əl jamaʿat əl maḥaliyah, w əl mujtamaʿ əl madani, w hay zalika).
<ul style="list-style-type: none"> • Şinaʿa nizām şihī ḥadīʿ wa taʿmin əssiyāda əşşihīyya lil balad 	<ul style="list-style-type: none"> • Taziz tawfir əl riaya wa dir al ḥidmat əl hatte min ḥilal inša hayakil şihīyya ḍat manaşat taqniya rafiʿa əl mastawa lil ḥadd min ʿamaliyyat əl iḡla al ṯibi ; • Aliyya faʿala lil waqaya min əl awbiʿa wa əl awbiʿa wa idarat ha ; • əl istitmar əl ḍaḥm fi əl masadir əl başariya wa najah ha ; • muwaşalat tafʿil nizām əl taʿmin əl şamil ḍid əl amraḍ ; • taşḡiʿ əl buḥus wa intaj əl adwiya əl taqlidiya ; • taṯwir əl intaj əl maḥali lil adwiya əl asasiya wa əl adwiya əl taqlidiya əl tiziyan ; • dir barnameḡ mutakamil wa muştarak bayna əl siqatirat fi maḡal əl waqaya wa əl taşqif əl şihī wa əl taḡḍiya ; • dir barnameḡ taziz nizām əl şihī ; • raqmana nizām əl şihī wa əl iḡtimaʿi wa raqmana ha (əl taṯbib ʿan buʿd, UGR, illi mulli) ; • inša marakiz li taṯwir wa intaj əl liqāḥat ; • taziz aliyat əl maruna fi əl manzumama fi muwaḡahat ḥaṯar əl azamat əl şihīya.

<ul style="list-style-type: none"> • Ziyadat jazibiyya əl mudun wa taḥdiṭ manatiqna əl ḥaḍariyya əl kabira 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiziyən əl marafiq əl şihiyə wa nawiyət əl ḥayat fi əl mudun • Taʿziyiz ḥuṣuul əl sukkan ẓawi əl daxl əl munxa fi əl sakkən əl la'iq • əl ḥukm əl rašid li əl taḥaḍur li ɗirhu quwa dafʿiya li ən numu əl iqtisadi wa ən njah • Iṭlaq baramij ra'isiya li tiziyən əl mawali bi hadaf iṭqan əl taḥaḍur • əl istrṭmar əl ɗaxm fi tawafar wa nawiyət əl xidmat əl ʿamma wa əl hiyakal əl asasiya əl ijtimaʿiya - əl iqtisadiya wa šabkat ən naqil • Inša' ḥašima ḥadiṭa ẓadida • əl tarwiyuz li xinṭa tawaşʿ ḥaḍari mustaqbaliya mazwada bi mabani šahiqa
<ul style="list-style-type: none"> • Šihyaʔət əzzuruf əlmuwatiya lə ɗir alayaatə iqtisadiyan wa tayisir ḥuṣulha ʿala əlḥidmat işsihiyya wa ttʿlimiyya. 	<ul style="list-style-type: none"> • Maraazət əl manẓur əl jinsani kam mabda' tawjihi lillḥukm ərrašid fi siyasat w əl işlahat əl ʿamma w fi əl mizaniyat, maʿ maraazət siyag əl lamarkaziya w ʿadam əl tamarkuz. • Iẓalat əl qiyud əl ijtimaʿiya alati taḥd min muşaraka əlayaatə. • Taʿziẓ maharaat w qodurat alayaatə w ərabitat əlayaatə fi ʿamaliyyat manʿ nuşub əl şiraʿat wa ḥalha. • Işrak alayaatə fi idarat əl madina, faḍlan ʿan taṭribha w istiqlalha əl mali wa ḥuṣulha ʿala əl arɗ w əl i'timan. • Tiziyən furaş ḥuṣul alayaatə w əl fitayat ʿala ḥidmat aş şiha w ət taʿlim w ət taṭrib əl mihani. • Taʿmim ət tiknulujiyat əl manziliyya li musaaʿadat əlayaatə ərriyyiyya fi ʔadaʔ mahamha. • Işrak alayaatə fi əldawa'ir əl intajiyya w takafuʔ furaş əl ʿamal w ʿawamil əl intaj.

- **ḍir ašaašir ḡāmələt təlǧīr wəlwəḥda l-wāṭaniya**

- Ḡaj' ḥusul al-šabāb 'alā furas al-'amal wal-istithmār al-ijtimā'ī wal-iqtisādī wal-ibtikār al-tiknūlūjī wal-mawārid al-lāzima litamwīl al-mashārī' ;
- Ḡaj' wa-ta'zīz al-hayākil al-asāsīyah al-ijtimā'iyah - al-ta'īmīyah liš-šabāb ;
- Tahī'at al-ḡurūf al-muwātiyah li-idmāj al-šabāb wa-tanmīyatihim 'an ṭarīq muḍā'afah al-furas wa-sabil al-mushārahah ;
- Ḡaj' al-'anāṭī al-badaniyah wal-riyāḍīyah li-tiziyan rafāh al-sukkān, wal-indimāj al-mahānī, wa-tamāsuk al-ijtimā'ī, wa-takwīn al-ṭarwah.

<ul style="list-style-type: none"> • Tšaji' mašāṭetəl māliyyīn alladīna ya 'išūn fī al-ḵāriġ fī tanmiyatəl balad 	<ul style="list-style-type: none"> • Ta'bi'a ḍakaa' al-muytāribīn min ajl al-tadrīb al-jāmi'ī al-waṭanī 'an ṭarīq waḍ' ḥawāfiz li-tašġī' 'awdat al-admīya ; • Išrāk al-māliyyīn al-ḍīn ya 'išūn ḥārij al-balad fī 'amaliyyat al-lāmarkazīya wa-ta'bi'a al-mawārid li-ta'zīz istimārātihim fī al-bilād ; • Išrāk al-māliyyīn min al-ḥārij fī taḥdīd al-sīyāsāt wa-tasyīrihā fī Mālī ; • Tašġī' al-šatāt 'alā al-istithmār al-muntij, wa-lā sāma min ḍarīq taf'īl al-āliya "tashīlāt da'm al-istithmār al-intiġī fī al-šatāt" ; • Ḍīr sīyāsāt la-ijtizāb al-mawāhib min al-muytāribīn wal-iḥtifāz bihā ; • Inšā' manṭiqa ḵāšša li-l-muhājirīn ḍawī al-markaz al-tafdīlī wa-qawānīn ḥawāfiz al-istithmār ; • Tašġī' isti'māl al-qanāwī al-rasmīya min ġānib al-māliyyīn al-muqīmīn fī al-ḥārij li-taḥwīlāt al-naqḍīya..
--	---

al-hadaf al-istratijiy al-ṭawīl al-ajl 5: tahiyyat bī'a maḥfūza wa marina 'ala naw' mustadām

Ahdaf xaša	əl ittijahat əl-istratijiya
<ul style="list-style-type: none"> • Tiziyan idaratə al-bī'ah wal-ḥifaz 'alayha • Taktif mukāfaḥat āthār taghayyur al-mānakh 	<ul style="list-style-type: none"> • Tawṭid wa taṣziz at-taṣlim al-biy'i (an-nawṣiya: al-jadhāba wa at-tafaṣuliyya) ka qīma lā tanfasim limumārasa al-muwāṭin; • Binā' qudrat as-sukkān wa an-nuzum al-īkūlūjiyya wal-iqtišādiyya ṣalā at-takāfuf min khilāl tadābīr at-takāfuf wa at-takhfīf min āthār taghayyur al-manākh; • Al-idāra al-mustadāma lil-mawārid al-miyā'iya ṣalā jamīṣ al-mustawāyāt; • Al-ḥifāz 'alā al-bī'a al-maṣiṣhiyya lil-muwāṭinīn wa taḥsīnuhā; • Taḥsīn idārat at-tanawwuṣ al-bī'ī wa an-nuzum al-īkūlūjiyya al-arḍiyya wal-miyā'iyya; • Mukāfaḥat al-jafāf wa at-tašahḥur; • Inshā' waḥdāt šināṣiyya li-istaṣāda at-nifāyāt aš-šālda wa tajhīz al-muntajāt al-ḥarījiyya ghayr al-ḥashabiyya; • Taṣzīz at-taṣāwun al-dawli wal-iqlīmī wal-ṭhuṣī fī majāl al-bī'a wa taṣzīz ad-diblūmāsīya al-bī'iya; • Talbīya al-iḥtiyājāt al-miyā'iya, kamman wa nawṣan, limukhtalif qaṭāṣāt at-tanmīya, maṣa iḥtirām an-nuzum al-īkūlūjiyya al-miyā'iya; • Taṭwīr imkāniyya ḥuṣūl al-jamīṣ ṣalā ḥidamāt šihḥīya mustadāma; • Daṣm ḥifāz al-ghābāt ṣan ṭarīq at-taḥrīj wa iṣādat at-taḥrīj.;

- Taziyan Imamaarat aljida fi al'idara alda'imah lil'araadi walme;
- I'timaad tiknulujiyaat all'intaj wal'istikhlak allati tuḥāfiz 'alā albi'ah;
- Kafālat atafkeer alfiradi waljama'ī fi atafkīr albi'ī;
- Almusāhamah fi alnajah lildalj min khilāl alttakīf walttakhfif min ātār taghayyur almanākh.

3.2. al-ṭanfīd al-tadrījī li-Šavwa"

440. Waseetam ḥaqīq ḥaḍihi Šavwa 'ala marāḥil kilāl as-sanawāt 40 al-qādimah min kilāl istrātijjiyyāt al-tenfīd. Sato'adī ḥaḍihi al-'amaliyyah ilā nahj tadarujī litahdīd arba' fatrat madātuhā 'ašar sanawāt (2024m-2033m, 2034m-2043m, 2044m-2053m, 2054m-2063m), al-ahdāf (al-šāmilah wa al-maḥdūdah) likulli fatrah wal-istrātijjiyyāt allatī sayatimmu tenfīduhā.

441. Yenqasm tenfīd Šavwa Mālī al-jadīdah litataqqadam bimuwāfaqat 'ām 2063m ilā arba' marāḥil madātuhā 'ašar sanawāt.

- **Marḥala lowal** (2024-2033) sayakūn al-hadaḥ al-'ām huwa i'ādat ta'sīs al-dawla wal-taḥawwul al-heyakī lil-iqtisād, wa-taṭwīr istrātijjiyyāt al-ḥawkamah wal-istithmār wafqan li-dhālika. Wa-yahdifu ilā taḥḥīḥ 'anāšir al-ḍu'f al-murtaḥḥah b-inkhiḥāḍ tanwī' al-intāj wa-tajhīz al-muntaḡāt al-maḥallīyah. Wa-sayuwāšilu taṭwīr al-heyākīl al-asāsīyah li-da'm intāj al-ṭāqah wal-tanmīyah al-zirā'iyah wa-faṭḥ manāṭiq al-intāj li-ta'jīl bit-taḥḥīḥ al-balad. Wa-bil-iḍāfah ilā dhālika, tuqtaḥḥu ḥādhīh al-marḥalah khuṭṭah li-l-istijābah lil-'azmah al-muta'addidah al-ab'ād min khilāl mu'ālajah al-asbāb al-juwriyah min ajl ta'bī'ah ḥulūl mubtakarah li-tawṭīd al-salām wal-amn, wa-istiqrār al-iqtisād al-kulī fī al-balad, wa-istikshāf al-tamwīl al-badīl, wa-ta'zīz al-ḥukm al-rashīd. Wa-bil-ṭabī'ah, fa-innahā tahdifu ilā taṭwīr iqtisād waṭanī mutakāmil ḥawla al-zirā'ah wal-šīnā'ah al-zirā'iyah, min ajl ta'dīd al-shurūṭ al-asāsīyah li-zuhūr Mālī al-iqtisādī. Wa-ḥādhā sayu'īnu al-siyādah al-ghidhā'iyah wal-taghdīyah, wal-buḥūth wa-istighlāl al-mawārid al-ṭabī'iyah wa-murāqabah al-ṭāqah. Wa-yanbaghī aydan an takūn tanmīyah ra's al-māl al-basharī fī ṣamīm barnāmaj al-islāḥ fī ḥādhīh al-marḥalah, lā sayamā min khilāl i'ādat ta'sīs nizamnā al-talīmī al-qā'im 'alā al-'ilm wal-tiknūlūjiyā wa-qīmanā al-dhātīyah, walākin aydan 'alā nizam ṣiḥī ḥadīth yatism bil-kifā'ah wa-yumkin lil-jamī' al-wuṣūl ilayh;
- **Satrckz almarḥala althāniya** (2034-2043) 'ala at-takhaṣuṣ fī al-qīṭā'āt dhāt al-qīma al-muḍāfa al-'ālīa. Wakhilāl ḥadhihi al-fatrah, sayakūn min aḍ-ḍarūrī muwāṣalat tawṭīd manjizāt almarḥala al-ūlā, walākin qabl kulli shay' litamkīn al-balad min taḥqīq an-nushū' al-iqtisādī min ḥilāl ta'zīz asās al-iqtisād bitarkīz 'alā mawāṭin quwwatīhi al-mubāšira (az-zirā'a, at-ta'mīn, ...). Wastukarris ḥadhihi almarḥala aydan li-tanzīm al-islāḥāt as-siyāsīya wal-mu'assasīya, wataṭwīr aṣ-ṣīnā'āt al-thaqīla wa-idkāl at-tek-nūlūjiyyāt al-mutaqaddima;
- **Walmarḥala ath-thālitha** (2044-2053) hiya al-mustawā al-'ālī li-at-tanmīya al-basharīya, allatī tatamaththalu fī taḥsīn rafaḥ sāknān Mālī 'alā nahw mustadām min ḥilāl al-qada' 'alā jamī' ash-kāl al-faqr. Wabil-iḍāfah ilā siyāsāt an-namūw wal-'amāl, sayatamaththalu al-hadaḥ al-muḥaddad fī zīyādat tawāfur wa-nu'iyyat al-khidamāt as-ṣiḥḥīya wal-talīm wal-talīm wal-ḥayākāl al-asāsīya (at-ṭāqa wal-ṭuruq wamā' ash-shurb wamā' ilā dhālika).

- **al-marḥala al-rābi'a (2054-2063):** al-simah al-ra'īsīyah li-hadhihi al-marḥalah hiya tawḥīd al-marāḥil al-sābiqah. wa-sayata'allaff min al-taṣnī' alladhī yaktamil bi-tatawwur mutasāri' li-qitā' al-ṣinā'ah al-taḥwīlīyah, wa-taṭwīr mutanāsik limajāl al-khidmāt, lā siyamā fi 'anāṣirihi al-tijāriyah wa-al-naql wa-al-siyāḥah, fi bī'ah maḥfūzah bishakl da'im..

Ṭaalīthan - at-tawajjuhāt al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marĤala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taĥawul al-haykali 2024-2033	almarĤala 2: attaĥaṣuṣ 2034-2043	marĤala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarĤala 4: tawĥid 2054-2063
Ṭālīthan - at-tawajjuhāt al-istrateejijyah at-tawīlah al-ajal 4o mini	<p>1.1.1. 1.1. OS: ladayhā qudrāt 'askariyyah qādirah 'ala al-difā' 'an al-salāmah al-iqlīmīyah</p> <p>1.1.1. binā' qudrāt makhzūnāt al-nashr al-istrātījī fi majāl al-mawārid al-bashariyyah wal-mu'addāt al-mutaqaddimah</p> <p>1.1.2. al-shabakah al-āmnah al-muṭlā lil-iqlīm</p> <p>1.1.3. ta'zīz qudrat makhzūnāt al-nashr al-istrātījī 'ala al-tawaquq' wal-tafkīr al-istrātījī</p> <p>1.1.4. iqāmah šarakāt 'askariyyah jadīdah ma'a al-quwā al-'askariyyah min ajl taḥsīn al-difā' 'an siyādat Mālī</p> <p>1.1.5. taṭwīr al-ta'āwun al-'askari ma'a al-buldān al-mujāwirah (wākālat al-faqā' al-ūrūbiyyah wa duwal 'ukhra)</p> <p>1.1.6. amn wa tanmīyah al-mintaqah al-ḥudūdīyah al-mushtarakah</p> <p>1.1.7. tašjī' jaysh inma'ī (anšitah ijtimā'iyah - iqtisādiyyah wa šiḥīyah...)</p> <p>1.1. SO: al-qaḍā' 'ala al-'irhāb wal-taṭarruf al-'anīf</p> <p>1.1.1. ta'zīz āliyyāt al-inzār al-mubakkir liman' wa idārat al-tamarrud wal-širā'āt wata'zīz al-salām</p> <p>1.1.2. zīyādah al-tadrīb al-mutakhaṣṣiṣ li-quwātinā al-difā'iyah wal-amniyyah limuwājahat al-tahdīdāt ghayr al-mutamāṭilah</p> <p>1.1.3. ta'zīz qawānīn mukāfaḥat intishār al-aṣhīla al-ṣaghīrah wal-aṣhīla al-khafīfah</p> <p>1.1.4. taṭwīr dīblūmāsīyah dīniyyah nashaṭah</p> <p>1.1.5. binā' qudrat al-sukkān al-mutadhārrirīn min al-a'māl al-irhābiyyah wal-taṭarruf al-'anīf 'ala al-ṣumūd</p> <p>1.1.6. idkhāl al-wazā'if wa ijādihā fi manāṭiq al-</p>	<p>1.1.1.1. SO: taṭwīr al-qudrat al-šīnā'iyah al-'askariyyah</p> <p>1.1.1. taṭwīr intaḡ al-ḡakhā'ir wal-aṣhīla al-ṣaghīrah</p> <p>1.1.2. ta'zīz al-ta'āwun al-'askari ma'a al-buldān al-mujāwirah (taḥāluf duwal al-sāḥil wa duwal 'ukhra)</p> <p>1.1.3. ta'zīz al-amn wa al-tanmiya al-munsaqah lil-manāṭiq al-ḥudūdīyah</p> <p>1.1.4. al-ḥifāz 'ala qudrat quwāt al-difā' wal-amn 'ala al-tafkīr al-istrātījī wa al-tarqīb</p>	<p>1.1.1. SO: kun jayshan muḥtarafan bih 'ala al-mustawa al-qārī</p> <p>1.1.1. taṭwīr al-intaḡ al-šīnā'ī lil-aṣhīla al-thaqīla wal-lujistiyyāt</p> <p>1.1.2. taṭwīr intaḡ al-aṣhīla fi al-majāl al-faqā'ī al-jawī</p> <p>1.1.3. waḡ' rādi'</p>	<p>1. Lḏā: kun min bayn aljuyūsh almuḥtarifah fi jamī' anḥā' al'ālam</p> <p>1.1.1. Ḍīr 1-1-1. Ḍīr ḥuqūq al-insān wal-ḥurriyyāt al-asāsīyah</p> <p>'Intāj al-aṣhīlah fi mīyādān al-fasā' al-jawwī (ṭā'irāt al-helikoptar al-qaṭālīyah, wal-qaḍhā'if al-'ābrat lil-qarāt, wal-tā'irāt bidūn ṭiyār, wamā ilā dhālik)</p> <p>Ḍīr al-rādi'</p> <p>4o mini</p> <p>1.1.1.</p>

nizā'			
<p>2.1. OS nizām al-tashghīl: taḥsīn nizām takhṭīt wa idārat al-tanmiya al-iqtisādīyah wal-māliyah</p> <p>2.1.1. binā' ḥālah istrātījīyah watanmiya</p> <p>2.2. ta'zīz al-shafāfiyah wal-masā'alah 'ala mustawā al-dawlah</p> <p>2.3. irsā' usūs dimuqrāṭīyah šāmilah wa qā'imah 'ala al-mushārahah</p> <p>ta'zīz al-qiādah al-siyāsīyah fī maḥām al-takhṭīt al-taṭalla'ī wal-istrātījī</p> <p>2.4. ishārik al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-taqlīdīyah wa masā'alatihimā fī al-'amalīyah al-dimuqrāṭīyah</p> <p>2.5. waḍ' mīṭāq bishān al-qadhāyā al-watanīyah al-ra'īsīyah</p> <p>2.6. taḥsīn idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah bil-ishṭirāk ma' al-qaṭā'</p> <p>2.7. al-khāṣ (al-ta'dīn wal-naft wal-ṭāqah wal-ṣiḥḥah wal-ta'līm... ilakh)</p> <p>2.8. taṭwīr al-sharikāt al-watanīyah lil-istikhraāj wal-naql wal-intaḡ wal-tajhīz fī al-qaṭā'āt al-istrātījīyah allatī yushāriku fihā al-qaṭā' al-khāṣ al-waṭanī</p> <p>2.9. tanmīyah al-khibarāt al-watanīyah lil-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.10. ta'zīz āliyat al-tanzīm al-iqtisādī wa istiqrār waḍ' iṭār al-iqtisād al-kulī</p> <p>tahrīr ṭāqāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah 'an ṭarīq taṭwīr mabārāt</p> <p>4o mini</p> <p>1.3.3.</p>	<p>1.2.1. 2.1. nizām al-tashghīl: tawṭīd al-ḥālah al-istrātījīyah wal-inmā'iyyah</p> <p>2.1.1. ta'zīz qiyādat al-dawlah fī idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.1.2. tamwīl al-tanwī' wal-ibtikār al-muntaḡīn</p> <p>2.1.3. ta'zīz qudrat al-dawlah 'ala tawaqqu' al-taghayyurāt al-dawriyah wal-haykalīyah (al-dakā' al-iqtisādī wal-raṣd al-ṭiqnūlūjī)</p> <p>2.1.4. ta'zīz masā'alat al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-taqlīdīyah bi-taṭwīr al-istikhbārāt al-jamā'iyyah</p> <p>ta'zīz idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>

Taalithan - at-tawajjuhāt al-istrateejīyah at-taweela al-ajl.	al-marḥala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	al-marḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	al-marḥala 4: tawḥid 2054-2063
II. UN PAYS BIEN GOUVERNE	<p>1.3.7. 1.3.7. ta' bī' at al-tanwī' al-thaqāfī ka-wasīlah lil-anfītāḥ wal-ḥiwār wa al-tamāskin</p> <p>1.3.8. 1.3.8. ta' zīz qudrat munazzamāt al-mujtama' al-madani al-maḥallīyah wal-waṭanīyah, bimā fī dhālik al-shabāb wal-jamā'āt al-nisā'īyah, 'ala al-mushārakah fī man' nushūb al-nizā'āt wa binā' al-salām</p> <p>1.3.9. 1.3.9. inshā' āliyyāt li-tarsīkh thaqāfat al-salām fī jamī' 'amalīyāt al-tanmiya</p> <p>2.1. OS nizām al-tashghīl: taḥsīn nizām takhtīt wa idārat al-tanmiya al-iqtisādīyah wal-māliyah</p> <p>2.1.1. binā' ḥālah istrātījīyah watanmiya</p> <p>2.2. ta' zīz al-shafāfīyah wal-masā'alah 'ala mustawā al-dawlah</p> <p>2.3. irsā' usūs dimuqrāṭīyah šāmilah wa qā'imah 'ala al-mushārakah</p> <p>ta' zīz al-qiyyādah al-siyāsīyah fī maḥām al-takhtīt al-taṭalla'ī wal-istrātījī</p> <p>2.4. ishārik al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-taqīdīyah wa masā'alah al-tanmiya fī al-'amalīyah al-dimuqrāṭīyah</p> <p>2.5. waḍ' mīṭāq bishān al-qadhāyā al-watanīyah al-ra'īsīyah</p> <p>2.6. taḥsīn idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah bil-ishtirāk ma' al-qaṭā'</p> <p>2.7. al-khāṣ (al-ta' dīn wal-naft wal-ṭāqah wal-ṣiḥḥah wal-ta' līm... ilakh)</p> <p>2.8. taṭwīr al-sharikāt al-watanīyah lil-istikhraāj wal-naql wal-intaḡ wal-tajhīz fī al-qaṭā'āt al-istrātījīyah allatī yushāriku fīhā al-qaṭā' al-khāṣ al-waṭanī</p> <p>2.9. tanmīyah al-khībarāt al-watanīyah lil-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.10. ta' zīz āliyyāt al-tanzīm al-iqtisādī wa istiqrār waḍ' īṭār al-iqtisād al-kulī</p> <p>2.11. taḥrīr ṭaqāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah 'an tariq taṭwīr mabārāt al-ṭarwah al-mujtama'īyah</p>			

<p>1.3.7. 1.3.7. ta' bī' at al-tanwī' al-thaqāfī ka-wasīlah lil-anfītāh wal-ḥiwār wa al-tamāskin</p> <p>1.3.8. 1.3.8. ta' zīz qudrat munazzamāt al-mujtama' al-madani al-maḥallīyah wal-waṭanīyah, bimā fī dhālik al-shabāb wal-jamā'āt al-nisā'īyah, 'ala al-mushārahah fī man' nushūb al-nizā'āt wa binā' al-salām</p> <p>1.3.9. 1.3.9. inshā' āliyyāt li-tarsīkh thaqāfat al-salām fī jamī' 'amalīyāt al-tanmiya</p> <p>2.1. OS nizām al-tashghīl: taḥsīn nizām takhtīt wa idārat al-tanmiya al-iqtisādīyah wal-māliyah</p> <p>2.1.1. binā' ḥālah istrātījīyah watanmiya</p> <p>2.2. ta' zīz al-shafāfīyah wal-masā'alah 'ala mustawā al-dawlah</p> <p>2.3. irsā' usūs dimuqrāṭīyah šāmilah wa qā'imah 'ala al-mushārahah</p> <p>ta' zīz al-qiyādah al-siyāsīyah fī maḥām al-takhtīt al-taṭalla'ī wal-istrātījī</p> <p>2.4. ishārik al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-taqīdīyah wa masā'alatihimā fī al-'amalīyah al-dimuqrāṭīyah</p> <p>2.5. waḍ' mīṭāq bishān al-qadhāyā al-watanīyah al-ra'īsīyah</p> <p>2.6. taḥsīn idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah bil-ishtirāk ma' al-qaṭā'</p> <p>2.7. al-khāṣ (al-ta'dīn wal-naft wal-ṭāqah wal-ṣiḥḥah wal-ta'līm... ilakh)</p> <p>2.8. taṭwīr al-sharikāt al-watanīyah lil-istikhraāj wal-naql wal-intaḡ wal-tajhīz fī al-qaṭā'āt al-istrātījīyah allatī yushāriku fihā al-qaṭā' al-khāṣ al-waṭanī</p> <p>2.9. tanmīyah al-khibarāt al-watanīyah lil-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.10. ta' zīz āliyyāt al-tanzīm al-iqtisādī wa istiqrār waḍ' īṭār al-iqtisād al-kulī</p> <p>2.11. taḥrīr ṭāqāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah 'an ṭarīq taṭwīr mabārāt al-ṭarwah al-mujtama'īyah</p>	<p>2.1. nizām al-tashghīl: tawṭīd al-ḥālah al-istrātījīyah wal-inmā'īyah</p> <p>2.1.1. ta' zīz qiyādat al-dawlah fī idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.1.2. tamwīl al-tanwī' wal-ibtikār al-muntaḡīn</p> <p>2.1.3. ta' zīz qudrat al-dawlah 'ala tawaqqu' al-taghayyurāt al-dawrīyah wal-haykalīyah (al-dakā' al-iqtisādī wal-raṣd al-ṭiqnūlūjī)</p> <p>2.1.4. ta' zīz masā'alat al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-taqīdīyah bi-taṭwīr al-istikhbārāt al-jamā'īyah</p> <p>2.1.5. ta' zīz idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p>	<p>Poursuivre et consolider les programmes d'actions</p>	<p>Poursuivre et consolider les programmes d'actions</p>
<p>1.3.7. 1.3.7. ta' bī' at al-tanwī' al-thaqāfī ka-wasīlah lil-anfītāh wal-ḥiwār wa al-tamāskin</p> <p>1.3.8. 1.3.8. ta' zīz qudrat munazzamāt al-mujtama' al-madani al-maḥallīyah wal-waṭanīyah, bimā fī dhālik al-shabāb wal-jamā'āt al-nisā'īyah, 'ala al-mushārahah fī man' nushūb al-nizā'āt wa binā' al-salām</p> <p>1.3.9. 1.3.9. inshā' āliyyāt li-tarsīkh thaqāfat al-salām fī jamī' 'amalīyāt al-tanmiya</p> <p>2.1. OS nizām al-tashghīl: taḥsīn nizām takhtīt wa</p>	<p>2.1. nizām al-tashghīl: tawṭīd al-ḥālah al-istrātījīyah wal-inmā'īyah</p> <p>2.1.1. ta' zīz qiyādat al-dawlah fī idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah</p> <p>2.1.2. tamwīl al-tanwī' wal-ibtikār al-muntaḡīn</p> <p>2.1.3. ta' zīz qudrat al-dawlah 'ala tawaqqu' al-taghayyurāt al-dawrīyah wal-haykalīyah (al-</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>

idārat al-tanmiya al-iqtisādīyah wal-māliyah
2.1.1. binā' ḥālah istrātījīyah watanmiya
2.2. ta'zīz al-shafāfiyah wal-masā'alah 'ala
mustawā al-dawlah
2.3. irsā' usūs dimuqrāṭīyah šāmilah wa qā'imah
'ala al-mushārahah
ta'zīz al-qiyādah al-siyāsīyah fī maḥām al-takhtīṭ
al-taṭalla'ī wal-istrātījī
2.4. ishārik al-mujtama' al-madani wal-sharī'ah al-
taqlīdīyah wa masā'alatihimā fī al-'amalīyah al-
dimuqrāṭīyah
2.5. waḍ' mīṭāq bishān al-qadhāyā al-watanīyah al-
ra'īsīyah
2.6. taḥsīn idārat al-qaṭā'āt al-istrātījīyah bil-ishtirāk
ma' al-qaṭā'
2.7. al-khāṣ (al-ta'dīn wal-naft wal-ṭāqah wal-
ṣiḥḥah wal-ta'līm... ilakh)
2.8. taṭwīr al-sharikāt al-watanīyah lil-istikhraāj wal-
naql wal-intağ wal-tajhīz fī al-qaṭā'āt al-istrātījīyah
allatī yushāriku fīhā al-qaṭā' al-khāṣ al-waṭanī
2.9. tanmīyah al-khibarāt al-watanīyah lil-qaṭā'āt
al-istrātījīyah
2.10. ta'zīz āliyat al-tanzīm al-iqtisādī wa istiqrār
waḍ' ṭīṭār al-iqtisād al-kulī
2.11. taḥrīr ṭāqāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah 'an
ṭarīq taṭwīr mabārāt al-ṭarwah al-mujtama'īyah

ḡakā' al-iqtisādī wal-raṣd al-
ṭiqnūlūjī)
2.1.4. ta'zīz masā'alat al-
mujtama' al-madani wal-sharī'ah
al-taqlīdīyah bi-taṭwīr al-
istikhbārāt al-jamā'īyah
2.1.5. ta'zīz idārat al-qaṭā'āt al-
istrātījīyah

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejjyyah at-taweela al-ajl.	al marhala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarhala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marhala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarhala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>2.2.5. Amélioration de la cohérence intra et inter sectorielle des politiques publiques</p> <p>2.2.6. Intégration des questions de population dans les politiques et stratégies de développement</p>			
	<p>2.3. niẓām al-tashghīl: ja' al al-idārah al-‘āmmah ḥadīthah wa fa‘ālah</p> <p>2.3.1. tabṣīṭ wa raqmanah jamī‘ al-ijrā’āt wal-‘amaliyyāt al-idārīyah</p> <p>2.3.2. binā’ al-qudrāt wa taḥsīn idārat al-mawārid al-bashariyyah fī al-idārah</p> <p>2.3.3. al-faṣl bayn al-ṣu‘ūlāt wa ‘adam tasīyīs al-idārah al-‘āmmah</p> <p>2.3.4. ta‘zīz al-idārah al-qā’imah ‘ala al-natā’ij wal-masā’alah fī al-idārah</p> <p>2.3.5. ta‘zīz al-ḥiwār al-ijtimā’ī al-dā’im</p> <p>2.3.6. istiḥdāth āliyyah lil-masā’alah adawāt al-idārah</p> <p>2.3.8. al-tarwīj limānākh tijārī jadhāb</p> <p>..9 ta‘zīz thaqāfat al-masā’alah wal-masā’alah wa taqīm al-siyāsāt al-‘āmmah min khilāl al-tathqīf wal-taw‘īyah wa iqraār al-dustūr</p> <p>4o mini</p> <p>2.3.8.</p>	<p>2.2.1. 2.2. niẓām al-tashghīl: tazwīd al-balad bi-idārah tatassam bil-kifā’ah wal-raqmanah wal-shafāfiyyah wa suhulat al-isti’māl</p> <p>2.2.1. ta‘zīz al-‘alāqah wal-thiqah bayn al-idārah al-‘āmmah wal-musta‘milīn</p> <p>2.2.2. muwāṣalat al-juḥūd al-rāmiya ilā tabṣīṭ al-ijrā’āt al-idārīyah</p> <p>2.2.3. taḥdīth idārat al-mawārid al-bashariyyah fī al-tāj</p> <p>2.2.4. muwāṣalat ta‘zīz idārat al-adā’ fī al-idārah</p> <p>2.2.5. ḍamān ijrā’ ḥiwār ijtimā’ī muntazim yudmaj al-taghayyurāt al-ḥāliyyah wal-maqbulah fī ‘ālam al-‘amal</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>

2.4. niẓām al-tashghīl: ta'zīz al-'adālah wa ḥuqūq al-insān
 2.4.1. tawṭīd siyādat al-qānūn wa ta'zīz ḥuqūq al-insān
 2.4.2. al-taqrīb bayn al-idārāt al-qaḍā'iyah wal-umhūr
 2.4.3. ta'zīz al-ta'āwun bayn niẓām al-'adālah wal-ṣu'ūlāt al-taqlīdīyah
 2.4.4. taḥdīth al-khidamāt al-qaḍā'iyah wa raqmanatihā
 2.4.5. ta'zīz al-iṭār al-qānūnī limukāfaḥat al-fasād wal-jarīmah al-māliyah wal-irhāb wal-mukhaddarāt wal-jarā'im al-sībrānīyah wal-jarīmah al-'ābira lil-ḥudūd

2.3. SO: taḥsīn mišdāqīyah al-'adālah wa adā'ihā
 2.3.1. binā' niẓām qānūnī wal-niẓām al-qaḍā'ī fī khidmat al-tanmiya wa al-tamāsikin al-ijtimā'ī
 2.3.2. al-wafā' bil-ma'āyīr al-duwalīyah lil-'adālah wal-iḥtijāz
 2.3.3. ta'mīm al-wuṣūl ilā al-khidmah al-'āmmah lil-'adālah wa makātib al-mihān al-qānūnīyah wal-qaḍā'iyah
 2.3.4. ta'zīz istiqlāl al-jamī' wa imkānīyat wuṣūluhum ilā al-'adālah

Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Ṭaalithan - at-tawajjuhāt al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al-marḥala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	al-marḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	al-marḥala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>2.5. Niẓām al-taṣghīl: Ta'zīz fa'āliyya al-siyāsa al-ḥārijīyya</p> <p>2.5.1. Taḥsīn al-qudra 'alā al-tafāwuḍ wa-l-difā' 'an al-sīyada al-waṭaniyya 'alā al-sāḥa al-duwalīyya</p> <p>2.5.2. Takāthur al-sharākāt wa-tanwī'uhā istinādān ilā mabda' al-riḥ li-l-jamī' fī al-mayādīn al-iqtisādiyya wa-l-ṭaqāfiyya wa-l-'ilmīyya wa-l-dīniyya wa-l-bī'īyya</p> <p>2.5.3. Damaj iḥtiyājāt qiṭā' al-amn wa-l-difā' fī awlawiyāt al-dīblūmāsīyya</p> <p>2.5.4. Ta'zīz qiyāda al-dawla fī tansīq tadākhulāt al-shurakā' al-ḥārijīyīn</p> <p>2.5.5. Ta'zīz qiyāda Mālī 'alā al-sāḥa dūn al-iqlīmīyya wa-l-iqlīmīyya</p> <p>2.5.6. Ta'zīz ashkāl al-takāmul al-jadīda al-qā'ima 'alā qiyam al-sīyada wa-l-difā' 'an maṣāliḥ</p>	<p>2.4. 2.4. OS: Tā'kīd qiyādat Mālī 'alā al-sāḥah al-dawliyah</p> <p>2.4.1. Ta'zīz qiyādat Mālī 'alā al-sāḥah al-Afrīqīyah</p> <p>2.4.2. Tā'kīd qiyādat Mālī limushārahah Afrīqiyā fī al-kifāḥ min aḥl iṣlāḥ al-mu'assasāt al-dawliyah</p> <p>2.4.3. Ziyādat burūz al-balad fī al-mu'assasāt al-dawliyahales</p>	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā
	<p>2.6. OS : Renforcer et consolider la lutte contre la corruption et la délinquance financière</p> <p>2.6.1. Renforcement de la transparence dans la gestion de la chose publique ;</p> <p>2.6.2. Systématisation de la répression des faits de corruption, la sanction des fautes de gestion ainsi que le recouvrement des biens spoliés à travers des pratiques de corruption.</p> <p>2.6.3. Mise en cohérence et rationalisation du dispositif de contrôle et de lutte contre la corruption</p> <p>2.6.4. Digitalisation et informatisation à travers la mise en place d'un système intégré de gestion des finances publiques.</p>	<p>2.6. Niẓām al-taṣghīl: Ta'zīz āliyyāt al-wiqāyah</p> <p>2.6.1. Thāliṭhan - Ta'zīz al-wiqāyah dākhil al-idārāt</p> <p>2.6.2. Ṭaqāfat al-nazāhah al-shāmilah</p> <p>2.6.3. Ta'zīz al-nizām al-mutakāmil lil-idārah al-māliyah al-'āmmah</p> <p>2.6.4. Ta'zīz siyādat al-qānūn wa-al-ḥukm al-rashīd</p>	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā
	<p>2.7. Niẓām al-taṣghīl: Taḥsīn al-idāra al-iqlīmīyya wa-l-lāmarkazīyya</p> <p>2.7.1. l'āda ta'rīf 'amaliyyat al-lāmarkazīyya</p> <p>2.7.2. Markazīyya al-dawla,</p> <p>2.7.2. Banā' qudrāt al-sulṭāt al-maḥallīyya wa-l-ḥidamāt al-ḥukūmīyya al-lāmarkazīyya</p> <p>2.7.3. Taḥsīn al-idāra al-iqlīmīyya wa-l-maḥallīyya</p> <p>2.7.4. Tanmīya al-iqtisādāt al-iqlīmīyya wa-l-maḥallīyya</p> <p>2.7.5. Tawṭīr al-ta'āwun al-lāmarkazī</p> <p>2.7.6. l'āda naṣr al-idāra wa-l-ḥidamāt al-ijtimā'īyya al-āssāsīyya fī jamī' anḥā' al-iqlīm</p> <p>2.7.7. Tanfīz barāmij li-l-ta'jīl bi-l-wuṣūl ilā al-waḍ' al-madaniyy, bimā fī dhālika isti'māl al-tīknūlūjīyāt al-jadīda</p> <p>2.7.8. Tanfīz al-siyāsāt wa-l-taḥrī'āt al-muta'alliqā bi-muṣārakat al-jumhūr fī al-ḥukm al-maḥallī</p>	<p>2.7. SO al-aqālīm al-nāshī'ah al-muzdahirah wa-al-dīnāmikiyyah</p> <p>2.7.1. Ta'zīz al-mawārid al-bashariyah al-sulṭāt al-maḥallīyah wa-al-iqlīmīyah</p> <p>2.7.2. Ta'zīz al-dīmūqrāṭīyah al-qā'imah 'alā al-mushārahah 'alā al-ṣa'īd al-iqlīmī</p> <p>2.7.3. Tīzyān al-ma'wil wa-al-bī'ah al-ma'īshīyah wa-ta'zīz al-tawāṣul wa-al-tanaqqul fī al-mujtama'āt</p>	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

al-maḥallīyah al-iqlīmīyah

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejjyyah at-taweela al-ajl.	al-marḥala al-ūlā: l'ādāt al-haykala al-iqtisādīyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	al-marḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah al-bashariyya 2044-2053	al-marḥala 4: tawḥid 2054-2063
<p>III. UNE ECONOMIE FORTE ET AVANCEE</p>	<p>2.8. Niẓām al-tašghīl: Tanẓīf idārat al-arāḍī</p> <p>2.8.1. Ziyādat ḥawsabat niẓām al-arāḍī wa-l-masāḥa wa-tajrīduh min al-ṭābī' al-mādī;</p> <p>2.8.2. Iḥtirām mihnāt al-arḍ waḥḍan</p> <p>2.8.3. Istīmāl al-imkānāt al-iqtisādīyya wa-l-mālīyya lil-majāl wa-l-arḍ</p> <p>2.8.4. Taḥsīn qiyādat al-dawla fī majāl al-arāḍī wa-l-idāra al-'amma</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawḥīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawḥīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawḥīdhā</p>
	<p>3.1. Ḍamān taṭwīr mutawāzin limukhtalif wasa'it al-naql</p> <p>3.1.1. Ṣiyānā wa-taḥdīth al-hayākīl al-asāsīyya wa-l-mu'addāt al-naql (al-ṭuruq wa-l-sikkak al-ḥadīdiyya wa-l-nahr wa-l-maṭār)</p> <p>3.1.2. Taṭwīr shabakat al-naql al-barrī al-waṭanīyya wa-l-iqlīmīyya wa-l-maḥallīyya wa-l-mujtama'īyya wa-l-mamarrāt al-raṭsīyya;</p> <p>3.1.3. Taṭwīr shabakat al-sikkak al-ḥadīdiyya al-waṭanīyya wa-l-iqlīmīyya;</p> <p>3.1.4. Ḍamān malāḥat nahri al-Nījar wa-l-Sinḡāl</p> <p>3.1.5. Taḥsīn qudrat al-maṭār wa-taṭwīr sharikat naql jawwī;</p> <p>3.1.6. Taṭwīr al-hindasa al-maḥallīyya min khilāl isti'māl al-madkhlāt al-maḥallīyya fī intāj al-hayākīl al-asāsīyya</p>	<p>3.1. Kafālah ighlā' 'uzlat al-buldān al-dākhilīyah wa-al-khārijīyah</p> <p>3.1.1. Tawyīr al-mutaḥawwilīn jinsīyyan mīnā' dā'im</p> <p>3.1.2. Nashr al-hiyākīl al-asāsīyah lil-naql wa-tawzī'ihā 'alā al-naḥw al-amthal li-da'm al-qitā'āt al-iqtisādīyah</p> <p>3.1.3. Wadh' niẓām mutakāmil lil-naql al-mut'addid al-wasā'it</p>	<p>3.1. 3.1. OS Tawyīr al-binyah al-taḥṭīyah 'āliyah al-ṭiqnīyah</p> <p>3.1.1 Tawyīr hiyākīl asāsīyah jadīdah dhāt athar tiknūlūjī 'ālī</p> <p>3.1.2 Tawyīr ṣinā'ah malāḥah jawīyah 'āliyah al-jawadah</p>	<p>3.1. Niẓām al-tašghīl: Ta'zīz al-rabt al-shabākī al-iqlīmī al-waṭanī wa al-iqlīmī</p> <p>3.1.1 Ta'zīz al-hiyākīl asāsīyah lil-naql li-ta'zīz dawrah kamarkaz iqlīmī lil-naql</p> <p>3.1.2 Ta'zīz al-hiyākīl asāsīyah lil-ittisālāt-</p>
	<p>3.2. Niẓām al-tašghīl: Ziyādat al-intāj al-zirā'ī wa-l-ḥayawānī wa-maṣā'id al-asmāk bishakl mustadām li-ḍamān al-siyāda al-ghidhā'īyya wa-l-taghadhiyya fī Mālī</p> <p>3.2.1. Taṭwīr al-mafāriq al-zirā'īyya wa-l-hayākīl al-asāsīyya, mustadāma wa-āmna wa-qādirah 'alā al-ta'addul ma'a taghayyur al-munākh</p> <p>3.2.2. Al-ḥadd min ḍa'f al-adā' al-zirā'ī 'an ṭarīq al-ta'jīl bi-islāḥ qitā' al-ḥubūb</p> <p>3.2.3. Takthīf al-mīkinah bi-iqtinā' mu'addāt ḥadīthah tata'addal ma'a al-munāṭiq al-zirā'īyya al-ṭkūlūjīyya</p> <p>3.2.4. Damj al-siyāsah al-zirā'īyya fī istratījīyah mutakāmilah li-l-tanmiya al-rīfīyya</p> <p>3.2.5. Ḍa'z al-anshita al-buḥūth wa-l-tadreeb min khilāl taṭwīr tiknūlūjīyāt wa-taqniyāt al-ma'had min ajl al-tanmiya al-rīfīyya</p> <p>3.2.6. Ziyādat al-intājīyya bi-anwā' 'āliyyah al-ghillah wa-taḥsīn al-wuṣūl ilā al-aswāq</p> <p>3.2.7. Ḍamān al-tamwīl al-fa'āl li-l-anshita al-zirā'īyya</p>	<p>3.2. Niẓām al-tašghīl: Ja'l Mālī quwah zar'īyah li-ḍamān al-amn al-ghidhā'ī</p> <p>3.2.1. Ziyādah fī AgriTech bi-zar' wahdāt al-taṣnī' wa al-tajmī'</p> <p>3.2.2. Ta'zīz al-takāmul al-ṣinā'ī li-l-qitā' al-zar'ī</p> <p>3.2.3. Ziyādah taṭwīr al-tiknūlūjīyāt wa al-ibtikārāt al-mukayyafah wa ḍamān tawassu' nāṭiqahā</p> <p>3.2.4. Al-qaḍā' 'alā al-ṭā'ūn al-ḥaywānī al-saghīr wa takthīf mukāfahah al-amrāḍ al-ḥaywānīyah wa ḥaywānāt al-mansha' wa ziyādah intāj al-laqaḥāt wa bay'ahā 'alā al-mustawayīn dūn al-iqlīmī wa al-dawlī</p> <p>3.2.5. Ḍamān al-'itīmān al-zar'ī</p>	<p>3.2. Niẓām al-tašghīl: Ta'zīz al-qudrah al-tanāfusīyah li-ṣādirāt al-aghdhīyah al-zar'īyah</p> <p>3.2.1. Ta'zīz istidāmah namūdhaj al-tanmiya al-zar'īyah</p> <p>3.2.2. Tarshīd ishtihāk al-ṭāqah al-zar'īyah</p> <p>3.2.3. Taṭwīr al-qitā'āt al-nāshī'ah al-'āliyah al-jawdah wa al-taghdhiyah wa al-tanāfusīyah fī ṭṭār al-sūq al-'ālamīyah</p>	<p>Istamar fī ta'zīz al-muḥtarifīn Barāmij al-'amal</p>

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marḥala al-ülā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarḥala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>3.2.8. Tanfīz siyāsāt al-iṣlāḥ al-zirā'ī wa-l-ḥukūmah min ajl amn al-arāqī wa-amn al-muntajīn wa-al-intāḥ al-zirā'ī</p> <p>3.2.9. . Al-idārah al-mustadāmah li-l-nifāyāt al-zirā'iyah wa-l-ḥayawānīyah wa-ist'ādātuhā</p> <p>3.2.10. . Ḍa'z tanzīm al-mashārī' al-zirā'iyah</p>	<p>3.2.6. Takthīf al-intiāḥ al-wāsi' al-nitāq li-l-qaṭā'āt al-zirā'iyah al-intiāḥiyah al-qādirah 'alā al-munāfasah bimā yukaffil zīyādat dakhil al-muntijīn wa-ṭmkanīyat al-wuṣūl ilā al-muntajāt wa-tathmīn al-intiāḥ 'alā jamī' al-mustawāt min ajl al-taqṭīl ilā adnā ḥadd min al-khasā'ir</p> <p>3.2.7. Ḍamān al-qudrah al-tanāfusīyah lil-muntajāt al-ḥayawānīyah fī jamī' al-aswāq</p> <p>3.2.8. Ta'zīz al-mahārāt al-bashariyyah wa-tashjī' al-baḥṭh wa-l-ibtikār fī al-ṣinā'ah al-zirā'iyah</p> <p>3.2.8. Ta'zīz al-mahārāt al-bashariyyah wa-tashjī' al-baḥṭh wa-l-ibtikār fī al-ṣinā'ah al-zirā'iyah</p>		
	<p>3.3. Nizām al-tashghīl: Tanwī' wa-idmāj al-ta'dīn fī al-iqtisād</p> <p>3.3.1. Ḍa'z al-ma'ārīf wa-rasm kharā'īt al-imkānāt al-ta'dīniyyah wa-l-ḥiyūlūjijyah li-bāṭīn arq Mālī</p> <p>3.3.2. Takthīf al-buḥūṭh al-muta'alliqah bi-l-ta'dīn fī jamī' anḥā' al-iqlīm al-waṭanī;</p> <p>3.3.3. Taṭwīr al-tadrīb fī majālay al-ta'dīn wa-l-ta'dīn (Madrāsah al-ta'dīn);</p> <p>3.3.4. Ṭḥassīn al-ishrāf 'alā 'uqūd al-ta'dīn wa-ḍa'z al-raqabah al-qitā'iyah al-mustaqillah;</p> <p>3.3.5. Ḍa'z al-sharākah bayna sharikāt al-ta'dīn wa-l-mu'assasāt al-khāṣṣah fī Mālī;</p> <p>3.3.6. Iḍfā' al-ṭābi' al-akhlaqī 'alā tarākhīṣ al-baḥṭh wa-l-istikshāf wa-l-ta'dīn;</p> <p>3.3.7. Ḥaffaz inshā' mu'assasāt ta'dīn maḥalliyah ṣadīqah li-l-bī'ah;</p> <p>3.3.8. Tanzīm anshīṭat ta'dīn al-dhahab al-taqṭīdiyah wa-taṭwīr al-manjam al-ṣaghīr;</p> <p>3.3.9. (B) Ḍa'z al-buḥūṭh al-muta'alliqah bi-l-ma'ādin al-istrāṭījijyah wa-istikhālālihā;</p> <p>3.3.10. Raṣd wa-iṣlāḥ mawāqī' al-alghām ba'd al-istikhāl;</p> <p>3.3.11. Taṭwīr al-hiyākl al-'asāsīyah li-tajhīz al-ta'dīn;</p> <p>3.3.12. Tanwī' intāḥ al-ta'dīn.</p>	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marḥala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarḥala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>3.4. Niẓām al-tashghīl: Ziyādat qudrat al-ṭāqah fī al-bilād</p> <p>3.4.1. Tanẓīf idārat qiṭā' al-ṭāqah</p> <p>3.4.2. Ḍa'z mazīj al-ṭāqah 'an ṭariq ziyādat al-intāj al-haydrūlikī wa-taṭwīr ṭāqāt ukhrā munkafaḍah al-taklīfah mithl al-ṭāqah al-nawawīyah</p> <p>3.4.3. Iqāmah rawābiṭ ma'a al-buldan al-ukhra</p> <p>3.4.4. Ḍa'z taṭwīr marāfiq wa-mashārī' al-intāj li-ḍa'z shabakat al-kahrabā'</p> <p>3.4.5. Taṭwīr al-buḥūth wa-ḥamalāt taṭwīr al-ṭāqah al-mujaddadah</p> <p>3.4.6. Tamwīl taysīr wa-taṭwīr intāj al-ṭāqah 'alā niṭāq ṣaghīr</p> <p>3.4.7. Taṣmīm wa-tanzīm kuṭṭat tanmīyah qiṭā' madatuhā 'ashr sanawāt.</p>	<p>3.2. Niẓām al-tashghīl: Ḍamān amn al-ṭāqah</p> <p>3.2.1. Ziyādah tatawwur al-shabakah al-kahrabā'iyah</p> <p>3.2.2. Ziyādah intiāj al-ṭāqah al-mutajaddidah</p> <p>3.2.3. Al-tanmīyah al-ṣinā'iyah limawārid al-ṭāqah al-mutajaddidah</p> <p>3.2.4. Istighlāl imkanāt mawārid al-ṭāqah al-ukhrā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>
	<p>3.5. Niẓām al-tashghīl: Ḍamān al-taḥawwul al-ṣinā'ī lil-iqtisād</p> <p>3.5.1. Ḍa'z al-ṣinā'āt al-maḥallīyah li-tajhīz al-muntajāt istnādān ilā salā'il al-nāqilīn</p> <p>3.5.2. Tahīyah bī'ah mū'āṭīyah linamū qiṭā' al-ṣinā'ah al-taḥwīlīyah wa-tanmīhā</p> <p>3.5.3. Ḍa'z al-ṣinā'āt al-istikhrājīyah ma'a taḥwīl al-ma'ādin</p> <p>3.5.4. Ziyādat al-buḥūth wa-taṭwīr fī muntajāt/amaliyāt al-taṣnī'</p> <p>3.5.5. Taṭwīr al-aqṭāb al-iqtisādīyah al-iqlīmīyah, wa-al-manāṭiq al-iqtisādīyah al-khāṣṣah, wa-al-manāṭiq al-ṣinā'iyah, wa-al-manāṭiq al-zirā'iyah, ma'a al-tarkīz 'alā tawfīr furāṣ al-'amal dhāt al-imkānāt al-'āliyah, wa-al-istifādah min al-mizāyā al-nisbīyah wa-al-mawārid al-ṭabī'iyah likul manṭiqah.</p> <p>3.5.6. Tashjī' al-intiqāl ilā al-intāj al-ṣinā'ī lil-muntajāt al-ḥiraṭiyah dhāt al-imkānāt al-'āliyah</p> <p>3.5.7. Takthīf al-tawḥīd al-qiyāsī wa-al-naw'iyah wa-al-milkīyah al-ṣinā'iyah</p> <p>3.5.8. Waz' wa-tanzīm siyāsāt ṣinā'at i'ādah tadwīr al-nifāyāt fī al-manāṭiq al-ḥadarīyah</p>	<p>3.4. Niẓām al-tashghīl: Ja'al al-ṣinā'ah muḥarrik al-iqtisād</p> <p>3.4.1. Takthīf al-taḥawwul Ṣinā'ah al-muntajāt al-maḥallīyah,</p> <p>3.4.2. Ta'zīz al-ṣinā'āt al-thaqīlah ;</p> <p>3.4.3. Ta'zīz al-aqṭāb al-iqtisādīyah al-iqlīmīyah w-al-manāṭiq al-iqtisādīyah al-khāṣṣah w-al-manāṭiq al-ṣinā'iyah w-al-manāṭiq al-zirā'iyah ;</p> <p>3.4.4. Damj al-tawḥīd al-qiyāsī w-al-naw'iyah w-al-milkīyah al-ṣinā'iyah</p>	<p>3.4. Niẓām al-tashghīl: Tawarīr al-ṣinā'ah fī al-qaṭā'āt dhāt al-qīmah al-muḍāfah al-'āliyah.</p> <p>3.4.1. Ḍamān al-qudrah al-tanāfusīyah w-al-muntajāt al-ṣinā'iyah ;</p> <p>3.4.2. Tawṭīd al-ṣinā'āt al-thaqīlah w-tanwī'ahā ;</p> <p>3.4.3. Tawṭīd al-majmū'āt al-iqtisādīyah al-iqlīmīyah w-al-manāṭiq al-iqtisādīyah al-khāṣṣah w-al-manāṭiq al-ṣinā'iyah w-al-manāṭiq al-zirā'iyah ;</p> <p>3.4.4. Ḥifāz 'alā al-qudrah al-tanāfusīyah li-ṣinā'ah al-tilwīn al-tekhnūlūjīyah</p> <p>3.4.5. Takthīf al-mubādara al-ṣinā'iyah istinādān ilā qaṭā'āt al-tekhnūlūjīyah dhāt al-qīmah al-muḍāfah al-</p>	<p>3.4. OS : Consolider le processus d'industrialisation</p> <p>3.4.1. Renforcement de la Pérennité et de la compétitivité des sites industriels</p> <p>3.4.2. Soutien au développement des entreprises offshores de solutions pour l'industrie du futur</p>

		'āliyah	
<p>3.6. Nizām al-tashghīl: Ḍamān thawrah raqamīyah</p> <p>3.6.1. Taṭwīr al-ṣinā'ah al-raqamīyah al-maḥallīyah</p> <p>3.6.2. Taṭwīr al-hiyākil al-asāsīyah li-tawṣīl kīdmāt tiknūlūjiyā al-ma'lūmāt wa-al-ittiṣālāt wa-l-wuṣūl ilayhā</p> <p>3.6.3. Taṣmīm biniyah taḥtīyah waṭanīyah li-al-bayānāt al-jughrafīyah al-makānīyah (INDG) ;</p>	<p>3.5. Nizām al-tashghīl: Ja'l tiknūlūjiyā al-ma'lūmāt w-al-ittiṣālāt rāfi'ah li-l-namū.</p> <p>3.5.1. Ja'l al-qudrāt al-raqamīyah w-al-tiknūlūjiyah 'āmilan ra'īsīyan fī al-qudrāh al-tanāfusīyah w-taḥdīth al-sharikāt w-tawṭīr qaṭā'āt w-ḥiraf jadīdah.</p>	<p>3.5. 3.5. Nizām al-tashghīl: An tuṣbiḥ markazan tiknūlūjiyan fī Ifriqiya</p> <p>3.6. 3.5.1. Binā' al-qudrāt</p> <p>3.7. Nasharat al-mufawwiḍīyah al-ūrūbiyah, , taqrīran 'an</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marḥala al-ülā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarḥala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>3.6.4. Dirāz barāmij waṭaniyy li-l-faḍā'</p> <p>3.6.4. 3.6.5. Istiḡlāl ibtikarāt tiknūlūjiyyā al-ma'lūmāt wa-l-ittisālāt wa-dākā' al-iṣṭinā' li-taḥsīn niẓām al-ta'lim wa-l-ṣiḥḥa wa-l-naql wa-l-tijāra wa-l-ḥukūma wa-l-idāra ;</p> <p>3.6.6. Da'm raqmanat al-iqtisād</p> <p>3.6.5. Taṭwīr aḥdath al-hayākil al-asāsiyya li-l-ittisālāt li-taysīr nashr al-ma'lūmāt wa-numū al-tijāra al-ilmīyya</p> <p>3.6.6. Tawaqq' al-iḍṭirābāt al-iḡtimā'īyya wa-l-iqtisādiyya li-tanmiyat al-dākā' al-iṣṭinā'ī</p>	<p>3.5.2. Ḍamān naql al-tiknūlūjiyya fī mayādīn al-tiknūlūjiyya al-nānawīyyah, wal-rūbūtāt, wal-jjwmātīkā, wa-zakāt al-istinā'ah wa-ghayrah min al-majālāt al-ra'ṣīyyah ;</p> <p>3.5.3. Muwāṣalat al-buḥūth al-asāsiyyah wal-taṭbiqīyyah fī ḥādhā al-qitā' ;</p> <p>3.5.4. Taf'īl majmū'at al-umam al-muttaḥidah al-inmā'īyyah min khilāl idmāj al-bayānāt al-juḡrafiyyah al-makāniyyah wal-iḥṣā'īyyah ;</p> <p>3.5.5. Taf'īl al-barnāmij al-faḍā'ī al-waṭanī bi-'ittlāq al-sawātil</p>	<p>3.5.2. Tawse' nāṭiq ibtikarāt al-ḍakā' al-iṣṭinā'ī allatī tulbī ḥitiyājāt al-zirā'a wa al-ṣinā'a wa al-khidamāt</p> <p>3.5.3. Taṭwīr markazāt al-buḥūth wa al-ibtikār wa da'm bidayat al-'amal</p> <p>3.5.4. Taṭwīr majmū'at tanafusiyyah li-intāj tiknūlūjiyyāt al-ma'lūmāt</p>	
	<p>3.7. Niẓām al-taṣḡīl: Dirāz al-ḥirf al-yadawiyya wa-l-siyāḥa wa-l-ṭaqāfa 'āmilan min 'āmilāt al-tanmiyya</p> <p>3.7.1. Da'm al-mubādarāt al-siyāḥiyya allatī tu'azziz</p> <p>3.7.2. al-ṭaqāfa wa-l-ṭaqālid wa-l-ḥiraf al-maḥallīyya</p> <p>3.7.2. Tanmiyat al-ṣinā'āt al-ṭaqāfiyya wa-l-ibdā'īyya</p> <p>3.7.3. l'ādat ta'ḥīl al-turāth al-ṭaqāfi al-waṭanī</p> <p>3.7.4. Ta'zīz al-diblūmāsīyya al-ṭaqāfiyya</p> <p>3.7.5. Taṭwīr al-hayākil al-asāsiyya li-da'm qitā' al-siyāḥa wa-l-ṭaqāfa wa-l-ḥiraf (al-qurā al-ḥirafīyya wa-l-markaz al-ḥirafī wa-mā ilā dhālika)</p> <p>3.7.6. Taḥsīn al-bī'a al-mu'assisiyya wa-l-tanzīmiyya wa-l-tanzīmiyya li-l-qitā' al-ḥirafī wa-l-siyāḥa wa-l-ṭaqāfa ;</p> <p>3.7.7. Tanmiyat ṣinā'at al-siyāḥa</p> <p>3.7.8. Ziyādat intāj wa-intājiyat al-mashārī' al-ḥirafīyya wa-l-siyāḥiyya wa-l-ṭaqāfiyya</p> <p>3.7.9. Muṣāḥabat al-qitā' ghayr al-rasmī bi-mantiq ḥāfiz, tadārījī wa-mutakayyif ma' ṭabī'at al-jihāt al-fā'ila</p>	<p>3.6. Ḍamān al-qudrat al-tanāfusiyyah lil-muntajāt al-maḥallīyyah</p> <p>3.6.1. Tashjī' hijrat al-siyāḥah al-ḥirafīyyah wa al-mu'assasāt al-thaqāfiyyah ilā al-qitā' al-ṣinā'ī</p> <p>3.6.2. Takthīf intāj al-sil' wa al-khidamāt al-thaqāfiyyah al-māliyyah dhāt al-istiḥlāk al-murtafa' 'alā al-ṣā'idīn al-waṭanī wa al-dawāli</p> <p>3.6.3. Ziyādat al-qudrat al-tanāfusiyyah lil-muntajāt al-maḥallīyyah</p> <p>3.6.4. Tanfīdh siyāsāt li-ta'zīz al-qudrat 'alā numū tanzīm al-mashārī' fī al-qitā' ghayr al-rasmī, biṭuruq minhā taḥsīn al-intājiyyah</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>
	<p>3.8. Tanwī' maṣādir al-tamwīl al-iqtisādī</p> <p>3.8.1. Ta'zīz ta'bī'at al-mawārid al-dākhiliyya (al-wafūrāt istiḡlāl al-manāfiq al-ḍarībīyya, al-taḥawul al-mālī...)</p> <p>3.8.2. Ta'zīz maṣādir al-tamwīl al-dākhiliyya al-ukhra (al-mushārahah al-sha'bīyya, wa-l-sharākah, wa-naql al-muhājirīn...);</p> <p>3.8.3. Tanfīdh istiḡrājiyya fa'āla li-l-diyūn ;</p> <p>3.8.4. Tawfīr al-ta'lim al-mālī li-l-jihāt al-fā'ila al-iqtisādiyya ;</p>	<p>3.7. OS Taḥdīth al-faḍā' al-mālī</p> <p>3.7.1. Inshā' markaz māli iqlimī aw qārī</p> <p>3.7.2. Waq' iṭār tanzīmī wa taṭwīr al-qudrāt al-bashariyyah li-'amaliyyāt aswāq ra's al-māl</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>

--	--	--	--	--

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marḥala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarḥala 4: tawḥid 2054-2063
IV.UN DEVELOPP EMENT HUMAIN	<p>3.8.5 - tahī'at al-zurūf li-taḥsīn imkāniyat ḥuṣūl al-mu'assasāt 'alā al-tamwīl al-maṣrifī ;</p> <p>3.8.6 - istiḡlāl maṣādir khārijīya jadīda lil-tamwīl, bimā fī dhālik maṣrif al-tanmīya al-jadīd</p>	<p>3.7.3. Waḍ' wa tanfīz siyāsāt ḥasīfah lil-iqtisād al-kulī min ajl numū' aswāq ra's al-māl</p> <p>3.7.4. Tawāfur niẓām māli mubtakar wa fa'āl yashmal al-maṣārif al-istithmāriyah wa maṣārif al-tanmīyah wa al-būrsah</p>		

<p>ELEVE</p>	<p>4.1.3. tanmiya furaş al-‘amal fī al-qīṭā‘āt al-ṭawīlah al-ajal fī al-manāṭiq al-nāqīṣah al-sukkān wa al-muḥarūmah</p> <p>4.1.4. tayyisīr nushū‘ aqālīm qābilah lil-baqā’ wa tanaffusiyah wa mustadāmah fī majāl al-tanmiya</p> <p>4.1.5. murā‘āt mutaghayyirāt mithl al-numū al-dīmūghrāfī wa al-haykal al-sukkānī fī al-takhtīṭ al-inmā‘ī (al-qaşīr al-ajal wa al-ṭawīl al-ajal) ‘alā jamī’ al-mustawāyāt wa fī jamī’ al-qīṭā‘āt ;</p> <p>4.1.6. tashjī’ mushārahah jamī’ al-jihāt al-fā‘ilah wa al-sulṭāt al-maḥallīyah nafsihā fī idārat al-masā‘il al-dīmūghrāfīyah wa masā‘il al-taḥaḍḍur wa al-takhtīṭ al-makānī ;</p> <p>4.1.7. ta‘zīz ṭṭār tanşiq wa ittisāq al-siyāsāt al-‘āmmah bi-wajh ‘ām wa al-siyāsāt al-sukkānīyah wa al-siyāsāt al-muta‘allaqah bi-l-hijrah wa al-taḥaḍḍur bi-wajh khaşş ;</p> <p>4.1.8. ta‘zīz al-ta‘āwun bayn al-mujtama‘āt al-maḥallīyah wa al-aqālīm, wa al-hay‘āt al-sha‘bīyah lil-murāqabah, wa mushārahah al-muwāṭṭinīn</p>	<p>4.1. Inshā’ aqṭāb iqtisādīyah ḥaqīqīyah li-tanmiyah al-iqlīmīyah</p> <p>4.1.1. Ta‘zīz tanmiya al-arādī Riyāl ma’ lamarkazīyah akthar fa‘āliyah, mimmā yaj‘al al-mantiqah maḥwar al-ittisāq al-iqlīmī, min khilāl al-mushtarakah</p> <p>4.1.2. Inshā’ āliyāt ḥaqīqīyah li-tanmiya al-shabākāt wa-l-aqālīm ‘alā asās al-khaşā‘īş wa-l-furaş al-iqlīmīyah allatī yuḥīṭuhā kulu iqlīm - iqlīm</p> <p>4.1.3. Muwāşalat tanmiya ra’s al-māl al-basharī fī jamī’ al-manāṭiq min khilāl istimrāriyyah al-‘amal al-ijtimā‘ī</p> <p>4.1.4. Manḥ manāṭiq wāsi‘ah min al-balad taqniyāt</p> <p>4.1.5. Tawfīr al-hiyākil al-asāsīyah wa-l-mu‘addāt al-hiyākilīyah lil-manāṭiq</p> <p>4.1.6. Inshā’ shabakah ḥaḍarīyah muta‘addidah al-aqṭāb qādirah ‘alā ḍamān taḥsīn al-rabṭ al-shabākī wa-idārat al-manāṭiq, ma’ ta‘zīz al-hilāfāt bayn al-madā‘in wa-l-buldan</p> <p>4.1.7. Ta‘zīz mamarrāt al-murūr li-ḍamān al-takāmul dūn al-iqlīmī ‘alā naw‘in afḍal 4.1.8</p>	<p>Muwāşalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāşalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>
--------------	---	--	---	---

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejjyyah at-taweela al-ajl.	al marhala al-ülä: i'adat al-haykala al-iqtisadiyya wa at-tahawul al-haykali 2024-2033	almarhala 2: attahaşuş 2034-2043	marhala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarhala 4: tawhid 2054-2063
	<p>4.2. OS: ikhrāj muwāṭin Mālī yatamatta'ū bifadā'il wa şifāt insāniyah wa ijtimā'iyah 'āliyah</p> <p>4.2.1. ta'ziz al-mawāqif wal-ma'arif wal-mumārasāt</p> <p>4.3. bi-sha'n qiyam wa mabādī' al-jumhūriyyah wal-dīmūqrāṭiyyah wa iḥtirām ramūz al-dawlah wa iḥtirām al-nuşūş allatī taḥkum ḥayāt al-umma</p> <p>4.2.2. ta'ziz al-tarbiyah al-madaniyyah al-akhlaqiyah wal-waṭaniyah al-qā'imah 'alā iḥtirām al-qiyam al-'ammah wal-idārah al-jayyidah lil-a'māl al-tijāriyyah.</p> <p>4.2.3. ta'ziz ta'lim al-muwāṭinah fi al-nizām al-akādīmī</p> <p>4.2.4. taḥsīn al-tansiq wal-baḥth wal-ta'ziz al-mu'assisī fi majāl al-muwāṭinah wal-tarbiyah al-madaniyyah</p> <p>4.2.5. tanzīm al-muḥtawā wa istikhdām wasā'il al-tawāşul al-ijtimā'ī wa al-shabakāt</p> <p>4.2.6. ta'ziz mushārakah al-muwāṭinīn bija'l kull muwāṭin fā'ilan fi arāqīḥā</p>	<p>4.1. OS : Nizām al-tashghil: Ta'ziz thaqāfah al-muwāṭin</p> <p>4.2.1. Da'm ijrā'āt al-muwāṭinīn al-mubdi'īn</p> <p>4.2.2. Taṭwīr al-muwāṭinah fi sinn mubakkirah</p> <p>4.2.3. Ta'ziz al-tarbiyah al-madaniyyah al-akhlaqiyah wa-l-waṭaniyyah al-qā'imah 'alā al-qiyam wa-l-ḥukm al-rashīd</p> <p>4.2.4. Banā' uṭur lil-ta'āwun bayn al-idārāt wa-l-muwāṭinīn</p> <p>4.2.5. Ta'ziz al-ibtikār al-ta'āwunī wa-l-ḡakā' al-jamā'ī</p>	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā
	<p>4.1.3. ta'ziz al-āliyat al-māliyyah al-shafāfah, ma' nizām lil-musāwāh min ajl mukāfaḥat al-tafāwūtāt al-iqlīmīyah 'ala nuḥ akthar afdal</p> <p>4.1.4. zīyadat al-juḥūd al-rāmiyah ilā al-ḥadd min awjuh 'adam al-musāwāh bayn al-janasīn wal-ḥuşul 'ala al-khidamāt al-ijtimā'iyah al-asāsīyah</p>	<p>4.3. Nizām al-tashghil: Banā' al-iqtisād al-ijtimā'ī</p> <p>4.3.1. Tanmīyah tanzīm al-mashārī' al-ijtimā'iyah</p> <p>4.3.2. Ta'ziz āliyat mukāfaḥat al-ista'bād al-ijtimā'ī</p> <p>4.3.3. Ta'ziz āliyat al-tawzī'</p> <p>4.3.4. Inshā' markaz lil-baḥth wa-l-taṭwīr min ajl al-ibtikār al-ijtimā'ī</p>	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā
	<p>4.4. nizām al-tashghil: ḥalq waza'if lā'iqaḥ</p> <p>4.5. takyīf mahārāt wa kafā'āt al-quwā al-'āmilah ma' ṭalab al-mu'assasāt wal-jihāt al-fā'ilah al-iqtisādīyah al-ukhra</p> <p>4.6. al-istīthmār al-ḡakham fi al-tadrīb al-mihnī wa imkāniyat tawzīf al-shabāb wal-nisā' wal-ḡu'afā'</p> <p>4.7. tahī'at furaş al-'amal wa ta'ziz mubāşarat al-a'māl al-ḥurrā bayn al-shabāb wal-nisā' wal-ḡu'afā'</p> <p>4.8. taḥsīn al-mahārāt libinā' al-qudrāt wa nizām al-ma'rifah min ajl al-tanmiya al-iqtisādīyah wal-ijtimā'iyah al-mustadāmah</p> <p>4.9. taḥsīn jam' wa idārat bayānāt bātālat al-shabāb wal-'amālah al-nāqisah</p>	Muwāşalat al-barāmij wa-tawḥīduhā min al-ashūm	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Taalithan - at-tawajjuh al-istrateejjyah at-taweela al-ajl.	al marhala al-ūlā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarhala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marhala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarhala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>4.1. inshā' niẓām ta'limī qawī wa mutamāsek wa shāmīl</p> <p>4.2. ta'zīz asbāqīyah al-darāyah al-fannīyah</p> <p>4.3. naql basīṭ lil-ma'rīfah</p> <p>4.4. iqāmah rawābiṭ bayn al-jāmi'āt wal-a'māl al-tijārīyah min ajl idmāj al-khurījīn</p> <p>4.5. al-ittisāq bayn al-baḥṭh wal-taṭwīr wal-ta'lim wal-tadrīb</p> <p>4.6. ta'zīz al-ta'lim al-taqnī wal-mihnī li-intaḡ al-mawārid al-basharīyah fī al-qaṭā'āt al-ra'īsīyah wal-ḥīraf al-mustaqbaliyyah wa qaṭā' al-ṣinā'ah al-taḥwīliyyah</p> <p>4.7. tanfīdh barāmīj binā' wa iṣlāḥ al-hayākīl al-asāsīyah lil-madāris wal-jāmi'āt bi-wajh 'ām wa barāmīj ta'lim al-'ulūm wal-ṭiqnūlūjīyah wal-handasah wal-riyāḍīyāt bi-wajh khāṣ</p> <p>4.8. taṭwīr al-tadrīb wal-mahārāt al-mutaḥaṣṣīyah fī mukhtalif takhaṣṣuṣāt al-ṭībb wal-ṣinā'ah al-ṣaydilānīyah wal-intaḡ al-ḥayawī</p> <p>4.9. taṭwīr ta'lim 'ilmī wa ṭiqnūlūjī mutaṭawir ma' inshā' madāris thanawīyah lil-tafawwuq fī majāl al-'ilm wal-ṭiqnūlūjīyah</p> <p>4.10. waḍ' barāmīj/manāhij dirāsīyah tarkuz 'ala al-qiyam wal-ma'ārif al-maḥallīyah, wal-lughāt al-rasmīyah, wal-'ilm wal-ṭiqnūlūjīyah 'ala jamī' mustawāyāt niẓām al-'ulūm wal-ṭiqnūlūjīyah wal-handasah wal-riyāḍīyāt</p> <p>4.11. takyīf al-baḥṭh al-'ilmī wal-tadrīb al-mihnī ma' al-mihān wal-furaṣ al-iqtisādiyyah</p> <p>4.12. taḥsīn tadrīb al-mu'allimīn wa idāratihim</p> <p>4.13. ta'zīz al-tafawwuq fī jamī' mustawāyāt al-ta'lim wa naw' al-ta'lim 'ala mustawāyāt al-qaṭā' al-'ām</p> <p>4.14. waḍ' barāmīj lil-takāfīf wa murūnah al-niẓām, bimā fī dhālik furaṣ al-ta'allum al-murūnah fī manāṭiq al-nizā'</p>	<p>4.4. Ta'zīz al-bḥṭh al-'ilmī min ajl niẓām ta'limī akthar takhaṣuṣan</p> <p>4.4.1. Ta'zīz al-takhaṣuṣ</p> <p>4.4.2. Al-'ilm wa-l-taknūlūjīyah 'alā al-ṣa'īdīn al-waṭanī wa-l-maḥallī</p> <p>4.4.3. Ḍamān intāj kutla ḥarījah min al-'ummāl al-muharah wa-muwazāfī al-idārah al-mutawassitah</p> <p>4.4.4. Ta'zīz nushū' iqtirāḍ al-ma'rīfah</p> <p>4.4.5. Taṭwīr al-hayākīl al-asāsīyah al-ḥadīthah al-muttaṣilah bijamī' mustawāyāt al-niẓām</p> <p>4.4.6. Ta'zīz al-bḥūth al-asāsīyah wa-l-bḥṭh wa-l-taṭwīr 'alā al-mustawā al-jāmi'ī</p> <p>4.4.7. Taṭwīr al-sharākāt bayna al-qiṭā'ayn al-'ām wa-l-khāṣ fī maydān al-bḥūth al-'ilmīyah wa-l-taknūlūjīyah</p> <p>4.4.8. Ta'zīz al-istikhbārāt al-iqtisādiyyah min khilāl al-rabṭ al-shabākī li-ṣinā'āt al-maḥallīyah (al-jāmi'āt wa-l-mujtama'āt al-maḥallīyah wa-l-mujtama' al-madani wa-mā ilā dhālika)</p>	<p>Muwāṣalat barāmīj al-'amal wa tawḥīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmīj al-'amal wa tawḥīdhā</p>

4.1. Nizām al-tashghīl: Binā' nizām ṣiḥī ḥadīth
4.1.1. Ta'zīz tawāfur al-rī'āyah wa al-khidamāt al-jayyidah min khilāl insha' hayākil ṣiḥīyah dhāt manṣāt tiknīyah rafī'ah al-mustawā lil-ḥadd min 'amaliyyāt al-ijlā' al-ṭibbī
4.1.2. Insha' āliyah fa'ālah lil-wiqāyah min al-awbīyah wa al-awbīyah wa idāratihā
4.1.3. al-istiḥmār al-ḥakham fī al-mawārid al-basharīyah wa tanmīyatihā

4.4. 4.4. Nizām al-tashghīl: ḍamān siyādah al-bilād
4.5. 4.4.1. Inshā' marākiz inmayīyah
4.6. Intāj al-laqaḥāt
4.7. 4.4.2. Taṭwīr intāj al-'iqāqīr
4.8. 4.4.3. Ta'zīz al-taṭbīb 'an b'ūd
4.9. 4.4.4. Muwāṣalat barāmij ta'zīz al-nizām al-ṣiḥī

Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marḥala al-ülā: i'ādat al-haykala al-iqtisādiyya wa at-taḥawul al-haykali 2024-2033	almarḥala 2: attaḥaṣuṣ 2034-2043	marḥala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarḥala 4: tawḥid 2054-2063
	<p>4.7. Muwāṣalat taf'īl khuṭṭat al-ta'imīn al-ṣiḥḥī al-shāmīl ;</p> <p>4.8. ta'zīz al-buḥūth wal-intaḡ fī majāl al-ṭibb al-taqlīdī</p> <p>4.9. taṭwīr al-intaḡ al-maḥallī lil-'aḡāqīr al-asāsīyah wal-adwīyah al-taqlīdīyah al-muḥassana</p> <p>4.10. Tanfīdh barāmij mutakāmīlah wa shāmīlah li-'iddat qaṭā'āt lil-wiqāyah wal-tathqīf al-ṣiḥḥī wal-ta'āwī</p> <p>4.11. Waḡ' barāmij li-ta'zīz al-nizām al-ṣiḥḥī</p> <p>4.12. Raqmanat al-nizām al-ṣiḥḥī wal-ijtimā'ī wa raqmanatihā (al-ṭibb 'an bu'd, rsu,...)</p> <p>4.1.5.</p>	<p>144. Poursuite du renforcement de l'amélioration du plateau technique des structures Muwāṣalat ta'zīz ṭḥsīn al-minḥāj al-taḡnī lil-hiyākīl al-ṣiḥīyah</p> <p>4.4.6. Ziyādah taṭwīr al-ṣinā'āt al-ṣaydilāniyah</p> <p>4.4.7. Ta'zīz qudrat al-nizām 'alā mūājahat makhāṭīr al-azmāt al-ṣiḥīyah</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>
	<p>4.13. Nizām al-tashghīl: Ziyādat jāzībīyat al-mudun</p> <p>4.14. Tiziyan al-marāfiq al-ṣiḥīyah wa naw'iyah al-ḥayāt fī al-mudun</p> <p>4.15. Ḍamān ḥuṣūl al-sukkān dhawī al-dakhl al-munḥafīd 'alā al-sakan al-lā'iq</p> <p>4.16. Tiziyan idārat al-taḥaḍḍur bi-wasfīh muḥarrikan lil-namū al-iqtisādī wa al-tanmīyah</p> <p>4.17. 4ṭṭlāq barāmaj ra'īsīyah li-tiziyan al-mawā'il min manzūr itqān al-taḥaḍḍur</p> <p>4.18. al-istiṭhmār al-ḡakham fī tawāfur wa naw'iyah al-khidamāt al-'āmmah wa al-hayākīl al-asāsīyah al-ijtimā'īyah - al-iqtisādīyah wa shabakat al-naql</p>	<p>4.4. Nizām al-tashghīl: Taḥdīth niṭāqnā al-wāsi'</p> <p>4.4.1. Muwāṣalat al-barāmaj al-ra'īsīyah</p> <p>Taḥsīn al-iskān min manzūr al-sayṭarah 'alā al-taḥaḍḍur</p> <p>4.4.2. Muwāṣalat al-istiṭhmār fī tawfīr al-khidamāt al-'āmmah wa al-hiyākīl al-āsyaḥīyah - al-iqtisādīyah wa shabakat al-naql wa naw'iyathā</p> <p>4.4.3. Inshā' ra's māl jadīd</p> <p>4.7.1. Ta'zīz khutta al-taḥaḍḍur al-mustaqbaliyah ma'a al-mabānī al-shāhiqah</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>

<p>4.8. mushāraḳat al-mar'ah fi idārat al-madīnah, faḳlā 'an tadrībihā wa istiqlāluhā al-mālī wa ḥuṣūlihā 'ala al-arḳ wal-i'timān</p> <p>4.9. taḥsīn furaṣ ḥuṣūl al-nisā' wal-fatayāt 'ala khidamāt al-ṣiḥḥah wal-ta'līm wal-tadrīb al-mihnī</p> <p>4.10. ta'mīm al-ṭiqnūlūjīyāt al-manzilīyah lil-takhfīf min maḥām al-mar'ah al-rīfīyah</p> <p>4.11. idmāj al-mar'ah fi al-dawā'ir al-intaḡīyah wa takāfū' furaṣ al-'amal wa 'awāmil al-intaḡ</p>	<p>Poursuivre et consolider les programmes d'actions</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>
---	--	---	---

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marħala al-ülä: i'ädat al-haykala al-iqtisädiyya wa at-taħawul al-haykali 2024-2033	almarħala 2: attaħaşuş 2034-2043	marħala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarħala 4: tawħid 2054-2063
	<p>4.8.4. . mushäarakat al-mar'ah fi idärat al-madīnah, faqlä 'an tadrībihä wa istiqläluhā al-mālī wa huşūlihā 'ala al-arḍ wal-i'timān</p> <p>4.8.5. . taħsīn furaş huşūl al-nisā' wal-fatayät 'ala khidamät al-şihħah wal-ta'lim wal-tadrīb al-mihnī</p> <p>4.8.6. 4ta'mīm al-ṭiqnūlūjijyät al-manzilīyah lil-takhfīf min maħām al-mar'ah al-rīfiyah</p> <p>4.8.7. . idmāj al-mar'ah fi al-dawā'ir al-intaġiyah wa takāfū' furaş al-'amal wa 'awāmil al-intaġ</p>	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā
	<p>4.9. OS: ja'al al-shabāb 'awāmil al-taghyūr wal-waħdah al-waṭaniyah</p> <p>4.10. ḍamān huşūl al-shabāb 'ala furaş al-'amal wal-huşūl 'ala al-khidamät al-ijtimā'iyah wal-ijtimā'iyah, wal-ibtikār al-ṭiqnūlūjī, wal-mawārid al-lāzima litamwīl al-mashārī'</p> <p>4.11. ta'zīz wa ta'zīz al-hayākil al-asāsīyah al-ijtimā'iyah - al-ta'limīyah lil-shabāb</p> <p>4.12. ta'zīz idmāj al-shabāb wa tanmīyatihim 'an ṭarīq muḍā'afah al-furaş wa masārāt al-mushāarakah</p> <p>4.13. ta'zīz al-anşita al-badaniyah wal-riyaḍīyah li-taħsīn rafāh al-sukkān wal-idmāj al-mihnī wal-tamāskin al-ijtimā'ī wa takwīn al-ṭarwah</p>	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā	Muwāşalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā

	<p>4.10. niẓām al-tashghil: tašjī' mushārahakat al-mālīyīn al-muqīmīn fī al-khārij fī tanmiya al-balad</p> <p>4.11. ḥashd al-muthaqafīn min al-shatāt litawḥīd</p> <p>4.12. al-jāmi'ah al-waṭanīyah bi-taqdīm ḥawāfiz li-tašjī' 'awdat</p> <p>4.13. . mushārahakat al-mālīyīn alladhīna ya'tshūn fī al-khārij fī 'amaliyyāt al-lāmurakazīyah wa fī ta'bī'at al-mawārid li-ta'zīz istiṭhmārātihim fī al-balad</p> <p>4.14. ishārahak al-mālīyīn min al-khārij fī ta'rīf al-siyāsāt wa tanfīdihā fī Mālī</p> <p>4.15. tašjī' al-shatāt 'ala al-istiṭhmār al-intaġī, walā siyamā min khilāl taf'īl āliyah "tashīlāt da'm al-istiṭhmār al-intaġī lil-muṭtāribīn"</p> <p>4.16. tanfīdh siyāsah li-ijtizāb mawāhib al-muṭtāribīn wal-iḥtifāz bihā</p> <p>4.17. inshā' mintaqah khaṣṣah lil-muhājirīn dhawī al-markaz al-tafdīlī wa qawānīn ḥawāfiz al-istiṭhmār</p> <p>4.18. . tašjī' isti'māl al-qanawāt al-rasmīyah min jānib al-mālīyīn al-muqīmīn fī al-khārij lil-taḥwīlāt al-naqdīyah</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-'amal wa tawṭīdhā</p>
--	---	---	---	---

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejijyah at-taweela al-ajl.	al marħala al-ülä: l'ädat al-haykala al-iqtisädiyya wa at-taħawul al-haykali 2024-2033	almarħala 2: attaħaṣuṣ 2034-2043	marħala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarħala 4: tawħid 2054-2063
UN ENVIRONNEMENT PRESERVE	<p>5.1. nizām al-tashghil: idārat al-bī'ah wal-ħifāz 'alayhā wa ta'ziz al-tanmiya al-da'imah</p> <p>5.1.1. ta'ziz al-ta'lim al-bī't al-jayyid</p> <p>5.1.2. kafālat al-idārah al-mustadāmah lil-mawārid al-mā'iyah</p> <p>5.1.3. al-ħifāz 'ala al-bī'ah al-ma'tshīyah lijamī' al-muwāṭinīn wa taḥsīnhā</p> <p>5.1.4. ḍamān idārat afḍal lil-tanwī' al-bī'ūlūjī wal-nuẓum al-īkūlūjīyah al-arḍīyah wal-mā'iyah</p> <p>5.1.5. inshā' waḥidāt šinā'iyah li-istirādah al-nifāyāt al-šālida wa tajhīz al-muntaġāt al-ħarījīyah ghayr al-khašabīyah</p> <p>5.1.6. ta'ziz al-ta'āwun al-duwalī wa dūn al-iqlīmī wal-thunā't bishān al-bī'ah wa ta'ziz al-dīplūmāsīyah al-bī'iyah</p> <p>5.1.7. ta'ziz al-siyāḥah al-bī'iyah fī manāṭiq al-ħifāz</p> <p>5.1.8. wujūd nizām fa'āl li-rasd naw'iyah al-hawā' wal-ṭurbah wal-mā'</p> <p>5.1.9. ta'ziz marāfiq idārat al-nifāyāt al-šālida wal-sā'ilah lil-ḥadd bishakl mustadāmah min al-'ajz</p> <p>5.1.10. tanzīm wa taṭwīr al-qaṭā' al-far't lil-šarf al-šahī min khilāl binā' qudrāt al-mujtama'āt al-maḥallīyah wal-sukkān al-iqlīmīyīn fī majāl salāsīl al-qīmah</p> <p>5.1.11. al-ta'jīl bil-ḥuṣūl al-mā'āmūn 'ala khidamāt mā' al-shurb lijam</p>	<p>5.1. Nizām al-tashghil: Takthīf mukāfaḥat āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.1. Tashjī' al-tathqīf al-bī't al-jadhāb wa al-tafā'ulī</p> <p>5.1.2. Ta'ziz qudrat al-nuẓum al-īkūlūjīyah wa al-iqtisādiyyah wa al-ijtimā'iyah 'alā muwājahat āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.3. Talbīyah al-iḥtiyājāt al-mā'iyah, kamman wa naw'an, limukhtalif qiṭā'āt al-tanmīyah, wa ḍamān iḥtiram al-nuẓum al-īkūlūjīyah al-mā'iyah</p> <p>5.1.4. Taṭwīr imkāniyyah ḥuṣūl al-jamī' 'alā khidamāt al-šarf al-šihī al-mustadāmah</p> <p>5.1.5. Da'm ḥifz al-ghābāt 'an ṭarīq al-taḥrīj wa i'ādat al-taḥrīj</p> <p>5.1.6. Ta'ziz mamārasāt al-idārah al-mustadāmah lil-arāḍī wa al-miyāh</p> <p>5.1.7. I'timād tiknūlūjīyāt intāj wa isṭihlak ghayr qārah bāl-</p>	<p>5.1. OS ; Nizām al-tashghil; Takthīf mukāfaḥat āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.1. Ḍamān al-ta'ammul al-fardī wa al-tathqīf al-bī't al-jamā'tī</p> <p>5.1.2. Al-musahamah fī al-tanmīyah al-mustadāmah lil-balad min khilāl tadābīr al-takaffuf wa al-takaffuf ma' āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.3. Taḥsīn himāyah al-mawārid al-mā'iyah min mukhtalif anwā' al-talawwuth</p> <p>5.1.4. Ḍamān al-ħifāz 'alā al-bī'ah wa rafāh al-sukkān</p> <p>5.1.5. Ta'ziz 'amaliyāt al-idārah al-mustadāmah lil-tanawwu' al-bī'ūlūjī wa al-nuẓum al-īkūlūjīyah al-arḍīyah wa al-mā'iyah</p> <p>5.1.6. Istimrār al-mumārasah al-jayyidah li-hay'at al-iḥšā' al-ūrūbiyyah GDTE</p>	<p>5.1. OS : Nizām al-tashghil: Ta'ziz mukāfaḥat āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.1. Ta'ziz al-ta'lim kāqīmah asāsīyah limumarasat al-muwāṭin</p> <p>5.1.2. Ḍamān qudrat al-sukkān 'alā al-takaffuf min khilāl tadābīr al-takaffuf wa al-takhfīf litasaddī li-āthār taghayyur al-manākh</p> <p>5.1.3. Tawḥīd al-idārah al-mutakāmilah lil-mawārid al-mā'iyah 'alā jamī' al-mustawayāt</p> <p>5.1.4. Al-tawḥīd al-mustadāmah lil-bī'ah wa rafāh al-sukkān</p> <p>5.1.5. Tawḥīd 'amaliyāt al-idārah al-mustadāmah lil-nuẓum al-īkūlūjīyah al-arḍīyah wa al-mā'iyah wa al-tanawwu' al-bī'ūlūjī</p> <p>5.1.6. Dāl - Tawḥīd al-mumārasāt al-jayyidah li-hay'at al-iḥšā' al-ūrūbiyyah GDTE</p>

<p>5.2. tanmīyah qudrat al-sukkān ‘ala al-takayyuf fī siyāq taghayyur al-munākh</p> <p>5.1.1. taysīr taḥsīn idmāj tadābīr idārat al-mukhāṭir wal-kawāriṭh wal-takayyuf ma ‘a taghayyur al-munākh fī al-siyāsāt wal-istrātījīyāt al-inmā’īyah al-qitā’īyah wa ‘amaliyyāt al-takhtīt wal-tanmiya al-ijtimā’īyah - al-iqtisādīyah ‘ala al-ṣa’īdayn al-waṭanī wal-iqlīmī</p> <p>5.1.2. binā’ qudrat al-sukkān ‘ala mūājihat āthār taghayyur al-munākh</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>	<p>Muwāṣalat barāmij al-‘amal wa tawṭīdhā</p>
---	---	---	---

Taalithan - at-tawajjuhat al-istrateejjyyah at-taweela al-ajl.	al marħala al-ülä: i'adat al-haykala al-iqtisädiyya wa at-tahawul al-haykali 2024-2033	almarħala 2: attaħaşuş 2034-2043	marħala 3: najah albashariyya 2044-2053	almarħala 4: tawħid 2054-2063
	<p>5.1.3. taħsîn nizām al-ma'lümät al-munākhiyyah wa ghayr dhälík nizām al-inzār al-mubakkir bil-akhtār wal-kawārith al-kubrā</p> <p>5.1.4. ta'ziz al-hayākil al-asäsīyah wal-mu'addät al-ṭawīlah al-ajal lil-murāqabah wal-tanabbu'</p> <p>5.1.5. binā' qudrät al-jihät al-fä'ilah fī majäl qaḍyā al-munākħ wa fī ta'bī'at mawārid al-tamwīl al-muta'alliqa bil-munākħ bimushārahakah barāmij al-ḥallül (al-qaṭā' al-khāş wa munazzamät al-mujtama' al-madani wal-şu'ülät al-maḥallīyah)</p> <p>5.1.6. 'aks itijahät tadahwur al-arāḍi li-taħsîn al-amn al-ghidhā'i wal-ta'āwī li-l-ḥadd min al-faqar wal-ḍa'f</p> <p>5.1.7. al-tarwīj limu'addät dhät al-kifā'ah fī isti'māl al-ṭāqah ka-badīl li-isti'māl al-akhshāb</p> <p>5.1.8. murāqabat ṭamī al-majārī al-mā'iyyah wal-marā'i wal-ṭuruq al-nahriyyah wal-āfāt al-mā'iyyah wa taghayyur al-munākħ</p> <p>5.1.9. ta'ziz mukāfaḥat al-jafāf wal-taşahḥur</p>			

ŠAVWA MALI

2063

AL-JUŽ' AL-RABI': SŤIRATIJJYAT
DIR ŠAVWA

IV. al-juz' 4: Istratijiyat ɗir Šavwa

442. Wasayata'ayan 'ala marḥalat al-tanfeez ijad al-adawat al-lazima li-ta'ziz milkīyat hādhihi al-Šavwa min janib mukhtaliḥ aṣḥāb al-maslaha, bimā fī dhālika al-sukkān wal-sulṭāt al-waṭaniyya wa-munazzamāt al-mujtama' al-madani wal-qitā' al-khāṣ. Hādihā huwa al-sharṭ al-asāsī li-ḍamān furṣ taḥqīq al-Šavwa allatī turīduhā Mālī bihulūl 'ām 2063.

4.1. Mabaadī' wa-īṭār al-tanfeez

443. Wa-yata'allaq al-tashgīl bimā yaly:

- Ḍamān taqsīm al-Šavwa 'alā niṭāq wāsi' wabitālī itāḥat al-furṣa li-jamī' aṣḥāb al-maslaha al-ra'īsīyīn li-taqdir natā'ijihā. Wa-yajibu badl juhd khāṣ fī majāl al-i'lām wal-mushāraka min ajl al-mas'ūlīn 'an wad' al-siyāsāt al-'amma;
- al-musā'ada 'alā i'lām al-qarārāt al-mut'alliqah bil-siyāsāt al-iqtisādīyah wal-ijtimā'īyah wa-tawjīhihā;
- Tarjamah tawajuhāt al-siyāsāt min al-Šavwa ilā istīrātījīyāt tanfeezīyah.
- Wa-tashmal mabaadī' al-tanfeez mā yaly:

Mabaadī' al-wāqī' wal-barāgmātīyah wal-taqaddumīyah

444. Yajibu an yastand al-tashgīl 'alā 'amaliyyah muzda'wajah: iqāmat muwājaha bayn al-ijrā'āt al-mutakhadhah aw al-mutawakhāh wa-ahdāf al-Šavwa bighāyat taḥqīq ṣiyāghah wa-tawāfuq tadrijiyīn bayn al-barnāmaj al-jārī tanfeezuhā (allatī tu'aththir bil-ḍarūra 'alā wāqī' al-balad wa-tatawruhu) wal-barnāmaj al-jadīda allatī qad takhruj 'an al-Šavwa. Wa-yajibu an yujahhiz hādihā al-mabda' ṣiyāghat al-mashārī' wa-barnamajihā.

1. Mabda' al-nahj al-tashārakī wal-šāmil

445. Wa-yastand al-tashgīl 'alā nahj tashārakī wal-šāmil. Wa-yajibu an nathar ilayhā 'alā annahā 'amaliyyah ḥiwār wa-ishārāk jamī' alladhīna sa-yata'aththarūn bil-istrātījīyāt. Wa-yajibu an tumkin jamī' al-jihāt al-fā'ilah al-waṭaniyyah min al-musāhamah fī istrātījīyāt al-tanmīyah. Wa-hādihā sharṭ ḍarūrī limilkīyat al-siyāsāt al-inmā'īyah wa-ista'ābahā. Fī al-ḥaqīqa, ḥattā law kāna li-d-dawlah dawran asāsīyyan fī tafīl al-Šavwa al-waṭaniyyah, lā yumkinu an tandarij fī majāl al-ḥukūmah waḥdahā. Wa-lidhālika yajib tasmīmuhā kammā ya'khudh fī al-'itibār jamī' al-jihāt al-fā'ilah fī al-mujtama', al-'amma wal-khāṣ.

1. Ta'abbīl aṣḥāb al-maslaha wa-iltizāmihim al-siyāsī

446. In ikhtiyār mustaqbal marghūb fīh wa-istrātījīyāt taḥqīqihi humā 'amalīyyatān siyasiyyatān bārizātān. Fa-al-sulṭāt al-'amma wa-al-ḥizb al-siyāsī mutawarridān bil-ḍarūra.

447. Wa-yusbah al-mukhāṭir wa-dawr al-lā'ibīn akthar ahammīyah 'indamā yata'allaq bi-wad' wathīqat al-tawāqu'āt al-tawīlah al-'ajl, wa-lakin ayyadīḍan li-takhdhīh al-ijrā'āt al-muḥaddadah wa-al-tashgīliyyah qad tu'addī ilā taghyīrāt fī al-awlāwīyāt wal-taḥaddīyāt allatī tuwājih al-siyāsāt wa-al-mumārāsāt wa-hīnā al-maṣāliḥ al-qaṣīrah al-'ajl.

448. Wa-lidhālīka yat talab tafīl al-Šavwa iqnā‘ wa-ta‘abbīl al-jihāt al-fā‘ilah al-siyāsīyah, allatī lahā athar mubāshir aw ghayr mubāshir ‘alā tawajjuhāt wa-ikhtiyārāt al-awlāwīyāt wal-barnāmaj al-inmā‘īyah lil-balad. Lakin hādhā lā ya‘nī faqat ziyādah al-wa‘ī bial-taḥaddīyāt ṭawīlat al-‘ajl allatī tuwājih al-umma, walākīn aydan al-waqt bayn al-ajlayn al-qaṣīr wal-ṭawīl, wa-ṣiyāghat istrātījīyah wa-ijrā‘āt muḥaddadah ta‘khudh fī al-‘itibār al-qiyūd al-ḥālīyah wal-ḍarūrāt al-mustaqbaliyah.
449. Wa-lidhālīka min al-ḍarūrī fāṭḥ bāb al-naqāsh wa-al-ḥiwār bishān al-tashgīl ‘alā al-ṣa‘īd al-siyāsī al-waṭanī. Wa-‘alā raḡm ann al-dawlah yajibū an tu‘addī bil-ḍarūra dawran ra‘īsiyyan fī hādhā al-‘amal, fa-min al-ḍarūrī ma‘a dhālīka an tushārīk fī hādhā al-‘amal wa-an taḥṣul, min khilāl ālābīh munāqashah muḥaddadah, ‘alā da‘m hay‘āt al-mujtama‘ al-madani fī al-qitā‘ al-khāṣ, wa-al-ḥizb al-siyāsī, wa-al-rābiṭāt wa-al-munazzamāt ghayr al-ḥukūmiyah, wa-mā ilā dhālīka.
450. Min al-wāḍiḥ annahu idhā inkharāṭat al-dawlah wa-al-ḥukūmah bimuhaddadihimā fī al-‘amaliyyah wa-yabdu annahumā yukhaṣṣiṣānuhā li-aghrāḍ siyasiyah, fa-hunāka khatar kabīr min an yatakhallā ‘an ‘amaliyyah al-tashgīl hādhihi ‘ājilān aw ājilan ba‘d al-iḍṭirābāt al-siyāsīyah wa-al-ijtimā‘īyah.

1. *Idfā’ al-ṭā‘ah al-mu’assasiyah ‘alā al-‘amaliyyah*

451. Wa-yajibū an yakūn al-tashgīl ‘anasirājīyyan wādīman fī niẓām al-barnāmaj al-inmā‘ī li-al-balad. Wa-hādhā ya‘nī ann al-nadhar fī al-bu‘d al-ṭawīl al-‘ajl yusbah mas’ūliyyah al-hay‘āt al-mas’ūlah ‘an dirāsāt al-barnāmaj wa-ṣiyāghatihā wa-tansīqihā wa-tamwīlihā wa-tanfeezihā.

452. Wa-ya‘nī dhālīka, ‘alā wajh al-ḥusūs, ādād al-qarārāt al-siyāsīyah li-al-jihāt al-fā‘ilah al-waṭaniyah wa-tagħthīyatihā wa-raṣdihā, wa-ḍamān ḥusn sayr al-niẓām al-mu’assasī al-sā‘id wa-tamāskihi, wa “takīfihī” idhā lāzim al-amr.
453. Wa-min al-ḍarūrī al-qiyām bimā yaly:
- Ḍamān al-raṣd al-muntazim li-‘amaliyyah al-tashgīl (min ḥayt al-taqaddum wa-al-ṣu‘ūbāt) ‘alā ‘alā ‘ulāwīyā al-siyāsī (al-ra‘īsiyyah aw al-bidā‘īyah), wa-‘iqāmat ḥiwār maṭīn ma‘a ‘anāshir al-mujtama‘ al-madani;
 - .al-qiyām bi-tawḍīḥ wa-ta‘ārīf mutamāsiq wa-fa‘ālī li-adwār wa-mas’ūliyyāt al-hay‘āt al-inmā‘īyah. Wa-yajibū badl al-juhūd li-ḍamān al-tamāsuk wa-al-takāmul al-ḥaqīqī bayn Wazarat al-iqtisād wa-al-wazarāt al-qitā‘īyah.
 - . Wa-ann al-hay‘āt wa-al-wiḥdāt al-mas’ūlah ‘an al-tanmīyah tamta‘ bi-wilāyah wādīḥah li-murā‘āt al-‘amal al-ṭawīl al-‘ajl wa-al-tafkīr al-mustaqbali, wa-an yathassanā ḥattā tatawaffar lahā al-qudrāt wa-al-wasā‘il al-lāzima li-al-qiyām bihā bifa‘āliyah.
454. Wa-l-hadaf min dhālīka huwa i‘timād nahj takḥtīt istrātījī li-wad‘ al-istrātījīyah al-inmā‘īyah al-mutawassitah al-‘ajl, wahiya al-ṭarīqah al-mufaḍḍalah li-tafīl al-Šavwa aṭ-ṭulū‘īyah. Wa-ya‘rīf at-takḥtīt al-istrātījī bima‘nā al-jam‘ bayn at-tafkīr at-taṭlū‘ī wa-al-istrātījīyāt al-‘amaliyah, bimā fī dhālīka istikhdām as-sināriyūhāt li-‘istikshāf al-mustaqbal al-muḥtamal fī wad‘ al-istrātījīyah.

4.2. *Tamwīl al-Šavwa*

455. Kijaz min tanfīz Šavwa Mālī kura petaasira 2063m wa-wafqan li-tawṣiyāt al-jam‘īyah al-waṭaniyah li-i‘ādah at-taḥḍīr, tahdīf Mālī ilā taḥqīq mutawassit ‘ādād al-nuḍḥī al-namū al-sanawī yablugh 10% khilāl hādhihi al-fatrāh. Ma‘a dhālīka, yu‘ānī iqtisād Mālī min nuḡṣ fī al-tamwīl allatī yajib mu‘ālatatuhi bihazm idhā rūdnā taḥqīq ma‘ād al-namū ‘ālī bi-istimrār ‘alā muddat ṭawīlah wa-bulūgh al-hadaf allatī ḥaddadat-hadhihi al-Šavwa. Wa-‘alā dhālīka, yataṭallab tanfīz haykalah al-mashārī‘ li-tafīl al-Šavwa ta‘abbīl maṣādir malīyah kabīrah, dākḥilīyyan wa-khārijīyyan ‘alā sawā‘.
456. Li-‘uddat ‘uqūd, kānat al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah al-masdar al-ra‘īsi li-at-tamwīl al-khārijī li-al-iqtisād al-mālī. Wa-ḥajm al-‘awā‘id yaj‘alu Mālī wāḥidah min akbar al-mustafīdīn min al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah fī Ifriqiya al-janūbiyah. Fa-‘alā sabīl al-mithāl, zādat al-musā‘adah li-kull muwāṭin min 22.07 dūlārah min dulārāt al-wilāyāt al-muttaḥidah fī ‘ām 2002m ilā 37.06 dūlārah min dulārāt al-wilāyāt al-muttaḥidah fī ‘ām 2016m wa-‘alā raḡm ḍukḥūm ḥajm al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah allatī talaqqaināhā, min al-wāḍiḥ ann dhālīka lam yu‘aththir atharan kabīran ‘alā al-tanmīyah al-ijtimā‘īyah - al-iqtisādīyah li-baladunā. Wa-yajibū an nathar ilā al-musā‘adah al-ān ‘alā annahā mukammil li-tamwīl at-tanmīyah, walaysa ālatah muṭlaqa.

457. Wa-fi al-ḥaqīqah, min ajl tamwīl Šavwa ‘ām 2063m, yajibu ‘alā Mālī an tastakshif masādir al-tamwīl al-ḥālīyah al-mumkinah ‘alā mustawā al-dawlah wa-al-jamā‘āt al-iqlīmīyah wa-al-qitā‘ al-khāṣ wa-al-usār al-m‘āshīyah:

▪ **‘Alā mustawā al-dawlah:** masādir al-tamwīl ar-ra’īsīyah hī al-irādāt al-ḍarībah wa-ghayr al-ḍarībah, wa-irādāt al-mawārrid al-ma‘daniyah, wa-irādāt at-tawḥīd, wa-al-iqtisād min as-sūq al-māliyah al-iqlīmīyah wa-dawliyyah, wa-al-iqtisād min al-mu’assasāt al-tanmīyah al-mut‘addidah at-ṭarāfīyah, wa-irādāt al-istithmār, wa-mā ilā dhālika;

▪ **‘Alā mustawā al-sulṭāt al-maḥallīyah:** tashmal masādir al-tamwīl allatī yata‘ayyān istikshāfuhā ad-ḍarībah al-maḥallīyah, wa-irādāt al-‘amaliyyah, wa-al-muntajāt al-māliyah, wa-irādāt al-ḥuqūl, wa-al-itāwāt, wa-al-qurūd li-al-tamwīl;

▪ **‘Alā mustawā al-qitā‘ al-khāṣ:** tatawajjaf al-masādir al-mumkinah min madākhlil al-‘amāl al-tijārīyah, wa-al-tamwīl al-bānkiyyī, wa-as-sūq al-māliyah al-waṭaniyyīyah wa-al-iqlīmīyyīyah wa-dawliyyīyah, wa-madākhlil wa-rābiṭāt al-usār al-m‘āshīyah, wa-musāhamat al-istithmārāt al-ajnabīyah al-mubāshirah, wa-ash-sharakah bayn al-qitā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ, wa-mā ilā dhālika;

▪ *‘Alā mustawā al-usār al-m‘āshīyah: tata‘allaq al-masādir allatī yata‘ayyān istikshāfuhā ‘alā mustawā al-usār al-m‘āshīyah bi-ta‘abbīl madākhliluhā min khilāl al-milkiyah ash-sha‘biyah, wa-musāhamat al-mughtaribīn, wa-mā ilā dhālika.*

454. Wa-l-hadaf min dhālika huwa i‘timād nahj takḥṭṭ istrātījī li-wad‘ al-istrātījīyah al-inmā‘īyah al-mutawassitah al-‘ajl, wahiya al-ṭarīqah al-mufaḍḍalah li-taf‘īl al-Šavwa aṭ-ṭulū‘īyah. Wa-ya‘rīf at-takḥṭṭ al-istrātījī bima‘nā al-jam‘ bayn at-tafkīr at-taṭlū‘ī wa-al-istrātījīyāt al-‘amaliyah, bimā fi dhālika istikhdām as-sinārīyūhāt li-‘istikshāf al-mustaqbal al-muḥtamal fi wad‘ al-istrātījīyah.

4.2. Tamwīl al-Šavwa

455. Kijaz min tanfīz Šavwa Mālī kura netaasira 2063m wa-wafqan li-tawṣiyāt al-jam‘īyah al-waṭaniyah li-i‘ādah at-tahḍīr, tahḍīf Mālī ilā taḥqīq mutawassit ‘ādad al-nuḍḥī al-namū al-sanawī yablugh 10% khilāl ḥadhihi al-fatrāh. Ma‘a dhālika, yu‘ānī iqtisād Mālī min nuḡṣ fi al-tamwīl allatī yajib mu‘ālatatuhi bihazm idhā rūdnā taḥqīq ma‘ād al-namū ‘ālī bi-istimrār ‘alā muddat ṭawīlah wa-bulūgh al-hadaf allatī ḥaddadat-hadhihi al-Šavwa. Wa-‘alā dhālika, yataṭallab tanfīz haykalah al-mashārī‘ li-taf‘īl al-Šavwa ta‘abbīl masādir māliyah kabīrah, dākhlīyyan wa-khārījīyyan ‘alā sawā‘.

456. Li-‘uddat ‘uqūd, kānat al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah al-masdar al-ra’īsī li-at-tamwīl al-khārījī li-al-iqtisād al-mālī. Wa-ḥajm al-‘awā‘id yaj‘alu Mālī wāḥidah min akbar al-mustafīdīn min al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah fi Ifriqiya al-janūbīyah. Fa-‘alā sabīl al-mithāl, zādat al-musā‘adah li-kull muwāṭin min 22.07 dūlārah min dūlārāt al-wilāyāt al-muttaḥidah fi ‘ām 2002m ilā 37.06 dūlārah min dūlārāt al-wilāyāt al-muttaḥidah fi ‘ām 2016¹ wa-‘alā raḡm ḍukḥūm ḥajm al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah allatī talaqqaināhā, min al-wāḍiḥ ann dhālika lam yu‘aththir atharan kabīran ‘alā al-tanmīyah al-ijtimā‘īyah - al-iqtisādīyah li-baladunā. Wa-yajibu an nathar ilā al-musā‘adah al-‘ān ‘alā annahā mukammīl li-tamwīl at-tanmīyah, walaysa ālatah muṭlaqa.

457. Wa-fi al-ḥaqīqah, min ajl tamwīl Šavwa ‘ām 2063m, yajibu ‘alā Mālī an tastakshif masādir al-tamwīl al-ḥālīyah al-mumkinah ‘alā mustawā al-dawlah wa-al-jamā‘āt al-iqlīmīyah wa-al-qitā‘ al-khāṣ wa-al-usār al-m‘āshīyah:

▪ **‘Alā mustawā al-dawlah:** masādir al-tamwīl ar-ra’īsīyah hī al-irādāt al-ḍarībah wa-ghayr al-ḍarībah, wa-irādāt al-mawārrid al-ma‘daniyah, wa-irādāt at-tawḥīd, wa-al-iqtisād min as-sūq al-māliyah al-iqlīmīyah wa-dawliyyah, wa-al-iqtisād min al-mu’assasāt al-tanmīyah al-mut‘addidah at-ṭarāfīyah, wa-irādāt al-istithmār, wa-mā ilā dhālika;

‘Alā mustawā al-sulṭāt al-maḥallīyah: tashmal masādir al-tamwīl allatī yata‘ayyān istikshāfuhā ad-ḍarībah

¹ **Masdar** : Tagrir ‘an tagyim tamwil vi Mali (2023)

al-maḥallīyah, wa-īrādāt al-‘amaliyyah, wa-al-muntajāt al-māliyah, wa-īrādāt al-ḥuqūl, wa-al-itāwāt, wa-al-qurūḍ li-al-tamwīl;

▪ ‘Alā mustawā al-qitā‘ al-khāṣ: tatawajjaf al-maṣādir al-mumkinah min madākhlil al-‘amāl al-tijārīyah, wa-al-tamwīl al-bānkiyyī, wa-as-sūq al-māliyah al-waṭaniyyīyah wa-al-iqlīmīyyīyah wa-dawliyyīyah, wa-madākhlil wa-rābiṭāt al-usār al-m‘āshīyah, wa-musāhamat al-istithmārāt al-ajnabīyah al-mubāshirah, wa-ash-sharakah bayn al-qitā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ, wa-mā ilā dhālika;

▪ ‘Alā mustawā al-usār al-m‘āshīyah: tata‘allaq al-maṣādir allatī yata‘ayyān istikshāfuhā ‘alā mustawā al-usār al-m‘āshīyah bi-ta‘abbīl madākhliluhā min khilāl al-milkiyah ash-sha‘biyah, wa-musāhamat al-mughtaribīn, wa-mā ilā dhālika.

458. Wa-min ajl al-ista‘māl min jamī‘ hādhihi al-maṣādir, yalzam wad‘ istrātījīyah tamwīl fa‘ālah tatawajaqqaf ‘alā mā yaly:

- Ta‘zīz ta‘abbīl al-maṣādir ad-dākhilīyah;
- Inshā‘ niẓam mustadāmah li-tamwīl al-istithmārāt al-qā‘imah ‘alā al-mawārrid al-ma‘daniyah min khilāl inshā‘ ṣundūq lil-mawārrid al-ma‘daniyah;
- Taḥyī‘ al-zurūf al-mulā‘imah li-taḥsīn imkāniyyāt ḥuṣūl al-‘amāl at-tijārīyah ‘alā al-tamwīl al-bānkiyyī; Inshā‘ maṣārif tijārīyah wa-sūq lil-awrāq al-māliyah);
- Tanwī‘ maṣādir al-tamwīl (al-istithmār al-ajnabī al-mubāshir, ta‘ādilat al-quwwah as-sukhrīyah, naql al-muhājirīn, al-musāhamah ash-sha‘biyah, tamwīl al-munākḥ; al-tamwīl al-islāmī);

• Istighlāl maṣādir khārijīyah jadīda li-at-tamwīl, bimā fī dhālika al-maṣraf al-jadīd lit-tanmīyah;

• Tanfīdh istrātījīyah fa‘ālah lil-dayn;

• Al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah.

4.2.1. *Ta‘zīz ta‘abbīl al-maṣādir ad-dākhilīyah*

459. Wa-ashārāt ‘adidah al-dirāsāt inkhifāḍ mustawā ta‘abbīl al-maṣādir ad-dākhilīyah fī Mālī. Fī al-ḥaqīqah, min ‘ām 2014 ilā ‘ām 2020m, inkhafaḍ al-‘ab’ al-ḍarībī min 12.6% faqat ilā 14.5%, wa-huwa mā yumaththil mutawassit namū sanawī bī-nisbah 2.4% khilāl al-fatrah (al-masdar: DNTCP). Hādihā al-mu‘ādil ba‘īd kull al-b‘ād ‘an ma‘āyīr at-taqārib fī al-mintaqah al-bālighah 20%. Wa-li-ḥashd mazīd min al-maṣādir al-maḥallīyah wa-taḥqīq al-taḥawul al-mālī, yajib istikshāf as-sabīl wa-al-wasā’il li-tawsi‘ al-qā‘idah ad-ḍarībīyah fī ‘adad min al-qitā‘āt (at-tijārah al-‘ilmīyah wa-az-zirā‘ah wa-al-qitā‘ ghayr al-rasmī), wa-farḍ ḍarībah ‘alā al-ittisālāt as-sālikiyyah, wa-islāḥ al-ḍarībah ‘alā al-mumtalakāt, bimā fī dhālika min khilāl farḍ ḍarībah ‘alā al-mumtalakāt al-mabnīyah wa-ghayr al-mabnīyah.

460. Fī ‘ām 2010m, waṣalat ‘ā’idāt al-ḍarībah al-maḥallīyah ilā 29 bilyūn 337 milyūn frānk Afriqī, qabl an tanzil ilā 16 wa 12 bilyūn frānk Sīfā ‘alā at-tawālī fī ‘āmī 2011m wa-2012m, wafqan li-“dirāsa ḥawl al-ḍarībah wa-anfāq al-mīzāniyah lil-balayāt fī Mālī,” min qibal ODHD fī ‘ām 2022m. Wa-yufassir hādihā al-‘adā’ bāl-mushākil al-wujūdīyah allatī tu‘ānī minhā al-balad mundhu al-rub’ al-akhīr li-‘ām 2011.

461. Yajibu ‘alā ad-dawlah da‘m al-sultāt al-maḥallīyah lil-‘istikhādām al-amthālī li-imkāniyyātihā ad-ḍarībīyah min khilāl: • Da‘m ad-dawlah fī at-ta‘abbīl al-fā‘ālī li-ḍarībah wa-ar-rusūm al-maḥallīyah mithl ḍarībah at-tanmīyah al-iqlīmīyah wal-maḥallīyah (TRDL); • Watakhfiḍ al-‘ināyāt allatī tamnaḥuhā ad-dawlah lil-sharīkāt al-ajnabīyah al-munsha‘ah ‘alā mustawā al-sultāt al-maḥallīyah; • I‘ādat juz’ min al-ḍarībah al-mafrūḍah ‘alā ar-bāḥ as-sharīkāt wa-al-mu‘assasāt wa-juz’ min ḍarībah al-qīmah al-muḍāfah al-mafrūḍah ‘alā ar-arāḍī al-waṭaniyah ilā al-balayāt; • Wat‘azīz al-ḍarībah al-iṣṭinā‘īyah li-tabṣīṭ al-ḍarībah al-maḥallīyah al-mubāshirah ‘alā al-‘amāl at-tijārīyah as-saghīrah; • Al-ista‘āzah ‘an al-ḍarībah al-maḥallīyah al-muḥaddadah bi-rusūm (yadfa‘uhā faqat mustakhdimū al-khidamāt al-‘āmmah ma‘a al-ḍarībah wa-ar-rusūm); • Ta‘zīz al-qudrāh at-taqnīyah lil-sultāt al-maḥallīyah ‘alā ta‘abbīl al-maṣādir.

462. Wa-bil-idhāfah ilā dhālika, fa-‘aḥad asbāb inkhifād al-‘ab’ ad-ḍarībī fī Mālī huwa haymanat al-qitā‘ ghayr al-rasmī, sawā’ fī al-intāj aw fī al-‘umāl. Wafqan li-natā’ij al-mash’ ‘ERI-ESI² allatī ajrahā INSTAT, fa-‘aqall min 1% min al-‘ab’ al-ḍarībī yut‘alliqu bi-al-qitā‘ ghayr al-rasmī allatī yuwallid ma‘a dhālika mā yaqārib min 3 tirilyūn frānk Sīfā min ad-dakhil as-sanawī al-mukhtalit, mādinan li-l-musāhamah ad-ḍa’īfah li-hādhā al-qitā‘ fī.
463. Tuzhir hādhihi al-dirāsah ann maqdar al-ḍarībah (al-ḍarībah/barā’āt al-ikhtisās wa-al-ḍarībah wa-rusūm at-tasjīl wa-al-ḍarībah al-ukhra) allatī yadfa‘uhā al-qitā‘ al-ḥirfī ghayr al-rasmī athnā’ 2017m yuqaddar bi-6 035 292 652 frānk Sīfā faqat, b-mutawassit 17 056 frānk Sīfā li-kull wāhidah. Hādhā al-raqm al-muṭbāq ‘alā jamī’ UPA, yudī ‘ilā mablagh 11 173 406 642 frānk Sīfā kulluhā musawī li-khilāf dhālika. Hādhā amr ghayr muhimm ḥaqīqī muqāranatan bi-al-nātij al-maḥallī li-l-qitā‘ (2 159,1 bilyār frānk Sīfā) li-annahu lā yumaththil illā ‘ab’ ḍarībī b-nisbah 0.51%. Hādhā al-raqm mankhafid ‘alā al-ṭabī’, lakin yajibu an natadhakkar ann 82% min arbāb al-‘amāl aw al-‘āmilīn li-ḥisābihim al-shakḥī a’lānū ‘adam dafa’ al-ḍarībah. Ma‘a ‘ab’ ḍarībī b-nisbah 10% ‘alā al-nātij al-maḥallī li-l-qitā‘ al-muqaddar, yajibu an yusāhim al-qitā‘ fī ‘ā’idāt ḍarībīyah tubligh ḥawālī 216 bilyār frānk Sīfā, bā’idān ‘an 11 bilyār frānk Sīfā. A’dā dhalik ilā ‘ajz binā’ ḥawālī 205 bilyār frānk Sīfā limizāniyat al-dawlah fī ‘ām 2017.
464. Min ajl ziyādat al-‘athar al-tjābī li-‘anšita al-qitā‘ al-ghayr al-rasmī ‘alā al-iqtisād wa-al-ḥadd min al-faqr, mumkin an tataḥaqqaq:
465. Taḥsīn fahm al-qitā‘ al-ghayr al-rasmī al-ḥaqīqī min ajl al-qaḍā’ ‘alā al-anšita as-sirriyah aw al-ijrimīyah li-ba’ḍ al-mušghilīn al-iqtisādīyin aw al-wakilīn al-‘āmmah al-‘āmilīn fī al-zulām;
466. Istithmār fī binā’ qudrāt idārat al-ḍarībah litamkīnihā min iḡhtinām juz’ kabīr min al-‘ajz fī al-qitā‘ al-ghayr al-rasmī;
467. Ziyādat al-juhūd al-mabdhūlah li-ta’līm wa-taw’īyah ḥawla al-ijrā’āt al-ḍarībīyah wa-imkāniyyāt ḥuṣūl ‘alā al-mushtarayāt al-‘āmmah. Wa-satuhī ‘alayhā hadhīhī at-tadābīr ‘alā ta’abbīl mazīd min al-masādir ad-dākhilīyah li-‘istikhādāmihā fī taḥqīq mazīd min al-namū al-iqtisādī wa-al-tanmīyah al-ijtimā’īyah - al-iqtisādīyah fī al-balad.

4.2.2. *Inshā’ šundūq lil-mawārrid al-ma’daniyah*

465. Fī ‘ām 2023m, ‘atādt Mālī al-qānūn raqm 2023-040 al-mu‘adad 29 āgustus 2023m biḥayāt qānūn at-tamīn fī Jumhūriyyah Mālī wa-al-qānūn raqm 2023-041 al-mu‘adad 29 āgustus 2023m al-mut‘alliq bial-muḥtawā al-maḥallī fī qitā’ at-tamīn. Wa-yu‘tī al-i’timād hādhā al-qānūnīn furṣah kabīrah li-ḥukūmat Jumhūriyyah Mālī li-inshā’ šundūq lil-mawārrid at-ṭabī’īyah li-idārat al-irādāt allatī satarīd ‘alā qitā’ at-tamīn min khilāl hādhihi al-iṣlāḥāt.
466. Wa-satamkinu hādhihi al-iṣlāḥāt baladunā min inshā’ šundūq lil-mawārrid at-ṭabī’īyah li-tawjīh al-irādāt allatī yaḥqū lahu an yatawaqq‘ahā min at-tamīn, wa-fī al-waqt nafsih taṭwīr an-nasīj al-šinā’ī wal-tijāri, wa-mukhtalif al-hiyākl al-‘āsimīyah wal-waṭaniyah.
467. Šundūq al-mawārrid at-ṭabī’īyah huwa šundūq muta‘addid al-aghraḍ tamlīkuh ḥukūmah yajī’ masdar tamwīluh al-ra’īsī min ‘ā’idāt bay’ an-naft wa-al-ghāz wa-al-ma’ādīn wa-mā ilā dhālika.
468. Dūr al-mudawwanah al-jadīda irādāt sanawīyah ādīfah min 500 bilyār frānk Sīfā (803 mīlyūn dūlārah). Bil-idhāfah ilā dhālika, yusmaḥ al-ān li-al-ḥukūmah bial-ḥuṣūl ‘alā ḥiṣāh 10% fī mashārī’ at-tamīn wa-ikhtiyār ishtirā’ 20% ‘āyidah khilāl al-‘āmayn al-awwalīn min al-intāj at-tijārī. Yumkinu manḥ al-musāhamah ‘āyidah bī-nisbah 5% lil-qitā’ al-khāṣ fī Mālī, māmā yaj‘alu al-masāliḥ al-‘āmmah wa-al-khāṣ al-waṭaniyah fī al-mashārī’ al-jadīda taṣīl ilā 35%, muqāranatan bī 20% bī-muqaddam al-qānūn al-qadīm.
469. Fa-‘alā sabīl al-mithāl, sayudī ‘ibdā’ al-intāj fī manjam lithīyum Ghwālāmīnā ilā taḥsīn kabīr fī musāhamah qitā’ at-tamīn fī al-iqtisād, ḥaythu yusāhim akthar min 100 bilyār frānk min frānkāt al-jamā’ah al-mālīyah al-‘afriqīyah as-sanawīyah ‘alā madā 21 ‘āmān min tashghīl al-manjam. Bil-idhāfah ilā dhālika, adh-dhahab huwa ar-ra’īsī.

² Ta estiqṣā’īyah iqlīmīyah mutakāmīlah bishān al-‘umālīyah wa-al-qitā’ ghayr ar-rasmī

470. Kama ann inshā' sharikah iṣṭikshāf al-ma'ādīn wa-istighlālīhā, al-mumlikah li-d-dawlah bī-nisbah 100 fī al-miyah, allatī sa-takūn mas'ūlah 'an anšita at-tamīn wa-al-istikshāf, wa-al-musāhamah fī al-ash-shakhs fī sharikāt ukhrah, mumkin an yakūn masdar dakhil li-d-dawlah.
471. Wabidhālīka, fa-inshā' mithl hādihā al-ṣundūq yumkin, min naḥyah, an yughṭī 'ajz al-mīzāniyah bisabab taḥallul as-'ar al-mawārrid at-ṭabī'iyah, wa-min naḥyah ukhrā, an yaḥfāz 'alā al-irādāt al-mutā'āṭiyah min al-mawārrid li-ṣālīh al-ajyāl al-muqbilah. Kama yumkin an yuḥsin al-iqtisād min khilāl al-istithmār al-'ām fī as-ṣiḥḥah wa-at-ta'līm wa-al-bunīyah al-tahdīriyah wa-al-ḳidamāt al-ijtimā'iyah aw al-manāḥ al-mubāshīrah lil-muwāṭinīn.
472. Akhīrān, yumkin an yakūn al-ṣundūq bimathābat ṣundūq li-taḥqīq al-istiqrār fī awqāt zīyādat al-irādāt thumma al-istifādah minhu fī awqāt inkhifād ad-dakhl li-man' dawrat al-izdihrār wal-kasād fī al-infāq al-ḥukūmī.
473. Bi-ikhtisār, yuwaffir qitā' at-tamīn al-mawārrid al-lāzima li-tamwīl bidayat dawrat al-namū al-ḥamīda. Al-ṣundūqāt al-istithmāriyah al-mutawallidah (zā'id 500 bilyār frānk Sīfā as-sanawīyah); irādāt al-mīzāniyah al-ādīfah al-mutawallidah (bā'id al-100 bilyār frānk Sīfā as-sanawīyah); ḥajm al-'amāl al-tijārī al-nāṭij 'an al-wafā' al-maḥallī biḥājāt at-tamīn (bā'id al-5 tīrilyūn frānk Sīfā sanawīan) yuwaffir al-juz' al-akbar min al-masādir at-tamwīl al-muqtarinah bī-tamwīl ash-sharākah bayn al-qitā'ayn al-'ām wa-al-khās wa-al-istithmār al-ajnabī al-mubāshīrah wa-at-tamwīl min ash-shurakā' at-taqniyah wa-al-māliyyah.

4.2.3. Tahyī' al-zurūf li-taḥsīn wuṣūl al-'amāl at-tijārīyah ilā at-tamwīl al-bānkiyyī

474. Yu'ānī al-iqtisād al-mālī min nuḡs fī at-tamwīl. Irtafa'at qurūd al-'umlā' min 2550 bilyār frānk Sīfā fī 'ām 2018m, aw 26.9% min an-nāṭij al-maḥallī li-ālī, ilā 3717 bilyār frānk Sīfā fī 'ām 2022m, aw 31.7% min an-nāṭij al-maḥallī, wa-mutawassit 28.5% min an-nāṭij al-maḥallī 'alā muddat as-sinīn al-khams. 'Alā raḡm dhālīka, fa-al-tawzī' as-siqāṭī li-hadhihi al-'iṭimādat yuzhir haymanat al-'iṭimādat al-qaṣīrah al-'ajl bī-mutawassit 30% min hādhihi al-'iṭimādat li-at-tijārah wa-12% li-al-anšita al-kāsshah lil-usār muqāranatan bī 7.1% li-anšita at-taṣnī', hādihā huwa anšita at-taṣnī'. Tanxafid ar-ṣidūr hadhihi al-anšita at-taṣnī' min 10.9% fī 2018m ilā 4.6% fī 2022m.
475. Wa-muqāranatan bī buldān al-jamā'ah al-iqtisādīyah li-duwal Ġarb al-Maghrib al-'Afrīqīyah, lā yazhar ann Mālī taḥtālī marṭabah sa'iyah min ḥayt al-'iṭimādat al-maḥallīyah al-muqaddamah ilā al-qitā' al-khās. Wahiya fī al-markaz al-rābī' ma'a 30% an-nāṭij al-maḥallī ba'd al-Rās al-Kabīr (56%) wa-Sīnīghāl (32%) wa-Burkīnā 31%. Wa-lākin, yu'kadhdhiru ann hādihā al-mu'ādil aqall bī-kathīr min al-mu'ādilat al-buldān al-nāṣī'ah aw al-nāṣī'ah allatī tumaththil akthar min 50% min an-nāṭij al-maḥallī fī al-'iṭimādat al-maḥallīyah al-muqaddamah li-al-qitā' al-khās ma'a 93% li-Jānūb Afrīqīyah wa-86% li-Maghrib wa-82% li-Tūnīs wa-80% li-Mawriṣyūs. Al-tanāquḍ akthar laftan li-l-nuḡar ma'a al-buldān al-mutaqaddimah: 216% li-Amrīkā al-Shamāliyah, wa-174% li-Sharq Asīyā wa-l-ḥawṭ al-ḥadīdī, wa-159% li-l-buldān al-'ādah fī Munazzamat at-ta'āwun al-iqtisādī wa-al-tanmīyah.
476. Wa-litaysīr ḥuṣūl al-mashārī' al-maḥallīyah 'alā at-tamwīl, yanbaghī an yutazāh al-istimā' al-'anā'ī li-tadābīr al-āfiyah:
- Ta'zīz ṣundūq ḍamān al-qitā' al-khās bī-tamwīlihī bī-mazīd min al-masādir al-māliyyah;
 - Ishtirāk niḡām li-'a'ānat as-'as'ār lil-ḥuṣūl 'alā al-mu'addah al-ṣinā'iyah;
 - Inshā' hay'ah li-tamwīl at-tanmīyah aṣ-ṣinā'iyah (bimā fī dhālīka al-baḥūth aṣ-ṣinā'iyah);
 - Wa-al-shurū' fī ḥiwārāt bayn "al-qitā' al-khās/al-'ām" wa "al-qitā' al-khās/al-māliyy" min ajl al-wuṣūl ilā itifaqāt wa-muwāfaqāt wa-iltizāmāt mutabādilah, ma' ālābīh li-raṣd;
 - Wa-istirā' ḥukm al-'ahliyah li-ḥuṣūl 'alā 'uqd al-mushtarayāt al-'āmmah min khilāl i'ādat qirā'ah qānūn al-mushtarayāt al-'āmmah;
 - Tanfīdh istrāṭijīyah haykaliyah li-tamwīl al-sharikāt fī iṭār dināmīyah bayn al-qitā'ayn al-'ām wa-al-khās, ma' ālābīh tanfīdh mithl ṣundūq istithmār mukhass li-tamwīl al-mashārī' al-ṣaghīrah wa-al-mutawassitah wa-ālābīh daf' āmmah wa-ṣāmīlah wa-mustadāmah.

4.2.4. Tanwī' Masādir al-Tamwīl

477. Al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir: kāna itijāh al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir fī Mālī hamman bayn ‘āmī 2005m wa 2020m. Irtafa‘at min 49 bilyār frānk Sīfā fī ‘ām 2005m ilā 503 bilyār frānk Sīfā fī ‘ām 2019m. Ma‘a dhālika, bisabab al-‘ā‘ilīyah al-murtabiṅah bi-pandīyīm COVID-19 wa-al-‘adam al-istiqrār as-siyāsī fī ‘ām 2020m, inkhafād al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir ilā 309 bilyār frānk Sīfā.
478. Min ‘ām 2012m ilā ‘ām 2021m, irtafa‘ ṣafī tadfiqāt al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir ilā Mālī min 3.2% min an-nātij al-maḥallī ilā 3.4%, bī-ziyādah qadirah 0.8% sanawīan muqāranatan bī 2.7% min an-nātij al-maḥallī li-‘Ifriqiyā al-janūbīyah kulluhā, aw b-mutawassit namū sanawī bī-4.1%. Wa-lākin, bāqiyat tadfiqāt al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir kānat mundahilat ‘alā raḡm idkhal iṣlāḥāt iqtisādīyah wa-tashrī‘iyah ‘akthar mulā‘imah ‘alā muddat as-sinīn al-‘adīdah al-māḍīyah. Wa-asbāb hādhā al-da‘f fī al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir fī al-iqtisād al-mālī iqtisādīyah wa-siyāsīyah.
479. Wa-lijadhb mazīd min al-mustathmīrīn al-ajṅabīn, yajibu istikshāf al-qudrāt al-lāzima li-taṅwīr ‘āmāl al-quwwah at-taḥaqqaqīyah al-ṅawīlah al-‘ajl, wal-hiyākl al-asāsīyah (an-naql, wal-ittiṣālāt as-sālikiyyah, wa-al-ṅaqah), wa-nizām al-ta‘līm wa-at-tadrīb, wa-mā ilā dhālika, mim mā yazīd fī jādhībīyah al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir fī Mālī. Fa-al-ḥibāt fī al-mawārrid at-ṅabī‘iyah wa-wujūd ‘umālīyah wafīrah wa-rakhīṣah lan yashkila wāḥidah min ‘āmāl al-quwwah at-taḥaqqaqīyah al-dawliyah wa-jādhībīyah tadfiqāt al-istithmār al-khāṣ.
480. Wa-lā budda min istikshāf al-‘āmāl al-‘ākīrah al-ijmālīyah min khilāl taṅwīr hiyākl asāsīyah jayyidah wa-mawārrid bashariyah wa-inshā‘ īstrātījīyah iqtisādīyah kullīyah wa-mu‘assasīyah ḥāfīzah li-tawaqu‘ ziyādah fī tadfiqāt al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir fī al-qiṅā‘āt al-ḥayātīyah li-al-iqtisād mithl al-mawārrid al-ma‘daniyah wa-al-ṣinā‘āt at-taḥwīlīyah wa-anṣita al-khidamāt.
481. Wa-ma‘a taḥyī‘ al-ṅurūf li-ajṅtibāb al-istithmār al-ajṅabī, sayajib ‘alā al-dawlah al-mālīyah tajāwuz al-mantiq al-‘aqlānī as-sārim li-nuṅar fī mashārī‘ i‘ādah istithmār ‘ā‘idāt al-itāwāt al-mu‘tamah min istiḥkāl al-mawārrid at-ṅabī‘iyah fī wasā‘il an-naql al-‘ām wal-ṅaqah wal-bunīyah asāsīyah li-ittiṣālāt as-sālikiyyah wa-mā ilā dhālika.
482. • Wa-yumkin an yatimaththal aḥad an-nahj fī ar-rabṅ al-muntazim bayn al-istithmār al-ajṅabī al-mubāshir fī at-tamīn wa-al-istithmār fī aṣ-ṣinā‘ah at-taḥwīlīyah aw al-hiyākl al-asāsīyah. ‘Inda al-tanāwul ‘alā imtiyāzāt at-tamīn ma‘a ash-sharikāt al-ajṅabīyah, yu‘ṅā al-awwīyah li-sharikāt at-tamīn allatī sata‘ūj ma‘a sharikah li-ittiṣālāt, aw al-bunyah al-tahdīrīyah an-naql wa-l-‘amal al-‘ām aw sharikah at-taṣnī‘.
483. • Ash-sharākah bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ: ka-juz’ min taf‘īl Ṗavwa Mālī 2063, min al-mu‘atawaqa‘ an yubnā hayākl asāsīyah wāsi‘ah fī majālāt an-naql wal-ṅaqah wa-tilnīkūlūjīyā, wa-al-zirā‘ah wa-mā ilā dhālika. Wa-‘alā raḡm an yajib tamwīl juz’ kabīr min hādhīhi al-hiyākl al-asāsīyah min al-mawārrid ad-dākhilīyah, sayakūn min al-ḍarūrī ma‘a dhālika isṅtirāk shurakā’ min al-qiṅā‘ al-khāṣ fī taf‘īl ba‘ḍ hādhīhi al-hiyākl. Wal-ḥaqīqa, li-ash-sharākah bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ mafā‘id fī masālah al-ikṅtiṣāṣ wa-al-adā‘ wa-baḥṅh ‘an tamwīl muḍid aw idārat fa‘ālīyah li-ba‘ḍ al-mashārī‘.
484. • Wa-lijadhb ash-sharākāt bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ, ‘atādat al-ḥukūmah īstrātījīyah waṅaniyah kānat bīmāthābat īstrātījīyah li-wad‘ at-tashrī‘āt wa-nuṣūṣ al-mutā‘alliqah allatī tunazzim al-‘amaliyyah. Wal-hadaf allatī sa-yaṣlu ‘alayhī al-ḥukūmah huwa "1" mu‘ālagah al-‘ajz fī al-hiyākl al-asāsīyah, "2" ta‘zīz naw‘īyah wa-istidāmah al-hiyākl al-asāsīyah min khilāl istikhdām al-qiṅā‘ al-khāṣ wa-al-‘āmāl al-mustadāmah wa-al-afḍal li-l-‘amwāl al-‘āmmah; "3" muwāḍāt nahj Mālī ma‘a nahj al-ittihād al-iqtisādī wa-al-naqdī li-Gharb Afriqiyā.
485. • Wa-likay tusbiḥ ash-sharākāt bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ ādāt muḥimmah li-tanmīyah mustadāmah fī Mālī, yajib tawjīh at-tafkīr ilā wad‘ tasnīf jadīd li-ash-sharākāt bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ yumkin an yusāhim bi-fa‘ālīyah fī zuḥūr al-iqtisād fī al-‘ajl al-mutawassīṅ. Hādhīhi ḥīya ta‘zīz wa-murūn al-iqtisād al-waṅanī, wa-haykalah ash-sharākāt bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ wa-ash-sharākāt bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ al-mubtakirah.
486. • Wa-ya‘ūd tanfidh al-mashārī‘ fī īstrād al-tadāwulāt al-quwwah al-sukhrīyah bifa‘ā‘id kabīrah ‘alā al-dawlah, bimā fī dhālika naql al-mukḥāṅir wa-l-ḥadd min iqtisāri al-mīzāniyah. Min nahyah ukhrā, taṅawī ash-sharākah bayn al-qiṅā‘ayn al-‘ām wa-al-khāṣ ‘alā mukḥāṅir tashmāl imkānīyah ziyādah al-fasād fī jihāz al-dawlah, wa-‘adam al-iltizām bil-‘ahliyat at-ta‘āqūdīyah bisabab ‘adam kifāyah al-‘uqūd wa-raṣḍihā ‘āmmah, wa-su‘ taqṣīm al-mukḥāṅir allatī yumkin an tu‘tabar naqṣan fī taṣmīm al-mashārī‘ wa-al-‘uqūd, wa-taḥqīq at-tamwīl ghayr munāsib aw raddī‘ al-jawādah, wa-mā ilā dhālika.

487. • Al-milkiyah ash-sha‘bīyah: al-milkiyah ash-sha‘bīyah hiya mafhūm yantawi ‘alā ta‘abbīl al-madākhl al-maḥallīyah min khilāl tashjī‘ al-mustathmīrīn al-maḥallīyīn wa-al-usār al-m‘āshīyah ‘alā al-musāhamah fī tamwīl al-istithmārāt al-‘āmmah wa-al-ḥuṣūl ‘alā ash-shahām fī ash-sharikāt wa-al-mu‘assasāt al-mumlikah li-d-dawlah. Yusmaḥ lil-mustathmīrīn al-maḥallīyīn wa-kibār al-mudākhirīn bial-istithmār fī ash-sharikāt al-maḥallīyah.
488. • Ma‘a dhālika, ya‘tamid naḡāḥ namūdḥaj at-tamwīl hādhā ‘alā tarbīyah māliyah jayyidah lil-muwāṭinīn. Min al-muhimm ziyādah al-wa‘ī bayn al-muwāṭinīn wa-al-mustathmīrīn ḥawla fā‘idah hādhā al-ṭabī‘ min at-tamwīl li-binā’ at-ṭiṣāq fī al-namūdḥaj.
489. • Wa-fī al-‘ālam, wa-‘alā al-akḥṣāṣ fī Afriqiyā, ta‘māl ‘adīd min al-buldān bi-tajribat hādhā al-namūdḥaj (bintajāḥ) li-tamwīl mashārī‘ al-maslahah al-‘āmmah (sadd an-niḥḍah fī ‘Itiyūbīyah) aw li-iftāḥ rū‘ūs amwāl al-sharikāt al-waṭanīyah lil-muwāṭinīn (al-jam‘īyāt al-waṭanīyah fī Burkīnā Fāsū).
490. • Naql al-muhājirīn: ta‘addu al-hijrah qadiyyah muḥāwalah fī ‘amaliyyah at-tanmīyah fī Mālī, bīnāmā al-musāhamāt al-‘adīdah al-muqaddamah min al-mughtaribīn allatī tu‘addī ilā taḥwīlāt kabīrah li-l-amwāl wa-l-khībarāt. Balaghat taḥwīlāt al-amwāl min al-māliyyīn al-munsha‘īn fī al-khārij, wafqan li-bayānāt mīzān al-mudāfāt li-Maṣṣaf al-Mālī al-‘ālamī (IMF), ḥawālī 01 bilyūn dūlārah amrīkīyah aw 538 bilyār frānk Afrīqī. Wa-ījād al-ḍarūrī ann 95 fī l-miyah min at-taḥwīlāt mawājahah li-l-iḥtiyājāt al-ijtimā‘īyah wa-5 fī l-miyah li-l-istithmār al-muntajī.
491. Wa-fī sīāq al-zurūf al-iqtisādīyah al-duwalīyah allatī ittasamat bitarājī‘ al-istithmār al-ajnabī al-mubāshir, yumkin li-Mālī an taj‘al min ash-shitāt rukīzah asāsīyah li-tanmīyah min khilāl wad‘ ālābīh munāsibah li-tawjīh wa-ad-damān.

Wa-ḥattā al-ān, lā tazāl mushārakah al-mughtaribīn fī qiṭā‘ al-istithmār al-muntajī maḥdūdah bisabab ‘adad min al-‘awāmil minhā ‘adam wujūd ālābīh li-murāfaqat murājī‘ al-mashārī‘ wa-l-amān al-qānūnī li-istithmārātihim.

492. Wabṣiāgah ‘āmmah, tūājīh ta‘abbīl al-amwāl min al-mughtaribīn ‘adīdah min al-taḥaddīyāt al-muhimmah: al-iftiqār ilā at-tansīq bayn al-jihāt al-fā‘ilah, wa-muḥaddudat furṣ ḥuṣūl ‘alā al-ḳidāmāt al-māliyah, wa-l-ṭiṣāq fī isthimāl al-amwāl, wa-ta‘qīd al-ijrā‘āt al-idārīyah, wa-l-iftiqār ilā al-mashārī‘ al-jāḍibah, wa-ṭilbān at-tadfiqāt an-nuqūdīyah, wa-‘adam kifāyah al-qudrāt al-istithmāriyah al-maḥallīyah, wa-al-taḥaddīyāt al-muttaṣilah bi-ash-shabāb fī al-shitāt.
493. Wa-li-taghallub ‘alā hādhīh at-taḥaddīyāt, yumkin li-Mālī an taṭawwar siyāsāt wa-ālābīh li-tayassur istithmārāt al-mughtaribīn, wa-zīyādat al-shafāfiyah fī isthimāl al-amwāl, wa-tabṣīṭ al-ijrā‘āt al-idārīyah, wa-ta‘zīz furṣ al-istithmār al-jāḍibah. Wa-yu‘add al-tansīq al-fa‘āl bayn al-ḥukūmah wa-al-shitāt, faḍlā ‘an shafāfiyah al-ittisālāt, amran asāsīyan li-ta‘abbīl mazīd min at-tamwīl min al-mughtaribīn.
494. Al-tamwīl al-islāmī: fī Mālī, ladayhī juz’ kabīr min as-sukkān muḥāwafāt dīnīyah ḥawla al-tamwīl al-taqīdī. Ḥawālī 90% min as-sukkān fī Mālī Muslimūn, mimmā yakḥluq furṣah kabīrah li-at-tamwīl al-islāmī. Ma‘a dhālika, lā yazāl ikhtirāq at-tamwīl al-islāmī mankhafidah bisabab inkhifād sha‘bīyatīh wa-naqṣ al-ma‘rūḍ min al-muntajāt al-māliyah dhāt al-‘ilāqah min qibal al-mu‘assasāt al-māliyah. Wa-yatamaththal at-tahaddī fī tathqīf al-nās ḥawla fā‘idah at-tamwīl al-islāmī wa-tadrīb al-mu‘assasāt al-māliyah ‘alā hādhā an-naw‘ min at-tamwīl min ajl taṭwīr muntajāt māliyah mutawāfaqah ma‘a ash-sharī‘ah al-islāmīyah.
495. At-tamwīl al-muta‘alliq bial-munākh: yashīr at-tamwīl al-muta‘alliq bial-munākh ilā al-masādir al-māliyah al-mu‘abbīlah li-tamwīl ijrā‘āt at-taḥfīf min athār taghyīr al-munākh wa-at-takayyuf ma‘ah. Wa-fī sīāq al-mufāwāḍāt ad-dawliyah ḥawla al-munākh, yashīr al-mafhūm ilā at-tadfiqāt al-māliyah min al-buldān al-mutakaddimah ilā al-buldān al-nāmiya min ajl al-‘amal al-munākhī allatī yanbaghī an takūn jadīdah wa-muḍāfah ilā at-tadfiqāt al-musā‘adah al-mūjūdah.
496. In binyat at-tamwīl al-‘ālamī li-l-munākh mu‘aqqadah wa-tatatawwar bi-istimrār. Wa-tujāh al-amwāl ‘abr qanāt muta‘addidah at-ṭarāfiyah dākhl wa-khārij āliyāt tamwīl Ittifāqīyah al-‘Umam al-Muttaḥidah al-‘ālamīyah li-Taghīr al-Munākh wa-Ittifāq Paris, wa-bi-shakl mutazāyid min khilāl al-qanāt al-thunā‘īyah wa-kadhālika ṣundūqāt al-munākhīyah al-iqlīmīyah wa-al-waṭanīyah al-muta‘alliqah bial-munākh. Wa-lidhālika, yadummu at-tamwīl al-muta‘alliq bial-munākh ‘anṣuran ‘asāsīyan li-taḥqīq at-tanmīyah al-qādirah ‘alā at-takayyuf ma‘a taghyīr al-munākh wa-al-mukhafafah min al-kārath.

497. Yu'akkidu qarār 'i'timād Ittifāq Paris 'alā at-ṭamūḥ li-ta'abbīl 100 bilyār dūlārah amrīkīyah lil-munākḥ fi al-buldān al-nāmiya min 2020m ilā 2025m. Wa-yushāriku as-shurakā' al-inmā'iyīn fi at-ta'āwun ath-thunā'ī wa-al-mut'addid at-ṭarāfī, faḍlā 'an al-munazzamāt ghayr al-ḥukūmīyah ad-dawliyah, fi tamwīl al-juhūd al-rāmīyah ilā mukāfahāh at-ṭassahum wa-ḥimāyat al-bī'ah.
498. Wa-bil-idhāfah ilā dhālika, wa-bimujib al-ittifāqāt wa-l-mu'āhadāt wa-l-'ahdāt ad-dawliyah, wa-'aqb mu'tamar al-qimmah al-'ālamī fi Rīw fi 'ām 1992m, anshī'at 'adīd ṣundūqāt wa-ālābīḥ mūlītah ba'd al-ḥukūmāt al-māniḥah wa-al-munazzamāt ad-dawliyah. Wa-lā tazāl Mālī bī-wajh 'ām lā tastakhdīm hādhihi al-masādir al-hāmmah istighlāl kāfīyan, wa-yurjā'u dhālika fi kathīr min al-ḥalāt ilā al-iftiqār ilā al-ma'lūmāt aw al-iftiqār ilā al-ma'rifah bī-ālāmīḥ wa-ijrā'at al-'ahliyah.

4.2.5. Inshā' Banūk al-Tijāriyah wa-Sūq al-Awrāq al-Māliyah

499. Al-ḳidāmāt al-māliyah al-istithmāriyah: 'alā khilāf al-banūk at-tijāriyah, fa-bank al-istithmār aw al-'āmāl yakūn ḥaṣrīyyan fi khidmat ash-sharikāt allatī yad'amhā fi istrātījīyātihā at-tamwīliyah wa-at-tanmīyah. Wa-yajūz lahā an tataḥarrak fi idārat ash-sharikah nafsihā idhā kānat lahā mushārahah li-l-ḥuṣūl 'alā qīmah māzidah. Wa-sayakūn dawruhā huwa al-ḥuṣūl 'alā afḍal shurūṭ al-iqtisād al-ṭawīl al-'ajl al-mumkinah lil-sharikāt, wa-ijād al-istithmārāt al-māliyah al-akthar rabḥīyah, wa-'amal kā-wasīṭ fi aswāq al-ṣarf al-ajnabī 'alā ṭalab 'amālahā.
500. Sūq al-Awrāq al-Māliyah: al-bursah hiya awwalan wa-qablan makān ijtimā' li-'arḍ wa-ṭalab al-muntajāt al-muwahhadah bighāyah al-'ūd al-'alāmī aw fi awqāt mu'ayyanah min al-yawm (at-tathbīt). Yuwafir at-tamwīl li-al-iqtisād (al-istithmār bishakl mutamāthil li-man ladayhim naqūd li-al-istithmār), wa-at-tawzī' wa-idārat al-mukhātir kamā ayyḍan as-sulūkah fi al-awrāq al-māliyah. Tamallāl aswāq al-ṣarf li-bay' al-awrāq al-māliyah al-jadīdah (as-sādirah ḥadīthan) aw al-mustakhdamah (as-sādirah sabiqan wa-mumlikah li-al-mustathmār). Yumkin trading hādhihi al-awrāq al-māliyah fi aswāq al-munazzamāh (aghlaṭan mā tusammī bursah) aw bidoon waja'at at-ṭarāfī.
501. Al-Bank al-Jadīd li-tanmīyah huwa bank dawli ansha'atuh duwal al-BRICS (al-Brazīl, Rūsiyā, al-Hind, Ṣīn, wa-Janūb Ifrīqiyā). Yuhdāfu ilā taqdim badīl li-al-bank al-duwalī wa-Ṣundūq al-Mālī al-Dawlānī. Yaqa' maqrahu fi Shīn, wa-yaḥtāj li-ta'zīz at-ta'āwun al-mālī wa-at-tanmīyah bayn al-duwal an-nāmiya. Tam ittifāquhu rasmi fi 15 yūliyū 2014m khilāl al-qimmah as-sādīsa li-duwal al-BRICS fi Fūrṭālīzah, al-Brazīl. Yu'raf bi-al-inglīzīyah bi- "New Development Bank" (NDB – BRICS).
502. Wa-hadafuhu huwa ta'abbīl al-masādir li-mashārī' al-hiyākl al-asāsīyah wa-at-tanmīyah al-mustadāmah fi al-iqtisādāt an-nāmiya wa-al-buldān an-nāmiya mithl al-mu'assasah māliyah muta'addidah at-ṭarāfīyah wa-iqlīmīyah lil-namū wa-at-tanmīyah fi jamī' al-'ālam.
503. 'Ala khilāf Ṣundūq al-Mālī al-Dawlānī wa-al-Bank al-Duwalī, lā yu'alliq Bank al-Tanmīyah al-Waṭanī ayy shurūṭ mulzima 'alā qurūḍih, mithl matālib al-iṣlāḥ al-haykalī, allatī yanzur ilayhā ahyanan ka-interfērans min al-buldān allatī tataqaddam al-musa'adah.
504. Tadrus hādhihī al-buldān ayḍan inshā' "iḥtīyāt tartīb 'āmilāt al-'umlah" bī-qīmat 100 bilyār dūlārah (taqaddam kull min aṣ-Ṣīn 41 bilyār dūlārah, al-Brazīl wa-Rūsiyā wa-al-Hind 18 bilyār dūlārah, wa-Janūb Ifrīqiyā 5 bilyār dūlārah), limusā'adāt al-duwal al-'aḍā' fi ta'āmul ma' al-ṣadamāt al-māliyah al-mustaqbaliyah. Kamā annahu sayuqaddim al-musā'adah li-al-buldān al-ukhrah allatī ta'ānī min al-'adam al-istiqrār al-iqtisādī.
505. Fī siāq yataṣaf bī-'iḍṭirāb mutazāyid fi an-nīzām al-iqtisādī al-'ālamī, yajibu 'alā Mālī an tanzur fi dimājāt hadhā al-bank al-jadīd, allatī tu'addī ilā furṣah li-tanwī' masādir tamwīlihā wa-tamwīl al-mashārī' al-hiyāklīyah al-ra'īsīyah allatī tuhdaf ilā taf'īlīhā ka-juz' min Ṣavwa Mālī 2063. Li-al-tadhkīr, ibtada'at ba'd al-duwal al-'afīrīqiyah mithl Miṣr 'amaliyyah al-inghīmām ilā hadhā al-bank.

4.2.7. Tanfīdh istrātījīyah fa'ālah lil-dayn

506. Wa-tashkīl ta'abbīl masādir māliyah kabīrah taḥaddī kabīr li-baladunā nidhaman li-al-ḥājāt al-māliyah al-hilwīyah allatī sa-takūn matlūbah li-tanfīdh Ṣavwa Mālī 2063. Wa-fi ḥīn ann ziyādah ta'abbīl al-masādir ad-dākhilīyah yajib an takūn al-ikhtiyār al-mufaḍḍal li-talab hādhihi al-ḥājāt, fa-min al-wāḍiḥ ann hādhihi al-masādir waḥdahā lan takfī bisebāb at-ṭab' al-ṭāmūḥ li-hādhihi al-Ṣavwa.

Li-hādhā as-sabab lā budda min taḥdīd majmū‘ah min istrātījīyāt ta‘abbīl al-masādir, bimā fī dhālika wad‘ istrātījīyah fa‘ālah lil-dayn li-musa‘adah fī ḍamān tamwīl al-Šawwa al-madhkūra.

507. Wa-al-ḥaḡīqah, al-dayn yajibu an yakūn juz‘ min siyāsah dināmīyah litakūn mutawāfaqah ma‘ ahdāf al-iqtisād al-kubrā li-l-ajlīn al-qaṣīr wa-at-tawīl li-taḡīq an-namū al-iqtisādī al-šāmil li-jamī‘, bima yumkinu tahammulihi, min ajl al-wafa‘ bi-khidmat al-dayn ‘alā naḡw mumtāz.
508. Idārat al-dayn bi-hadaf ra‘īsī yatamaththal fī talbīyat al-ḡājāt al-mālīyah li-ad-dawlah wa-iltizāmātihā al-muqbilah bi-da‘m aqall taklīfah mumkina, fī al-ajlīn al-qaṣīr wa-al-mutawassīt wa-al-tawīl, ma‘ al-ibqā‘ ‘alā al-mukhāṭir ‘alā mustawā rādī, ma‘ taḡīq ahdāf at-tanmīyah al-mustadāmah al-ukhra wa-l-ḡadd min al-faqr, yajib tawjīh istrātījīyah al-dayn khilāl al-fatrah 2023-2063 ilā ta‘abbīl masādir khārijīyah tasāhīlīyah wa-shibh tasāhīlīyah, wa-al-dayn al-maḡallī ma‘ tafḡīl as-sandawīq al-‘āmmah at-ṭawīlah (sundūqāt al-ḡazānah min 5 sanawāt) ma‘ at-tarkīz ‘alā taḡsīn taklīfah al-masādir allatī yajibu ta‘abbīlā.
509. Wa-‘alā dhālika, wa-nazaran li-ša‘ūbāt at-ta‘āwun ma‘ ba‘ḍ al-shurakā‘ at-taḡnīyah wa-al-mālīyah bisabab al-ikhtiyārāt al-istrātījīyah allatī ittakhadhat Mālī allatī tu‘aththir sū‘ ‘alā ta‘abbīl al-masādir min ḡā‘ulā‘ al-shurakā‘, wa-min naḡyah ukhrā, as-s‘ūbāt al-muttaṣilah bi-ta‘abbīl al-masādir fī as-sūq al-iqlīmīyah, yajibu an tukaththif Mālī tanfīdh al-iṣlāḡāt as-siyāsīyah wa-al-iqtisādīyah allatī tumakkinuha min al-wuṣūl ilā as-sūq al-mālīy al-duwalī li-ta‘abbīl mazīd min al-masādir.
510. Bi-ikhtisār, yatalib tanfīdh Šawwa Mālī 2063m wa-mā yata‘allaq bihī min mashārī‘ ḡiyākliyah juḡūd kabīrah min janib al-dawlah li-ta‘abbīl al-masādir ad-dākhilīyah wa-al-khārijīyah. Bīd ann ta‘abbīl ḡadhīhi al-masādir yajib an yaqtariḡ bi-al-ḡukm ar-rashīd fī idārat al-mālīyah al-‘āmmah min khilāl at-takhliṣ al-amthālī lil-masādir wa-murāqabat al-iltizāmāt wa-al-infāqāt al-ḡālīyah li-ḍamān istikhādām al-masādir bifa‘āliyah wa-kifa‘ah.

4.2.8. Al-Musā‘adah al-Inmā‘īyah ar-Rasmīyah

511. Wa-kānat al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah al-muḡaddamah ilā Mālī ‘alā ad-dawām ālātah li-tamwīl as-siyāsāt al-inmā‘īyah. ḡayr ann athar ḡadhīhi al-musā‘adah ‘alā at-tanmīyah al-ijtimā‘īyah - al-iqtisādīyah fī Mālī lā yazāl mukhtālīṭan.
512. Wa-lidhālika, yajib ‘alā Mālī an tastakhdim al-musā‘adah al-inmā‘īyah ar-rasmīyah, wa-hī wātī al-‘itimād biḡadhā darajatan kabīratan wa-tastakhdimuhā kā-mukammil, yujḡīh ilā awlāwīyāt at-tanmīyah, walakin yajibu an takūn ḡaddīdat az-zamānīyah wa-laysa ālatah tamwīl muṭlaqah.
513. Wa-taḡīqān li-hadhā al-ḡhāyah, yajib ‘alā Mālī an tu‘akkid ri‘yādīhā fī al-ḡukm wa-at-tansīq wa-idārat as-siyāsāt al-istrātījīyah wa-al-amaliyah li-al-mu‘ānah li-l-‘isā‘ fī ḡadhaf at-tanmīyah al-mustadāmah, wifaqan li-ahdāf al-barnāmīj.
514. Yajibu an taḡtafīz al-dawlah dhāt al-Šawwa al-jadīdah dhāt an-naḡj al-istrātījī wa-al-inmā‘ī bidawrihā kakhbīrah istrātījīyah fī taḡdīd al-ḡitā‘āt al-wā‘īyah wal-ḡitā‘āt al-mustaqbaliyah, wa-tafīl siyāsātihā al-iqtisādīyah min khilāl ṣilāthā al-wathīqah bi-‘ālam al-‘āmāl.
515. Wa-huwa yuṣamim al-ittijāḡāt al-ra‘īsīyah li-tanmīyah min ajl al-taḡakkum fī taḡaddum at-taṣnī‘ fī iṭār istrātījīyah takhtīṭ ‘ālamīyah ṭawīlah li-inshā‘ ṣinā‘āt thaḡīlah istrātījīyah li-ṣinā‘ah al-waṭanīyah.
516. Wa-yajibu an tastathmir b-kathāfah fī tanmīyah ra’s al-māl al-bashārī wa-al-baḡth wa-al-ibtīḡār at-taknūlūjī li-taḡsīn al-intājīyah al-zirā‘īyah wa-mukāfāḡah al-faqr min khilāl dināmīyah ḡitā‘ at-taknūlūjīyā.

• Binā‘ at-thīqa fī al-mu‘assasāt wa-ifa‘āl imkāniyyāt al-mujtama‘

517. Wa-mushārakah jamī‘ al-sukkān hīya al-ḍamān allatī lā ḡhinā ‘anhī li-najāḡ ayy mashrū‘ min mashārī‘ al-mujtama‘. Akthar min ayy waqt, sayartabṭ al-ashkhāṣ allatī māzālūn yatan‘awwanūn ‘alā raḡm min al-ša‘ūbāt al-iqtisādīyah wa-al-mālīyah fī al-balad wa-alladhīn yarawna annā ḡadhā al-intīqāl huwa amal li-Mālī jadīdah, b-idārat ash-shu‘ūn al-‘āmmah li-ḍamān al-milkiyah wa-taḡārub al-ijrā‘āt nahwa at-tanmīyah li-jamī‘.
518. Wa-yajibu ayḡan wad‘ ash-shar‘īyah at-taqlīdīyah fī ṣīdm al-amaliyyāt al-mujtama‘īyah wa-ta‘abbīl al-mujtama‘āt al-maḡallīyah min ajl tanmīyah al-iqtisād al-ijtimā‘ī wa-at-taḡāmunī. Wa-yabqā al-tamwīl min at-tawḡīd al-maḡallī lil-kīdāmāt al-ijtimā‘īyah al-asāsīyah (aṣ-ṣiḡḡah wa-at-

ta'lim wa-al-miyāh wa-al-munāshaf al-ṣiḥḥī) ayḍan sabīlan li-istikṣāf, lā sayasāah min khilāl at-tamwīl al-qā'im 'alā al-musāhamah aw al-muqāwamah ash-sha'bīyah.

• Ta'zīz al-qiyādah fī mahām at-takhlīt al-īstrātījī wa-al-taṣwīr

519. Wa-kaṣa yawm at-taṣwīr allatī naẓamat-hu wizarat at-tahlīl wa-at-ṣiwār fī kānūn al-'ālam 2014, illā annā tanfīdh al-Ṣavwa Mālī 2025 kān qad yuḥṣīr al-krīzā al-muta'addidah allatī 'ānī al-balad aw 'alā al-aqall khafafthah min athārḥā ilā ḥadd kabīr.
520. Waqad tam taḥdīd da'f al-qiyādah, allatī yatarjam ilā 'ajz fī al-milkiyah wa-kāṣah ad-da'm as-siyāsī li-al-Ṣavwa, ka'ahad asbāb ra'īsīyah li-'adam at-tanfeēdh.
521. In idkhāl ḥādhā al-mawḍū' fī al-mu'tamar li-ifa'āl 'amaliyāt al-mīzāniyah 'alāmāh qawīyah wa-muṣajji'ah. Fī al-ḥaqīqah, al-'ālī at-taṭbīq huwa annā kull infaq 'alā mīzāniyah ad-dawlah yashīr ilā jānīb min jānībāt al-Ṣavwa.

• Ta'zīz dawri al-qitā' al-khāṣ fī at-tanmīyah al-iqtīṣādīyah

Wa-ya'tawī al-qitā' al-khāṣ dawran haykalīyyan fī at-tanmīyah al-iqtīṣādīyah 'abr ḥafz at-kawn at-takawwīn al-ṭarwāh, wa-'ijādāt furṣ al-'amāl al-mustadāmah, wa-ta'zīz al-ibtihār, ma'a kunūhī muḥarrikan ra'īsīyan li-al-istithmār wa-ṭahwīl al-iqtīṣādāt. Kamā taḥdif ilā taḥyī' bī'ah mulā'imah li-istithmār, wa-ḥafz tanzīm al-mashārī', wa-ta'zīz ash-sharākāt bayn al-qitā'ayn al-'ām wa-al-khāṣ li-ziyādāt khilq al-ṭarwāh, wa-taqdīm furṣ al-'amāl wa-al-qudrāt at-tanfūsīyah al-waṭanīyah.

• Ta'zīz nizām at-takhlīt

522. Wa-yantawī tanfīdh īstrātījīyah khāṣah bi waqt nafsīh 'alā i'ādah binā' qudrāt at-takhlīt allatī bidoonḥā lā yumkinu an yatim al-tanfeēdh.
523. Wa-tat'āwal ḥādhīhi al-marḥalah min taḥdīd ḥājāt binā' al-qudrāt al-lāzima li-al-wizā'if al-asāsīyah li-'amaliyāt at-takhlīt li-tamkīn al-barmajah al-mutawassitah wa-al-qaṣīrah al-ajl li-mu'ālajah at-taḥaddīyāt at-īstrātījīyah al-muḥaddadah li-taḥqīq al-Ṣavwa al-tanmīyah al-mushtarakah li-al-balad.
524. Wa-yajibu an yashmil binā' al-qudrāt ḥādhā al-īstrātījīyah al-imāmīyah li-idārat at-tanmīyah wa-'alā idārat wa-ādāb wa-ūsul al-'amal wa-al-mawārrid al-bashariyah.

• Ta'zīz an-nizām al-iḥṣā'ī

525. Ya'tī dawru al-ma'lūmāt al-iqtīṣādīyah wa-al-ijtimā'īyah wa-al-thaqāfīyah wa-al-siyāsīyah amran asāsīyan fī 'amaliyyah tafīl Ṣavwa Mālī al-jadīdah li-taqaddum bimuwāfaqah 'ām 2063m. Li-rāṣid tanfīdhīhi, yajib jam' al-bayānāt 'an jamī' āt-ṭarīq al-ḥayāh fī Mālī. Wa-yajibu an yashmil al-ma'lūmāt al-kammīyah mithl majmū'āt al-bayānāt al-iḥṣā'īyah wa-at-taknīkiyah, wa-ma'lūmāt naw'īyah mithl ṭabī'at al-'umālīyah al-muḥīrah, wa-al-mahārāt al-idārīyah, wa-al-fasād, wa-ḥālat an-nizām al-quḍā'ī, wa-mā ilā dhālika. Wa-lidhālika, sayatāwajjah kāṣā ta'zīz al-nizām al-iḥṣā'ī al-waṭanī.

• Tanfīdh nizām munāsib li-tanfeēdh al-Ṣavwa wa-raṣdihā wa-taqyīmihā wa-tanzīm al-mashārī'.

526. Kashf istikshāf al-mustaqbal 'an thalāthah sanāriyūhāt muḥtamalah. Min bayn ḥādhīhi as-suwar al-thalāth al-muḥtamalah, hunāk ba'ḍ as-suwar al-marghūbah wa-ba'ḍuhā haylīyyah. Wa-raṣd iḥtimālāt kuli sanāriyūhāt ḍarūrīyy li-fat intibāh ṣanā'ī al-qarār wa-jamī' al-jihāt al-ijtimā'īyah ilā mukhāṭir al-sanāriyūhāt al-mukhīfah wa-al-ijrā'āt al-lāzimah li-'arf al-sanāriyūhāt al-mawāṭīyah.
527. Wa-'alā dhālika, fa-ta'āwun wa-ṭu'ām qabīlī fī al-ana

528. Li-dhālika, fa-tawqī' al-mutaghayyirāt at-takharrubīyah allatī yumkinu an tu'aththir 'alā masār al-balad lā yazāl yumaththil taḥaddī kabīr fī idārat at-tanmīyah. Aḥad al-ḥulūl huwa inshā' majlis a'lā li-Ṣavwa Mālī 2063 wa-āmānāt tanfīdhīyah waṭanīyah mas'ūlah, min bayn amūr ukhrah:

- Fa'īl natā'ij ad-dirāsāt al-waṭanīyah al-murtāqabah;

- Al-masā'adah li-'alām al-'umūmī bi-al-'amal min khilāl tawqī' at-tahdīdāt wa-'alāmāt al-idtirāb;
- Al-ḥadd min awjuhāt al-yaqīn muta'alliqah bi-at-tanmīyah 'alā al-madā al-qaṣīr wa-al-mutawassit wa-al-tawīl;
- Al-īsa'ām fī ṣiyāghat al-ijrā'āt al-īstrāṭijīyah min ajl taḥdīd al-mukhāṭir wa-ighṭinām al-furaṣ fī al-waqt al-munāsib li-ṣaḥḥ al-masār al-tanmīyah fī al-balad;
- Raṣd tanfīdh haykalah al-mashārī' wa-idmājihā.

4.4. Haykalat Mashārī' li-Taf'īl al-Šavwa

529. Wa-litanfīdh hādhihi al-Šavwa, shar'at ḥukūmat Jumhūriyyah Mālī fī haykalat mashārī' at-takāmul wa-tawḥīd an-nuqṭa', li-da'm mukhtalif al-īstrāṭijīyāt al-waṭaniyyah li-at-tanmīyah al-mutawassitah al-ajl fī Mālī.
530. Wa-li-ja'l haykalat al-mashārī' wasīlah li-taḥqīq al-Šavwa, kān min aḥammīyyat taḥfīz at-tafkīr at-tatlū'ī fihā min ajl al-khurūj 'an al-mantiq al-manhajī li-l-qitā', allatī lā yazāl qaid fī-hā, wa-i'ādat i'tā' muḥṭawā jadīd li-hādhihi al-mashārī' bima yatamāshā ma'a al-Šavwa allatī sayutawajjah li-binā'ihā.
531. Wa-bidhālika, yalzam iḥdāth tahawwul namūdhajī, ma' tafḍīl nahj in-mā'ī 'alāmī wa-muta'addid badal min ru'yā ṣinā'īyah istimrāriyyah fa-'ala al-'unfūṭ.
532. Al-mashārī' al-'ahdāshir (11) hiya:

Al-mashrū' raqmu 1: FARAFINA JIGINE: Taqwīyah Mālī wa-l-Mantiqah al-Far'īyah

533. Yahdifu mashrū' Farafīnā Jījīnī "Taqwīyah Mālī wa-l-Mantiqah al-Far'īyah" ilā mā yalī:
- Ta'zīz salāsīl al-qīmah az-zirā'īyah min khilāl inshā' 12 zārī'īyah mabniyyah ḥawlā al-majālāt dhāt al-'awlawīyah;
 - Ḍamān as-siyādah al-ghidhā'īyah fī Mālī;
 - Ja'l Mālī maṣdarān ṣāfiān li-l-muntajāt az-zirā'īyah fī nihaayat al-'aqd al-awwal min tanfīdh Šavwa Mālī 2063.

Al-mashrū' raqmu 2: YELEN KURA

534. Wa-yahdifu al-mashrū' ilā tanmīyah mawārid at-tāqah ḥaythu mā kānat wafīrah, bighāyah taḥqīq wifārat al-ḥajm wa-istifādah min al-mizāyā an-nisabīyah li-mukhtalif masādir al-intāj.

Al-mashrū' raqmu 3: Taṣnī' Mālī

535. Wa-fī itār hādihā al-mashrū', sata'tawwar īstrāṭijīyah at-taṣnī' fī Mālī ilā nahj qitā'ī. Wa-fī hādihā as-sīāq, sa-tu'tī al-ḥukūmah al-awwīyah li-inshā' manāṭiq ṣinā'īyah wa-manāṭiq li-tajhīz al-ṣafārāt li-tashjī' inshā' waḥadāt ṣinā'īyah jadīdah fī al-qitā'āt al-wā'īyah ḥaythu yamkin 'ijādāt wa-taṭwīr aqṭāb iqtisādīyah iqlīmīyah li-an-namū al-iqtisādī wa-ar-rahā' al-ijtimā'ī.

Al-mashrū' raqmu 4: KANKO MUSA SĪGĪNA: 'Awdat al-'Aṣr aḍ-Ḍahabī li-Kanko Musa

536. Wa-asbaha 'anṣīṭ at-tamīn al-ān juz' min mashrū' li-tanmīyah mustadāmah ijtimā'īyah wa-iqtisādīyah wa-bī'īyah fī kāmil iqlīm Mālī ma' at-tarkīz bi-wajh khaṣṣ 'alā al-mujtama'āt al-maḥallīyah wa-al-manāṭiq allatī tastaḥdīf mawāqī' at-tamīn.

Al-mashrū' raqmu 5: Idmāj Mālī fī al-'Ālam

537. Wa-yahdifu al-mashrū' ilā tatwīr wa-tashghīl wa-ṣiyānah shabakat hiyākl al-asāsīyah wa-nizām naql mutakāmil muta'addid al-wasā'il yatamayyaz bī-kifā'ah wa-al-'afā' min ḥayth at-taklīf wa-al-muwaththaqīyah wa-al-amān, wa-yatsāqām ma'a al-siyāsah al-'āmmah li-l-ḥukūmah, li-talaqqī ḥājāt al-tahlīl al-mustadāmah li-'istikhādām al-'arāḍī min manzūr ijtimā'ī wa-iqtisādī wa-bī'ī.

Al-mashrū' raqmu 6: Al-'Īsh fī al-'Uluwwah fī Bamako wa-al-'Awāṣim al-Iqlīmīyah: "Sīgadā Yīrīwā"

538. Inna al-amr yata‘allaq bi-binā’ ıstrātījīyāt li-tanmīyah al-iqtişādīyah al-iqlīmīyah wa-at-taḥdur li-ja‘l al-aqlīmāt - al-aqtāb al-iqtişādīyah al-ḥaqqīqīyah ma‘ marā‘āt furşihā wa-mizyāhā an-nisabīyah.

Al-mashrū‘ raqmu 7: Al-Ibtihārāt wa-ar-Raqmāniyyah wa-Raqmāniyyah al-Khidamāt

539. Li-ḍamān thawrā raqamīyah ḥaqqīqīyah fī Mālī, yajibu an yantabih al-tarkīz ‘alā tanmīyah aṣ-şinā‘ah ar-raqma al-maḥallīyah, wa-al-bunīyah al-taḥwīlīyah li-rabṭ khidamāt tiknūlūjīyā al-ma‘lūmāt wa-ittisālāt wa-l-wuṣūl ilāhā, wa-tasīm al-bunīyah al-waṭanīyah lil-bayānāt al-jughrafīyah al-makānīyah, wa-tanfīdh barāmij waṭanīyah li-l-faḍā’, wa-istikhādām al-ibtihārāt fī maydān tiknūlūjīyā al-ma‘lūmāt wa-ittisālāt li-taḥsīn an-nizām at-ta‘līm wa-aṣ-şihḥah wa-an-naql at-tijārī wa-al-ḥukūmah, wa-idārat wa-da‘m raqamānīyah al-iqtişād.

Al-mashrū‘ raqmu 8: Barāmij Sānkūr: al-Mawārid al-Bashariyyah as-Salīmah wa-al-Afḍal Tadārībān wa-Mu‘ahhilah

540. Wa-yatamaththal takwīn ra’s al-māl al-basharī min naḥyah fī tazwīd as-sukkān bḥālāt jā’idah min aṣ-şihḥah wa-at-ta‘līm wa-al-ma‘rifah wa-al-qudrāt al-mihaniyyah wa-al-‘ilmīyah, ‘istimādān ‘alā qīmanā, wa-min naḥyah ukhrā, li-‘iṭlāq al-taqāt min khilāl khilq al-furş al-latī yumkin an tayssir idkhālūhā fī sūq al-‘amāl wa-iḥtawā’ hijrat al-‘uḍamā’. Wa-yata‘allaq al-amr ayḍan bi-ta‘zīz mushārakah qitā‘āt mu‘ayyanah min as-sukkān (lā siyamā al-nisā’ wa-ash-shabāb) bī-‘izālāt jamī‘ al-ḥawājiz allatī yumkin an tawājjuhūhā wa-ḍamān ḥuşūlūhā ‘alā al-mushārakah.

Al-mashrū‘ raqmu 9: Mālī al-Khaḍrā’ wa-al-Khayr

541. Wa-al-hadaḥ huwa ḍamān idārat mutakāmilā wa-mustadāmah lil-mawārrid at-ṭabī‘īyah, taḥsīn al-ḥawā’il al-mā‘īyah wa-ḥuşūl al-miyāh al-shurb, ma‘ marā‘āt taḥaddīyāt ḥifāz at-tanaw‘ al-bayūlūjī, wa-tatwīr al-muntajāt al-ḥarījīyah ghayr al-ḥashabīyah, min bayn amūr ukhrā, at-taḥfīf min athār taghyīr al-munākh wa-at-takayyuf ma‘ah, idārat mustadāmah lil-arāḍī, mukāfahāh at-ṭassahum wa-al-jafāf, wa-idārat al-mukhāṭir wa-al-kawārith, wa-nizām at-tanbīh, wa-idārat al-mawārrid al-mā‘īyah, wa-ḥuşūl ‘alā aṣ-şihḥah al-mustadāmah wa-miyāh ash-shurb.

Al-mashrū‘ raqmu 10: Al-Işlāḥāt aḍ-Ḍarūrīyah wa-al-Ibtihārāt wa-ar-Raqmāniyyah

542. Wa-li-taysīr tafīl al-mashārī‘ al-hiyāklīyah, tunfadh al-işlāḥāt ar-ra’īsīyah bi-wasfihā ‘amātil ḥafz li-taḥdīth nizām at-takhlīt wa-idārat al-mālīyah al-‘āmmah, wa-naw‘īyah bī‘ah al-‘amāl at-tijārīyah, wa-al-īṭār al-tandīmī, wa-ra’s al-māl al-basharī, wa-taknūlūjīyāt al-ma‘lūmāt wa-ittisālāt, wa-tamwīl al-iqtişād, allatī ḥaddidat bī-wasfihā rukā’iz asāsīyah.

Al-mashrū‘ raqmu 11: Al-Barāmij al-Waṭaniyyah li-Tanmiya al-Hiyākl al-Bayānāt al-Jughrafīyah al-Makānīyah fī Mālī

543. Wa-sayuwafīr inshā’ bīnat taḥtīyah wa-ḥawlah al-bayānāt al-jughrafīyah al-makānīyah marja‘an wa-bayānāt ma‘lūmah li-tanfīdh mashārī‘ at-tanmīyah, wa-injāz a‘māl at-tatwīr, wa-tashī‘iz ma‘addāt dhātī şilāḥāt bil-jughrafīyah, wa-wad‘ wathā’iq asāsīyah li-rasm al-ḥarā’iṭ. Wa-fī ḥādḥā al-majāl, tatamaththal ru’yat sulṭāt Mālī fī wad‘ al-ma‘lūmāt al-jughrafīyah fī al-muqaddimah fī ‘amaliyāt şan‘ al-qarār min ajl idārat at-tanmīyah al-iqtişādīyah wa-al-ijtimā‘īyah wa-al-bī‘īyah wa-al-thaqāfīyah wa-al-amnīyah lil-balad.

544. Rasm əlkharaayt w wəsayət əlitisal

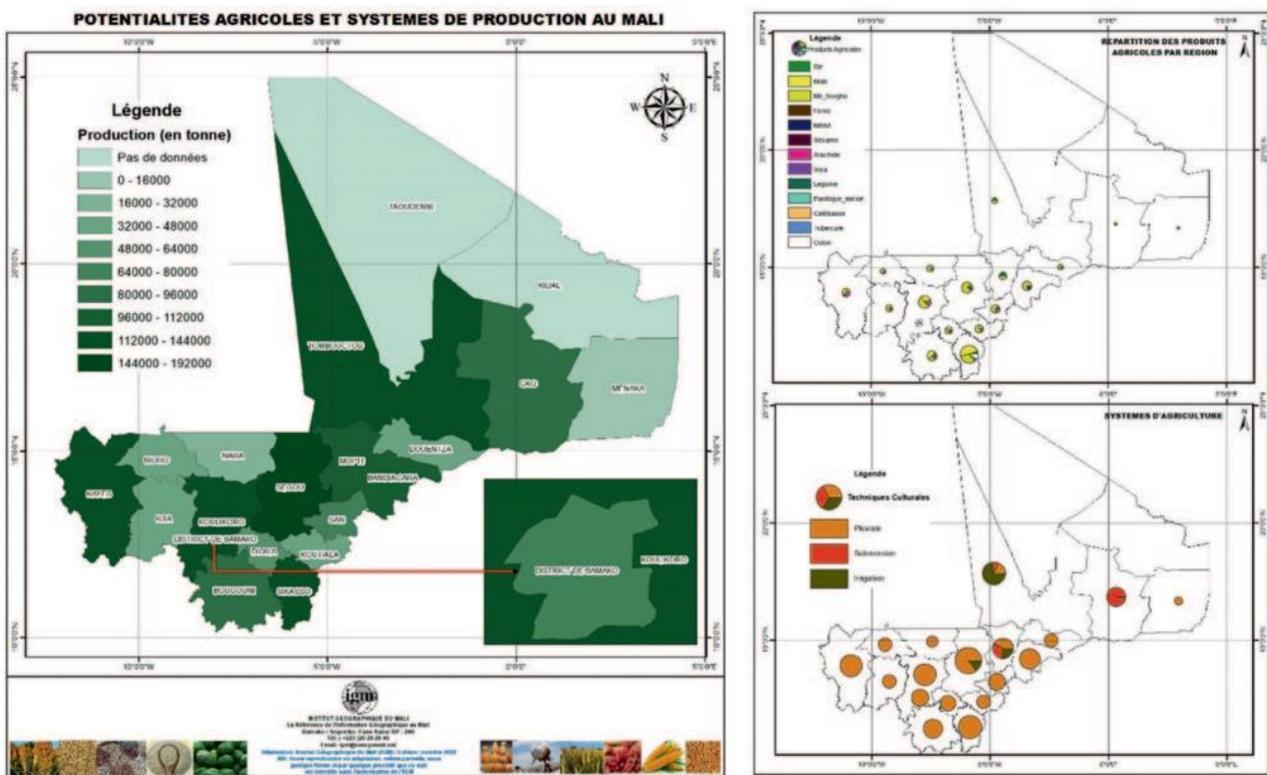
544 Wafī itaar dərstudia almt‘ aliqat bəlistiratijia əlinfimaya almutawassita əl‘ ajilə li Maali, wəmin ajl ibraaz əlma‘ lūmat əlmt‘ aliqat bəlqita‘at alraisiya lildəminə lwataniya, ṭalabat Wizaara əliqtisad wəlmālīa tad‘ akhul Maḥa Jughrafiya li Maali (IGM) li intaj tamthīl kharaayṭi lilnita‘əj at‘ shkhīşiya, wəldərstudia almartaqiba li Şavwa 2063 w Atlas iqtisadi.

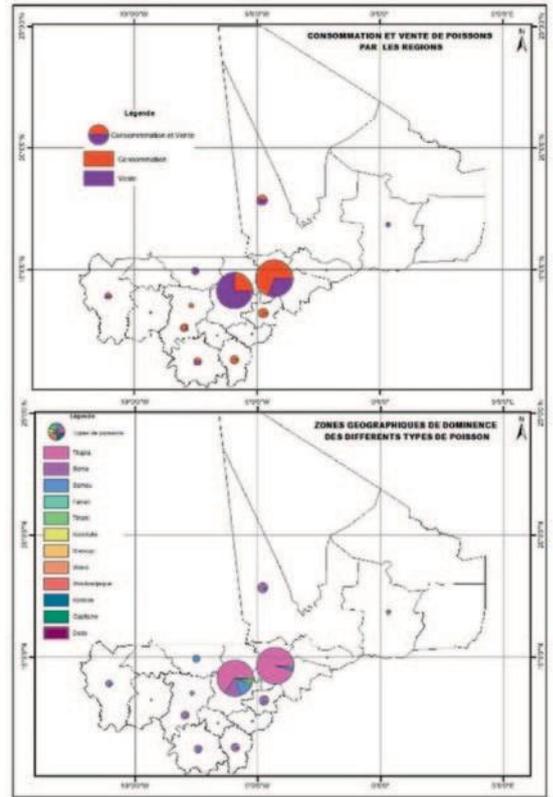
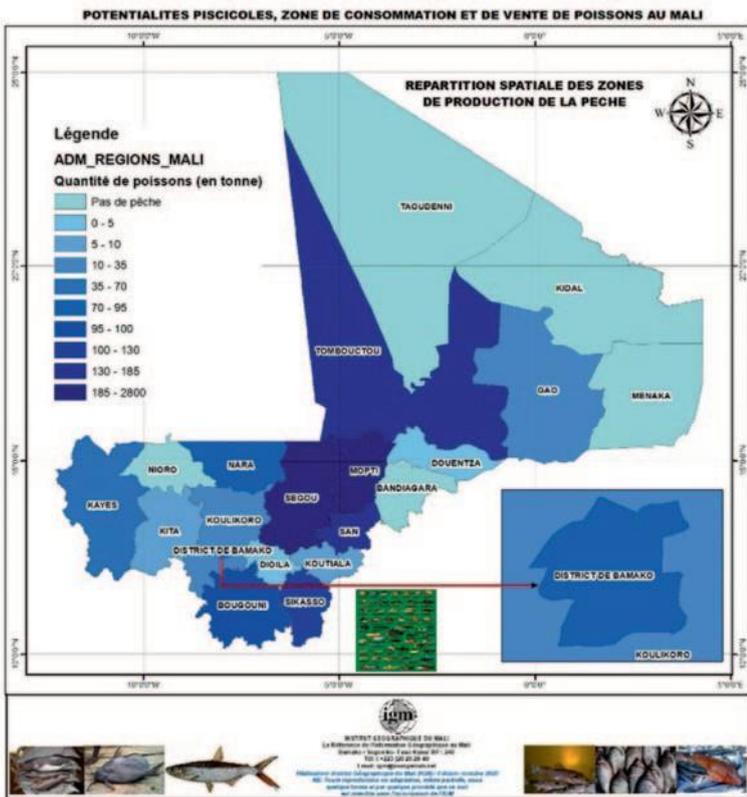
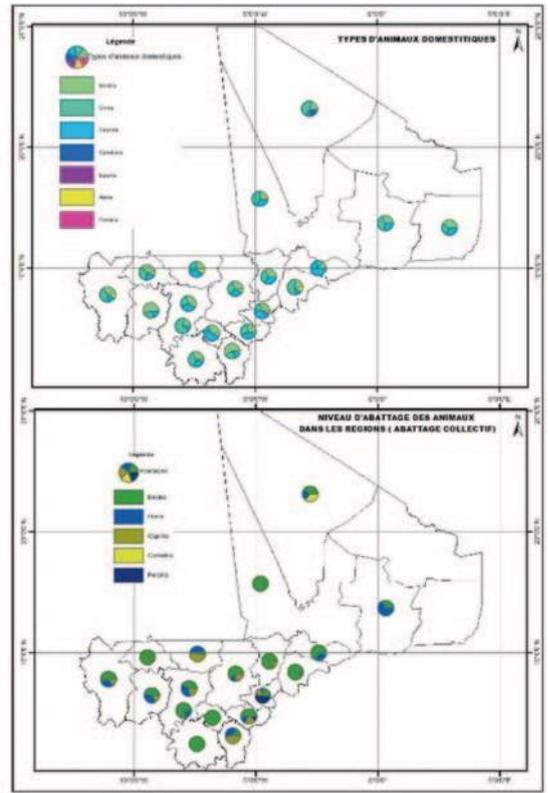
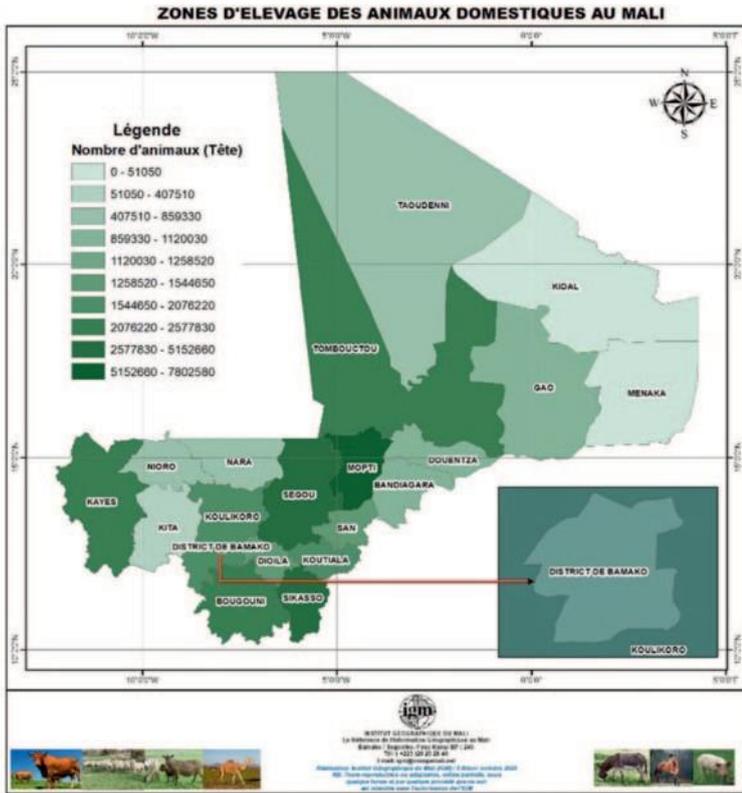
4.5.1. Wəsayət Rasm əlkharaayt

4.5.1.1. Kharaayt əlmawqi

545. Wəstinan ‘ala at ‘shkhīs alladhī tāma wəlbīyanāt əl’ihṣā’iya allati tāmāt ḡam ‘uha min əlhiyākil alsiqāṭiya, tāma i ‘dād kharaayt tata ‘allaq bhālət əl ‘amal fi muḡtalif əljanāb almuwaḡ ‘iya. Wəhāḡihi hiya əlmuḡā ‘il atāliyā: əlqitā ‘; aṣ-ṣuḡān; at-ta ‘līm an-nāṭi; at-ta ‘līm al- ‘ālī; az-zu ‘ā ‘a; alṭirwah alḡayawāniyya; maṣā ‘id al-asmāk; alṭāqah; lme wəsarfī ṣahṭ; al-mawārid al-minā ‘iya; alhiyākil al-asāsīya as-ṣihīya waṣ-ṣayḡāniya; alhiyākil al-asāsīya lin-naql; alhiyākil al-asāsīya al-hidrūliyya; alhiyākil al-asāsīya al-idāriyya; taḡṭṭ al-mudun wal-iskān wəs-suḡān; al-ittisālāt as-salkiya wal-lāsalkiya; al-bina ‘a at-taḡṭiyya lilfandiḡ.

Maluṭa: *Wathā ‘iq alkharaayt atāliyā hiya amṭila ‘ala muntajāt at ‘shkhīs. Tatawaffar əlwəsayət al-maṭbū ‘a bitaṣnīf A3 w A0. Tatawaffar al-milfāt ad-dijitāliyya ayḡan fi taṣnīfāt SHP w JPG w PDF lil ‘arṣifa fi Wizaara əl-iḡṭiṣād wəlmālīa.*

4.5.1.2. ḥarā'īt ṭaṭallū'īya

546. Wa yujra 'idād 'adad qalīl min al-ḥarā'īt al-murtaqiba allatī ta'khudh fī al-i'tibār al-ahdāf al-muḥaddada ba'd istihdāf al-marāḥil al-'ashriyya al-arba' (4). Wa tasta'ndu hādhihi al-ḥarā'īt al-murtaqiba ilā al-marāḥil al-āīya:

- I'ādah ta'sīs al-dawlah wa al-taḥawwul al-haykalī lil-iqtisād ;

- Al-takhaṣṣ fī al-qitā'āt dhāt al-qīmah al-muḍāfah al-'āliyya ;
- Irtifā' mustawā al-tanmiya al-basharīya ;
- Al-tawḥīd.

4.5.1.3. Al-aṭlas al-iqtisādī 547. Al-aṭlas al-iqtisādī li-Māli huwa tajmī' limuntajāt mufāṣila li-rasm al-ḥarā'īt muqtarina bil-ṣuwar wa al-rasūm al-tawḍīḥīya li-ibraz al-māwārid wa al-imkāniyāt wa al-mā'ālim al-siyāḥīya limukhtalif manāṭiq Māli. • Al-juzu' al-'awwal dirāsah limanāṭiqi Māli wa muqāṭa'at Bāmākū al-jadīda ; • Al-juzu' al-thānī tajmī' lil-jird al-qā'im 'alā al-ḥarā'īt māwārid Māli al-iqtisādīya wa imkāniyātihā ; • Yaslaḥ al-juzu' al-thālith al-ḍaw' 'alā al-ḥarā'īt al-murtaqiba ḥasab al-mintaqah (muqāṭa'at Bāmākū wa al-manāṭiq 19) 'an al-marāḥil al-arba' (4). • 4.5.1.4. Manzūrāt li-Māli

548. Wa min al-muqarrar, min manzūr al-istifādah min al-makāshid wa tuṭwīdi-hā fī al-mustaqbal, taḥqīq mā yālī: • 'Alā al-madā al-qasīr:
549. Nishā' haykal asāsī lil-bayānāt al-jughāfiyah al-makāniyah tābi'a li-wizārat al-iqtisād wa al-māliya. Sayakūn juz'ā min al-bunyah al-taḥṭīya al-waṭaniyya lil-bayānāt al-makāniya.
550. Tasmaḥ hādhihi al-manṣah, al-mukawwana min khādīm wa mu'addāt idāfiya, bitakhzīn wa ṣīnā'ah wa taḥḍīth al-bayānāt wa al-ma'lūmāt allatī tamma ḡam'uhā wa damjuhā ka-juzā' min al-'amal allatī tamma fī 2023m-2024m. • 'Alā al-madā al-mutawassīṭ:
551. Inshā' barnāmaj faṣā'ī li-iqtisā' al-bayānāt wa al-muntajāt al-sātilīya li-taḥsīn al-damām fī majāl rasim al-ḥarā'īt.

• 'Alā al-madā al-ṭawīl:

552. Inshā' wājahah faṣā'īya li-Māli, ma' iṭlāq sātil li-al-ittisālāt al-sīkīyah wa sātil li-raṣd al-arḍ.

4.5.2. Istrāṭijīya al-ittisāl

553. Wa yujra wadh' istrāṭijīya waṭaniyya li-al-ittisālāt min ajl al-tanmiya lil-misā'adāt fī al-ta'bī'ah li-jamī' al-'ijhāt al-fā'ila al-inmā'iya ḥawla Ṣavwa Māli Kōrā Natāsīrā 2063m.
554. Al-ittisālāt min ajl al-tanmiya hiya 'amaliyya istrāṭijīya wa manhajīya wa mukhaṭṭaṭa tastanidu ilā buḥūth qā'ima 'alā al-adillah taḥḍīf ilā ta'zīz al-ṭaghīr al-ijtimā'ī wa al-sulūkī al-ijābī wa al-qābil li-l-qiyās.
555. Wa yanbāghī an yakūn juz'ā lā tātajzā'u min jamī' al-barāmij al-inmā'iya wa an yantaḥī 'alā sharakāt 'alā jamī' al-mustawāyāt (al-'ijhāt al-fā'ila fī al-qitā'in al-'ām wa al-khāṣṣ wa al-mujtama' al-madani) li-ta'zīz qudrat shabākāt al-ittisāl al-ijtimā'ī al-taqlīdīya wa al-ḥadītha 'alā iḥḍāth ta'yīr fī ḥayāt al-nās.
556. Wa ḥaddad 'anālīz mu'assasī li-al-siyāsāt wa al-barāmij wa al-istrāṭijiyāt al-qitā'iya qabla tanqīḥ al-ḥuṭṭa al-waṭaniyya li-muḥāfaḥat al-faqr mā yālī:

• Fī akthar al-ḥālāt, lam ta'khudh al-siyāsāt al-inmā'iya al-waṭaniyya al-ra'īsīya fī al-i'tibār al-īṭār al-marja'ī wa al-ta'khīlī al-mumtāz fī al-amrād ghayr al-'adiya ; • A'dat akthar wathā'iq al-siyāsāt wa al-istrāṭijiyāt wa al-barāmij allatī yatamaththalu hadfuhā al-niyāyah fī khalq al-qabūl wa ta'yīr sulūq al-nās ilā taqlīl anshita al-ittisāl ilā al-ḥadd al-adnī ; • 'Indamā tujadu anshita lil-ittisāl, fa-innuhā tu'āni min in'idām al-ittisāq wa al-takāmul 'alā al-mustawā al-waṭani ; • Lā tazāl al-masādir bi-jamī' anwa'ihā (al-basharīya wa al-māliyya wa al-mādiya wa al-taqniya) al-muqaddasā li-anshita taskhīr al-ittisālāt li-aghraḍ al-tanmiya ghayr kafīyah aw ḥattā lā tadhkur, wa ta'tamid 'alā al-shurakā' fī al-tanmiya, wa min thamma 'alā ḥālat 'ashwā'iya ; • Wa lā tata'allaq anshita al-ittisāl allatī tukhtāt li-hā aw tunaffadhā hādhihi al-barāmij wa al-istrāṭijiyāt illā bi-dawrat al-rasūm al-mutaharrika, wa intāj al-ma'lūmāt wa nashruhā, baynamā tamaththalu rūḥ al-majlis al-waṭanī li-muḥāfaḥat al-ṣaḥrā' al-īlawa ilā iṭlā'āt akthar ilā al-ittisāl al-ijtimā'ī al-qā'im 'alā al-mushāraka, wa taṭwīr al-buḥūth, wa tadrīb al-'ijhāt al-fā'ila, wa al-tansīq, wa taqīm al-murāqabah.

4.5.2.1. Al-ahdāf

558. Ṣavwa Māli al-jadīda li-taqaddum bimuwāfaqah 'ām 2063m li-taḥqīq ṭamūḥātihā, taḥṭāj ilā mushārakah jamī' aṣḥāb al-masā'lik.

559. Wa li-ijād hādhihi al-dīnāmīya ḥawla al-Šavwa, yatamaththal al-hadf al-‘ām li-istrātījīyat al-ittiṣāl al-waṭaniyya fi taḥsīn wa ta‘zīz mustawā mushārakah jamī‘ aṣḥāb al-masā’lik li-taḥqīq al-mustawā al-manshūd min al-tanmiya.
560. ‘Alā wajh al-taḥdīd, hādihā huwa: • Tashjī‘ ishārah al-sukān wa mushārakatihim fi taḥdīd wa tanfīdh al-tawajjuhāt al-inmā’īya al-ra’īsīya lil-balad, bima fi dhālika al-māliyyūn allatīna ya’ishūn fi al-khārij; • Al-īsa’ah fi ta‘zīz al-ḥiwār al-ijtimā’ī fi sāq al-tanmiya wa ḥawla al-ūlāwīyāt al-inmā’īya li-Šavwa, wa ta‘zīz thaqāfat al-salām wa al-tamāsk al-ijtimā’ī; • Tashjī‘ al-da‘wā wa al-sharakah li-ḥashd al-amwāl; • Da‘m al-mubādarāt al-sha‘bīya fi mukhtalif al-qitā‘āt al-inmā’īya al-muttaṣilah li-Šavwa ‘ām 2063m wa ḍamān isma‘ aṣwāt al-mujtama‘āt al-maḥallīya fi ṣamīm al-naqāsh al-mut‘allaq bil-siyāsāt; • Tamkīn jamī‘ al-mas‘ūlīn ‘an al-ittiṣāl aw idkhāl al-ibdā‘āt fi mukhtalif majālāt al-tanmiya min al-ḥuṣūl ‘alā ma‘ārif wa tīkīnikīyyāt taskhīr al-ittiṣālāt li-aghraḍ al-tanmiya; • Al-musahāma fi taḥqīq ahdāf al-tanmiya al-mustadāma.
561. Wa yurd al-mabda’ al-asāsī allatī sayustarshidu bihī fi tanfīdh hādhihi al-istrātījīya fi al-māddah 34 min dustūr Māli, allatī tanṣu ‘alā annal-‘amal al-‘ām yustarshid bimabādi’ taqūm ‘alā ihtirām suverānīyah al-dawlah wa al-ikhṭiyārāt al-suverēnīya lil-sha‘b wa al-difā‘ ‘an masāliḥihī.
562. Wa sūstakmil hādhihi al-mabādi’ al-asāsīyah bimabādi’ ukhrā, wahiya annal-ittiṣālāt min ajl al-tanmiya yajib an:

- Tashjī‘ al-jam‘ al-munāsib bayn al-nihāj al-šāmīlīya wa al-tashārakīya wa istrātījīyāt al-ittiṣāl li-ziyādat aṭar al-barāmij al-inmā’īya, wa al-ta’jīl bi-taḥqīq al-natā’ij wa al-ahdāf al-mutaqq‘a, wa al-tarkīz ‘alā qudrat al-‘ā’ilāt wa al-mujtama‘āt al-maḥallīya ‘alā taḥqīq natā’ij min ajl rafaḥihim;
- Ḥamāyat intāj wa nashr wasā’it al-i‘lām al-maḥallīyah. Wa fi hādihā al-sijil, sa-tushtamil āliyyāt al-tansīq al-munāsibah li-taḥqīq mā yālī:
- Taḥsīn naw‘īyah al-nawātij al-ta‘līmīyah al-muntaḡah fi iṭṭār al-ittiṣālāt min ajl al-tanmiya;
- Tansīq al-adawāt wa al-da‘m ‘alā mustawā mukhtalif al-’ijhāt al-fā’ila;
- Tansīq al-’ikhtibār al-muqaddam wa al-’ikhtibār al-lāḥiq lil-intāj;
- Al-qiyām bi-tawzī‘ al-muntajāt min khilāl ittifāqāt al-sharakah al-munāsibah ma‘a hayākil al-bath al-ḥukūmī;
- Al-tansīq al-fā’āl li-intāj wa nashr al-mawād al-ijtimā’ī – al-ta‘līmīya wa mawad al-da‘wā ‘alā mustawā mukhtalif aṣḥāb al-masā’lik;
- Al-istikhdām al-amthālī li-l-masādīr al-muqaddasā.

4.5.2.2. Al-mabādi’ al-tawjīhīyah 4.5.2.3. Al-maḥāwir al-istrātījīyah

563. Khidmat hādhihi al-istrātījīyah Šavwa Māli al-jadīda li-taqaddum bimuwāfaqah ‘ām 2063m, allatī tahdīf ilā tasīl tanfīdhahā. Wa huwa yasta’ndu ilā al-tawajjuhāt al-istrātījīyah li-Šavwa:

Al-maḥwar al-istrātījī 1: Al-da‘wā 564. Wa binzar ilā ḥajm mashārī‘ al-haykalah al-matūkhā, fa-inna tanfīdh Šavwa Šavwa Māli al-jadīda li-taqaddum bimuwāfaqah ‘ām 2063m yantawi ‘alā ta‘bī’ah al-amwāl al-maḥallīya wa al-khārijīya.

565. Wa ta‘tamid ta‘bī’ah al-amwāl ‘alā al-ittiṣālāt al-jayyidah wa al-mutasāqah wa al-mutaṣāyirāh min al-bilād. Wa binzar ilā annā ṣūrat al-bilād ‘āmil fi ‘ijtibā’ al-shurakā’ al-taqnīyyīn wa al-māliyyīn wa kādhālika al-mustathmīrīn, fa-inna hādhihi al-istrātījīyah sa-tusāhim fi ziyādat taḥsīn ṣūrat al-bilād ‘alā al-saḥāh al-waṭaniyya, dūn al-iqlīmiya wa al-dawliyya wa-dhālik bi-jam‘ bayn taqniyyāt al-taswīq wa al-ittiṣālāt min ajl al-tanmiya.
566. Bi-’idāfah ilā wasā’it al-i‘lām, taqtarīḥ hādhihi al-istrātījīyah ayḍan isti’māl al-mu’aththirīn min khalfiyyāt mukhtalifah (fannīyah wa dīnīyah wa siyāsīyah wa diplomāsīyah wa mā ilā dhālika).

Al-maḥwar al-istrātījī 2: Ibrāz haykalat al-mashārī‘ 567. Ḥamāyah ibrāz al-mashārī‘ al-munaffadhah wa imkāniyyat qirā’iyatīhā min khilāl: intāj aflām fidīyah ‘an tanfīdh kullī mashrū‘ min ajl raṣd taṭawwurih wa āthārihi; Wa nashr al-wathīqah wa al-katīb "Šavwa Māli al-jadīda li-taqaddum bimuwāfaqah ‘ām 2063m", wa ‘anḥā’ al-ittiṣālāt al-ḥadīthah al-ukhrā.

Al-maḥwar al-istrātījī 3: Al-ta‘bī’ah al-ijtimā’īyah wa al-ittiṣāl min ajl al-ta’yīr al-sulūkī 568. Hādihā al-maḥwar mabnī ‘alā al-ittiṣāl min ajl ta’yīr al-sulūk wa al-ta’yīr al-ijtimā’ī wa al-ta‘bī’ah al-ijtimā’īyah. Likay

takūn al-mushārahah fa'ālāh, min al-muhimm an yafham aṣḥāb al-masā'lik Šavwa Māli 2063 ḥattā yutawwar ijrā'āt al-ittiṣāl allatī tamakkinu min ta'zīz ma'ārifihim wa mawāqifihim wa sulūqihim li-musahāmat fī taḥqīq ahdāfihā.

Al-maḥwar al-istrātījī 4: Bānā' al-qudrāt 569. Yāhidu hādihā al-maḥwar ilā ta'zīz qudrāt mukhtalif aṣḥāb al-masā'lik min ajl ta'zīz tanfīdh afḍal li-istrātījīyat al-ittiṣāl li-musahāmat fī taḥqīq ahdāf Šavwa Māli Kōrā jē Tāssīrā 2063, li-tashjī' mushārahah jamī' al-'ā'ilāt fī al-ahdāf. 570. Wa min al-ḍarūriyyāt an yu'akkib tanfīdhīhī jihāt ittiṣāl maḥallīyah wa kafīyah (bānā' al-qudrāt) min khilāl istrātījīyāt ta'bī'ah al-mujtama'āt al-maḥallīyah.

Al-maḥwar al-istrātījī 5: Raṣd al-taqīm 571. Wa sayarkizu al-istrātījīyah 'alā al-jawānib al-'amaliyyah li-tanfīdhīhā wa 'amaliyyat malakīyah mukhtalif aṣḥāb al-masā'lik lahā. Wa min al-muhimm ayḍan at-tawq' al-mukhāṭir wa al-mukhāṭir allatī sata'khudh fī al-i'tibār li-taḥqīq aqṣā ḥadd min al-najāh li-hādhihi al-istrātījīyah. Wa al-ghāriḍ min dhālika huwa raṣd wa taqīm anšita al-ittiṣāl.

4.6. Al-taḥaddiyāt wa al-mukhāṭir 572. Tata'arrad Māli li-taḥaddiyāt wa taḥdhīrāt wa mukhāṭir wa mawāqī' ḍu'f hā'ilah 'alā al-saḥāh al-waṭani wa al-dawliyya yumkinu an yakūn laha āṭār kabīrah 'alā tanmiyatihā wa taqaddumihā nawḥ al-salām wa al-tamāsk al-ijtimā'ī wa al-istiqlāl al-siyāsī.

'Alā al-saḥāh al-waṭani

• In'idām al-amn

574. Li-taḥdhīrāt muta'addidah wa muta'addidah al-'awjuh, bimā fī dhālika al-'irhāb wa al-taṭarruf al-'anīf wa al-jināyah al-munazzamah 'abr al-ṭarīq al-wataniyyah, wa al-hawīyah wa al-ṣīrā'āt al-tā'ifiyyah, wa in'idām al-amn al-sībīrī.

• Istāmīrār 'azmat al-tāqah

575. Inna al-khurūj min nadrat al-tāqah shart' asāsī li-tanmiya al-ijtimā'īyah wa al-iqtisādīyah wa al-basharīyah. Wa yamtalik ḍamān ḥuṣūl kulla fard 'alā ḥīdamāt tāqah mawṭūqah wa mustadāma wa ḥadīthah bi-taklīfah maysūrah taḥaddīyan ra'īsīyan min ḥayth intāj al-aghḍīyah, wa al-naḥāl al-iqtisādī, wa al-'amāl, wa al-dakhl, wa ḍālika mukāfaḥat al-faqr.

• Hālah za'īfah dhāt nizām takhlīt tanmīyah ghayr mutasāqah

576. Qad aṣbaḥat al-dawlah hāshīyah ma' ḍu'f al-qudrāt 'alā adā' al-wazā'if al-asāsīyah li-ḥukm al-sukān wa iqlīmuhā, wa qabla kuli shay', taṣmīm al-tawajjuhāt al-ra'īsīyah li-tanmiya ma' nizām takhlīt mutamāsk wa mufā'il.

577. Wa yuwājihu nizām al-takhlīt fī Māli taḥaddiyāt hā'ilah, mithl tathāhul al-maḥām wa al-misā'ī al-ba'īthāt bayna mukhtalif hayākil al-takhlīt, wa ḍu'f al-ṣīāghah wa al-muāwama bayn adawāt al-takhlīt, faṣlan 'an al-ikhtilāf fī al-tawqīt wa al-ittisāq bayn al-wathīqah al-marja'īyah wa al-siyāsāt al-qīṭā'īyah wa al-mawḍū'īyah.

• Ġayr al-qiyādah al-siyāsīyah

578. Khatar 'adam al-istaqīrār aw ḥudūth taghyīr fī masār al-ḥukm al-siyāsī wa al-iqtisādī yumkinu an yu'riḍ al-isti'māriyyah li-l-makāsid min ḥayth al-tamzīq.

Bada'at al-ḥukūmah al-intiqālīyyah fī tawallī al-ḥukm. Wa yumkinu an takūn nuqtah ḥāsimah li-'amaliyat wadh' al-Šavwa wa tanfīdhīhā.

Al-'ishkālīyah al-'umlah

579. Tashkīl al-qadhīyah al-naqdīyah wa al-tahaddiyāt al-jadīdah li-takāmul al-iqlīmī qadhīyah ḥaṭīrah li-mustaqbal al-frank Sīfā. Lā yazal al-‘umlah al-muwaḥidah frank Sīfā lam tu’aththir fī takāmul tijārī akthar fī Māli ‘indamā yu‘raf annā ṣadārātihā ilā dawāl CEDEAO al-ukhrā tamaththal bikādu 8% min al-ḥajm al-‘ām, muqāranatan bi-48% li-afriqiyā wa 52% li-baqīyah al-‘ālam.
580. Kamā yajib an ya’khudh taḥlīl al-mas’alah al-naqdīyah fī al-i’tibār al-tatawwurāt min ḥayth inshā’ ta‘āluf dawāl al-ṣāḥil (AES) wa āfāq al-taghyīr fī al-nizām al-naqdī al-dawliyyī ma’ al-intihā’ al-tadhrījī li-haymanat al-dollār (wa al-yūrū) ma’ ihtimālāt wujūd ‘umlah ihtiyāṭiyah jadīdah li-mujmū‘at al-BRICS tatamāšā ma’ ‘umlahātihā.

• Taghyīr al-munākh wa al-tahaddīrāt al-bī‘īyah al-ukhra

581. Tuzhar al-durāsāt al-mukhtalifah ḥawla taghyīr al-munākh fī Māli annā al-tahaddiyāt al-munākhīyah al-ra’īsīyah allatī tūājihu al-bilād tamaththal fī: al-jafāf wa al-fayādāt wa al-rīḥ al-qawīyah wa taqaddum al-ṣāḥrā’ wa al-taghīrāt al-‘āliyah fī darajāt al-ḥarārah wa talwīth al-hawā’.
582. Kamā annā nizām ḥaṭṭ al-amṭār fī Māli yata’aththar bishiddah bi-ltaḥarrukāt wa taghyīr al-munākh ma’ inkhifād ḥaṭṭ al-amṭār ilā jānib irtifā’ taḥarrukāt ḥaṭṭ al-amṭār bayna al-sinīn wa dākhlil al-muḥarrim.
583. Wa tata’aththar ḥālibīyah al-anšita al-ijtimā’īyah - al-iqtisādīyah bil-āthār al-mulḥizah li-taghīr al-munākh. Wa yumkinu an tataza’id hādhihi al-āthār fī al-mustaqbal, wa min thamma sa-takūn ‘awāmil muḥaddidah li-tanmiya al-manāṭiq al-mustaḥdafa shadīdat al-ḥassāsīyah li-ltaghyīrāt fī ḥaṭṭ al-amṭār, ḥaythu tastamdu akthar al-‘ā’ilāt 70% min dakhlihā min al-zirā‘a wa al-ṭarwah al-ḥayawānīyah wa al-ḥarījah. Wa min thamma hīya al-akthar ‘ardah li-āthār taghyīr al-munākh.

‘Alā al-ṣāḥḥ al-dawliyya 584. Ta’īsh Māli bay’ah ‘ālamīyah muta’addidah al-aqtāb wa ghayr mu’akkadah, wa taghyīr mīzān al-quwā wa al-tawāzunāt al-jīwustrātījīyah, wa tamayyuziha bi-zuhūr al-iqtisādāt al-nāš’īyah, wa taḥrīr al-munākh, wa tafṣī al-‘awjāt al-jadīdah.

585. Wa yajibu ‘alā al-bilād an yuwāzaf qudrata ‘alā al-taḥlīl al-istrātījī wa yasta’fidh ‘alā afḍal wajh min tawkīf al-bay’ah al-iqtisādīyah al-dawliyya wa al-iqlīmīyah allatī satatamayyaz bi-al-‘ulūm al-‘ālamīyah, istimrār al-ṣirā‘āt fī Afrīqiyā, wa al-tatawwur al-sarī‘ li-l-dakā’ al-ṣun‘ī, wa tawṭīn wa ta‘zīz al-takāṭulāt al-iqlīmīyah al-ra’īsīyah, wa taqallub al-as‘ār al-‘ālamīyah wa tafādul ‘adad al-muṭābi‘īn al-tijāriyyīn, al-munāfasah fī al-sūq al-‘ālamīyah bayna al-bilād dhāt al-markaz al-nāš’ī.

Malaahiq

Milḥag 1: Qā’imat mutaghayyirāt al-taḥlīl al-haykalī

Milḥag 2: al-Qaḍāyā al-ra’īsīyah

Milḥag 3: Qā’imat ‘a’ māl al-lajnah al-tawjīhīyah

Milħag 1: Qā'imat mutaghayyirāt al-taḥlīl al-haykalī

Wa-ukhtīr 63 mutaghayyiran, maqsūmatan ilā 5 majālāt, hiya: al-dīmūghrāfiyā wa-tanmiyat ra's al-māl al-bashaṛī (16 mutaghayyiran); wa-l-iqtiṣād wa-tamwīl al-tanmiya (22 mutaghayyiran); wa-l-ḥukūma (14 mutaghayyiran); wa-l-bī'a wa-taghayyur al-munākh (5 mutaghayyirāt); al-sharāka wa-al-jughrafiyā al-siyāsīyā (6 mutaghayyirāt).

Milhag 1 : Qā'imat mutaghayyirāt al-tahlīl al-haykalī

Wa-ukhtīr 63 mutaghayyiran, maqsūmatan ilā 5 majālāt, hiya: al-dīmūghrāfiyā wa-tanmiyat ra's al-māl al-basharī (16 mutaghayyiran); wa-l-iqtisād wa-tamwīl al-tanmiya (22 mutaghayyiran); wa-l-ḥukūma (14 mutaghayyiran); wa-l-bī'a wa-taghayyur al-munākh (5 mutaghayyirāt); al-sharāka wa-al-jughrafiyā al-siyāsīyā (6 mutaghayyirāt).

əl mǧāl 1: dīmūgrāfiyā wa tanzīyah rās al-māl al-basharī (16 mutaghayyira)	
Al-namuw al-sukkānī	[alfaqr wa 'adam al-musāwāh
Al-hijrah	al-qiyam al-thaqāfiyah
Al-taḥaddur	al-lughāt al-waṭaniyyah
Mustawā al-ta'lim	al-dīn
Naw'iyah al-nizām al-ta'limī	al-nahūd bi-l-mar'ah
Al-baḥṭh wa al-taṭwīr wa al-ibtikār	al-shabāb wa-l-riyāḍah wa awqāt al-farāgh
Al-ḥālah al-ṣiḥīyah	al-'amalāh]
Al-taḍāmun wa al-ḥimāyah al-ijtimā'iyah	
Al-amn al-ghidhā'ī wa al-ṭaghḍīyah (variables)	
mujāl 2: al-iqtisād wa tamwīl al-najah (22 mutaghayyirān)	
[Amān] al-tarīqah	Tarwīj al-muntajāt al-waṭaniyyah
Khurūjah al-iqtisādīyah	al-qudrāh al-tanāfusīyah lil-iqtisād
Produktiwn al-ḥimāyah	al-taṣnī'
Tūrisim wa ḥutāilīyah	Hayākil al-naql wa al-naql al-asāsī
'Artisānāt	al-mawārid al-ma' daniyyah
lfrāh wa istiṭhmār	al-ṭāqah
Inditamān	As'ār al-sil' al-asāsīyah
'Aydāh al-tanmīyah	al-siyāsah al-naqdīyah
Fiskālīyah	al-teknoḡiyāt wa al-iqtisād al-raqmi
Qarīd ilā al-iqtisād	al-takḥīṭ al-inmā'ī]
Rūl al-sāktūr al-khās	
Puwid al-sāktūr al-infūrī]	
Al-manṭiqah 3. Al-idārah (14 mutaghayyirān)	
Al-difā' wa al-amn	Dawr al-mujtama' al-madani
Al-wiḥdah al-waṭaniyyah wa al-tamāsuk al-ijtimā'ī	Dawr al-shar'iyah al-taqlīdīyah
Al-'adālah	Dawr wasā'it al-i'lām wa al-shabākāt al-ijtimā'iyah
Taḥdīth al-idārah	Al-muwāṭanah wa al-naz'ah al-madaniyyah
Al-lāmarkazīyah wa al-haykalah al-iqlīmīyah	Manākh al-a'māl
Al-fasād	Arḍ
Dawr al-dawlah	
Al-dīmuqrāṭīyah	
majal 4. Al-bī'ah wa taghayyur al-manākh (5 mutaghayyirāt)	
[al-mawārid al-mā'iyah	al-akhṭār wa al-kawāriṭh al-ṭabī'iyah
al-bī'ah al-ma'ishīyah (al-nifāyāt wa al-talawwuth wa al-iz'āj)	
al-tanawwu' al-bī'ūlijī	
al-jafāf wa izālat al-ghābāt wa al-taṣaḥḥur]	
majal 5. Misharaka wa Geopolitikiya (6 minowa)	
al-takāmul al-iqlīmī wa al-qārī	Dawr manzūmat al-Umam al-Muttaḥidah
Tālīthan - al-'awlamah	Dawr al-māliyyīn min al-khārij
al-siyāsah al-khārijīyah	
Dawr al-mu'assasāt al-māliyyah al-dawliyyah	

Tāniyan - al-dimughrafiya wa al-mujtama'

1. Mā hiya ḥālat al-istiṭān fī al-īqlīm?
2. Mā madā jūdah niṣām al-ta'lim?
3. Kayfa wa ilā ayyi madā sayatawawar al-faqr wa 'adam al-musa'alah?
4. Hal al-thaqāfah qādirah 'alā ḥafz 'alayātə wa ta'ziz al-najah al-iqtisādī wa al-ijtimā'ī?
5. Mā hiya al-adwār allatī sa-tala'abuhā al-adyān fī al-ḥayāh al-siyāsīyah wa al-ijtimā'īyah wa al-iqtisādīyah wa al-thaqāfīyah?
6. Mā huwa tatawwur ashkāl al-taḍāmun al-taqlīdī wa al-ḥadīthī?

Sādanan - al-ḥukūmah

7. Mā hiya ṭabī'ah wa ṭarā'iq tadakhul al-dawlah?
8. Mā hiya al-'aqīdah wa 'ādāt al-dafā' wa al-amn?
9. Mā huwa madā wa shakl al-fasād?
10. Mā hiya maṣḍāqīyah al-'adālah?
11. Mā madā fa'āliyat al-idārah?
12. Mā huwa 'aqīdah wa mumārast al-'alāqāt al-duwalīyah?
13. Mā hiya al-muwāṭanah wa al-mushtarakah al-madaniyah lil-muwāṭinīn?
14. Mā hiya qudrāt niṣām al-takhtīt wa al-idārah fī majāl al-najah?
15. Kayfa tatawawar al-lāmarkazīyah wa al-haykalah al-īqlīmīyah?
16. Kayfa tataḥawwal idārat al-arāḍī?

Al-iqtisād

17. Mā hiya siyāsāt al-istithmār?
18. Mā hiya al-ṭāqah allatī tuṣbiḥ?
19. Ayy mustaqbal ṣinā'ī?
20. Mādhā sayakūn mawqif inftah al-bilād?
21. Mā hiya shurūṭ istighlāl wa istikhdām al-mawārid al-ma'daniyah?
22. Mā hiya ḥālat tatawwur tiknūlūjiyā al-ma'lūmāt wa al-ittiṣālāt wa istikhdāmihā?
23. Mā huwa ḥajm wa ṭabī'ah tadākhulāt al-qitā' al-khāṣ?
24. Mā huwa tatawwur al-qitā' ghayr al-rasmī?
25. Mā huwa taḥdīth al-qitā' al-zirā'ī wa qudratuh al-tanāfusīyah?
26. Mā huwa mustawā wa shurūṭ tamwīl al-iqtisād?

Milhag 3 : Qaa'ima a'adaa'i lijne tabiliye tiknikiya

N°	Sim wa lagab	Haykel	Wazifa	Telefone	Email
Ishrav / Tagbiliya					
1	Alusseni SANU	MEF	Wazir		
2	Abdulaye TRAORE	MEF	Secreter 'Am	66 97 36 09	abtraore74@yahoo.fr
3	Jakarija DEMBELE	MEF	Mustashar tiknik	75 14 29 51	diak28@yahoo.fr
Rabita, Dir wa Mutaba' shaggal					
1	Mahamadou Zibo MAIGA	CT-CSLP	Mansuk	66 74 23 24	mahamadouzibo@yahoo.fr
2	Bamussa KONE	DNPD	Mudir	66 72 10 61	bamoussakone@yahoo.fr
3	Arouna SUGANE	INSTAT	Mudir	76 13 89 98	sougane_rouna@yahoo.fr
4	Ahmadu Tijani HAIDARA	DGB	Mudir	66 76 72 98	haidara_ahmadout@yahoo.fr
5	Elly Prosper ARAMA	DGDP	Mudir	65 77 68 63	arama2008@gmail.com
6	Yehia Buya TANDINA	DFM	Mudir	94 49 00 99	yahiatandina99@yahoo.fr
7	Seydu DJIMDE	CARFIP	Mansuk	76 42 07 32	sdjimde@gmail.com
8	Bubakar Ben Buye	DNTCP	Mudir		
9	Fransouwa KONE	CERCAP	Mudir	78 77 98 37	francois.kone@cercap-mali.org
10	Abubakar MAIGA	CT-CSLP	Chef d'Unité	76 10 95 62	maigaaboubacar83@gmail.com
11	Bubu Ymar NIAKATE	CT-CSLP	Chef d'Unité	76 44 88 85	niakabou@yahoo.fr
12	Sadio Koly KEITA	CT-CSLP	Analyste	74 72 50 32	sadiokoly@yahoo.fr
13	Mohamed KEMESSO	CT-CSLP	Analyste	76 60 96 97	mkemesso@gmail.com
14	Mohamed A.I. TURE	DNPD	Chef de Division	66 68 22 00	salinet2012@yahoo.com
15	Cheick Umar GINDO	DNPD	Ra'is shu'ba	76 28 02 55	cheickoguindo@yahoo.fr
16	Ousmane SISSE	DNPD	Chef de Division	76 49 14 00	ousoucisse@yahoo.fr
17	Ibrahima KONE	DNPD	Chef de Division	76 30 82 79	koibrahima@yahoo.fr
18	Madame MAIGA Massitan TRAORE	DNPD	Ra'is shu'ba	66 69 51 67	massitan_t@yahoo.fr
19	Yehia ABDU	DNPD	Ra'is shu'ba	66 25 66 29	yehiabdou@yahoo.fr
20	Bubakar COULIBALY	DGB	Chef de Division	76 36 43 30	boubabaya99@yahoo.fr
21	Alhousseni T. JALLO	DGB	Chef de Division	66 56 84 14	JALLO.alhousseini@gmail.com
22	Siaka SISSE	INSTAT	Chef de Département	76 61 42 81	siakacisse79@gmail.com
23	Seydina Umar MINTA	INSTAT	Ra'is qism	76 01 37 86	mintaseidinaoumar@yahoo.fr
24	Umar SISSE	DGDP	Mwakel bi malav	73 11 14 96	ociss21@yahoo.fr
25	Madame SUMAORO Mariam TOUNKARA	CARFIP	Ra'is shu'ba	76 39 40 77	mariatouk8@yahoo.fr
26	Diakaridia KAMATE	ODHD	Ra'is Wuhda	66 79 78 69	dikamate@yahoo.fr
27	Aminata Ali TRAORE	ODHD	Iqtisodi	79 40 00 55	traoreaminataali@gmail.com
28	Mahamadu Sekou KEITA	IGM	Mudir	66 73 56 45	mskeita2002@gmail.com
29	Modibo KAMARA	IGM	Na'ib Mudir	76 43 09 08	cmodibo59@yahoo.fr

30	Issiaka DEMBELE	IGM	Mudir intaj	76 31 54 23	issiakadembele2010@gmail.com
31	Mark DEMBELE	IGM	Mudir ligrayat	66 71 07 64	dembelemarc20@gmail.com
32	Salif DEMBELE	IGM	DAF	76 39 63 44	salifsinadembele@gmail.com
33	Mahamadi S TURE	IGM	Chef Service	97 30 39 96	mahamanestoure@yahoo.fr
34	Gimba KAMISSOKO	ANCD	Mudir Intaj	77 23 19 63	guimbakamissoko609@gmail.com
35	Mohamed A KANTE	ANCD	Na'ib Mudir	66 43 71 26	kantetrois@yahoo.fr
36	Mussa JARRA	AEDD	Chef de Département	72 14 29 41	moussadiar2006@yahoo.fr
37	Ladji KAMARA	AEDD	Ra'is shu'ba	66 78 16 38	camaraladji@hotmail.com
38	Brehima KANTE	CPS SEEUDE	Na'ib Mudir	76 50 16 32	brehikant@gmail.com
39	Mamadou SOGODOGO	DCM	Na'ib Mudir	79 99 03 03	mamadou.sogodogo@outlook.fr
40	Alhadje Aly Garba KUNTA	CES- MAECI	Xabir	76 18 74 32	garbahadialy@gmail.com
41	Mohamed JILLA	CPS- CI	Na'ib Mudir	73 38 71 49	djillam@yahoo.fr
42	Dramane KULIBALY	ONDD	Na'ib Mudir	76 10 29 98	coulibaly_dramane48@yahoo.fr
43	Sibiry TRAORE	DNP	Ra'is qism	76 01 42 99	sibirytraore@gmail.com
44	Lamine SUNTOURA	USSGB	Maitre Muhadira	93 91 22 59	sountoural@gmail.com
45	Colonel-major Abdourahamane CISSE	CRSS	Ra'is Makteb	66 79 78 52	cisseabdourahamane5@gmail.com
46	Mamadou BERTHÉ	CPS SCJ	Muwazaf	67 28 04 75	berthemsb@yahoo.fr
47	Moussa KONÉ	CPS	Muwazaf Ta'lim	79 19 60 70	Asmoisekone@yahoo.fr
Awn ala nizam, wa Lojistik, wa Axbar					
1	Mahame TRAORE	MEF	Mas'ul laxbar	83 78 13 64	
2	Aminata Umar TURE	CT-CSLP	Ra'is makteb laxbar	66 72 43 72	bamtourette@hotmail.com
3	Fayssal Mohamed JALLO	CT-CSLP	Ra'is makteb idaara	76 03 03 99	faicalmJALLO@yahoo.fr
4	Fousseyni TURE	CT-CSLP	Ra'is makteb idaara	78 45 93 74	tourefous@yahoo.fr

5	Madame JALLO Sane DIKKO	CT-CSLP	Idariyi	66 76 23 86	JALLOdicko2007@yahoo.fr
6	Brehima DEMBE	CT-CSLP	Makteb Idar	76 37 05 75	dembe2001@gmail.com
7	Alhassane Ag HAMADA	DFM	Ra'is Qism Malaliye	76 37 63 60	alhassanehamada@gmail.com
Xubera wa riwaagij aslin					
1	Mohamed JALLO		Xaber	73 48 32 79	mohamed_JALLO@hotmail.com
2	Massa COULIBALY	GREAT	Xaber	66 74 22 20	massa@greatmali.net
Nigaat mihawariya li wizaaraat					
1. Wizaara Miwakela bi Idaara Iglimiya wa Lamarkaziya					
1	Moussa BILANE	MATD	Mustashar tiknik	79 69 85 90	bilane0809@gmail.com
2	Madame SIDIBE Kadiatou dite Djitu	CPS ATFPSI	Mudira	74 10 46 77	djitou70@yahoo.fr
3	Abdou Salam DIEPKILE	DGAT	Mudir	70 11 37 93	
4	Abdrahamane CISSE	DGCT	Muudir	72 72 26 26	abdra_cisse@yahoo.fr
2. Wizaara Laxbar wa Iqtisod Ragmiye wa tajdid Hukuma					
1	Suhahebu KULIBALI	MCENMA	Mustashar tiknik	66 01 50 90	soulibaly@numerique.gouv.ml souhacoul3@yahoo.fr
2	Abdoul Kader KY	DNEN	Mudir	70 49 75 69	aky@dnen.gouv.ml kelmeron@yahoo.fr
3	N'golo KULIBALI	CPS ETC	Mudir	66 89 18 10/ 76 90 88 43	ngolocoulibaly2007@yahoo.fr
3. Wizarat Siha wa Najah Ijtimaa'iya					
1	Adama JAMUTENE	MSDS	Conseiller Technique	76 78 99 44	diamoutadama@yahoo.fr
2	Dr Issa TRAORE	CPS SDSPF	Na'ib Mudir	76 18 17 70	issatraore1962@gmail.com
4. Wizarat Najah Rifi					
1	Balla KEITA	CPS SDR	Mudir	76 12 25 56	ballakoman@yahoo.fr
2	Mohamedine ASSAGAI-DOU	CPS SDR	Chargé de programme	76 08 62 44	zamaiga@gmail.com
5. Wizarat Ta'alim A'ale wa Tolab 'Ilm					
1	Albert MALLE	AMAQ-SUP	Na'ib Mudir	71 38 75 54	mallalbert70@gmail.com
2	Hamidu NAPARE	CPS Education	Na'ib Mudir	76 63 24 05	naparehamidou@yahoo.fr

6. Wizara Tarbiya Wataniya					
1	Diakaridia KONE	CPS Edu- cation	Mudir	76 28 97 90	diakone1962@gmail.com
2	Bubakar DEMBELE	CPS Edu- cation	Chef Unité	76 11 06 68	ddembeleboubacar@gmail.com
7. Wizārat al-ḥiraf wa al-thaqāfa wa al-ṣinā'a wa al-siyāḥa					
1	Madame SISSOKO Siri- maha H JAWARA	MACIHT	Conseiller Tech- nique	7641 38 75	d_habibatou2001@yahoo.fr
2	Madame Yaïdé jeneba DOLO	CPS SCJ	Mudira	76 42 23 27	yaidedolo2006@yahoo.fr
3	Bruno SANOGO	CPS SI- CAEPIP	Na'ib Mudir	76 30 50 99	brunosanogo@gmail.com
4	Mustafa SISSOKO	DFM	Diecteur adjoint	79 41 58 64	sisso_moustapha@yahoo.fr
8. Wizārat al-bī'a wa al-ṣarf al-ṣaḥī wa al-tanmiya al-da'ima					
1	Amadu JALLO	MEADD	Mustashar tiknik	76 31 78 20	JALLO55amadou@gmail.com
2	zantigi Buwa KONE	CPS SEEUDE	Mudir	66 62 60 72	zantiguibkone@yahoo.fr
9. Wizarat el beeyaa wal ṣarf as-sihy wal najah da'im.					
1	Mussa OMBOTIMBE	MMEE	Mustashar tiknik	76 31 66 36	mombotimbe2@yahoo.fr
2	Issa KULIBALI	MMEE	Mustashar tiknik	78 80 24 56	coulibalyissa2009@gmail.com
3	Damassa BUARE	MMEE	Mustashar tiknik	76 16 25 46	bouaredamassa@yahoo.fr
10. Ministère des Transports et des Infrastructures					
1	Mamadu Seku KEITA	IGM	Mudir	76 13 89 50	mskeita2002@gmail.com
2	N'golo KULIBALI	CPS ETC	Mudir	66 89 18 10/ 76 90 88 43	ngolocoulibaly2007@yahoo.fr
11 el wizārah al-waṭaniyyah li-tanzīm al-mashārī' wal-'āmālah wal-tadrīb al-maḥanī					
1	Madame DIKKO Fatumata ABDURHAMANE	MENEFP	Mustashar tiknik	66 76 06 48	facidick@yahoo.fr
2	Assekou AHMADU	CPS SI- CAEPIP	Mudir	76 48 77 22	ahassek@yahoo.fr
12. Wizarat al-Takḥīṭ wal-Iskān wal-Miyādīn wal-Takḥīṭ al-Makānī wa al-Sukān					
1	Birama TANGARA	MUHDATP	Mustashar tiknik	76 32 51 45	biramat@yahoo.fr

ISBN 978 99952 888 8 4